

Mötesbok: Kommunfullmäktige (2021-09-27)

Kommunfullmäktige

Datum: 2021-09-27

Plats: Sessionssalen Elin

Kommentar:

Dagordning

Kallelse

Kallelse Kommunfullmäktige 2021-09-27	3
---------------------------------------	---

Ärenden

83/21 Fastställande av dagordning	5
84/21 Anmälan av nya ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige	6
85/21 Anmälan av nya motioner och medborgarförslag	7
86/21 Frågor och Interpellationer	8
87/21 Svar på motion om gratis tillgång omgående till längdskidspår för skolungdom och pensionärer	9
88/21 Medfinansiering och samverkansavtal Trafikplats Stallsiken, väg 26. TRV 2017/115433	18
89/21 Utökat väghållansvar i samband med övertagande av Tidån och Värings vägföreningar	38
90/21 Beslut om avfallstaxa från 1 januari 2022 Avfallshantering Östra Skaraborg	47
91/21 Beslut om Taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område	77
92/21 Godkännande av förbundsordning för kommunalförbundet Avfallshantering Östra Skaraborg med föreslagen namnändring till Avfall & Återvinning Skaraborg	169
93/21 Policy för likabehandling	195
94/21 Revidering av energi- och klimatplan till energi- och klimatanpassningsplan.	208
95/21 Omställning av flygplatsområde till etableringsmark för nya industrier	366
96/21 Beslut om Årsredovisning 2019 Samordningsförbundet Östra Skaraborg	379
97/21 Rapport om gynnande beslut som inte verkställts, kvartal 2 år 2021	431
98/21 Anmälningsärende till kommunfullmäktige 27 september	447
99/21 Valärenden	452

Kallelse och ärendelista till

Kommunfullmäktige

Tid: 2021-09-27 kl. 18:00
Plats: Presidiet tjänstgör i Elinsalen, Stadshuset

Ledmöter deltar via teams (distansnärvaro) enligt överenskommelse mellan samtliga partier. Ledamot som inte kan närvara vid sammanträdet skall själv kontakta gruppledare.

Dagordning		
Inledning		
<ul style="list-style-type: none"> - Mötets öppnande - Val av protokolljusterare - Upprop 		
Ärenden		
1		Fastställande av dagordning
2		Anmälan av nya ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige
3		Anmälan av nya motioner och medborgarförslag
4		Frågor och Interpellationer
5	KS2021.0057	Svar på motion om gratis tillgång omgående till längdskidspår för skolungdom och pensionärer <i>Politiskt föredragande: Petter Fahlström (L)</i>
6	KS2021.0220	Medfinansiering och samverkansavtal Trafikplats Stallsiken, väg 26. TRV 2017/115433 <i>Politiskt föredragande: Katarina Jonsson (M)</i>
7	KS2021.0221	Utökat väghållaransvar i samband med övertagande av Tidan och Värings vägföreningar <i>Politiskt föredragande: Ulrica Johansson (C)</i>
8	KS2021.0212	Beslut om avfallstaxa från 1 januari 2022 Avfallshantering Östra Skaraborg <i>Politiskt föredragande: Martin Odenö (M)</i>
9	KS2021.0248	Beslut om Taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område <i>Politiskt föredragande: Katarina Jonsson (M)</i>

SKÖVDE

10	KS2021.0154	Godkännande av förbundsordning för kommunalförbundet Avfallshantering Östra Skaraborg med föreslagen namnändring till Avfall & Återvinning Skaraborg <i>Politiskt föredragande: Martin Odenö (M)</i>
11	KS2021.0191	Policy för likabehandling <i>Politiskt föredragande: Ulrica Johansson (C)</i>
12	KS2019.0381	Revidering av energi- och klimatplan till energi- och klimatanpassningsplan. <i>Politiskt föredragande: Ulrica Johansson (C)</i>
13	KS2021.0263	Omställning av flygplatsområde till etableringsmark för nya industrier <i>Politiskt föredragande: Katarina Jonsson (M)</i>
14	KS2021.0247	Beslut om Årsredovisning 2019 Samordningsförbundet Östra Skaraborg
15	KS2021.0035	Rapport om gynnande beslut som inte verkställts, kvartal 2 år 2021 <i>Politiskt föredragande: Anna Bergmn (M) och Theres Sahlström (M)</i>
16	KS2021.0005	Anmälningsärende till kommunfullmäktige 27 september
17		Valärenden <i>Politiskt föredragande: Martin Odenö (M)</i>

Skövde, 2021-09-15

Conny Brännberg (KD)
Ordförande

Agneta Tilly
Sekreterare

Denna behandling '83/21 Fastställande av dagordning' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '84/21 Anmälan av nya ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '85/21 Anmälan av nya motioner och medborgarförslag' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '86/21 Frågor och Interpellationer' har inget tjänsteutlåtande.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2021-06-07

Diarienummer: KS2021.0057-7

Handläggare: Agneta Tilly

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Svar på motion om gratis tillgång omgående till längdskidspår för skolungdom och pensionärer

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att avslå motionen.

Bakgrund

Motionen föreslår gratis tillgång till längdskidåkning för skolungdom upp till 20 år samt till pensionärer 65 år och äldre på Billingen Skövdes längdskidspår. Motionen trycker på vikten av möjlighet till motion i spåren på grund av restriktioner orsakade av pandemin.

Kultur- och fritidsnämnden lämnar följande yttrande och föreslår att motionen avslås.

Billingen Skövde har västra Sveriges bästa längdskidanläggning. Idag erbjuds barn och unga upp till och med 16 år fri skidåkning i anläggningens spår. Den beslutade avgiften för anläggningens skidspår är en förutsättning för att kunna tillhandahålla attraktiva och kvalitativa spår. Åldersgränser för betalning följer branschorganisationens rekommendationer och även andra anläggningars. I jämförelse med närliggande anläggningar erbjuder Billingen idag en lägre spåravgift.

Därför föreslår Kultur- och fritidsnämnden att motionen ska avslås.

Handlingar

NY VERSION Motion om gratis tillgång omgående till längdåkningsspår för skolungdom och pensionärer (SD)

KFN § 24/21 Motion om gratis tillgång omgående till längdåkningsspår för skolungdom och pensionärer

Beslut KS, 2021-09-06, Ärende 140/21, Svar på motion om gratis tillgång omgående till längdskidspår för skolungdom och pensionärer

Skickas till

Motionären

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2021-06-07**

Diarienummer: **KS2021.0057-7**

Handläggare: **Agneta Tilly**

Kultur- och fritidsnämnden

Handläggare

Agneta Tilly

Kommunstyrelsen

KFN § 24/21**Motion om gratis tillgång omgående till
längdåkningsspår för skolungdom och pensionärer**

KFN2021.0020

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kultur- och fritidsnämndens arbetsutskott	2021-05-19	20/21
2 Kultur- och fritidsnämnden	2021-06-02	24/21

Beslut

Kultur och fritidsnämnden beslutar föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.

Yrkanden

Göran Segerstedt (SD) yrkar på bifall för motionen.

Emilia Uvesten Gustafsson (C) yrkar på avslag för motionen.

Beslutsgång

Ordförande Petter Fahlström ställer de båda yrkanden mot varandra och finner att Kultur- och fritidsnämnden beslutar i enlighet med kultur- och fritidsnämndens arbetsutskotts förslag att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.

Omröstning

Omröstning genomförs genom följande beslutsgång:

Kultur- och fritidsnämnden godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för avslag av motionen.

Nej-röst för bifall av motionen.

Ordförande finner att Kultur- och fritidsnämnden beslutat föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.

Omröstningsresultat

Med 8 ja-röster för avslag till motionen och 1 nej-röst för bifall till motionen beslutar Kultur- och fritidsnämnden i enlighet med kultur- och fritidsnämndens arbetsutskotts förslag till beslut.

Följande röstar JA (8 st): Kimberly Freiman (C), Malin Wadman (S), Helene Lundqvist (M), Emilia Uvesten Gustafsson (C), Jörgen Frödelius (S), Ewa-Britt Dahl (S), Eva-Lill Nilsson (MP), Petter Fahlström (L).

Följande röstar NEJ (1 st): Göran Segerstedt (SD)

Skövde kommun

Protokollsutdrag

8

(21)

Kultur- och fritidsnämnden

Reservation

Göran Segerstedt (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Bakgrund

Kultur och fritidsnämnden har getts möjlighet till yttrande gällande ovanstående motion.

Motionen föreslår gratis tillgång till längdskidåkning för skolungdom upp till 20 år samt till pensionärer 65 år och äldre på Billingen Skövdes längdskidspår. Motionen trycker på vikten av möjlighet till motion i spåren på grund av restriktioner orsakade av pandemin.

Billingen Skövde har västra Sveriges bästa längdskidanläggning. Idag erbjuds barn och unga upp till och med 16 år fri skidåkning i anläggningens spår. Den beslutade avgiften för anläggningens skidspår är en förutsättning för att kunna tillhandahålla attraktiva och kvalitativa spår. Åldersgränser för betalning följer branschorganisationens rekommendationer och även andra anläggningars. I jämförelse med närliggande anläggningar erbjuder Billingen idag en lägre spåravgift.

Därav föreslår Kultur- och fritidsnämnden att motionen ska avslås.

Handlingar

Begäran om yttrande över motion om gratis tillgång omgående till längdåkningsspår för skolungdom och pensionärer
KS2021.0057-2 NY VERSION Motion om gratis tillgång omgående till längdåkningsspår för skolungdo 609553_1_1
KS2021.0057-4 Protokollsutdrag från Kommunstyrelsens arbetsutskott sammanträde den 2021-02-24 - 615876_1_1

Skickas till

SD Skövde

Motion till KF för vidare överlämning till nämnd(mots) för skyndsamt beslut.

Gratis tillgång omgående till längdåkningsspår för skolungdom och pensionärer

I spåren av restriktioner - orsakade av pandemin - har möjligheter att utöva sport/motion i grupper och inomhus blivit omöjliga. På toppen av vår stolthet, Bilingeberget, har vi ett längdåkningsspår som är gratis att nyttja för barn och ungdom till 16 år, för övriga kostar det 60 kr per dygn.

I detta läge är det viktigare än någonsin att erbjuda tillfällen till motion för att befrämja hälsan. Nu måste vi bevisa att vi verkligen bryr oss om detta! Därför måste vi göra allt vi kan för kommunens invånare ska få ta del av de resurser som finns tillgängliga.

Framför allt måste vi fatta ett snabbt beslut!

Därför yrkar vi följande:

1. Vi yrkar på att: ungdomar upp till 20 år skall få nyttja längdåkningsspåret på Billingen gratis.
2. Vi yrkar på att: pensionärer från 65 års ålder skall få nyttja längdåkningsspåret på Billingen gratis.

SD Skövde

Jerzy Kucier

2020-01-19

Skövde kommun**Sammanträdesprotokoll****Kommunstyrelsen****Datum:2021-09-06 kl. 13:00****43(58)****KS § 140/21****Svar på motion om gratis tillgång omgående till längdskidspår för skolungdom och pensionärer**

KS2021.0057

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2021-06-23	120/21
2 Kommunstyrelsen	2021-09-06	140/21

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen.

Tilläggsyrkanden

Ulrica Johansson (C) yrkar på bifall till KSAUs förslag till beslut.

Jonas Eriksson (SD) yrkar på avslag till KSAUs förslag till beslut samt med tillägget att detta skall gälla intill pandemin är under kontroll och folkhälsomyndigheten tillåter normala umgängesformer.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns två förslag till beslut och ett tilläggsyrkande.

Ordförande finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med KSAUs förslag till beslut.

Reservation

Jonas Eriksson (SD) och Jerzy Kucier (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Bakgrund

Motionen föreslår gratis tillgång till längdskidåkning för skolungdom upp till 20 år samt till pensionärer 65 år och äldre på Billingen Skövdes längdskidspår. Motionen trycker på vikten av möjlighet till motion i spåren på grund av restriktioner orsakade av pandemin.

Kultur- och fritidsnämnden lämnar följande yttrande och föreslår att motionen avslås.

Billingen Skövde har västra Sveriges bästa längdskidanläggning. Idag erbjuds barn och unga upp till och med 16 år fri skidåkning i anläggningens spår. Den beslutade avgiften för anläggningens skidspår är en förutsättning för att kunna tillhandahålla attraktiva och kvalitativa spår. Åldersgränser för betalning följer branschorganisationens rekommendationer och även andra anläggningars. I jämförelse med närliggande anläggningar erbjuder Billingen idag en lägre spåravgift.

Därav föreslår Kultur- och fritidsnämnden att motionen ska avslås.

Skövde kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunstyrelsen

Datum:2021-09-06 kl. 13:00

44(58)

Handlingar

NY VERSION Motion om gratis tillgång omgående till längdåkningsspår för skolungdom och pensionärer (SD)

KFN § 24/21 Motion om gratis tillgång omgående till längdåkningsspår för skolungdom och pensionärer

Skickas till

Motionären

Kultur- och fritidsnämnden

KSAU § 120/21**Svar på motion om gratis tillgång omgående till längdskidspår för skolungdom och pensionärer**

KS2021.0057

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2021-06-23	120/21

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att avslå motionen.

Bakgrund

Motionen föreslår gratis tillgång till längdskidåkning för skolungdom upp till 20 år samt till pensionärer 65 år och äldre på Billingen Skövdes längdskidspår. Motionen trycker på vikten av möjlighet till motion i spåren på grund av restriktioner orsakade av pandemin.

Kultur- och fritidsnämnden lämnar följande yttrande och föreslår att motionen avslås.

Billingen Skövde har västra Sveriges bästa längdskidanläggning. Idag erbjuds barn och unga upp till och med 16 år fri skidåkning i anläggningens spår. Den beslutade avgiften för anläggningens skidspår är en förutsättning för att kunna tillhandahålla attraktiva och kvalitativa spår. Åldersgränser för betalning följer branschorganisationens rekommendationer och även andra anläggningars. I jämförelse med närliggande anläggningar erbjuder Billingen idag en lägre spåravgift.

Därav föreslår Kultur- och fritidsnämnden att motionen ska avslås.

Handlingar

NY VERSION Motion om gratis tillgång omgående till längdåkningsspår för skolungdom och pensionärer (SD)

KFN § 24/21 Motion om gratis tillgång omgående till längdåkningsspår för skolungdom och pensionärer

Skickas till

Motionären

Kultur- och fritidsnämnden

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2021-06-14**

Diarienummer: **KS2021.0220-1**

Handläggare: **Daniel Lindh**

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Medfinansiering och samverkansavtal Trafikplats Stallsiken, väg 26. TRV 2017/115433

Beredning samhällsbyggnads förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige besluta att:

1. Teckna medfinansieringsavtal med Trafikverket avseende bygghandling och produktion av ny trafikplats vid Stallsiken.
2. Medel för medfinansiering belastar Skövde kommuns finansenheter med 18 miljoner kronor.
3. Överlåta till ekonomichef att avgöra om beloppet för medfinansiering i punkt 2 ska belastas kommunens resultat för 2021 eller om det ska aktiveras och skrivas av på en period om högst 25 år.

Bakgrund

I takt med att Trädgårdsstaden och handelsområdet vid Stallsiken växer har behovet av en ny trafikplats vid Stallsiken ökat. Den nuvarande cirkulationen orsakar idag långa köer på väg 26 både under vardagar och helger. En generell ökning av trafiken i Skövde är också anledningen till den ökade belastningen på platsen.

Skövde kommun genomförde tillsammans med Trafikverket en åtgärdsvalsstudie för hela Skövde tätort under år 2017. I denna pekades ett antal åtgärder ut för att förbättra tillgängligheten i Skövde. Åtgärderna bestod bland annat av ombyggnation av Hallenbergsrundellen, ombyggnation till tvåfältiga rondeller både kommunens anläggning som på Trafikverkets samt en ombyggnation av Trafikplats Stallsiken.

Under år 2018 påbörjades arbete med en ny vägplan vars syfte var att möjliggöra en ombyggnation på platsen. Under arbetet med en ny vägplan har de kostnader som krävs för ombyggnationen blivit mer konkreta. För att vägplanen ska kunna antas och projektet ska kunna förtäras till produktion krävs att kommunen tecknar ett avtal med Trafikverket. Fördelningen mellan kommunen och Trafikverket är uppdelat så att Trafikverket står för sina kostnader kopplat till förändringar i deras anläggning och kommunen står för kostnader för att kunna tillskapa den nya anläggningen som kommer bli kommunal. Fördelningen mellan statlig och kommunal väg framgår av avtalsförslaget. Väg 26 kommer löpa genom den nya

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2021-06-14**

Diarienummer: **KS2021.0220-1**

Handläggare: **Daniel Lindh**

trafikplatsen och fortsätta vara statlig väg medan själva trafikplatsen med brokonstruktioner och ramper kommer vara kommunal. Samma princip som exempelvis vid Norra Ryds trafikplats.

Finansiering av åtgärden

För Skövde kommuns del kommer projektet att finansieras delvis genom investeringsmedel och delvis genom driftsmedel avseende medfinansiering som krävs för att den kommunala anläggningen ska kunna produceras. Medfinansieringen kommer uppgå till 18 mnkr och investeringen till 58 mnkr. Totalt kommer projektet därför att belasta kommunen med 76 mnkr.

Sektor samhällsbyggnad har för att fastställa rimligheten i kostnaderna gjort en jämförelse med Trafikplats Norra Ryd. Vilket är den trafikplats som i närtid genomförd med ungefär samma förutsättningar. Det finns vissa faktorer dock som skiljer de två anläggningarna åt både i tid och konstruktion.

- Norra Ryds trafikplats består av en bro med gång och cykelväg integrerad medan Stallsikens trafikplats kommer bestå av två broar för fordonstrafik, för att uppnå en cirkulation. Dessutom byggs en separat gång- och cykelbro för att hantera de oskyddade trafikanterna på ett säkert sätt.
- Norra Ryds trafikplats byggdes på jungfrulig mark medan Stallsikens trafikplats byggs i en befintlig miljö där en befintlig konstruktion måste hanteras i projektet.
- Sträckan förbi Norra Ryd hade avsevärt mindre trafik att hantera under byggtid. Vid Stallsiken är det generellt större trafikströmmar och det är dessutom trafik i fler riktningar vilket kommer påverka projektet.

Norra Ryds trafikplats hade en total produktionskostnad på 54 mnkr. För att få en lämplig kostnad att addera för gång- och cykelbro så har jämförelse med gång och cykelbro vid Aspö trafikplats gjorts. Aspöbron hade en produktionskostnad på ungefär 10 mnkr och vid jämförelse med trafikplats Stallsiken så är kostnad per längdmeter likvärdig. Ovanstående punkter som beskriver komplicerande faktorer mellan projekten gör att kalkylen för Stallsiken blir högre.

Trafikverket har å sin sida också gjort jämförelser mellan sin kalkyl och likartade projekt som de genomför och finner kalkylen rimlig.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2021-06-14**

Diarienummer: **KS2021.0220-1**

Handläggare: **Daniel Lindh**

Konsekvensanalys vid utebliven investering

Sektor samhällsbyggnad bedömer att trafiknätet inom Skövde kommun kommer drabbas negativt av en utebliven investering. Vid ett fortsatt tryck på platsen kommer trafik söka sig till andra områden där det inte är av godo att trafiken leds exempelvis genom tätare områden som bostadsområden. Fördelen vid en sämre framkomlighetssituation är att det kan gynna andra färdssätt som med cykel eller kollektivtrafik. Trafikplatsen är dock förlagd geografiskt så att den fortsättningsvis bör ha en bra framkomlighet för alla trafikslag.

Bedömningen är dessutom att det kommer ta tid innan det finns möjlighet att genomföra investeringen på nytt och att det troligtvis inte kommer innebära lägre kostnader i framtiden. Detta på grund av att trafiken på platsen kommer att öka och därmed ställa högre krav på framkomligheten under genomförandet.

Det kommer dessutom vara svårare att expandera verksamheter och bostäder i närområdet då trafikmängderna inte kan hanteras i det övergripande vägnätet.

Motiv till beslut

Med anledning av ovanstående konsekvensanalys samt att kostnadskalkylen är rimlig utifrån den jämförelse som gjorts ser Sektor samhällsbyggnad att avtal om ombyggnation bör ingås med Trafikverket.

Handlingar

Handling_Avtalsförslag_1242727.pdf

Handling_Tjänsteskrivelse_KSAU-KS-KF_1242805.pdf

Beslut KS, 2021-09-06, Ärende 138/21, Medfinansiering och samverkansavtal Trafikplats Stallsiken, väg 26. TRV 2017/115433

Skickas till

Sektor samhällsbyggnad

Handläggare

Daniel Lindh

Kommunstyrelsen

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum:

Diarienummer: ADM.2018.56

Handläggare: Daniel Lindh

Kommunstyrelsen

Medfinansiering och samverkansavtal Trafikplats Stallsiken, väg 26. TRV 2017/115433

Beredning samhällsbyggnads förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige besluta att;

1. teckna medfinansieringsavtal med Trafikverket avseende bygghandling och produktion av ny trafikplats vid Stallsiken.
2. medel för medfinansiering belastar Skövde kommuns finansenheter med 18 miljoner kronor.
3. överlåta till ekonomichef att avgöra om beloppet för medfinansiering i punkt 2 ska belastas kommunens resultat för 2021 eller om det ska aktiveras och skrivas av på en period om högst 25 år.

Bakgrund

I takt med att Trädgårdsstaden och handelsområdet vid Stallsiken växer har behovet av en ny trafikplats vid Stallsiken ökat. Den nuvarande cirkulationen orsakar idag långa köer på väg 26 både under vardagar och helger. En generell ökning av trafiken i Skövde är också anledningen till den ökade belastningen på platsen.

Skövde kommun genomförde tillsammans med Trafikverket en åtgärdsvalsstudie för hela Skövde tätort under år 2017. I denna pekades ett antal åtgärder ut för att förbättra tillgängligheten i Skövde. Åtgärderna bestod bland annat av ombyggnation av Hallenbergsrondellen, ombyggnation till tvåfältiga rondeller både kommunens anläggning som på Trafikverkets samt en ombyggnation av Trafikplats Stallsiken.

Under år 2018 påbörjades arbete med en ny vägplan vars syfte var att möjliggöra en ombyggnation på platsen. Under arbetet med en ny vägplan har de kostnader som krävs för ombyggnationen blivit mer konkreta. För att vägplanen ska kunna antas och projektet ska kunna fortlöpa till produktion krävs att kommunen tecknar ett avtal med Trafikverket. Fördelningen mellan kommunen och Trafikverket är uppdelat så att Trafikverket står för sina kostnader kopplat till förändringar i deras anläggning och kommunen står för kostnader för att kunna tillskapa den nya anläggningen som kommer bli kommunal. Fördelningen mellan statlig och kommunal väg framgår av avtalsförslaget. Väg 26 kommer löpa genom den nya trafikplatsen och fortsätta vara statlig väg medan själva trafikplatsen med brokonstruktioner och ramper kommer vara kommunal. Samma princip som exempelvis vid Norra Ryds trafikplats.

Finansiering av åtgärden

För Skövde kommuns del kommer projektet att finansieras delvis genom investeringsmedel och delvis genom driftsmedel avseende medfinansiering som krävs för att den kommunala anläggningen ska kunna produceras. Medfinansieringen kommer uppgå till 18 mnkr och investeringen till 58 mnkr. Totalt kommer projektet därför att belasta kommunen med 76 mnkr.

Sektor samhällsbyggnad har för att fastställa rimligheten i kostnaderna gjort en jämförelse med Trafikplats Norra Ryd. Vilket är den trafikplats som i närtid genomförd med ungefär samma förutsättningar. Det finns vissa faktorer dock som skiljer de två anläggningarna åt både i tid och konstruktion.

- Norra Ryds trafikplats består av en bro med gång och cykelväg integrerad medan Stallsikens trafikplats kommer bestå av två broar för fordonstrafik, för att uppnå en cirkulation. Dessutom byggs en separat gång- och cykelbro för att hantera de oskyddade trafikanterna på ett säkert sätt.
- Norra Ryds trafikplats byggdes på jungfrulig mark medan Stallsikens trafikplats byggs i en befintlig miljö där en befintlig konstruktion måste hanteras i projektet.
- Sträckan förbi Norra Ryd hade avsevärt mindre trafik att hantera under byggtid. Vid Stallsiken är det generellt större trafikströmmar och det är dessutom trafik i fler riktningar vilket kommer påverka projektet.

Norra Ryds trafikplats hade en total produktionskostnad på 54 mnkr. För att få en lämplig kostnad att addera för gång- och cykelbro så har jämförelse med gång och cykelbro vid Aspö trafikplats gjorts. Aspöbron hade en produktionskostnad på ungefär 10 mnkr och vid jämförelse med trafikplats Stallsiken så är kostnad per längdmeter likvärdig. Ovanstående punkter som beskriver komplicerande faktorer mellan projekten gör att kalkylen för Stallsiken blir högre.

Trafikverket har på sin sida också gjort jämförelser mellan sin kalkyl och likartade projekt som de genomför och finner kalkylen rimlig.

Konsekvensanalys vid utebliven investering

Sektor samhällsbyggnad bedömer att trafiknätet inom Skövde kommun kommer drabbas negativt av en utebliven investering. Vid ett fortsatt tryck på platsen kommer trafik söka sig till andra områden där det inte är av godo att trafiken leds exempelvis genom tätare områden som bostadsområden. Fördelen vid en sämre framkomlighetssituation är att det kan gynna andra färd sätt som med cykel eller kollektivtrafik. Trafikplatsen är dock förlagd geografiskt så att den fortsättningsvis bör ha en bra framkomlighet för alla trafikslag.

Bedömningen är dessutom att det kommer ta tid innan det finns möjlighet att genomföra investeringen på nytt och att det troligtvis inte kommer innebära lägre kostnader i framtiden. Detta på grund av att trafiken på platsen kommer att öka och därmed ställa högre krav på framkomligheten under genomförandet.

Det kommer dessutom vara svårare att expandera verksamheter och bostäder i närområdet då trafikmängderna inte kan hanteras i det övergripande vägnätet.

Motiv till beslut

Med anledning av ovanstående konsekvensanalys samt att kostnadskalkylen är rimlig utifrån den jämförelse som gjorts ser Sektor samhällsbyggnad att avtal om ombyggnation bör ingås med Trafikverket.

Handlingar

Avtalsförslag

Skickas till

Sektor samhällsbyggnad

Caroline Hagström
Samhällsbyggnadschef

Daniel Lindh
Enhetschef Gata/Natur

AVTAL

1 (8)

Trafikverkets ärendenummer
TRV 2017/115433
Motpartens ärendenummer

Medfinansierings- och samverkansavtal – Trafikplats Stallsiken, väg 26 och Nolhagavägen, Skövde kommun – bygghandling och produktion

Detta avtal avser framtagande av bygghandling och produktion av åtgärder och omfattar:	
☒	Medfinansiering från annan part till statlig infrastruktur
☐	Samfinansiering med olika statliga anslag/finansier
☐	Samverkan där respektive part äger sin anläggning och finansierar sin del
☒	Samverkan där annan part äger och finansierar sin anläggning och Trafikverket får i uppdrag att genomföra åtgärden

Mellan nedanstående parter träffas härmed avtal om medfinansiering och samverkan enligt följande:

§1 Parter

Trafikverket, Region Väst, org.nr 202100-6297, 781 89 Borlänge, nedan Trafikverket
Skövde kommun, org.nr 212000-1710, 541 83 Skövde, nedan Kommunen

§2 Definitioner och begrepp

Följande definitioner och begrepp används i detta avtal:

GC står för gång och cykel.

Grundutförande avser den trafikala lösning som Trafikverket föreslår för att lösa en trafiksituation. Begreppet används i samband med medfinansiering från annan part till statlig infrastruktur.

Tillägg avser de förbättringar/ anpassningar som annan part föreslår för att lösa trafiksituationen utöver det som ingår i statens ansvar. Begreppet används i samband med medfinansiering från annan part till statlig infrastruktur.

Fyrstegsprincipen är ett förhållningssätt som innebär att möjliga åtgärder för förbättringar i transportsystemet provas stegvis (1. Tänk om, 2. Optimera, 3. Bygg om, 4. Bygg nytt).

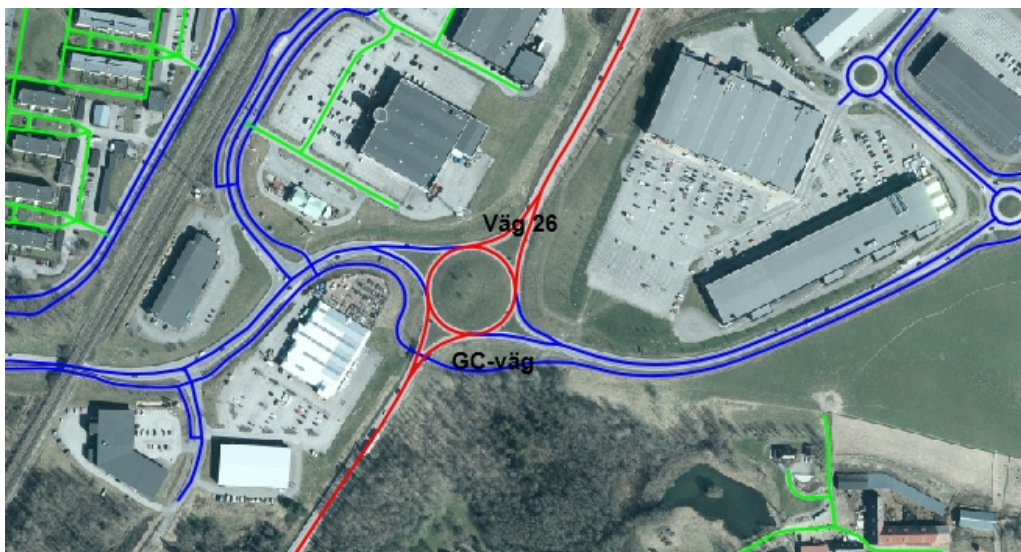
ÅDT står för årsdygnstrafik och är ett mått på medeltrafikflödet per dygn för ett visst år för ett vägvagnsnitt.

§3 Syfte och bakgrund

Syftet med detta avtal är att reglera respektive parts åtagande och finansiella ansvar för åtgärderna.

Åtgärderna omfattar framtagande av bygghandling och byggnation som innebär att en planskild korsning skapas mellan den statliga väg 26 och den kommunala Nolhagavägen. Denna korsning, benämnd Stallsiken, är idag utformad som en cirkulationsplats i ett plan, se figur 1 nedan. Alla fyra anslutande ben, liksom cirkulationsplatsen, består av ett

körfält i varje riktning. Alldeles söder om cirkulationsplatsen löper en kommunal GC-väg i tunnel under väg 26.

Figur 1, översikt över befintlig korsning, cirkulationsplats Stallsiken. Röda linjer indikerar statlig väganläggning, blåa linjer kommunal väganläggning och gröna linjer enskild väganläggning.

Anledning till åtgärderna är de höga trafikflödena på väg 26 (ÅDT cirka 18 400 fordon söder om och cirka 12 500 fordon norr om cirkulationsplatsen, enligt stickprovsmätning i januari 2018) i kombination med de senaste årens samt pågående och planerade exploateringar i korsningens närområde som spår på trafikmängderna ytterligare.

Åtgärderna kommer att öka framkomligheten i korsningen, såväl på väg 26 som på Nolhagavägen.

Vägplanen för den planskilda korsningen vid Stallsiken är under framtagande. Samråd kring vägplanen har hållits sedan hösten 2019. Parterna har sedan tidigare tecknat avtal om medfinansiering m.m. avseende vägplaneprocessen, se §4.

Medfinansierarens nytta och motivering av finansiering

Ökad framkomlighet på väg 26 och Nolhagavägen, som möjliggör fortsatt utbyggnad av Kommunens närbelägna utvecklingsområden och ökar tillgängligheten till dessa.

Tidigare studier och utredningar avseende detta objekt är

Åtgärdsvalsstudie – tillgänglighet Skövde, TRV 2017/22844

Vägplan, Samrådshandling, Väg 26 Trafikplats Stallsiken, 2020-10-16, TRV 2019/14569

§4 Tidigare avsiktsförklaring eller avtal avseende medfinansiering och samverkan för åtgärderna

Parterna har tidigare träffat följande avseende medfinansiering av åtgärderna:
 Medfinansieringsavtal – Planlägningsprocess Trafikplats Stallsiken, väg 26 Skövde kommun, träffat 2018-03-14, TRV 2017/115433, ADM.2018.56
 Tilläggsavtal – Planlägningsprocess Trafikplats Stallsiken, väg 26 Skövde kommun, träffat 2019-06-19, TRV 2017/115433, ADM.2018.56

§5 Beskrivning av åtgärder

Avtalet avser åtgärder i anläggningar som Trafikverket och Kommunen äger och ansvarar för. Parterna har beslutat sig för att gå vidare med ett utformningsalternativ som benämnts UA4, se figur 2 nedan.

Figur 2, skiss med principiell utformning över valt alternativ för trafikplats Stallsiken. Observera att en ny kostnadskalkyl tagits fram, se vidare §6.

Trafikplatsen planeras att utföras i form av en upphöjd tvåfilig cirkulationsplats över väg 26 med av- och påfartsramper till väg 26 samt anpassning av Nolhagavägen till den nya cirkulationsplatsens höjd. Befintlig GC-vägs sträckning behöver justeras med anledning av utformningen och en ny GC-bro över väg 26 planeras norr om den nya cirkulationsplatsen.

Trafikverket ska utföra åtgärderna som omfattas av detta avtal, i såväl statlig som kommunal anläggning, för motivering se vidare §7. Kommunen ska tillsätta en bevakande projektledare som ska fungera som Kommunens kontaktperson och tillvarata Kommunens intressen avseende den kommunala anläggningen, se vidare §7.

Avtalet omfattar följande steg 3-åtgärder enligt fyrstegsprincipen:

Åtgärder i den statliga anläggningen

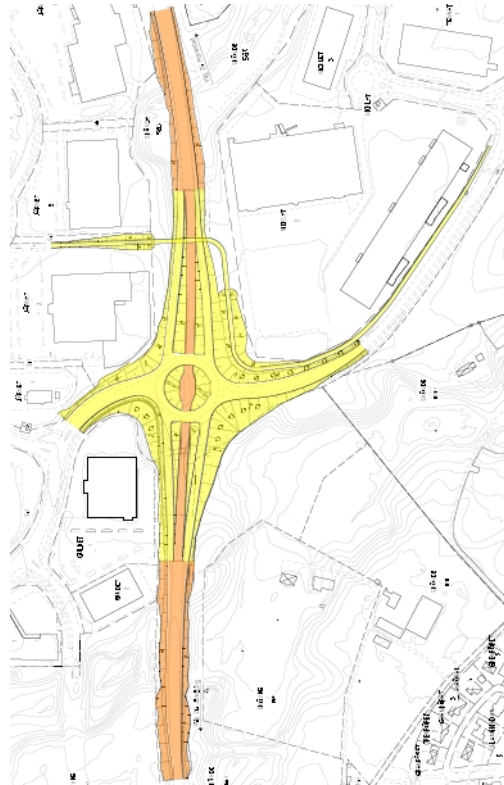
Åtgärd 1 Projektering (framtagande av bygghandling) och produktion för breddning av väg 26 för nya av- och påfartsramper samt justering av väg 26, som ska gå rakt under den nya upphöjda cirkulationsplatsen vid Stallsiken.

Åtgärder i den kommunala anläggningen

Åtgärd 2 Projektering (framtagande av bygghandling) och produktion för upphöjd tvåfilig cirkulationsplats över väg 26, inklusive ramper; anpassning av Nolhagavägen till cirkulationsplatsens höjd m.m.; justering av GC-vägens sträckning, inklusive passage över Nolhagavägen och en ny GC-bro norr om cirkulationsplatsen. All ny belysning i trafikplatsen och utmed GC-vägen blir kommunal.

Avgränsningen av åtgärderna som omfattas av avtalet framgår av figurerna på nästa sida. Statlig väg 26 är i figur 3 färglagd i en mörkare grå nyans medan kommunal väg har en ljusare grå nyans. I figur 4 illustreras området för planerad statlig väghållning med aprikos färg och området för planerad kommunal väghållning med gul färg. Kartan i figur 3 är orienterad med norr rakt uppåt medan kartan i figur 4 är något roterad motsols.

Avgränsningar av projektet och mellan åtgärderna i statlig och kommunal anläggning är preliminära.

Figur 3, illustrationskarta översikt, vägplan samrådshandling.

Figur 4, illustration väghållare, samrådshandling.

§6 Finansiering

Den totala kostnaden för åtgärderna som omfattas av detta avtal beräknas uppgå till cirka 101 000 000 kr i prisnivå juni 2020. I beloppet ingår kostnaderna för arbete med framtagande av förfrågningsunderlag inför entreprenadupphandlingen. Kostnadsuppskattningen bygger på kalkyler i granskningsskedet av planläggningsprocessen och är preliminär. Den faktiska kostnaden kan därför komma att bli annorlunda på grund av t.ex. rådande marknadsläge och platsspecifika förutsättningar i ett senare skede. Finansieringen av åtgärderna fördelas enligt nedan:

Nr.	Åtgärder	Utförare	Kostnad (kr)	Finansiär		
				TRV NTP	Kommunen	Summa
Åtgärder i den statliga anläggningen (Trafikverket)						
1	Projektering och produktion för av- och påfartsramper till väg 26 samt justering av väg 26	Trafikverket	43 000 000	25 000 000	18 000 000	43 000 000
Åtgärder i kommunal anläggning						
2	Projektering och produktion för upphöjd tvåfilig cirkulationsplats, anpassning av Nolhagavägen samt justering av GC-väg inklusive ny GC-bro	Trafikverket	58 000 000		58 000 000	58 000 000
Totalkostnad för alla åtgärder i detta avtal			101 000 000	25 000 000	76 000 000	101 000 000

AVTAL

5 (8)

Medfinansieringen till den statliga anläggningen beräknas uppgå till cirka 18 000 000 kr. Kommunen ska svara för 75 % och Trafikverket för 25 % av den faktiska totalkostnaden för åtgärderna i detta avtal. Fördelningen ska ske genom att hela Trafikverkets andel investeras i den statliga anläggningen, medan Kommunen genom medfinansiering svarar för resterande del av kostnaderna i statlig anläggning samt för hela kostnaden i kommunal anläggning.

Kommunens medfinansiering av statlig anläggning ska betalas till Trafikverket genom rekvisition. Kommunens finansiering av kostnaderna i kommunal anläggning ska ske genom fakturering. Se vidare §9.

Hantering av kostnadsförändringar ska ske enligt §8.

Grundutförande och Tillägg

Åtgärderna i detta avtal utgör till viss del ett Grundutförande, som förbättrar framkomligheten på väg 26, och till viss del Tillägg, som möjliggör fortsatt exploatering av närbelägna utvecklingsområden och ökad tillgänglighet till dessa.

Ägar-, drift- och underhållskostnader

Kostnader för ägande respektive drift och underhåll i förvaltningsskedet ingår inte i ovan angivna totala kostnader. Respektive part svarar i framtiden för kostnader i den egna anläggningen.

§7 Ansvarsfördelning

Trafikverkets ansvar

1. Trafikverket ska utföra eller låta utföra åtgärderna som omfattas av detta avtal enligt §§5 och 6.
2. Trafikverket ansvarar för att tillämpliga lagar och andra författningar samt myndighetsbeslut iakttas för åtgärderna som Trafikverket ansvarar för.
3. Trafikverket blir efter färdigställandet väghållare och sköter och bekostar framtida drift och underhåll samt eventuell förnyelse av de anläggningar som omfattas av åtgärd 1.
4. Trafikverket ansvarar för att Kommunens bevakande projektledare kallas till erforderliga möten och får ta del av erforderligt material för att denne ska kunna genomföra sin uppgift att tillvarata Kommunens intressen.
5. Trafikverket ansvarar för att dialog förs med Västtrafik.
6. Trafikverket ansvarar för upphandling av åtgärd 2 för Kommunens del enligt Kommunens uppdrag åt Trafikverket. Följande gäller för upphandlingen: Flera av de anläggningar som Trafikverket ska bygga inom projektet ska Kommunen äga och vara huvudman för. Parternas anläggningar är integrerade med varandra i sådan utsträckning att det ansvarsmässigt och säkerhetsmässigt är nödvändigt att en och samma entreprenör utför båda parternas anläggningar. Kommunen uppdrar därför genom förhandlad upphandling utan föregående annonsering enligt 6 kap. 14 § lagen om offentlig upphandling åt Trafikverket att genomföra upphandlingen av åtgärd 2 (med tillämpning av LOU) och vara byggherre för hela entreprenaden, det vill säga åta sig att tillse att Kommunens byggherreansvar fullgörs korrekt. Trafikverket ansvarar för att utse BAS-P och BAS-U.
7. I samband med projektering, byggande och markarbeten är det byggherren som har det fulla ansvaret för att gällande lagar, förordningar, föreskrifter och beslut följs, kontrolleras och kvalitetssäkras. Som väghållare för väg 26, för vilken åtgärd 1 ska utföras, är Trafikverket byggherre med byggherreansvar. Även för åtgärd 2, i den kommunala anläggningen, fullgör Trafikverket Kommunens byggherreansvar i sin roll som beställare gentemot projektör och entreprenör. Trafikverket har således som uppdrag att tillse att byggherreansvaret är omhändertaget samt att säkerställa åtgärdernas leveranser kopplat till byggherrollen.

AVTAL

6 (8)

8. Trafikverket ansvarar för att leverera förvaltningsdata avseende den kommunala anläggningen till Kommunen. Omfattning stäms av med Kommunens bevakande projektledare.
9. Trafikverket ska bjuda in Kommunen att närvara vid slutbesiktning av den kommunala anläggningen.
10. När den kommunala anläggningen är slutbesiktigad ska ett formellt överlämnande av anläggningen ske från Trafikverket till Kommunen.

Kommunens ansvar

1. Kommunen ska utse en bevakande projektledare som ska fungera som Kommunens särskilda kontaktperson och ansvara för att tillvarata Kommunens intressen i samband med genomförandet av åtgärderna i detta avtal. Kommunen svarar för kostnaden för den bevakande projektledaren.
2. Kommunen ansvarar på egen bekostnad för erforderliga ändringar av gällande detaljplaner med anledning av åtgärderna.
3. Kommunen ansvarar för att tillämpliga lagar och andra författningar samt myndighetsbeslut iakttas vid Kommunens åtaganden.
4. Kommunen ansvarar för att ge Trafikverket den information som erfordras för att Trafikverket ska kunna genomföra åtgärderna.
5. Kommunen ska säkra åtkomst till mark som inte ägs av Kommunen och som behövs för ny kommunal anläggning som omfattas av åtgärd 2.
6. I samband med projektering, byggande och markarbeten är det byggherren som har det fulla ansvaret för att gällande lagar, förordningar, föreskrifter och beslut följs, kontrolleras och kvalitetssäkras. Som vägghållare för Nollhagavägen och berörd GC-väg och den nya kommunala anläggning som ska byggas, är Kommunen byggherre med byggherreansvar. Kommunen delegerar detta byggherreansvar till Trafikverket som fullgör Kommunens byggherreansvar i sin roll som beställare gentemot projektör och entreprenör, det vill säga åtar sig att tillse att Kommunens byggherreansvar fullgörs korrekt.
7. Enligt 6 kap. 14 § lagen om offentlig upphandling uppdrar Kommunen, genom förhandlad upphandling och utan att behöva annonsera, åt Trafikverket att upphandla anläggning för deras räkning. Upphandlingen gäller åtgärd 2. Kommunen uppdrar åt Trafikverket att utse BAS-P och BAS-U.
8. Kommunen blir efter färdigställande och överlämnande av den nya kommunala anläggning som omfattas av åtgärd 2, ägare och vägghållare av denna och sköter och bekostar framtida drift och underhåll av den.

§8 Hantering av kostnadsförändringar

Om kostnaden vid anbudstillfället för entreprenaden överstiger 20 % av bedömd totalkostnad enligt §6, efter att hänsyn tagits till kostnadsutvecklingen enligt Trafikverkets index för väginvesteringar, ska respektive part ges möjlighet till omförhandling.

Kostnadsökningar till följd av parts ensidigt önskade tillägg bekostas till 100 % av den parten, om inte annat överenskommits skriftligt i förväg.

I de fall projektet avbryts eller avtalet upphör att gälla står respektive part för de kostnader inom sitt ansvar som dittills nedlagts.

§9 Betalning

Trafikverket har rätt att löpande rekvirera/fakturera Kommunen för upparbetade kostnader. Till rekvisitioner/fakturor bifogas underlag i form av utdrag från Trafikverkets ekonomisystem.

Rekvisitioner/fakturor adresseras till:
Skövde kommun

AVTAL

7 (8)

Sektor Samhällsbyggnad
541 83 Skövde

§10 Projektorganisation och former för parternas samarbete

Kommunen ska ges insyn i arbetet med åtgärderna genom rapportering om hur arbetet framskrider tekniskt och tidsmässigt.

Ömsesidiga informationsmöten ska genomföras med den regelbundenhet som parterna beslutar i särskild ordning.

§11 Tidplan

Nedanstående tidplan är preliminär och förutsätter att detta avtal träder i kraft runt halvårsskiftet 2021.

Vägplan bedöms kunna fastställas och vinna laga kraft under år 2022. Upphandling och byggstart beräknas kunna ske under år 2022. Anläggningarna beräknas kunna färdigställas och öppnas för trafik under år 2025.

§12 Avtalets giltighet

Detta avtal gäller under förutsättning av att

1. båda parter undertecknat avtalet senast 2021-09-30
2. kommunfullmäktige i Skövde godkänt avtalet senast samma datum, genom beslut som vinner laga kraft.

Avtalet upphör att gälla om inte vägplanen för trafikplats Stallsiken vunnit laga kraft senast 2023-06-30.

Om avtalet upphör att gälla kvarstår respektive parts finansieringsansvar av dittills genomförda och upparbetade kostnader för de beskrivna åtgärderna enligt §§5 och 6.

§13 Övrigt

Ändringar eller tillägg till detta avtal ska vara skriftliga och undertecknas av parterna för att vara giltiga.

§14 Tvistlösning

Tvist avseende tillämpning eller tolkning av detta avtal ska avgöras av allmän domstol enligt svensk lag.

Detta avtal är upprättat i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

För Trafikverket

För Skövde kommun

Ort och datum

Ort och datum

AVTAL

8 (8)

Jörgen Einarsson
Regional direktör

T
M
A
LL
04
62
M
ed
fin
an
si
eri
ng
oc
h
sa
m
ve
rk
an
sa
vt
al
3.
0

Skövde kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunstyrelsen

Datum:2021-09-06 kl. 13:00

38(58)

KS § 138/21**Medfinansiering och samverkansavtal Trafikplats
Stallsiken, väg 26. TRV 2017/115433**

KS2021.0220

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2021-06-23	123/21
2 Kommunstyrelsen	2021-09-06	138/21

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att:

1. teckna medfinansieringsavtal med Trafikverket avseende bygghandling och produktion av ny trafikplats vid Stallsiken.
2. medel för medfinansiering belastar Skövde kommuns finansenheter med 18 miljoner kronor.
3. överlåta till ekonomichef att avgöra om beloppet för medfinansiering i punkt 2 ska belastas kommunens resultat för 2021 eller om det ska aktiveras och skrivas av på en period om högst 25 år.

Bakgrund

I takt med att Trädgårdsstaden och handelsområdet vid Stallsiken växer har behovet av en ny trafikplats vid Stallsiken ökat. Den nuvarande cirkulationen orsakar idag långa köer på väg 26 både under vardagar och helger. En generell ökning av trafiken i Skövde är också anledningen till den ökade belastningen på platsen.

Skövde kommun genomförde tillsammans med Trafikverket en åtgärdsvalsstudie för hela Skövde tätort under år 2017. I denna pekades ett antal åtgärder ut för att förbättra tillgängligheten i Skövde. Åtgärderna bestod bland annat av ombyggnation av Hallenbergsrondellen, ombyggnation till tvåfältiga rondeller både kommunens anläggning som på Trafikverkets samt en ombyggnation av Trafikplats Stallsiken.

Under år 2018 påbörjades arbete med en ny vägplan vars syfte var att möjliggöra en ombyggnation på platsen. Under arbetet med en ny vägplan har de kostnader som krävs för ombyggnationen blivit mer konkreta. För att vägplanen ska kunna antas och projektet ska kunna fortlöpa till produktion krävs att kommunen tecknar ett avtal med Trafikverket. Fördelningen mellan kommunen och Trafikverket är uppdelat så att Trafikverket står för sina kostnader kopplat till förändringar i deras anläggning och kommunen står för kostnader för att kunna tillskapa den nya anläggningen som kommer bli kommunal. Fördelningen mellan statlig och kommunal väg framgår av avtalsförslaget. Väg 26 kommer löpa genom den nya trafikplatsen och fortsätta vara statlig väg medan själva trafikplatsen med brokonstruktioner och ramper kommer vara kommunal. Samma princip som exempelvis vid Norra Ryds trafikplats.

Skövde kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunstyrelsen

Datum:2021-09-06 kl. 13:00

39(58)

Finansiering av åtgärden

För Skövde kommuns del kommer projektet att finansieras delvis genom investeringsmedel och delvis genom driftsmedel avseende medfinansiering som krävs för att den kommunala anläggningen ska kunna produceras. Medfinansieringen kommer uppgå till 18 mnkr och investeringen till 58 mnkr. Totalt kommer projektet därför att belasta kommunen med 76 mnkr.

Sektor samhällsbyggnad har för att fastställa rimligheten i kostnaderna gjort en jämförelse med Trafikplats Norra Ryd. Vilket är den trafikplats som i närtid genomförd med ungefär samma förutsättningar. Det finns vissa faktorer dock som skiljer de två anläggningarna åt både i tid och konstruktion.

- Norra Ryds trafikplats består av en bro med gång och cykelväg integrerad medan Stallsikens trafikplats kommer bestå av två broar för fordonstrafik, för att uppnå en cirkulation. Dessutom byggs en separat gång- och cykelbro för att hantera de oskyddade trafikanterna på ett säkert sätt.
- Norra Ryds trafikplats byggdes på jungfrulig mark medan Stallsikens trafikplats byggs i en befintlig miljö där en befintlig konstruktion måste hanteras i projektet.
- Sträckan förbi Norra Ryd hade avsevärt mindre trafik att hantera under byggtid. Vid Stallsiken är det generellt större trafikströmmar och det är dessutom trafik i fler riktningar vilket kommer påverka projektet.

Norra Ryds trafikplats hade en total produktionskostnad på 54 mnkr. För att få en lämplig kostnad att addera för gång- och cykelbro så har jämförelse med gång och cykelbro vid Aspö trafikplats gjorts. Aspöbron hade en produktionskostnad på ungefär 10 mnkr och vid jämförelse med trafikplats Stallsiken så är kostnad per längdmeter likvärdig. Ovanstående punkter som beskriver komplicerande faktorer mellan projekten gör att kalkylen för Stallsiken blir högre.

Trafikverket har å sin sida också gjort jämförelser mellan sin kalkyl och likartade projekt som de genomför och finner kalkylen rimlig.

Konsekvensanalys vid utebliven investering

Sektor samhällsbyggnad bedömer att trafiknätet inom Skövde kommun kommer drabbas negativt av en utebliven investering. Vid ett fortsatt tryck på platsen kommer trafik söka sig till andra områden där det inte är av godo att trafiken leds exempelvis genom tätare områden som bostadsområden. Fördelen vid en sämre framkomlighetssituation är att det kan gynna andra färdssätt som med cykel eller kollektivtrafik. Trafikplatsen är dock förlagd geografiskt så att den fortsättningsvis bör ha en bra framkomlighet för alla trafikslag.

Bedömningen är dessutom att det kommer ta tid innan det finns möjlighet att genomföra investeringen på nytt och att det troligtvis inte kommer innebära lägre kostnader i framtiden. Detta på grund av att trafiken på platsen kommer att öka och därmed ställa högre krav på framkomligheten under genomförandet.

Skövde kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunstyrelsen

Datum:2021-09-06 kl. 13:00

40(58)

Det kommer dessutom vara svårare att expandera verksamheter och bostäder i närområdet då trafikmängderna inte kan hanteras i det övergripande vägnätet.

Motiv till beslut

Med anledning av ovanstående konsekvensanalys samt att kostnadskalkylen är rimlig utifrån den jämförelse som gjorts ser Sektor samhällsbyggnad att avtal om ombyggnation bör ingås med Trafikverket.

Handlingar

Handling_Avtalsförslag_1242727.pdf

Handling_Tjänsteskrivelse KSAU-KS-KF_1242805.pdf

Skickas till

Sektor samhällsbyggnad

48

KSAU § 123/21**Medfinansiering och samverkansavtal Trafikplats Stallsiken, väg 26. TRV 2017/115433**

KS2021.0220

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2021-06-23	123/21

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. teckna medfinansieringsavtal med Trafikverket avseende bygghandling och produktion av ny trafikplats vid Stallsiken.
2. medel för medfinansiering belastar Skövde kommuns finansenheter med 18 miljoner kronor.
3. överlåta till ekonomichef att avgöra om beloppet för medfinansiering i punkt 2 ska belasta kommunens resultat för 2021 eller om det ska aktiveras och skrivas av på en period om högst 25 år.

Bakgrund

I takt med att Trädgårdsstaden och handelsområdet vid Stallsiken växer har behovet av en ny trafikplats vid Stallsiken ökat. Den nuvarande cirkulationen orsakar idag långa köer på väg 26 både under vardagar och helger. En generell ökning av trafiken i Skövde är också anledningen till den ökade belastningen på platsen.

Skövde kommun genomförde tillsammans med Trafikverket en åtgärdsvalsstudie för hela Skövde tätort under år 2017. I denna pekades ett antal åtgärder ut för att förbättra tillgängligheten i Skövde. Åtgärderna bestod bland annat av ombyggnation av Hallenbergsrondellen, ombyggnation till tvåfältiga rondeller både kommunens anläggning som på Trafikverkets samt en ombyggnation av Trafikplats Stallsiken.

Under år 2018 påbörjades arbete med en ny vägplan vars syfte var att möjliggöra en ombyggnation på platsen. Under arbetet med en ny vägplan har de kostnader som krävs för ombyggnationen blivit mer konkreta. För att vägplanen ska kunna antas och projektet ska kunna fortlöpa till produktion krävs att kommunen tecknar ett avtal med Trafikverket. Fördelningen mellan kommunen och Trafikverket är uppdelat så att Trafikverket står för sina kostnader kopplat till förändringar i deras anläggning och kommunen står för kostnader för att kunna tillskapa den nya anläggningen som kommer bli kommunal. Fördelningen mellan statlig och kommunal väg framgår av avtalsförslaget. Väg 26 kommer löpa

Kommunstyrelsens arbetsutskott

genom den nya trafikplatsen och fortsätta vara statlig väg medan själva trafikplatsen med brokonstruktioner och ramper kommer vara kommunal. Samma princip som exempelvis vid Norra Ryds trafikplats.

Finansiering av åtgärden

För Skövde kommuns del kommer projektet att finansieras delvis genom investeringsmedel och delvis genom driftsmedel avseende medfinansiering som krävs för att den kommunala anläggningen ska kunna produceras. Medfinansieringen kommer uppgå till 18 mnkr och investeringen till 58 mnkr. Totalt kommer projektet därför att belasta kommunen med 76 mnkr.

Sektor samhällsbyggnad har för att fastställa rimligheten i kostnaderna gjort en jämförelse med Trafikplats Norra Ryd. Vilket är den trafikplats som i närtid genomförd med ungefär samma förutsättningar. Det finns vissa faktorer dock som skiljer de två anläggningarna åt både i tid och konstruktion.

- Norra Ryds trafikplats består av en bro med gång och cykelväg integrerad medan Stallsikens trafikplats kommer bestå av två broar för fordonstrafik, för att uppnå en cirkulation. Dessutom byggs en separat gång- och cykelbro för att hantera de oskyddade trafikanterna på ett säkert sätt.
- Norra Ryds trafikplats byggdes på jungfrulig mark medan Stallsikens trafikplats byggs i en befintlig miljö där en befintlig konstruktion måste hanteras i projektet.
- Sträckan förbi Norra Ryd hade avsevärt mindre trafik att hantera under byggtid. Vid Stallsiken är det generellt större trafikströmmar och det är dessutom trafik i fler riktningar vilket kommer påverka projektet.

Norra Ryds trafikplats hade en total produktionskostnad på 54 mnkr. För att få en lämplig kostnad att addera för gång- och cykelbro så har jämförelse med gång och cykelbro vid Aspö trafikplats gjorts. Aspöbron hade en produktionskostnad på ungefär 10 mnkr och vid jämförelse med trafikplats Stallsiken så är kostnad per längdmeter likvärdig. Ovanstående punkter som beskriver komplicerande faktorer mellan projekten gör att kalkylen för Stallsiken blir högre.

Trafikverket har å sin sida också gjort jämförelser mellan sin kalkyl och likartade projekt som de genomför och finner kalkylen rimlig.

Konsekvensanalys vid utebliven investering

Sektor samhällsbyggnad bedömer att trafiknätet inom Skövde kommun kommer drabbas negativt av en utebliven investering. Vid ett fortsatt tryck på platsen kommer trafik söka sig till andra områden där det inte är av godo att trafiken leds exempelvis genom tätare områden som bostadsområden. Fördelen vid en sämre framkomlighetssituation är att det kan gynna andra färd sätt som med cykel eller kollektivtrafik. Trafikplatsen är dock förlagd geografiskt så att den fortsättningsvis bör ha en bra framkomlighet för alla trafikslag.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Bedömningen är dessutom att det kommer ta tid innan det finns möjlighet att genomföra investeringen på nytt och att det troligtvis inte kommer innebära lägre kostnader i framtiden. Detta på grund av att trafiken på platsen kommer att öka och därmed ställa högre krav på framkomligheten under genomförandet.

Det kommer dessutom vara svårare att expandera verksamheter och bostäder i närområdet då trafikmängderna inte kan hanteras i det övergripande vägnätet.

Motiv till beslut

Med anledning av ovanstående konsekvensanalys samt att kostnadskalkylen är rimlig utifrån den jämförelse som gjorts ser Sektor samhällsbyggnad att avtal om ombyggnation bör ingås med Trafikverket.

Handlingar

Handling_Avtalsförslag_1242727.pdf

Handling_Tjänsteskrivelse KSAU-KS-KF_1242805.pdf

Skickas till

Sektor samhällsbyggnad

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2021-06-14**

Diarienummer: **KS2021.0221-1**

Handläggare: **Daniel Lindh**

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Utökad väghållaransvar i samband med övertagande av Tidans och Värings vägföreningar

Beredning samhällsbyggnads förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta om att övertagandet av väghållaransvar i Tidans och Värings även ska innefatta de tidigare beslutade åtaganden som ligger utanför tätorterna.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige fattade 2014-04-28 beslut om att ge de olika vägföreningar som finns i Skövde kommuns yttertätorter möjlighet att ansöka om ett kommunalt övertagande av de ytor som är planlagda som allmän platsmark.

I processen med förändring av detaljplanerna i Värings och Tidans har det framkommit att vägföreningarna genom tidigare anläggningsbeslut har haft ett större ansvar än det som klassificeras som allmän platsmark inom tätort. Sektor samhällsbyggnads bedömning av tidigare fullmäktigebeslut är att hela vägföreningens ansvar skall tas över. I och med att dessa tidigare regleringar inte är reglerade i de förändrade detaljplanerna behöver beslut om väghållaransvaret tas för dessa. De vägar som tidigare har omfattas av föreningarnas väghållaransvar är bifogade i Karta anläggningsbeslut Närlunda ga 1 och Karta anläggningsbeslut Värings ga 1.

Som underlag till fullmäktigebeslutet redovisades ett underlag avseende den ekonomiska aspekten att ta över väghållaransvaret. De ytor som ligger till grund för den ekonomiska kompetensnation är utifrån väghållaransvaret snarare än för planlagt område vilket gör att dessa ytor redan är kompenserade för sedan tidigare.

Sektor samhällsbyggnads förslag är således att Skövde kommun tar ansvar för hela de upplösta vägföreningarnas tidigare åtaganden.

Handlingar

1_ADM_2021_190_Tjänsteskrivelse KSAU-KS-KF.pdf

2_ADM_2021_190_Karta Värings.pdf.pdf

3_ADM_2021_190_Karta Tidans.pdf.pdf

Beslut KS, 2021-09-06, Ärende 137/21, Utökad väghållaransvar i samband med övertagande av Tidans och Värings vägföreningar

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2021-06-14**

Diarienummer: **KS2021.0221-1**

Handläggare: **Daniel Lindh**

Skickas till

Sektor samhällsbyggnad

Handläggare

Daniel Lindh

Kommunstyrelsen

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum:

Diarienummer: ADM.2021.190

Handläggare: Daniel Lindh

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Utökad väghållaransvar i samband med övertagande av Tidans och Värings vägföreningar

Beredning samhällsbyggnads förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta om att övertagandet av väghållaransvar i Tidans och Värings även ska innefatta de tidigare beslutade åtaganden som ligger utanför tätorterna.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige fattade 2014-04-28 beslut om att ge de olika vägföreningar som finns i Skövde kommuns yttertätorter möjlighet att ansöka om ett kommunalt övertagande av de ytor som är planlagda som allmän platsmark.

I processen med förändring av detaljplanerna i Värings och Tidans har det framkommit att vägföreningarna genom tidigare anläggningsbeslut har haft ett större ansvar än det som klassificeras som allmän plats mark inom tätort. Sektor samhällsbyggnads bedömning av tidigare fullmäktigebeslut är att hela vägföreningens ansvar skall tas över. I och med att dessa tidigare regleringar inte är reglerade i de förändrade detaljplanerna behöver beslut om väghållaransvaret tas för dessa. De vägar som tidigare har omfattas av föreningarnas väghållaransvar är bifogade i Karta anläggningsbeslut Närlunda ga 1 och Karta anläggningsbeslut Värings ga 1.

Som underlag till fullmäktigebeslutet redovisades ett underlag avseende den ekonomiska aspekten att ta över väghållaransvaret. De ytor som ligger till grund för den ekonomiska kompetensnation är utifrån väghållaransvaret snarare än för planlagt område vilket gör att dessa ytor redan är kompenserade för sedan tidigare.

Sektor samhällsbyggnads förslag är således att Skövde kommun tar ansvar för hela de upplösta vägföreningarnas tidigare åtaganden.

Handlingar

Karta Tidans.pdf

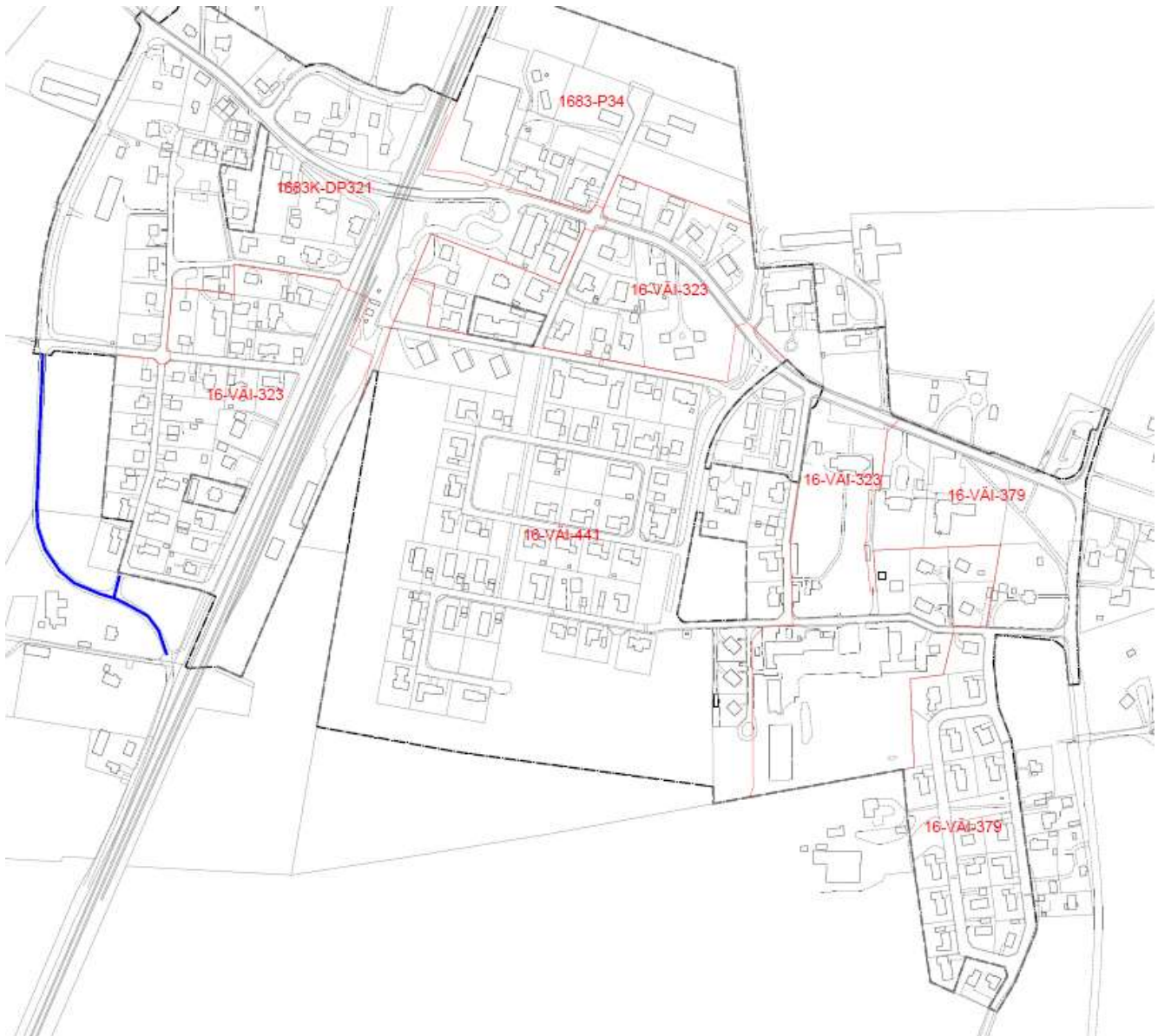
Karta Värings.pdf

Skickas till

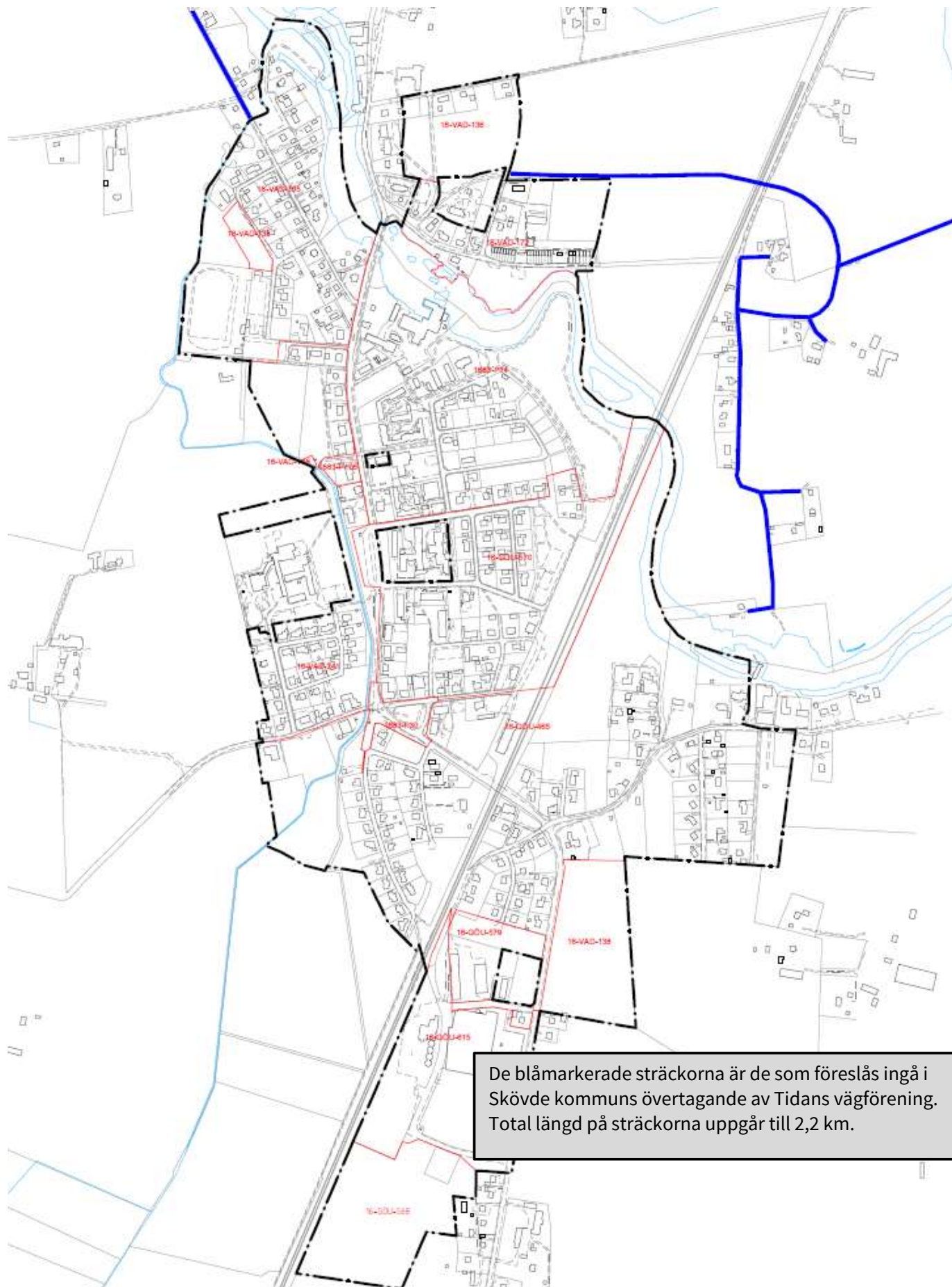
Sektor samhällsbyggnad

Caroline Hagström
Samhällsbyggnadschef

Daniel Lindh
Enhetschef Gata/Natur

Den blåmarkerade sträckan är den som föreslås ingå i Skövde kommuns övertagande av Värings vägförening. Total längd på sträckan uppgår till 350 meter.

De blåmarkerade sträckorna är de som föreslås ingå i Skövde kommuns övertagande av Tidans vägförening. Total längd på sträckorna uppgår till 2,2 km.

Skövde kommun**Sammanträdesprotokoll****Kommunstyrelsen****Datum:2021-09-06 kl. 13:00****37(58)****KS § 137/21****Utökat väghållaransvar i samband med övertagande av Tidan och Värings vägföreningar**

KS2021.0221

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2021-06-23	124/21
2 Kommunstyrelsen	2021-09-06	137/21

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att övertagandet av väghållaransvar i Tidan och Väring även ska innefatta de tidigare beslutade åtaganden som ligger utanför tätorterna.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige fattade 2014-04-28 beslut om att ge de olika vägföreningar som finns i Skövde kommuns yttertätorter möjlighet att ansöka om ett kommunalt övertagande av de ytor som är planlagda som allmän platsmark.

I processen med förändring av detaljplanerna i Väring och Tidan har det framkommit att vägföreningarna genom tidigare anläggningsbeslut har haft ett större ansvar än det som klassificeras som allmän platsmark inom tätort. Sektor samhällsbyggnads bedömning av tidigare fullmäktigebeslut är att hela vägföreningens ansvar skall tas över. I och med att dessa tidigare regleringar inte är reglerade i de förändrade detaljplanerna behöver beslut om väghållaransvaret tas för dessa. De vägar som tidigare har omfattas av föreningarnas väghållaransvar är bifogade i Karta anläggningsbeslut Närlunda ga 1 och Karta anläggningsbeslut Väring ga 1.

Som underlag till fullmäktigebeslutet redovisades ett underlag avseende den ekonomiska aspekten att ta över väghållaransvaret. De ytor som ligger till grund för den ekonomisk kompetensnation är utifrån väghållaransvaret snarare än för planlagt område vilket gör att dessa ytor redan är kompenserade för sedan tidigare.

Sektor samhällsbyggnads förslag är således att Skövde kommun tar ansvar för hela de upplösta vägföreningarnas tidigare åtaganden.

Handlingar

- 1_ADM_2021_190_Tjänsteskrivelse KSAU-KS-KF.pdf
- 2_ADM_2021_190_Karta Väring.pdf.pdf
- 3_ADM_2021_190_Karta Tidan.pdf.pdf

Skickas till

Sektor samhällsbyggnad

KSAU § 124/21

Utökat väghållaransvar i samband med övertagande av Tidan och Värings vägföreningar

KS2021.0221

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2021-06-23	124/21

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att övertagandet av väghållaransvar i Tidan och Väring även ska innefatta de tidigare beslutade åtaganden som ligger utanför tätorterna.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige fattade 2014-04-28 beslut om att ge de olika vägföreningar som finns i Skövde kommuns yttertätorter möjlighet att ansöka om ett kommunalt övertagande av de ytor som är planlagda som allmän platsmark.

I processen med förändring av detaljplanerna i Väring och Tidan har det framkommit att vägföreningarna genom tidigare anläggningsbeslut har haft ett större ansvar än det som klassificeras som allmän platsmark inom tätort. Sektor samhällsbyggnads bedömning av tidigare fullmäktigebeslut är att hela vägföreningens ansvar skall tas över. I och med att dessa tidigare regleringar inte är reglerade i de förändrade detaljplanerna behöver beslut om väghållaransvaret tas för dessa. De vägar som tidigare har omfattas av föreningarnas väghållaransvar är bifogade i Karta anläggningsbeslut Närlunda ga 1 och Karta anläggningsbeslut Väring ga 1.

Som underlag till fullmäktigebeslutet redovisades ett underlag avseende den ekonomiska aspekten att ta över väghållaransvaret. De ytor som ligger till grund för den ekonomisk kompetensnation är utifrån väghållaransvaret snarare än för planlagt område vilket gör att dessa ytor redan är kompenserade för sedan tidigare.

Sektor samhällsbyggnads förslag är således att Skövde kommun tar ansvar för hela de upplösta vägföreningarnas tidigare åtaganden.

Handlingar

1_ADM_2021_190_Tjänsteskrivelse KSAU-KS-KF.pdf

2_ADM_2021_190_Karta Väring.pdf.pdf

3_ADM_2021_190_Karta Tidan.pdf.pdf

Skövde kommun

(28)

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Protokollsutdrag

25

Skickas till

Sektor samhällsbyggnad

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2021-05-28**

Diarienummer: **KS2021.0212-2**

Handläggare: **Agneta Tilly**

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslut om avfallstaxa från 1 januari 2022 Avfallshantering Östra Skaraborg

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta förslaget till ny gemensam avfallstaxa att träda i kraft 1 januari 2022

Bakgrund

AÖS gör årliga underskott sedan år 2013 vilket är en konsekvens av den utbyggnad av insamling av matavfall som påbörjades under 2011. Som planerat har avgifterna varit oförändrade under perioden 2011 – 2018 och den utökade verksamheten tillsammans med generella kostnadsökningar har istället finansierats genom att minska det egna kapitalet. Direktionen har därför årligen beslutat att inte återställa underskotten med hänvisning till förbundets goda finansiella ställning.

I förslaget till avfallstaxa 2022 ökas intäkterna för grundavgifterna med 5,8 mnkr och intäkterna för tömning av små avloppsanläggningar med ca 0,5 mnkr.

Grundavgifterna för småhus och verksamheter föreslås höjas med 100 kr per år till 900 kr. Grundavgifterna för lägenheter i flerbostadshus och fritidshus höjs med 50 kr per år till 450 kr.

Avgifterna för tömning av små avloppsanläggningar föreslås höjas med 4 procent vilket motsvarar ca 500 tkr i ökade intäkter. Anledningen till att avgifterna höjs är framför allt ökade kostnader för behandling av slam.

Avfallsförbränningskatt

Skatt på avfallsförbränning trädde i kraft i april 2020. Skatten höjs successivt från 75 kr per ton till 125 kr per ton fullt utbyggt år 2022. Kostnader för skatten under 2021 beräknas till 4 mnkr och under 2022 till ca 5,5 mnkr. Skatten belastar renhållningskollektivet och finansieras via avfallstaxan.

Kommunalt ansvar för returpapper

I december beslutade regeringen att upphäva producentansvaret för returpapper. Från 1 januari 2022 läggs istället ansvaret för insamling och återvinning av dagstidningar, reklamblad och andra trycksaker på kommunerna. Finansieringen av insamlingen ska ske inom ramen för avfallstaxan. För AÖS del innebär det mycket kort tid att skapa en samlingslösning som är ekonomiskt effektiv och som når samlingsmålet. I möjligaste mån avser AÖS därför bibehålla nuvarande insamling. De ännu okända

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2021-05-28**

Diarienummer: **KS2021.0212-2**

Handläggare: **Agneta Tilly**

kostnaderna för insamling av returpapper föreslås rymmas inom redan föreslagna höjningar av grundavgiften.

Beslut i medlemskommuner

Beslut om avfallstaxor fattas av medlemskommunernas fullmäktigeförsamlingar. För att upprätthålla principen om likställda avgifter för solidarisk finansiering av gemensamma kostnader inom AÖS krävs därför likalydande beslut av samtliga medlemmars fullmäktige.

Handlingar

Protokollsutdrag §12 Avfallstaxa 2022

3.2.1 Skrivelse avfallstaxa 2022

3.3.1 Avfallstaxa 2022 inkl justering för yrkanden

Beslut KS, 2021-09-06, Ärende 143/21, Avfallstaxa 1 januari 2022 Avfallshantering Östra Skaraborg

Skickas till

Avfallshantering Östra Skaraborg AÖS

Handläggare

Agneta Tilly

Kommunstyrelsen

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2021-05-24Diarienummer
AÖS2021.0013

§12

Avfallstaxa, ikraftträdande 1 januari 2022**Beslut**

Direktionen föreslår kommunfullmäktige i AÖS medlemskommuner att anta förslag till ny gemensam avfallstaxa att träda i kraft 1 januari 2022 med ändringar enligt yrkanden 1-3 nedan.

Avfallstaxan träder i kraft under förutsättning att samtliga medlemskommuner fattar beslut i enlighet med utformat förslag.

Bakgrund

Efter avgörande av Högsta Förvaltningsdomstolen i december 2013 har beslut om avfallstaxor flyttats från kommunalförbundets direktion till medlemskommuners fullmäktigeförsamlingar. För att upprätthålla principen om likställda avgifter för solidarisk finansiering av gemensamma kostnader inom AÖS krävs därför likalydande beslut av samtliga medlemmars fullmäktige.

AÖS gör årliga underskott sedan år 2013 vilket är en konsekvens av den utbyggnad av insamling av matavfall som påbörjades under 2011. Direktionen har därför årligen beslutat att inte återställa underskotten med hänvisning till förbundets goda finansiella ställning. I förslag till avfallstaxa 2022 ökas intäkterna för grundavgifter med 5,8 mnkr och intäkterna för tömning av små avloppsanläggningar med ca 0,5 mnkr.

Förslaget har förankrats med medlemskommunernas kommundirektörer.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2021-05-24

Diarienummer
AÖS2021.0013

Yrkande

Martin Odenö (M) yrkar på nedanstående förändringar i avfallstaxan.

1. På sidan 3 ska likabehandlingsprincipen bytas ut mot likställighetsprincipen och hänvisning ske till kommunallagen 2 kap. 3 §.
2. På sidan 5 ska räntelagens fullständiga beteckning 1975:635 läggas till.
3. I "Allmänna bestämmelser" ska tillägg göras om att "kommunen får meddela föreskrifter om att avgift ska betalas" enligt Miljöbalken 27 kap 4 § om renhållningsavgift.

Direktionen bifaller samtliga yrkanden.

Handlingar

Avfallstaxa med ikraftträdande 1 januari 2022

Avfallstaxa – skrivelse 2021-04-21

Delges

Kommunfullmäktige i samtliga medlemskommuner

Skrivelse avfallstaxa 2022

Bakgrund

Efter avgörande av Högsta Förvaltningsdomstolen i december 2013 har beslut om avfallstaxor flyttats från kommunalförbundets direktion till medlemskommuners fullmäktigeförsamlingar. För att upprätthålla principen om likställda avgifter för solidarisk finansiering av gemensamma kostnader inom AÖS krävs därför likalydande beslut av samtliga medlemmars fullmäktige.

Information om förslag till ny avfallstaxa har presenterats för direktionen vid sammanträde den 22 mars 2021 i syfte att förankra förslaget i respektive medlemskommun.

AÖS gör årliga underskott sedan år 2013 vilket är en konsekvens av den utbyggnad av insamling av matavfall som påbörjades under 2011. Som planerat har avgifterna varit oförändrade under perioden 2011 – 2018 och den utökade verksamheten tillsammans med generella kostnadsökningar har istället finansierats genom att minska det egna kapitalet. Direktionen har därför årligen beslutat att inte återställa underskotten med hänvisning till förbundets goda finansiella ställning.

Möjligheten till fortsatt finansiering via eget kapital är begränsad. Inför avfallstaxa 2020 presenterades ett förslag om en successiv intäktsökning med 5 procent per år vilket motsvarar ca 6 mnkr för att minska de årliga underskotten. Förslaget accepterades av direktionen.

Effektivisering och besparingar

Inom AÖS arbetas det ständigt med besparingar och effektivisering av verksamheten. Några av de besparingsåtgärder som arbetas med är bland andra "Sortera säcken" för minskade mängder brännbart restavfall, sidlastning i Mariestad för effektivare sophämtning, rullkrossar för minskat antal transporter och att öka antalet kunder som väljer digitala fakturaalternativ för minskade faktureringskostnader.

Avfallsförbränningsskatt

Skatt på avfallsförbränning trädde i kraft i april 2020. Skatten höjs successivt från 75 kr per ton till 125 kr per ton fullt utbyggd år 2022. Kostnader för skatten under 2021 beräknas till 4 mnkr och under 2022 till ca 5,5 mnkr. Skatten belastar renhållningskollektivet och finansieras via avfallstaxan.

Kommunalt ansvar för returpapper

I december beslutade regeringen att upphäva producentansvaret för returpapper. Från 1 januari 2022 läggs istället ansvaret för insamling och återvinning av dagstidningar, reklamblad och andra trycksaker på kommunerna. Det nya systemet ska vara lättillgängligt och målet är att samla in och materialåtervinna 90 procent av returpappret som sätts på marknaden.

Finansieringen av insamlingen ska ske inom ramen för avfallstaxan. Enligt beräkningar från branschorganisationen Avfall Sverige kan det kosta mellan

150 – 250 kr per hushåll och år. Det råder även osäkerhet kring avsättningen för det insamlade materialet både gällande ersättning och möjlighet till avlämning.

För AÖS del innebär det mycket kort tid att skapa en samlingslösning som är ekonomiskt effektiv och som når samlingsmålet. I möjligaste mån avser AÖS därför bibehålla nuvarande insamling. De ännu okända kostnaderna för insamling av returpapper föreslås rymmas inom redan föreslagna höjningar av grundavgiften.

Förankring med kommundirektörer

I januari 2018 beslutade ägarsamrådet att avfallstaxan ska förankras med respektive kommuns kommundirektör vilket också skett sedan dess. Den 22 januari 2021 träffade AÖS kommundirektörerna för att presentera tankarna inför förslag till ny avfallstaxa för 2022. Inga särskilda synpunkter på förslaget lämnades under mötet.

Föreslagna ändringar i avfallstaxa 2022

I förslag till avfallstaxa 2022 ökas intäkterna för grundavgifter med 5,8 mnkr och intäkterna för tömning av små avloppsanläggningar med ca 0,5 mnkr. Avgift för mottagning av säck vid Falevi ÅVC för kunder med total dispens från sophämtning föreslås höjas från 100 kr till 120 kr per säck.

Grundavgifter

Grundavgifterna för småhus och verksamheter föreslås höjas med 100 kr per år till 900 kr. Grundavgifterna för lägenheter i flerbostadshus och fritidshus höjs med 50 kr per år till 450 kr.

Småhus – exempel förändrad grundavgift

Abonnemang Årsavgift kr/år	År 2021	År 2022	Skillnad kr/år	Skillnad kr/mån	Skillnad %
Kärl 190 liter med mat	1 905	2 005	100	8	5,2%

Flerbostadshus - exempel på förändrad grundavgift

Flerbostadshus 48 lägenheter Abonnemang med sortering av matavfall	År 2021	År 2022	Skillnad kr/år	Skillnad kr/mån	Skillnad %	Avgift per lägenhet 2022
Årsavgift, kr	36 510	38 910	2 400	200	6,6%	811 kr

Enligt statistik från Avfall Sverige betalar ett villahushåll i genomsnitt 2 224 kr per år i avfallsavgift (år 2019). Motsvarande avgift per hushåll i flerbostadshus är 1 399 kr.

Små avloppsanläggningar

Avgifterna för tömning av små avloppsanläggningar föreslås höjas med 4 procent vilket motsvarar ca 500 tkr i ökade intäkter. Anledningen till att avgifterna höjs är framför allt ökade kostnader för behandling av slam.

Storlek	2021	2022	Skillnad i kr
Upp till 3 kbm	955 kr	1 000 kr	45
3,1-5,0 kbm	1 210 kr	1 270 kr	60
5,1-8,0 kbm	1 764 kr	1 840 kr	76

Avfallstaxa 2022

Avfallshantering Östra Skaraborg

Gäller från 2022-01-01

Innehåll

Allmänna bestämmelser	3
Principer	3
Återvinningscentraler (ÅVC)	3
Samordning	4
Utformning	4
Grundavgift.....	4
Hämtningsavgift	5
Speciella avgifter	5
Fastighetsägarens ansvar.....	5
Betaling.....	5
Avgifter	6
Grundavgifter	6
Hämtningsavgifter	6
Abonnemang avsedda för småhus	6
Abonnemang avsedda för fritidshus	9
Abonnemang för hämtning av latrin	10
Abonnemang för sortering av matavfall i flerbostadshus	11
Abonnemang för tömning av rest- eller brännbart avfall vid flerbostadshus och verksamheter etc.	11
Abonnemang för underjordsbehållare.....	12
Abonnemang för sortering av matavfall vid restauranger, storkök och andra verksamheter.....	13
Korttidsabonnemang för hämtning av brännbart avfall och latrin vid festivaler, evenemang etc.	13
Övriga avgifter.....	14
Små avloppsanläggningar	18

Allmänna bestämmelser

Kommunalförbundet Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS) ansvarar för avfall som kommer från hushåll samt sådant avfall från andra källor som till sin art och sammansättning liknar avfall från hushåll enligt 15 kap. 3 § och 20 § miljöbalken. I detta dokument benämns detta som hushållsavfall.

Kommunen får meddela föreskrifter om att avgift ska betalas enligt Miljöbalken 27 kap 4 §.

AÖS ansvar och denna avfallstaxa omfattar inte det avfall som producenterna har ansvar för enligt 15 kap. 12 § i miljöbalken.

Bestämmelser för hanteringen av avfallet finns i avfallsföreskrifter för AÖS.

Denna taxa träder i kraft den 1 januari 2022.

Principer

Avfallstaxan ska bidra till att styra mot målen i avfallsplanen och vara utformad så att incitament ges till ökat kundengagemang med förbättrad arbetsmiljö och miljöriktigt beteende som följd (Miljöbalken 27 kap 4-6 §§).

Avfallstaxan ska finansiera genomförandet av det kommunala renhållningsansvaret.

Avfallstaxan ska successivt anpassas till de ökade miljökrav som tillkommer i alla led inom avfallshanteringen.

Avfallstaxan ska vara tydlig och enkel att förstå, tillämpa och kommunicera.

Avfallstaxan ska följa likställighetsprincipen så att lika avgifter tas ut för lika abonnemang i samtliga medlemskommuner (Kommunallagen 2 kap. 3 §).

Avfallstaxan tillämpas när samtliga medlemskommuners fullmäktige har fattat likalydande beslut om att anta taxan.

Återvinningscentraler (ÅVC)

Hushållens avlämning vid ÅVC ska i huvudsak finansieras av grundavgiften. Avgifter tillämpas för avlämning av större mängder fastighetsrelaterat avfall.

Samordning

När ny medlem tillkommer i förbundet sker samordning av den nya kommunens taxa med förbundets taxa. Arbetet med samordningen genomförs successivt och AÖS direktion föreslår nödvändiga avgifts- och abonnemangsförändringar för att taxorna ska kunna samordnas.

Utformning

I denna taxa regleras avgifter för sophämtning, tömning av små enskilda avloppsanläggningar, hämtning av latrin samt övriga avgifter. Exempel på övriga avgifter är tillägg för gångavstånd, byte av kärl och hämtning av grovavfall mm.

Den totala avgiften består av en grundavgift och en hämtningsavgift. Tilläggsavgifter debiteras vid gångavstånd till behållare, vid försvårad hämtning eller vid andra omständigheter som anses försvårande.

Grundavgift

Grundavgiften syftar till att finansiera drift av kommunalförbundets återvinningscentraler samt övergripande kostnader såsom information, planering, fakturering och annan administration.

Grundavgiften debiteras alla fastigheter där hushållsavfall kan uppstå.

Grundavgift debiteras enligt fastighetens taxering i fastighetsregistret.

- Alla småhus (inkl. fritidshus). När flera småhus finns på samma fastighet utgör antalet småhusbyggnader grund för fakturering av antal grundavgifter.
- Alla lägenheter i flerbostadshus som har möjlighet till eget hushåll. Detta innebär förutom vanliga lägenheter även seniorboenden och studentlägenheter men inte sjukhus, ålderdomshem, hotell, vandrarhem och liknande verksamheter.
- Alla verksamheter som har lokaler utformade med några slags personalutrymmen, samlingslokaler eller har återkommande behov av sophämtning. Med personalutrymmen avses kontor, fikarum eller dylikt.

Grundavgiften faktureras även i de fall uppehåll eller befrielse från sophämtning beviljats.

Hämtningsavgift

Hämtningsavgiften syftar till att finansiera kommunalförbundets kostnader för insamling och behandling av hushållsavfallet. Hämtningsavgiftens storlek bestäms av behållarstorlek, hämtningsintervall och behandlingskostnad.

Speciella avgifter

För tjänster som inte är avgiftssatta eller där speciella förhållanden råder beslutar AÖS om avgift från fall till fall med bland annat ledning av tim- och behandlingskostnader etc.

Fastighetsägarens ansvar

Begreppet fastighetsägare definieras i bilaga 1 i avfallsföreskrifter för AÖS.

Fastighetsägaren är ytterst ansvarig för allt avfall som uppkommer på fastigheten och är den som är ansvarig för att teckna abonnemang med AÖS för den del av avfallet som utgörs av hushållsavfall. AÖS kan godkänna att samfällighet, vägförening eller liknande får teckna abonnemang i fastighetsägares ställe.

Fastighetsägaren ska snarast anmäla förändringar och felaktigheter avseende:

- ägarförhållanden
- abonnemangets omfattning
- placering av behållare
- utebliven hämtning etc.

Anmälan sker antingen till AÖS, dess entreprenörer eller till av AÖS anlitat faktureringsföretag

Har fastighetsägaren inte anmält förändring som medför högre avgift, kan denna påföras retroaktivt.

Betalning

Fastighetsägaren ska betala avgifter till AÖS eller till av AÖS anlitat faktureringsföretag enligt betalningsuppgift på fakturan. Avgifter kan debiteras i förskott. Debiterade avgifter ska betalas vid de tidpunkter som anges på fakturan. Betalas inte avgiften inom tid som anges på fakturan tillkommer en påminnelseavgift samt dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635) från den dag betalning skulle ha skett. Om betalning ändå inte sker, går ärendet vidare till inkasso.

Avgifter

Alla avgifter anges inklusive mervärdesskatt (moms).

För att beräkna totalavgiften för abonnemanget adderas grundavgift, hämtningsavgift och eventuella tillägg (till exempel gångavstånd eller avgift för försvårad hämtning).

Grundavgifter

Småhus och verksamheter	900 kr per år
Fritidshus och lägenhet i flerbostadshus	450 kr per år

Hämtningsavgifter

Abonnemang avsedda för småhus

Avgifter för abonnemang med sortering av matavfall.

Matavfall 1 gång / 2 veckor Restavfall 1 gång / 4 veckor	Grundavgift	Hämtnings- avgift	Summa avgift (kr/år)
Kärl 140 liter för restavfall + Kärl 140 liter för matavfall	900 kr	715 kr	1 615 kr
Kärl 190 liter för restavfall + Kärl 140 liter för matavfall	900 kr	1 105 kr	2 005 kr
Kärl 240 liter för restavfall + Kärl 140 liter för matavfall	900 kr	1 430 kr	2 330 kr
Kärl 370 liter för restavfall + Kärl 140 liter för matavfall <i>(kan ej nytecknas)</i>	900 kr	2 120 kr	3 020 kr

Matavfall 1 gång / 2 veckor Restavfall 1 gång / 2 veckor <i>Enbart för familjer med blöjbarn upp till 4 år eller då särskilda behov finns till följd av sjukdom.</i>	Grundavgift	Hämtningsavgift	Summa avgift (kr/år)
Kärl 140 liter för restavfall + Kärl 140 liter för matavfall	900 kr	1 015 kr	1 915 kr
Kärl 190 liter för restavfall + Kärl 140 liter för matavfall	900 kr	1 405 kr	2 305 kr
Kärl 240 liter för restavfall + Kärl 140 liter för matavfall	900 kr	1 730 kr	2 630 kr
Kärl 370 liter för restavfall + Kärl 140 liter för matavfall <i>(kan ej nytecknas)</i>	900 kr	2 420 kr	3 320 kr

Delat kärl Matavfall 1 gång / 2 veckor Restavfall 1 gång / 4 veckor	Hämtningsavgift (kr/år)
<u>Delat kärl</u> 140 liter för restavfall <u>Delat kärl</u> 140 liter för matavfall	715 kr
<u>Delat kärl</u> 190 liter för restavfall <u>Delat kärl</u> 140 liter för matavfall <i>(kan ej nytecknas)</i>	1 105 kr
<u>Delat kärl</u> 240 liter för restavfall <u>Delat kärl</u> 140 liter för matavfall <i>(kan ej nytecknas)</i>	1 430 kr
Två närboende fastighetsägare kan ansöka om att dela kärl. Alla fastigheter som beviljats delat kärl betalar var sin grundavgift för småhus. Hämtningsavgiften delas mellan deltagande fastigheter.	

Godkänd varmkompost + restavfall 1 gång / 4 veckor	Grundavgift	Hämtningsavgift	Summa avgift (kr/år)
Kärl 140 liter	900 kr	715 kr	1 615 kr
Kärl 190 liter <i>(kan ej nytecknas)</i>	900 kr	1 105 kr	2 005 kr

Årshämtning restavfall <i>(Gäller vid beviljat undantag för årshämtning. Kärl ska endast ställas fram då hämtning beställts.)</i>	Grundavgift	Hämtningsavgift	Summa avgift (kr/år)
Kärl 190 liter Permanentboende, 2 gånger/år	900 kr	95 kr	995 kr

Avgifter för abonnemang utan sortering av matavfall.

Brännbart avfall 1 gång / 2 veckor	Grundavgift	Hämtningsavgift	Summa avgift (kr/år)
Kärl 140 liter	900 kr	1 285 kr	2 185 kr
Kärl 190 liter	900 kr	1 675 kr	2 575 kr
Kärl 240 liter	900 kr	2 000 kr	2 900 kr
Kärl 370 liter (<i>kan ej nytecknas</i>)	900 kr	2 690 kr	3 590 kr

Delat kärl

Två närboende fastighetsägare kan ansöka om att dela kärl.
Alla fastigheter som beviljats delat kärl betalar var sin grundavgift för småhus.
Hämtningsavgiften delas mellan deltagande fastigheter.

Miljöstyrande avgift om 570 kr tillkommer per deltagande fastighet.

Brännbart avfall 1 gång / 2 veckor <u>delat kärl</u>	Summa hämtningsavgift (kr/år)
Kärl 140 liter	715 kr
Kärl 190 liter (<i>kan ej nytecknas</i>)	1 105 kr
Kärl 240 liter (<i>kan ej nytecknas</i>)	1 430 kr

Gemensamma behållare Permanentboende, abonnemang i gemensam behållare*.	Grundavgift	Hämtningsavgift	Summa avgift (kr/år)
Hämtning sker 1 gång / 2 veckor året om.	900 kr	1 285 kr	2 185 kr

* AÖS bestämmer storlek på behållare som beräknas efter 140 liter per kund. Avgifterna anges i kr/kund.

Extrakärl (gäller endast för småhus som väljer att inte sortera ut sitt matavfall)

Extrakärl för brännbart avfall	Hämtningsavgift (kr/år)
140 liter brännbart avfall 1 gång/2 veckor	715 kr
190 liter brännbart avfall 1 gång/2 veckor	1 105 kr
240 liter brännbart avfall 1 gång/2 veckor	1 430 kr

Abonnemang avsedda för fritidshus

Avgifter för hämtning under perioden maj – september.

Restavfall 1 gång / 2 veckor	Grundavgift	Hämningsavgift	Summa avgift (kr/år)
Kärl 140 liter	450 kr	455 kr	905 kr
Kärl 190 liter	450 kr	665 kr	1 115 kr
Kärl 240 liter	450 kr	830 kr	1 280 kr

Alla fastigheter som beviljats delat kärl betalar var sin grundavgift för fritidshus. Hämningsavgiften delas mellan deltagande fastigheter.

Delade kärl kan endast nytecknas i storlek 140 liter.

Årshämtning restavfall under perioden maj-september	Grundavgift	Hämningsavgift	Summa avgift (kr/år)
<i>(Gäller vid beviljat undantag för årshämtning. Kärlet ska endast ställas fram då hämtning beställts.)</i>			
Kärl 190 liter 2 gånger per år	450 kr	95 kr	545 kr

Hämtning restavfall 1 gång/4 veckor under perioden maj-september <i>(kräver godkänd varmkompost)</i>	Grundavgift	Hämningsavgift	Summa avgift (kr/år)
Kärl 140 liter	450 kr	280 kr	730 kr

Gemensamma behållare	Grundavgift	Hämningsavgift	Summa avgift (kr/år)
Sommarboende, abonnemang i gemensam behållare*. Hämtning 1 gång / 2 veckor under perioden maj-september.	450 kr	455 kr	905 kr

* AÖS bestämmer storlek på behållare som beräknas efter 140 liter per kund. Avgifterna anges i kr/kund.

Abonnemang för hämtning av latrin

Latrinabonnemang	Hämtningsavgift
Helårsabonnemang (26 latrinkärl ingår i abonnemanget)	4 275 kr
Sommarabonnemang under perioden maj – september (6 latrinkärl ingår i abonnemanget)	3 090 kr

Information om hämtningstillfällen meddelas direkt till kund.

Försäljning av extra latrinkärl

Extra latrinkärl kan beställas hos AÖS mot avgift enligt nedan. Försäljning av latrinkärl medges endast till kund med latrinabonnemang.

Försäljning extra latrinkärl	Pris/kärl
Extra latrinkärl (kr/st.)	250 kr

Abonnemang för sortering av matavfall i flerbostadshus

Hämtning av matavfall ska kombineras med abonnemang för restavfall. AÖS avgör minsta antalet kärl.

Kärl 140 liter för matavfall	Hämtningsavgift matavfall (kr/år)
Matavfall 1 gång/2 veckor	190 kr
Matavfall 1 gång/ vecka	398 kr

För flerbostadshus som inte sorterar matavfall tillkommer en miljöavgift per lägenhet.

Miljöavgift	Avgift per lägenhet och år i flerbostadshus
Gäller flerbostadshus som <u>inte</u> sorterar matavfall	570 kr

Abonnemang för tömning av rest- eller brännbart avfall vid flerbostadshus och verksamheter etc.

Avgift (kr/behållare och år)				
Rest- eller brännbart avfall	Hämtningsintervall 1 gång / 2 veckor	Hämtningsintervall 1 gång / vecka	Hämtningsintervall 2 gånger / vecka	Hämtningsintervall 3 gånger / vecka
Kärl 140 liter	715 kr <i>(kan ej nytecknas)</i>	-	-	-
Kärl 190 liter	1 105 kr	2 320 kr	-	-
Kärl 240 liter	1 430 kr	3 005 kr	6 310 kr <i>(kan ej nytecknas)</i>	-
Kärl 370 liter	2 335 kr	4 905 kr <i>(kan ej nytecknas)</i>	10 300 kr <i>(kan ej nytecknas)</i>	-
Kärl 660 liter	3 310 kr	6 950 kr	14 595 kr	30 650 kr <i>(kan ej nytecknas)</i>
Säck 160-240 liter	1 055 kr <i>(kan ej nytecknas)</i>	2 795 kr <i>(kan ej nytecknas)</i>	-	-
Container 3-4 kbm	20 505 kr	-	-	-
Container 6 kbm	23 880 kr	50 150 kr	-	-
Container 8 kbm	26 130 kr	54 875 kr	115 240 kr	-
Container 10 kbm	28 415 kr	59 670 kr	125 310 kr	270 840 kr

Abonnemang för underjordsbehållare

Innan underjordsbehållare installeras ska AÖS kontaktas. Observera att särskilt regelverk för underjordsbehållare ska följas.

Matavfall i underjordsbehållare	Hämtningsavgift (kr/år)	Hämtningsavgift (kr/år)
Storlek i kubikmeter (kbm)	Tömning varannan vecka	Tömning varje vecka
Underjordsbehållare 0–3 kbm	15 855 kr	32 505 kr

Restavfall i underjordsbehållare	Hämtningsavgift (kr/år)	Hämtningsavgift (kr/år)
Storlek i kubikmeter (kbm)	Tömning varannan vecka	Tömning varje vecka
Underjordsbehållare 0–3 kbm	16 320 kr	33 455 kr
Underjordsbehållare 3,1–5 kbm	19 315 kr	39 595 kr

Extratömning av underjordsbehållare

se avsnitt Övriga avgifter

Abonnemang för sortering av matavfall vid restauranger, storkök och andra verksamheter

Gäller endast efter särskilt godkännande av AÖS.

Tömning av matavfall ska kombineras med abonnemang för restavfall. Kunder som har behov av andra påshållare och påsar än de som tillhandahålls för hushållen. Kunden anskaffar och bekostar själv erforderliga hållare, påsar eller säckar helt i papper. Pappret ska vara godkänt för kontakt med livsmedel och ska kunna styrkas (exempelvis genom certifikat EN 13432).

Kärl 140 liter för matavfall Hämtningsintervall	Hämtningsavgift (kr/kärl och år)
1 gång/2 veckor	950 kr
1 gång/vecka	1 995 kr
2 gånger/vecka (<i>kan ej nytecknas</i>)	4 190 kr

Hämtning av restavfall

Abonnemang tecknas i enlighet med abonnemang för hämtning av restavfall vid flerbostadshus, verksamheter etc.

Korttidsabonnemang för hämtning av brännbart avfall och latrin vid festivaler, evenemang etc.

Tecknas efter överenskommelse med AÖS.

Storlek	Hämtningsavgift (kr/st. och hämtningstillfälle)
Kärl 140-240 liter	510 kr
Kärl 660 liter	645 kr
Container 6 kbm	1 790 kr
Container 8 kbm	2 235 kr
Container 10 kbm	2 680 kr
Latrinkärl	350 kr

Utöver hämtningsavgift ovan tillkommer avgift för utställning, hemtagning och rengöring enligt nedan.

Kärl (kr/st.)
Container (kr/st.)

320 kr (maximalt faktureras avgift för 5 kärl)
1 500 kr

Övriga avgifter

Extra hämtningar och tömningar

Medges endast till kund med abonnemang hos AÖS.

Avgift för hämtning av extra säckar på ordinarie hämtningsdag	Avgift kr/säck och hämtning
Säck 160-240 liter	85 kr

Avgift för planerad extra tömning <i>Tömningsdag fastställs av AÖS eller dess entreprenörer.</i>	Avgift kr/ behållare och tömning
Kärl 140 – 240 liter	85 kr
Kärl 370 – 660 liter	100 kr

Avgift för akut tömning på annan dag än ordinarie tömningsdag	Avgift kr/behållare och tömning
Kärl 140 - 660 liter	520 kr
Container 3-10 kbm	2 870 kr
Underjordsbehållare 0-5 kbm	3 040 kr

Avgift för tömning av kärl och container som inte varit tillgänglig på ordinarie tömningsdag	Avgift kr/behållare och tömning
Kärl och container, 140 liter – 10 kbm	520 kr

Tillägg för gångavstånd (endast efter särskilt medgivande av AÖS)

Kärl och säckar	Avgift kr/behållare och tömning
6-15 meter	32 kr
16-25 meter	85 kr
Över 26 meter	170 kr

Gångavstånd kan i undantagsfall medges upp till maximalt 45 meter.

Tillägg för försvårad tömning

Kärl, säck och container	Avgift/hämtställe och gång
Avser utrymmen med trösklar, trånga utrymmen etc. som ej uppfyller "Anvisningar om hämtning av hushållsavfall" eller på annat sätt är försvårande.	380 kr
Avser tömning av container som behöver dras fram innan de kan tömmas, dvs står placerade under tak eller dylikt. (Kan ej nytecknas)	150 kr

Byte och hemtagning av kärl och containrar

Fastighetsägarens eget byte av rengjort kärl sker på av AÖS anvisade platser. Vid avlämnandet ska kontakt tas med personal på plats.

Innan byte av container tas kontakt med AÖS.

Byte av behållarstorlek, hemtagning och rengöring av behållare	Avgift per behållare
Fastighetsägaren ombesörjer rengöring och byte av behållare	0 kr
AÖS ombesörjer byte av kärl	320 kr
AÖS ombesörjer byte av container	1 430 kr
Hemtagning av container	1 430 kr

Plockanalys (kvalitetskontroll)

Behållarstorlek	Avgift per behållare (kr/behållare och tillfälle)
140 liter - 660 liter	440 kr
3 kbm - 10 kbm	5 400 kr
Underjordsbehållare 3 kbm – 5 kbm	3 640 kr

Felsorteringsavgift underjordsbehållare

Underjordsbehållare	Avgift per behållare och tillfälle
Matavfall	1 500 kr

Annan hämtning och mottagning av hushållsavfall

Hämtning vid fastighet	Avgift per tillfälle
Komprimerande sopbil med chaufför	2 045 kr
Paketbil med chaufför	1 370 kr
Extra medföljande personal	635 kr

Hämtning av grovavfall sker endast i markplan och på den plats som AÖS godkänt. För större städningar kan container för utsorterat brännbart avfall beställas av AÖS utsedd entreprenör. Farligt avfall och elavfall etc. får ej läggas tillsammans med annat avfall.

Mottagning vid återvinningscentraler	Avgift per styck
Hushållens sorterade grovavfall	0 kr
Blandade säck- och kärlosopor (endast vid Falevi ÅVC)	120 kr

Fastighetsrelaterat avfall lämnat av hushåll

Mängder överstigande 1 kbm per besök är avgiftsbelagda och betalas enligt separata avgifter för verksamhetsavfall.

Endast mindre mängder asbest tas emot i AÖS regi vid Bångahagen, Falevi och Risängen avfallsanläggning. Med mindre mängd avses enstaka bitar av sådan storlek att kunden av egen kraft kan lägga det i behållaren. Asbest ska vid avlämnandet vara inplastat och uppmärkt. Större mängder asbest hänvisas direkt till aktörer med tillstånd att hantera avfallet.

Komprimerat avfall

Hämtning av komprimerat avfall i befintliga behållare ska vara godkänt av förbundet och prissätts från fall till fall beroende på tidsåtgång, volymvikt mm. *(Kan ej nytecknas)*

Små avloppsanläggningar

Tömning av minireningsverk, slamavskiljare och slutna tankar

Tömning av minireningsverk/slamavskiljare/sluten tank	Avgift per tillfälle
Storlek upp till 3,0 kbm	1 000 kr
Storlek 3,1 – 5,0 kbm	1 270 kr
Storlek 5,1 – 8,0 kbm	1 840 kr
För slamavskiljare/sluten tank större än 8 kbm tillkommer för varje ytterligare kbm	210 kr
Avgift för beställd tömning som ej kan utföras pga. hinder	415 kr

Tömning av kompletterande slamavskiljare (t.ex. BDT-brunn) i samband med tömning av fastighetens ordinarie slamavskiljare/sluten tank	Avgift per tillfälle
Storlek upp till 1 kbm	460 kr
Storlek 1,1 – 3,0 kbm	770 kr

Tilläggsavgifter debiteras utöver ordinarie tömningsavgift	Avgift per tillfälle
Vid beställning av akut tömning att utföras inom 24 timmar från beställning tillkommer utöver ordinarie tömningsavgift.	
Vardag kl. 07-16	730 kr
Vardag kl. 16-07	1 300 kr
Helg	1 560 kr
Storhelg	2 300 kr

Tömning av fosforfällor

Beställning av hämtning av filtermaterial ska göras minst 5 vardagar innan hämtning.

Hämtning och behandling av fosforfällor	Pris per tömning
Hämtning av filtermaterial i säck upp till 500 kg med kranbil <i>Säcken ska placeras inom 5 meter från farbar väg</i>	2 800 kr
Hämtning av filtermaterial i säck över 500 kg med kranbil <i>Säcken ska placeras inom 5 meter från farbar väg</i>	3 430 kr
Hämtning av filtermaterial upp till 500 kg med sugbil	2 800 kr
Hämtning av filtermaterial över 500 kg med sugbil	3 430 kr

Skövde kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunstyrelsen

Datum:2021-09-06 kl. 13:00

48(58)

KS § 143/21

Beslut om avfallstaxa från 1 januari 2022 Avfallshandling Östra Skaraborg

KS2021.0212

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2021-06-23	122/21
2 Kommunstyrelsen	2021-09-06	143/21

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att anta förslag till ny gemensam avfallstaxa att träda i kraft 1 januari 2022.

Bakgrund

AÖS gör årliga underskott sedan år 2013 vilket är en konsekvens av den utbyggnad av insamling av matavfall som påbörjades under 2011. Som planerat har avgifterna varit oförändrade under perioden 2011 – 2018 och den utökade verksamheten tillsammans med generella kostnadsökningar har istället finansierats genom att minska det egna kapitalet. Direktionen har därför årligen beslutat att inte återställa underskotten med hänvisning till förbundets goda finansiella ställning.

I förslaget till avfallstaxa 2022 ökas intäkterna för grundavgifterna med 5,8 mnkr och intäkterna för tömning av små avloppsanläggningar med ca 0,5 mnkr.

Grundavgifterna för småhus och verksamheter föreslås höjas med 100 kr per år till 900 kr. Grundavgifterna för lägenheter i flerbostadshus och fritidshus höjs med 50 kr per år till 450 kr.

Avgifterna för tömning av små avloppsanläggningar föreslås höjas med 4 procent vilket motsvarar ca 500 tkr i ökade intäkter. Anledningen till att avgifterna höjs är framför allt ökade kostnader för behandling av slam.

Avfallsförbränningskatt

Skatt på avfallsförbränning trädde i kraft i april 2020. Skatten höjs successivt från 75 kr per ton till 125 kr per ton fullt utbyggd år 2022. Kostnader för skatten under 2021 beräknas till 4 mnkr och under 2022 till ca 5,5 mnkr. Skatten belastar renhållningskollektivet och finansieras via avfallstaxan.

Skövde kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunstyrelsen

Datum:2021-09-06 kl. 13:00

49(58)

Kommunalt ansvar för returpapper

I december beslutade regeringen att upphäva producentansvaret för returpapper. Från 1 januari 2022 läggs istället ansvaret för insamling och återvinning av dagstidningar, reklamblad och andra trycksaker på kommunerna. Finansieringen av insamlingen ska ske inom ramen för avfallstaxan. För AÖS del innebär det mycket kort tid att skapa en insamlingslösning som är ekonomiskt effektiv och som når insamlingsmålet. I möjligaste mån avser AÖS därför bibehålla nuvarande insamling. De ännu okända kostnaderna för insamling av returpapper föreslås rymmas inom redan föreslagna höjningar av grundavgiften.

Beslut i medlemskommuner

Beslut om avfallstaxor fattas av medlemskommunernas fullmäktigeförsamlingar. För att upprätthålla principen om likställda avgifter för solidarisk finansiering av gemensamma kostnader inom AÖS krävs därför likalydande beslut av samtliga medlemmars fullmäktige.

Handlingar

Protokollsutdrag §12 Avfallstaxa 2022

3.2.1 Skrivelse avfallstaxa 2022

3.3.1 Avfallstaxa 2022 inkl justering för yrkanden

Skickas till

Avfallshantering Östra Skaraborg AÖS

KSAU § 122/21**Beslut om avfallstaxa från 1 januari 2022****Avfallshantering Östra Skaraborg**

KS2021.0212

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2021-06-23	122/21

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta förslaget till ny gemensam avfallstaxa att träda i kraft 1 januari 2022.

Bakgrund

AÖS gör årliga underskott sedan år 2013 vilket är en konsekvens av den utbyggnad av insamling av matavfall som påbörjades under 2011. Som planerat har avgifterna varit oförändrade under perioden 2011 – 2018 och den utökade verksamheten tillsammans med generella kostnadsökningar har istället finansierats genom att minska det egna kapitalet. Direktionen har därför årligen beslutat att inte återställa underskotten med hänvisning till förbundets goda finansiella ställning.

I förslaget till avfallstaxa 2022 ökas intäkterna för grundavgifterna med 5,8 mnkr och intäkterna för tömning av små avloppsanläggningar med ca 0,5 mnkr.

Grundavgifterna för småhus och verksamheter föreslås höjas med 100 kr per år till 900 kr. Grundavgifterna för lägenheter i flerbostadshus och fritidshus höjs med 50 kr per år till 450 kr.

Avgifterna för tömning av små avloppsanläggningar föreslås höjas med 4 procent vilket motsvarar ca 500 tkr i ökade intäkter. Anledningen till att avgifterna höjs är framför allt ökade kostnader för behandling av slam.

Avfallsförbränningskatt

Skatt på avfallsförbränning trädde i kraft i april 2020. Skatten höjs successivt från 75 kr per ton till 125 kr per ton fullt utbyggd år 2022. Kostnader för skatten under 2021 beräknas till 4 mnkr och under 2022 till ca 5,5 mnkr. Skatten belastar renhållningskollektivet och finansieras via avfallstaxan.

Kommunstyrelsens arbetsutskott**Kommunalt ansvar för returpapper**

I december beslutade regeringen att upphäva producentansvaret för returpapper. Från 1 januari 2022 läggs istället ansvaret för insamling och återvinning av dagstidningar, reklamlad och andra trycksaker på kommunerna. Finansieringen av insamlingen ska ske inom ramen för avfallstaxan. För AÖS del innebär det mycket kort tid att skapa en insamlingslösning som är ekonomiskt effektiv och som når insamlingsmålet. I möjligaste mån avser AÖS därför bibehålla nuvarande insamling. De ännu okända kostnaderna för insamling av returpapper föreslås rymmas inom redan föreslagna höjningar av grundavgiften.

Beslut i medlemskommuner

Beslut om avfallstaxor fattas av medlemskommunernas fullmäktigeförsamlingar. För att upprätthålla principen om likställda avgifter för solidarisk finansiering av gemensamma kostnader inom AÖS krävs därför likalydande beslut av samtliga medlemmars fullmäktige.

Handlingar

Protokollsutdrag §12 Avfallstaxa 2022

3.2.1 Skrivelse avfallstaxa 2022

3.3.1 Avfallstaxa 2022 inkl justering för yrkanden

Skickas till

Avfallshantering Östra Skaraborg AÖS

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2021-07-09**Diarienummer: **KS2021.0248-7**Handläggare: **Lisa Ivarsson**

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslut om Taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta ny taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område. Taxan ska gälla från och med den 1 januari 2022.

Bakgrund

Förbundschefen för Miljösamverkan östra Skaraborg fick i mars 2019 i uppdrag att genomföra en översyn av förbundets verksamhet. Syftet var att utreda möjliga effektiviseringar inom organisationens verksamhetsområde. Utredningen skulle omfatta såväl administrativa arbetsuppgifter som tillsyns- och planeringsmetodik samt fokusering på riskbaserad kontroll. Översynen resulterade i att direktionen den 16 juni 2020 (dir 8 § 2020-06-16) beslutade att Miljösamverkan östra Skaraborg som en del i uppdraget bland annat skulle ta fram förslag till ny taxa att gälla från och med 2022 och samtidigt utreda möjligheterna till efterhandsdebitering.

Miljösamverkan östra Skaraborg har till största del följt det förslag på ny miljöbalkstaxa som Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) tog fram för ett par år sedan, men har gjort en handfull ändringar och förtydliganden. Under arbetet med taxan har Miljösamverkan östra Skaraborgs miljökontor samverkat med tillsynsvägledande myndigheter och haft dialog med branschorganisationer.

Ett syfte med SKR:s nya modell är att likrikta tillsyn och avgiftsnivåer mellan stat och kommun samt mellan kommunerna så långt som möjligt. Den nya modellen ska även tydliggöra kopplingen mellan tillsynsbehov och finansiering av tillsynen.

Sedan förslaget på en ny miljöbalkstaxa togs fram av SKR har allt fler kommuner valt att gå över till den nya modellen. Framtagandet av den nya modellen skedde genom en arbetsgrupp där SKR och chefer, inspektörer och utvecklingsledare från 19 kommuner deltog. Tre referensgrupper har även varit involverade i arbetet och har uppmanats att lämna synpunkter.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2021-07-09**

Diarienummer: **KS2021.0248-7**

Handläggare: **Lisa Ivarsson**

Handlingar

Dir § 8 Ny taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område från 1 januari 2022

Förstasida protokoll MÖS dir 2021-06-15

Dir § 8 bilaga - taxa miljöbalken 2022

3 7 Redogörelse skillnader mot gällande taxa o i tillsynsbehov o ekonomi

3 8 Synpunkter från LRF på ny taxa MÖS

Beslut KS, 2021-09-06, Ärende 144/21, Taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område

Skickas till

Miljösamverkan östra Skaraborg

Handläggare

Lisa Ivarsson

Kommunstyrelsen

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2021-06-15

Dir § 8

Dnr 2020-6651

Ny taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område från 1 januari 2022

Beslut

Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg föreslår kommunfullmäktige i Miljösamverkans medlemskommuner att anta en ny taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område att gälla från den 1 januari 2022.

Redogörelse för ärendet

Förbundschefen fick i mars 2019 i uppdrag att genomföra en översyn av förbundets verksamhet. Syftet var att utreda möjliga effektiviseringar inom organisationens verksamhetsområde. Utredningen skulle omfatta såväl administrativa arbetsuppgifter som tillsyns- och planeringsmetodik samt fokusering på riskbaserad kontroll.

Resultat av översynen redovisades den 16 juni 2020 och beslut (Dir § 8 2020-06-16) om åtgärder fattades vid samma tillfälle. Direktionen beslutade att Miljösamverkan östra Skaraborg bland annat ska ta fram förslag till ny taxa att gälla fr.o.m. 2022 och samtidigt införa efterhandsdebitering.

Under arbetet med taxan har miljökontoret samverkat med tillsynsvägledande myndigheter och haft dialog med branschorganisationer.

Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg beslutade den 5 mars 2021 att miljökontoret skulle fortsätta arbetet med ny taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalken utifrån den modell och de nivåer som fanns i det då framtagna förslaget till taxa.

Den 2 juni 2021, MN § 33, föreslog Miljönämnden östra Skaraborg direktionen att föreslå medlemskommunerna att anta den nya taxan.

Tillägg efter miljönämndens beslut i text i taxebilaga 1 och 2 om hygienisk behandling: Dessa kommer också att omfatta annan smitta än blodsmitta.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2021-06-08

Miljönämndens beslut, MN § 33, 2021-06-02 med bilaga, Taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område med bilagor

Redogörelse för ställningstaganden, skillnader mot nuvarande taxa och förändringar i tillsynsbehov och ekonomi, daterad 2021-05-12

Synpunkter från LRF på ny taxa, skrivelse daterad 2021-05-10

Bilagor

Taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område med bilagor

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2021-06-15

Dir § 8 forts.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige i Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro

Bilagor till kommunfullmäktige

Redogörelse för ställningstaganden, skillnader mot nuvarande taxa och förändringar i tillsynsbehov och ekonomi, daterad 2021-05-12

Synpunkter från LRF på ny taxa, skrivelse daterad 2021-05-10

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Dnr 2020-6651
Dir § 8

Taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område

Denna taxa träder i kraft den 1 januari 2022.

Taxan består av 4 delar:

1. Taxebestämmelser (paragrafer) 1–33§§
2. Taxebilaga 1 innehåller avgifter eller grund för avgifter för verksamheter eller åtgärder som saknar fastställd prövningsnivå.
3. Taxebilaga 2 innehåller verksamhetskoder och antal tillsynstimmar för verksamhetstyper med fast årlig avgift, vilket omfattar de flesta verksamheter eller åtgärder med en fastställd prövningsnivå (A, B, C) enligt miljöprövningsförordning (2013:251) och anmälningspliktiga hälsoskyddsverksamheter enligt förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899) (ny beteckning H).
4. Taxebilaga 3 innehåller verksamhetskoder för verksamheter med timavgift, vilket omfattar verksamheter eller åtgärder som saknar fastställd anmälnings- och tillståndspliktig nivå enligt miljöprövningsförordningen, miljöbalken, förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:808).

Inledande bestämmelser

1 § Denna taxa gäller avgifter för Miljönämnden östra Skaraborgs kostnader för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, bestämmelser meddelade med stöd av miljöbalken eller EU:s förordningar inom miljöbalkens tillämpningsområde, bland annat vad gäller naturvård och kulturvård, skydd av områden, miljöfarlig verksamhet, hälsoskydd, verksamheter som orsakar miljöskador, vattenverksamhet, skötsel av jordbruksmark, kemiska produkter, biotekniska organismer och varor, avfall och producentansvar.

Utöver vad som anges i denna taxa kan ersättning till nämnden utgå bland annat enligt 26 kap. 22 § miljöbalken för undersökningskostnader och enligt 25 kap. 2 § miljöbalken för rättegångskostnader.

2 § Avgift enligt denna taxa ska betalas för

1. Handläggning och andra åtgärder med anledning av ansökningar om tillstånd, dispens eller undantag.
2. Handläggning och andra åtgärder med anledning av anmälan av verksamhet eller åtgärd, och
3. Handläggning och andra åtgärder vid tillsyn i övrigt.

3 § Avgift enligt denna taxa tas inte ut för:

1. Tillsyn som föranleds av klagomål som är obefogat, och inte kräver utredning
2. Handläggning som föranleds av ett beslut av nämnd enligt miljöbalken. bestämmelser meddelade med stöd av miljöbalken eller EU-förordningar inom miljöbalkens område överklagas.
3. Upprättande av ansökan om utdömmande av vite.
4. Handläggning för att svara på remisser.

4 § Beslut om avgift eller om nedsättning eller efterskänkning av avgiften fattas av Miljönämnden östra Skaraborg.

5 § Enligt 27 kap. 3 § miljöbalken är alla som är skyldiga att betala en avgift enligt denna taxa, eller enligt 26 kap. 22 § miljöbalken, skyldiga att lämna de uppgifter som behövs för att avgiftens eller ersättningens storlek ska kunna bestämmas.

Timavgift

6 § Avgift tas ut:

1. i förhållande till de avgiftsnivåer som motsvaras av handläggningstid enligt taxebilaga 1 (fast avgift),
2. i förhållande till den årliga handläggningstid som anläggningen eller verksamheten tilldelats i taxebilaga 2 (fast årlig tillsynsavgift),
3. i förhållande till den faktiskt nedlagda handläggningstiden i det enskilda ärendet (timavgift), dock minst en halv timme, och
4. enligt de andra grunder som anges i taxan.

7 § Vid tillämpning av denna taxa är timavgiften handläggningskostnaden per hel timme handläggningstid 1 009 kr.

8 § I de fall timavgift tas ut i förhållande till faktiskt nedlagd handläggningstid avses med handläggningstid den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid nämnden har använt för handläggning och andra åtgärder i ärendet såsom inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner och provtagning och kontroller i övrigt, beredning i övrigt av ärendet samt föredragning av beslut.

För inspektioner, mätningar, och andra kontroller som utförs vardagar mellan kl. 19.00 och 7.00 lördagar, söndagar, helgftnar och helgdagar tas avgift ut med 1,5 gånger ordinarie timavgift.

9 § Avgiftsbeloppen i denna taxa är bestämda med utgångspunkt från kostnadsläge och Prisindex för kommunal verksamhet (PKV). Utgångspunkt för indexuppräknningen är oktober månad 2018.

Miljönämnden östra Skaraborg ska för varje kalenderår (avgiftsår) justera de i denna taxa antagna avgifterna med den procentsats för det innevarande kalenderåret för PKV som är publicerad på Sveriges Kommuners och Regioners (SKR:s) webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.

Avgifter för ansökningar om tillstånd, dispens eller undantag

10 § Avgift för prövning av ansökningar om tillstånd, dispens eller undantag ska betalas som antingen fast avgift genom tillämpning av den avgiftsnivå som anges i taxebilaga 1 eller i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timavgiften.

Avgift för prövning ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som ansökan avser.

Avgift tas ut för varje inställelse på (resor till och från) anläggningen motsvarande 232 kronor per tillsynstillfälle. Detta gäller endast prövningsärenden som omfattas av timavgift.

11 § Om det i ett beslut om tillstånd föreskrivs att en anordning inte får tas i bruk förrän den har besiktigats och godkänts av nämnden ingår kostnaden för en sådan besiktning i den fasta avgiften. Kan anordningen inte godkännas vid den besiktningen och ny besiktning måste ske vid ytterligare ett tillfälle, tas timavgift ut för den ytterligare handläggningstiden.

12 § Avgift för prövning av ansökan om tillstånd, dispens eller undantag ska betalas av sökanden.

13 § Avgift för prövning ska betalas även om ansökan avslås eller avvisas. Avgift tas inte ut för en ansökan som återkallas innan handläggning påbörjas.

14 § I ärenden om ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet som prövas av Miljönämnden östra Skaraborg är sökanden i förekommande fall även skyldig att ersätta nämndens kostnader enligt 19 kap. 4 och 5 §§ miljöbalken för sakkunniga som har tillkallats av nämnden och för kungörelser i ärendet. Sökanden är även skyldig att ersätta nämndens kostnader för kungörelser i ärendet om tillstånd, dispens eller undantag enligt 7 kap. miljöbalken eller förordningen (1998:1252) om områdesskydd.

15 § Utöver avgift för prövning tillstånd, dispens eller undantag, kan avgift för tillsyn komma att tas ut för den verksamhet eller åtgärd som prövningen avser enligt vad som anges i denna taxa.

Avgifter för anmälningsärenden

16 § Avgift för handläggning av anmälan av verksamhet eller åtgärd ska betalas i form av fast avgift motsvarande den för verksamheten eller åtgärden gällande avgiftsnivån i bilaga 1, eller genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med aktuell timavgift, eller enligt de grunder i övrigt som anges i taxebilaga 1.

Avgift med anledning av handläggning av anmälan ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som anmälan avser. Om en anmälan omfattar flera miljöfarliga verksamheter enligt taxebilaga 1 ska full avgift betalas för den punkt som medför den högsta avgiften med tillägg av 25 procent av summan av de belopp som anges för övriga verksamheter.

Avgift tas inte ut för en anmälan som återkallas innan handläggningen har påbörjats.

Avgift tas ut för varje inställelse på (resor till och från) anläggningen motsvarande 232 kronor per tillsynstillfälle. Detta gäller endast anmälningsärenden som omfattas av timavgift.

17 § Avgift för handläggningen av anmälan ska betalas av den som driver eller avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden.

I ärenden om anmälan av miljöfarlig verksamhet med beteckningen C i miljöprövningsförordningen är denne i förekommande fall skyldig att ersätta nämndens kostnader för kungörelse i ärendet.

18 § Utöver avgift med anledning av handläggning av anmälan, kan avgift för tillsyn komma att tas ut för den verksamhet eller åtgärd som anmälan avser enligt vad som anges i denna taxa.

Avgift för återkommande tillsyn

19 § För återkommande tillsyn över sådan miljöfarlig verksamhet eller åtgärder med en fastställd prövningsnivå (A eller B) enligt miljöprövningsförordningen ska en fast årlig avgift betalas enligt vad som framgår av taxebilaga 2.

För återkommande tillsyn över sådan verksamhet eller åtgärd med fastställd anmälningsplikt (C) enligt miljöprövningsförordningen, eller hälsoskyddsverksamheter som ska anmälas enligt förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (H) ska en fast årlig avgift betalas enligt vad som framgår av taxebilaga 2.

Undantag för ovan är om timavgift ska tillämpas i stället för fast avgift. Då ingår verksamhetskoden i bilaga 3.

Industriutsläppsverksamhet

20 § För industriutsläppsverksamheter, de verksamheter som markerats med ”-i” i miljöprövningsförordningen, betalas ett årligt tillägg för IED-tillsynen till den årliga tillsynsavgiften om 20 timmar multiplicerat med aktuell timavgift.

Undantag för verksamhetsgrupp jordbruk: för verksamheter som markerats med ”-i” i miljöprövningsförordningen betalas ett årligt tillägg för IED-tillsynen för den faktiskt nedlagda handläggningstiden multiplicerad med aktuell timavgift.

Avgifter vid ändrat tillsynsbehov

21 § För verksamheter som omfattas av fast årlig tillsynsavgift får nämnden i särskild ordning besluta om extraordinär tillsynsavgift. Denna avgift tas ut för ett visst år om den faktiskt utförda tillsynen överskrider den tillsynstid som motsvaras av den fasta avgiften och denna tillsyn är föranledd av att verksamhetsutövaren bryter mot villkor, inte följer förelägganden eller förbud eller som orsakats av yttre påverkan i större omfattning.

Extraordinär tillsynstid beräknas som timavgift enligt § 6 och ska betalas i efterskott av den som är verksamhetsutövare vid tillsynens utförande.

Avgift för regelbunden tillsyn

22 § En verksamhetsutövare betalar avgift för huvudverksamheten (taxegrundande verksamhet) enligt bilaga 2. Huvudverksamheten är den verksamhet som har högst avgift (störst tillsynsbehov) enligt bilaga 2. För delverksamheter betalas ingen tillsynsavgift utom vid undantaget nedan.

Om en verksamhetsutövare som har en taxegrundande verksamhetskod i bilaga 2 även har fler verksamhetskoder enligt någon av bilagorna 2 eller 3 i sin verksamhet, kan ett tillägg göras som motsvarar 25 procent av timmarna för den taxegrundande verksamhetskoden (huvudverksamheten). Tillägget ska endast göras om delverksamheterna orsakar ett ökat tillsynsbehov som inte ryms inom huvudklassningens timmar.

23 § För regelbunden tillsyn över sådana verksamheter eller åtgärder som saknar fastställda krav på anmälan ("U" och "UH") ska avgift betalas i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med aktuell timavgift enligt vad som framgår av bilaga 3.

24 § För verksamheter som tillståndsprövats ska avgiften bestämmas med utgångspunkt ifrån vad som anges i tillståndsbeslutet i fråga om produktionsvolym eller liknande.

25 § Fast årlig avgift omfattar kalenderår och ska betalas i förskott. Sådan avgift ska betalas från och med det kalenderår som följer efter det år då beslut om tillstånd till verksamhet meddelats eller anmälan skett – eller i de fall tillstånd eller anmälan inte krävts, verksamheten har påbörjats. För tillsyn som sker dessförinnan tas timavgift ut.

Fast årlig avgift ska betalas med helt avgiftsbelopp för varje påbörjat kalenderår som verksamheten bedrivs.

Avgift för författandet av beslut med anledning av konstaterade avvikelser vid regelbunden planerad tillsyn ingår i den årliga avgiften för verksamheter som betalar en fast årlig avgift.

26 § Avgift för tillsyn betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärd som föranleder avgiften. Tillsyn över miljöskador enligt 10 kap. miljöbalken ska betalas av den som enligt 10 kap. miljöbalken är ansvarig för avhjälpande eller kostnader.

Avgift för tillsyn i övrigt

27 § Avgift för tillsyn i övrigt ska betalas i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med aktuell timavgift eller enligt de grunder som i övrigt anges i taxebilaga 1.

Vid tillämpningen av denna taxa är avgiften för inställelse på (resor till och från) anläggningen 232 kronor per tillsynstillfälle. Miljönämnden östra Skaraborg tar ut en avgift för inställelse endast vid händelsestyrd tillsyn eller planerad tillsyn som finansieras med timavgift.

Vid regelbunden planerad tillsyn ingår resor i den årliga tillsynsavgiften om verksamheten betalar en sådan.

28 § Avgift för tillsyn betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten, vidtar åtgärd eller i annat fall kan anses ha gett upphov till olägenheter som föranleder tillsynsåtgärden. För tillsyn över miljöskador enligt 10 kap. miljöbalken ska betalas av den som enligt 10 kap. miljöbalken är ansvarig för avhjälpande eller kostnader.

Nedsättning av avgift

29 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens art, omfattning, tillsynsbehov, nedlagd handläggningstid och övriga omständigheter, får avgift enligt denna taxa i ett enskilt fall sättas ner eller efterskänkas.

Betalning av avgift

30 § Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till Miljönämnden östra Skaraborg. Betalning ska ske inom den tid som anges i beslut om avgift eller i faktura.

Verkställighetsfrågor m.m.

31 § Av 1 kap. 2 § och 9 kap. 4 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken framgår att kommunal nämnds beslut om avgift får verkställas enligt utsökningsbalken.

32 § Av 1 kap. 2 § och 9 kap. 5 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken framgår att kommunal nämnd får förordna att dess beslut om avgift ska gälla omedelbart, även om det överklagas.

33 § Enligt 19 kap. 1 § miljöbalken överklagas kommunal nämnds beslut om avgift till länsstyrelsen.

Denna taxa träder i kraft den 1 januari 2022. I ärenden som rör tillstånd, anmälningar och dispenser tillämpas taxan på ärenden som kommer in efter denna dag.

Dnr 2020-6651
Dir § 8

Taxebilaga 1

Avgiftsnivå	Timmar
Avgiftsnivå 1	1 timma
Avgiftsnivå 2	3 timmar
Avgiftsnivå 3	6 timmar
Avgiftsnivå 4	timavgift

Beskrivning	Lagrum	Avgift
AVGIFTER FÖR MILJÖFARLIG VERKSAMHET OCH HÄLSOSKYDD		
Prövning av ansökan		
Ansökan om tillstånd till inrättande av en avloppsanordning som en eller flera vattentoaletter ska anslutas till, och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 3
Ansökan om tillstånd till anslutande av en vattentoalett till en befintlig avloppsanordning, och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 2
Ansökan om tillstånd till inrättande av annat slag av toalett än vattentoalett enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa, och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
Ansökan om tillstånd till inrättande av värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten, eller grundvatten enligt vad kommunen har föreskrivit för att skydda människors hälsa eller miljön och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	17 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
Ansökan om tillstånd till inrättande av luftvärmepump enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa.	40 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 9 kap 12 § miljöbalken	Timavgift
Ansökan om tillstånd till hållande av vissa djur inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa.	39 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
Ansökan om tillstånd till spridning av naturlig gödsel, slam och annan orenlighet inom område med detaljplan eller intill sådant område enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa, per spridningstillfälle.	40 och 42 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 9 kap 12 § miljöbalken	Avgiftsnivå 2

70 15

Beskrivning	Lagrum	Avgift
Ansökan om tillstånd eller dispens i andra frågor enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa.	40 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 9 kap 12 § miljöbalken	Timavgift
Handläggning av anmälan		
Anmälan om miljöfarlig verksamhet.	9 kap 6 §, 1 kap 10 § miljöprövningsförordningen (2013:251)	Timavgift
Anmälan om ändring av miljöfarlig verksamhet, och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	1 kap 11 § miljöprövningsförordningen (2013:251)	Timavgift
Anmälan om inrättande av en avloppsanordning utan vattentoalett, och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 2
Anmälan om ändring av en avloppsanordning och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	14 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
Anmälan om inrättande av värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	17 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 1
Anmälan om inrättande av värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2 och som har en uttagen effekt av mer än 100 kW men högst 10 MW.	17 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
Anmälan om inrättande av värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2 och/eller ligger inom skyddsområde för vattentäkt och/eller inom område med sedimentär berggrund.	17 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
Anmälan om anläggande av gödselstad eller annan upplagsplats för djurspillning inom ett område med detaljplan.	37 och 42 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
Anmälan om spridning av naturlig gödsel, slam och annan orenlighet inom område med detaljplan eller intill sådant område enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa.	40 och 42 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 9 kap 12 § miljöbalken	Timavgift
Anmälan i andra frågor enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa.	40 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 9 kap 12 § miljöbalken	Timavgift
Anmälan om att driva eller arrangera anmälningspliktig hälsoskyddsverksamhet där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling som innebär risk för blodsmitta eller annan smitta.	38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 2

Beskrivning	Lagrum	Avgift
Anmälan om att driva eller arrangera anmälningspliktig hälsoskyddsverksamhet med bassängbad för allmänheten, eller som annars används av många människor.	38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
Anmälan om att driva eller arrangera anmälningspliktig hälsoskyddsverksamhet som utgörs av förskola, öppen förskola, fritidshem, öppen fritidsverksamhet, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, specialskola, sameskola eller internationell skola.	38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
Tillsyn		
Olägenheter från joniserande och icke-joniserande strålning från verksamheter som är tillståndspliktiga enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) och är kärntekniska verksamheter enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet eller verksamheter med strålning enligt strålskyddslagen (1988:220) om Strålsäkerhetsmyndigheten har överlåtit tillsynen till kommunen.	1 kap 19 och 20 §§ samt 2 kap 26 § miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
Tillsyn av små avlopp (0–25 personekvivalenter), med platsbesök	26 kap 3 § 3 st. miljöbalken, 2 kap 31 § p 1 miljö-tillsynsförordningen	Avgiftsnivå 2
Tillsyn av små avlopp (0–25 personekvivalenter), utan platsbesök	26 kap 3 § 3 st. miljöbalken, 2 kap 31 § p 1 miljö-tillsynsförordningen	Avgiftsnivå 1
Annan miljöfarlig verksamhet, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2 eller timavgift enligt taxebilaga 3.	26 kap 3 § 3 st. miljöbalken, 2 kap 31 § p 1 miljö-tillsynsförordningen	Timavgift
Byggnader, lokaler och anläggningar som kräver särskild uppmärksamhet och som inte omfattas av avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2 eller taxebilaga 3: <ol style="list-style-type: none"> 1. byggnader som innehåller en eller flera bostäder och tillhörande utrymmen, 2. lokaler för undervisning, vård eller annat omhändertagande, 3. samlingslokaler där många människor brukar samlas, 4. hotell, pensionat och liknande lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds tillfällig bostad, 5. idrottsanläggningar, campinganläggningar, badanläggningar, strandbad och andra liknande anläggningar som är upplåtna för allmänheten eller som annars utnyttjas av många människor, 6. lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling, 7. lokaler för förvaring av djur. 	26 kap 3 § 3 st. miljöbalken, 45 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift

Beskrivning	Lagrum	Avgift
Annan hälsoskyddsverksamhet, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	26 kap 3 § 3 st. miljöbalken	Timavgift
AVGIFT FÖR VATTENVERKSAMHET		
Prövning av ansökan		
Ansökan enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa om tillstånd till inrättande av ny anläggning för grundvattentäkt och denna inte kräver tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken.	9 kap 10 § 2 st. miljöbalken	Timavgift
Handläggning av anmälan		
Anmälan om vattenverksamhet där länsstyrelsen har överlåtit uppgiften att utöva tillsyn.	11 kap 9b § miljöbalken, 19 § förordningen (1998:1388) om vattenverksamhet, 1 kap 19 och 20 §§ samt 2 kap 29 § p 2 miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
Anmälan enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa om inrättande av ny anläggning för vattentäkt och denna inte kräver tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken.	9 kap 10 § 2 st. miljöbalken	Timavgift
Anmälan enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa om användande av befintlig anläggning för vattentäkt.	9 kap 10 § 2 st. miljöbalken	Timavgift
Tillsyn		
Anläggning för vattentäkt som kräver tillstånd eller anmälan enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa och som inte kräver tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken.	9 kap 10 § 2 st. miljöbalken, 2 kap 31 § p. 2 miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
Övrig vattenverksamhet där länsstyrelsen har överlåtit uppgiften att utöva tillsyn.	1 kap 19 och 20 §§ samt 2 kap 29 § p. 2 miljötillsynsförordningen (2011:13), 26 kap 10 § miljöbalken	Timavgift
AVGIFT FÖR KEMISKA PRODUKTER OCH BIOTEKNISKA ORGANISMER		
LAGRING AV BRANDFARLIGA VÄTSKOR		
Tillsyn		
Information innan installation påbörjas eller hantering inleds av brandfarliga vätskor eller spillolja i cistern ovan eller i mark som rymmer mer än 1 m ³ vätska (inom vattenskyddsområde hantering av mer än 250 liter brandfarliga vätskor eller spillolja) med tillhörande rörledningar.	3 kap 1 § 1 st. Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vatten-förorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2017:5), 2 kap 31 § p. 5 miljötillsynsförordningen (2011:13)	Avgiftsnivå 1

Beskrivning	Lagrum	Avgift
Information om cistern som tagits ur bruk.	6 kap 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2017:5), 2 kap 31 § p. 5 miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
Kopior på rapporter från kontroller, inklusive periodiska kontroller, av cisterner och rörledningar.	3 kap 1 § 2 st. Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2017:5), 2 kap 31 och 32 §§ miljötillsynsförordningen (2011:13)	Avgiftsnivå 1
Övrig tillsyn av hantering av brandfarliga vätskor och spillolja, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2017:5), 26kap 3 § miljöbalken, 2 kap 31 § p. 5 miljö- tillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
FLUORERADE VÄXTHUSGASER		
Tillsyn		
Underrättelse och samråd innan installation eller konvertering sker av sådan utrustning som innehåller 14 ton koldioxidekvivalenter f-gas eller mer.	14 § förordning (2016:1128) om fluorerade växthusgaser, 2 kap 31 och 32 §§ miljötillsynsförordningen (2011:13)	Avgiftsnivå 1
Rapport om det under någon del av ett kalenderår finns minst 14 ton koldioxidekvivalenter i en stationär anläggning eller i en mobil utrustning som omfattas av läckagekontroll enligt 11 § eller enligt artikel 3.3 andra stycket och 4.1–4.3 i EU-förordningen om f-gaser.	15 § förordning (2016:1128) om fluorerade växthusgaser, 2 kap 31 och 32 §§ miljötillsynsförordningen (2011:13)	Avgiftsnivå 1
Övrig tillsyn av fluorerade växthusgaser, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	2 kap 31 och 32 §§ miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift

Beskrivning	Lagrum	Avgift
OZONNEDBRYTANDE ÄMNEN		
Tillsyn		
Utrustning i motorfordon, flyg och tåg som innehåller kontrollerade ämnen.	Förordning (EU) nr 517/2014, förordning (EG) nr 1005/2009, 2 kap 31 § p. 6 miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
Verksamhet där ozonnedbrytande ämne används för laboratorie- och analysarbeten som betraktas som viktiga enligt bilagan till Kommissionens förordning (EU) nr 291/2011, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	Förordning (EG) 1005/2009, förordning (EG) nr 291/2011, 2 kap 31 § p. 5 miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
VÄXTSKYDDSMEDEL		
Prövning av ansökan		
Ansökan om särskilt tillstånd till yrkesmässig användning av växtskyddsmedel.	2 kap 40 § förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel	Timavgift
Ansökan om tillstånd att yrkesmässigt använda växtskyddsmedel inom ett vattenskyddsområde som har inrättats före den 1 januari 2018 eller där föreskrifterna inte har ändrats efter den 1 januari 2018.	6 kap 1 och 2 §§ Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel (NFS 2015:2)	Timavgift
Ansökan om dispens från förbudet att använda växtskyddsmedel på ängs- eller betesmark som inte är lämplig att plöja men som kan användas till slätter eller bete.	2 kap 37 och 39 §§ förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel	Timavgift
Handläggning av anmälan		
Anmälan om yrkesmässig användning av växtskyddsmedel.	2 kap 41 § förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel	Timavgift
Tillsyn		
Underrättelse vid olyckor då en större mängd växtskyddsmedel läckt ut eller kan befaras läcka ut.	9 kap 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel (NFS 2015:2), 2 kap 31 § p. 5 och 2 kap 32 § 1 st. p. 2b miljötillsynsförordningen (2011:13) i lydelsen som gäller fr.o.m. 1 juli 2018.	Timavgift

Beskrivning	Lagrum	Avgift
Underrättelse om vattentäkt, grundvatten eller en sjö eller ett vattendrag som befaras bli förorenat av växtskyddsmedel.	9 kap 3 § Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel (NFS 2015:2), 2 kap 31 § p. 5 och 2 kap 32 § 1 st. p. 2b miljötillsynsförordningen (2011:13) i lydelsen som gäller fr.o.m. 1 juli 2018.	Timavgift
Övrig tillsyn av växtskyddsmedel, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	2 kap 31 § p. 5 miljö- tillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
BIOCIDPRODUKTER		
Prövning av ansökan		
Ansökan om undantag från bestämmelserna om information och underrättelse i 4 kap 1–3 §§ Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av vissa biocidprodukter (NFS2015:3).	4 kap 4 § Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av vissa biocidprodukter (NFS2015:3)	Timavgift
Tillsyn		
Underrättelse i samband med spridning av biocidprodukt på en plats som allmänheten har tillträde till som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	4 kap 2 § Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av vissa biocidprodukter (NFS2015:3), 2 kap 31 § p. 5 miljö- tillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
Övrig tillsyn av biocidprodukter, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av vissa biocidprodukter (NFS2015:3), 2 kap 31 § p 5 miljö- tillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
PCB		
Prövning av ansökan		
Ansökan om dispens från kravet om avlägsnande av PCB-produkt i byggnader och anläggningar och som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	17 b § förordningen (2007:19) om PCB m.m.	Timavgift
Handläggning av anmälan		
Anmälan om avlägsnande av fogmassa eller halkskyddad golvmassa enligt 17, 17 a eller 17 b § förordning (2007:19) om PCB m.m. och som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2	18 § förordningen (2007:19) om PCB m.m.	Timavgift

Beskrivning	Lagrum	Avgift
Tillsyn		
Övrig tillsyn av PCB-varor och PCB-produkter som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	Förordningen (2007:19) om PCB m.m., 26 kap 3 § 3 st. miljöbalken, 2 kap 31 § p. 5 miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
KOSMETISKA PRODUKTER		
Tillsyn		
Kosmetiska produkter, de uppgifter som enligt artiklarna 24, 25.1, 25.5 första stycket, 26, 27.1 och 27.5 i förordning (EG) nr 1223/2009 ska skötas av behörig myndighet, samt rådgöra med Läkemedelsverket innan åtgärder vidtas enligt artikel 27.1 i förordningen.	Förordning (EG) nr 1223/2009, 2 kap 34 § miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
ÖVRIGT AVSEENDE KEMISKA PRODUKTER		
Tillsyn		
Primärleverantörers hantering av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor som inte innebär utsläppande på marknaden, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	2 kap 32 § miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
Hantering av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor i andra verksamheter än miljöfarliga verksamheter enligt 9 kap miljöbalken, utom den tillsyn som Kemikalieinspektionen utövar över primärleverantörers utsläppande på marknaden	2 kap 31 § p. 5 miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
Övrig tillsyn av kemiska produkter, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	1 kap 19 och 20 §§, 2 kap 32 § samt 2 kap 19 § p. 7–9, p 11–14, p. 16, p 17, p. 19 miljö-tillsynsförordningen (2011:13), 26 kap 3 § 3 st. miljöbalken	Timavgift
AVGIFT FÖR VISS ÖVRIG VERKSAMHET		
ÄRENDEN OM ALLMÄNNA HÄNSYNSREGLER ENLIGT 2 KAP MILJÖBALKEN		
Tillsyn		
Hushållning med energi samt användning av förnyelsebara energikällor, i verksamhet eller vid vidtagande av åtgärd som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	2 kap 5 § samt 26 kap 3 § 3 st. miljöbalken	Timavgift

Beskrivning	Lagrum	Avgift
I verksamhet eller vid vidtagande av åtgärd som inte omfattas av fast avgift i taxebilaga 2, utnyttja möjligheterna att <ol style="list-style-type: none"> 1. minska mängden avfall, 2. minska mängden skadliga ämnen i material och produkter, 3. minska de negativa effekterna av avfall, och 4. återvinna avfall. 	2 kap 5 § samt 26 kap 3 § 3 st. miljöbalken	Timavgift
Övrig tillsyn över att miljöbalkens hänsynsregler efterlevs, i verksamhet eller vid vidtagande av åtgärd som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	2 kap 2–4 §§ miljöbalken 26 kap 3§ 3 st. miljöbalken	Timavgift
ÄRENDE ENLIGT 7 OCH 12 KAP MILJÖBALKEN		
Prövning av ansökan		
Ansökan om tillstånd till verksamhet eller åtgärd som inte får utföras utan tillstånd enligt föreskrifter för natur- eller kulturresevat eller vattenskyddsområde.	Gällande föreskrifter	Timavgift
Ansökan om tillstånd till åtgärd som är förbjuden för att den strider mot syftet med det tilltänkta skyddet av ett område eller föremål som omfattas av ett interimistiskt beslut meddelat av kommunen enligt 7 kap 24 §.	7 kap 24 § miljöbalken	Timavgift
Ansökan om dispens eller undantag från föreskrifter för natur- eller kulturresevat, naturminne, djur- och växtskyddsområde eller vattenskyddsområde.	Gällande föreskrifter, 7 kap 7 § miljöbalken, 9 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.	Timavgift
Ansökan om nya eller ändrade villkor i ett beslut om tillstånd eller dispens avseende natur- eller kulturresevat, naturminne, djur- och växtskyddsområde eller vattenskyddsområde.	Gällande föreskrifter, 7 kap 7 § miljöbalken, 9 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.	Timavgift
Ansökan om dispens från förbudet att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som kan skada naturmiljön i ett biotopskyddsområde.	7 kap 11 § 2 st. miljöbalken, 1 kap 19 och 20 §§ samt 2 kap 8 § miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
Handläggning av anmälan		
Anmälan om en verksamhet eller åtgärd inom natur- eller kulturresevat eller vattenskyddsområde som kräver anmälan enligt föreskrifter meddelade för natur- eller kulturresevat eller vattenskyddsområde.	Gällande föreskrifter	Timavgift
Anmälan för samråd av en åtgärd som inte omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt andra bestämmelser i miljöbalken och som kan komma att väsentligt ändra naturmiljön.	12 kap 6 § miljöbalken	Timavgift

Beskrivning	Lagrum	Avgift
Tillsyn		
Naturresevat, kulturreservat, naturminnen, biotopskyddsområden, vattenskyddsområden som kommunen har beslutat om, djur- och växtskyddsområden som kommunen har meddelat föreskrifter om, område eller föremål som omfattas av ett interimistiskt beslut meddelat av kommunen enligt 7 kap 24 § miljöbalken, strandskydd utom det som länsstyrelsen har tillsyn över när det gäller väg- och järnvägsanläggningar.	2 kap 9 § miljö-tillsynsförordningen	Timavgift
Verksamhet som berörs av föreskrifter i fråga om 1. begränsningar av antalet djur i ett jordbruk, 2. försiktighetsmått för gödselhanteringen, och 3. växtodlingen och som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	12 kap 10 § miljöbalken, 2 kap 32 § miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
Tillsyn av skyddade områden enligt 7 kap miljöbalken som har beslutats av länsstyrelsen, om länsstyrelsen har överlåtit uppgiften att utöva tillsyn.	1 kap 19 och 20 §§ samt 2 kap 8 § miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
Skötsel av jordbruksmark och annan markanvändning vid jordbruket enligt 7, 8 och 12 kap. miljöbalken, om länsstyrelsen har överlåtit uppgiften att utöva tillsyn, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	1 kap 19 och 20 §§ samt 2 kap 8 § miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
Vilthägn, om länsstyrelsen har överlåtit uppgiften att utöva tillsyn.	12 kap 11 § miljöbalken, 1 kap 19 och 20 §§ samt 2 kap 8 § miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
Övrig tillsyn av skötsel av jordbruksmark och annan markanvändning i jordbruket och som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	2 kap 8 § p 7 samt 1 kap 19 och 20 §§ miljö-tillsynsförordningen (2011:13) eller 26 kap 3 § 3 st. miljöbalken	Timavgift
ÄRENDEN ENLIGT 8 KAP MILJÖBALKEN		
Tillsyn		
Artskydd om länsstyrelsen har överlåtit uppgiften att utöva tillsyn.	8 kap 1–4 §§ miljöbalken, 1 kap 19 och 20 §§ samt 2 kap 8 § miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
ÄRENDEN OM VERKSAMHETER SOM ORSAKAR MILJÖSKADOR ENLIGT 10 KAP MILJÖBALKEN		
Handläggning av anmälan		
Anmälan om avhjälpande av vissa föroreningskador.	28 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift

Beskrivning	Lagrum	Avgift
Tillsyn		
Underrättelse om upptäckt av en förorening på en fastighet och föroreningen kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.	10 kap 11 § miljöbalken	Timavgift
Underrättelse om upptäckt av en överhängande fara för att en verksamhet eller åtgärd medför en allvarlig miljöskada.	10 kap 12 och 14 §§ miljöbalken	Timavgift
Underrättelse om upptäckt av att en allvarlig miljöskada har uppstått.	10 kap 13 och 14 §§ miljöbalken	Timavgift
Föroreningsskador som inte omfattas av länsstyrelsens ansvar enligt 2 kap. 29 § första stycket 3	2 kap 31 § p 3 miljö-tillsynsförordningen (2011:13), 26 kap 3 § 3 st. miljöbalken	Timavgift
Andra miljöskador enligt 10 kap. 1 § miljöbalken, om skadorna har orsakats av en verksamhet eller åtgärd som den kommunala nämnden har tillsynsansvaret för	2 kap 31 § p. 4 miljö-tillsynsförordningen (2011:13), 26 kap 3 § 3 st. miljöbalken	Timavgift
ÄRENDEN OM AVFALL ENLIGT 15 KAP MILJÖBALKEN		
Prövning av ansökan		
Ansökan om dispens från förbudet att hantera avfall när kommunen ska ansvara för en viss hantering av avfall.	15 kap 25 § p. 1 miljöbalken	Timavgift
Ansökan om tillstånd från en fastighetsinnehavare att på fastigheten själv återvinna eller bortskafta avfall även om ett sådant tillstånd inte krävs.	15 kap 25 § p. 2 miljöbalken	Timavgift
Ansökan om uppehåll i hämtning, gemensam behållare, befrielse från skyldighet att lämna avfall till kommunen enligt kommunens föreskrifter om avfallshantering	9 kap. 2 § avfallsförordningen (2020:614)	Timavgift
Ansökan om dispens avseende bygg- och rivningsavfall från kraven på utsortering i 3 kap. 10 § avfallsförordningen och från att brännbart avfall ska sorteras ut och förvaras skilt från annat avfall i 3 kap. 12 § avfallsförordningen	3 kap 15 § avfallsförordning (2020:614)	Timavgift
Ansökan om förlängt tömnings- och hämtningsintervall enligt kommunens föreskrifter om avfallshantering	9 kap. 1–2 §§ avfallsförordningen (2020:614)	Avgiftsnivå 1
Övriga ansökningar	9 kap. 1–2 §§ avfallsförordningen (2020:614)	Timavgift

Beskrivning	Lagrum	Avgift
Handläggning av anmälan		
Anmälan från fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare att på fastigheten själv kompostera eller på annat sätt behandla annat avfall än trädgårdsavfall som kommunen ansvarar för enligt 15 kap. 20 § MB	5 kap. 15 § avfallsförordningen (2020:614)	Timavgift
Anmälan från fastighetsinnehavare att enligt kommunens föreskrifter om avfallshantering på fastigheten själv återvinna eller bortskaffa avfall.	9 kap. 2 § avfallsförordningen (2020:614)	Timavgift
Anmälan enligt kommunens föreskrifter om avfallshantering om uppehåll i hämtning, gemensam behållare, befrielse från hämtning av avfall.	9 kap. 2 § avfallsförordningen (2020:614)	Timavgift
Övriga anmälningar enligt kommunens föreskrifter om avfallshantering.	9 kap. 1 och 2 §§ avfallsförordningen (2020:614)	Timavgift
Tillsyn		
Avfallshantering, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	26 kap 3 § 3 st. miljöbalken	Timavgift
ÄRENDEN ENLIGT 26 KAP MILJÖBALKEN		
Tillsyn		
Stängselgenombrott om länsstyrelsen har överlåtit uppgiften att utöva tillsyn.	26 kap 11 § miljöbalken, 1 kap 19 och 20 §§ samt 2 kap 8 § miljötillsyns- förordningen (2011:13)	Timavgift

70 KS

Dnr 2020-6651

Dir § 8

Taxebilaga 2 Fast årlig avgift (förskottsbetalning)

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
			UTVINNING, BRYTNING OCH BEARBETNING AV TORV, OLJA, GAS, KOL, MALM, MINERAL, BERG, NATURGRUS OCH ANNAT
			Verksamhetsgrupp Berg, naturgrus och andra jordarter
10.10	B	9	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
10.11	B	18	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar om tillståndet gäller för mer än 200 000 ton.
10.11	B	18	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar om tillståndet gäller för mer än 50 000 ton men högst 200 000 ton.
10.11	B	9	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar om tillståndet gäller för mer än 10 000 ton men högst 50 000 ton.
10.11	B	9	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar, om tillståndet gäller för mer än 5 000 ton men högst 10 000 ton.
10.11	B	6	5. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar om tillståndet gäller för mer än 1 000 ton men högst 5 000 ton.
10.11	B	6	6. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar om tillståndet inte omfattas av någon av 1–5.
10.20	B	9	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar för täkt av torv.
10.20	B	18	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar för annan täkt än som avses i 1, om tillståndet gäller för mer än 200 000 ton.
10.20	B	18	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar för annan täkt än som avses i 1, om tillståndet gäller för mer än 50 000 ton men högst 200 000 ton.
10.20	B	9	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar för annan täkt än som avses i 1, om tillståndet gäller för mer än 10 000 ton men högst 50 000 ton.

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
10.20	B	9	5. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar för annan täkt än som avses i 1, om tillståndet gäller för mer än 5 000 ton men högst 10 000 ton.
10.20	B	6	6. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar för annan täkt än som avses i 1, om tillståndet gäller för mer än 1 000 ton men högst 5 000 ton.
10.20	B	6	7. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar för annan täkt än som avses i 1, om tillståndet inte omfattas av någon av 1–6.
10.30	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 4 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
10.40	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 4 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
10.50	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 4 kap. 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
10.60	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 4 kap. 7 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
Verksamhetsgrupp Råpetroleum, naturgas och kol			
11.10	A	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 8 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.
11.20	B	13	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar för utvinning i vattenområde.
11.20	B	13	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar för utvinning på land.
11.30	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 4 kap. 10 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
Verksamhetsgrupp Malm och mineral			
13.10	A	90	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 11 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om verksamheten avser järnmalm.
13.10	A	90	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 11 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om verksamheten avser kol inom de områden som anges i 4 kap. 5 § miljöbalken.

Verksamhets-kod	Prövnings-nivå	Timmar	Beskrivning
13.10	A	64	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 11 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten avser kol inom de områden som anges i 4 kap. 5 § miljöbalken.
13.10	A	227	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 11 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 227 timmar om verksamheten avser uran- eller toriummalm.
13.10	A	184	5. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 11 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar, om verksamheten inte omfattas av någon av 1–4.
13.20-i	A	90	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 12 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om verksamheten avser järnmalm. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
13.20-i	A	184	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 12 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar om verksamheten inte omfattas av 1. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
13.30	B	90	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 13 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar.
13.40	A	90	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om verksamheten avser järnmalm.
13.40	A	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten avser kol.
13.40	A	227	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 227 timmar om verksamheten avser uran- eller toriummalm.
13.40	A	184	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar om verksamheten inte omfattas av 1–3.
13.50	B	227	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 15 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 227 timmar om verksamheten avser uran- eller toriummalm.
13.50	B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 15 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten inte omfattas av 1.
13.60	B	64	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 16 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar.

Verksamhets-kod	Prövnings-nivå	Timmar	Beskrivning
Verksamhetsgrupp Annan utvinningsindustri			
13.70	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 4 kap. 17 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
LIVSMEDEL OCH FODER			
Verksamhetsgrupp Slakterier			
15.10-i	B	90	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar för produktion baserad på slaktvikt som omfattar mer än 50 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
15.10-i	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för produktion som inte omfattas av 1. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
15.20	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.
15.30	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
Verksamhetsgrupp Livsmedel av animaliska råvaror			
15.40-i, 15.45	B	90	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 4 eller 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om verksamheten avser bearbetning av animaliska biprodukter. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
15.40-i, 15.45	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 4 eller 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser rökning. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
15.40-i, 15.45	B	64	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 4 eller 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten inte omfattas av 1 eller 2. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
15.50	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
Verksamhetsgrupp Rökeri			
15.80	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 7 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
Verksamhetsgrupp Livsmedel av vegetabiliska råvaror			
15.90-i, 15.95	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 8 eller 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten avser anläggning för tillverkning av stärkelse, stärk sederivat eller socker. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
15.90-i, 15.95	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 8 eller 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser rostning av kaffe. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
15.90-i, 15.95	B	64	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 8 eller 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten avser anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling med en produktion av mer än 50 000 ton per kalenderår och inte omfattas av 1 eller 2. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
15.90-i, 15.95	B	30	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 8 eller 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten inte omfattas av någon av 1–3. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
15.101	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 10 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
Verksamhetsgrupp Kvarnprodukter			
15.125	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 11 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
Verksamhetsgrupp Livsmedel av kombinerade råvaror			
15.131-i, 15.141	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 12 eller 13 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar med en produktion av mer än 10 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
15.131-i, 15.141	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 12 eller 13 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten inte omfattas av 1. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
15.151	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
Verksamhetsgrupp Mjolkprodukter			
15.170-i	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 15 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
15.180	C	12	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 16 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 12 timmar.
Verksamhetsgrupp Annan livsmedelstillverkning			
15.185-i och 15.190	B	90	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 17 eller 18 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om verksamheten avser framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter med en produktion av mer än 100 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
15.185-i och 15.190	B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 17 eller 18 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten avser framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter med en produktion av mer än 50 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
15.185-i och 15.190	B	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 17 eller 18 § miljöprövningsförordningen är 3. tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter med en produktion av högst 50 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.

Verksamhets-kod	Prövnings-nivå	Timmar	Beskrivning
15.185-i och 15.190	B	30	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 17 eller 18 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för annan verksamhet som inte omfattas av någon av 1–3. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
15.200	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 19 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
15.210	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 20 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.
15.220	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 21 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
15.230	B	64	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 22 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar.
15.240	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 23 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
15.250	B	13	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 24 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar för framställning av malt.
15.250	B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 24 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för framställning av mer än 20 000 ton läskedryck eller maldryck per kalenderår.
15.250	B	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 24 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för framställning av mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton läskedryck eller maldryck per kalenderår.
15.260	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 25 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
15.270	B	90	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 26 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar för anläggning för tillverkning av jäst.
15.270	B	47	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 26 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 47 timmar för anläggning för tillverkning av startkulturer av mikroorganismer.
15.280	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 27 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
15.310	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 28 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
Verksamhetsgrupp Foder av animaliska och vegetabiliska råvaror			
15.330-i, 15.350-i och 15.370-i	B	90	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 29, 31 eller 33 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar för anläggning för bearbetning av animaliska biprodukter med en produktion baserad på mer än 10 000 ton råvara per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
15.330-i, 15.350-i och 15.370-i	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 29, 31 eller 33 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för anläggning som inte omfattas av 1. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
15.340	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 30 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
15.360	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 32 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
15.380	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 34 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
VERKSAMHETSGRUPP TEXTILVAROR			
17.10-i	B	90	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 6 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
17.20	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 6 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för anläggning för hantering av mer än 1 000 ton men högst 2 500 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår.
17.20	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 6 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för anläggning som inte omfattas av 1.
17.30	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 6 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
VERKSAMHETSGRUPP PÅLS, SKINN OCH LÄDER			
18.10-i	B	90	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 7 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.

Verksamhets-kod	Prövnings-nivå	Timmar	Beskrivning
18.20	B	90	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 7 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om verksamheten avser garvning av mer än 1 000 ton produkter per kalenderår.
18.20	B	90	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 7 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om verksamheten avser garvning av högst 1 000 ton produkter per kalenderår.
18.20	B	90	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 7 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om verksamheten avser annan beredning av hudar och skinn än garvning.
18.30	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 7 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
VERKSAMHETSGRUPP TRÄVAROR			
20.05-i	B	64	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 8 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
20.10	C	12	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 8 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 12 timmar.
20.20	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 8 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för produktion som omfattar mer än 200 000 kubikmeter per kalenderår.
20.20	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 8 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för produktion som inte omfattas av 1.
20.30	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 8 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
20.40	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 8 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
20.50-i	B	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 8 kap. 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar för produktion som omfattar mer än 20 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
20.50-i	B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 8 kap. 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för produktion som inte omfattas av 1. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.

Verksamhets-kod	Prövnings-nivå	Timmar	Beskrivning
20.60	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 8 kap. 7 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
20.70	B	13	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 8 kap. 8 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar.
20.80	C	4	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 8 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 4 timmar.
20.90	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 8 kap. 10 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
20.91	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 8 kap. 11 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
VERKSAMHETSGRUPP MASSA, PAPPER OCH PAPPERSVAROR			
21.10-i	A	306	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 9 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 306 timmar för anläggning för en produktion av mer än 300 000 ton sulfat- eller sulfitmassa per kalenderår om verksamheten har blekeri. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
21.10-i	A	227	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 9 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 227 timmar för en produktion av högst 300 000 ton sulfat- eller sulfitmassa om verksamheten har blekeri. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
21.10-i	A	184	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 9 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar för en produktion av sulfat- eller sulfitmassa om verksamheten inte har blekeri. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
21.10-i	A	137	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 9 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om verksamheten avser framställning av halvskemisk massa. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
21.10-i	A	137	5. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 9 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar för annan anläggning än de som avses i 1–4 med en produktion av mer än 200 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
21.10-i	A	90	6. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 9 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar för anläggning som inte omfattas av någon av 1–5. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
21.30-i	A	90	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 9 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar för framställning av mer än 10 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
21.30-i	A	47	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 9 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 47 timmar för framställning som inte omfattas av 1. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
21.40	B	47	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 9 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 47 timmar.
VERKSAMHETSGRUPP FOTOGRAFISK OCH GRAFISK PRODUKTION			
22.10	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 10 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
22.20	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 10 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
22.30	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 10 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.
22.40	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 10 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
VERKSAMHETSGRUPP STENKOLSPRODUKTER, RAFFINERADE PETROLEUMPRODUKTER OCH KÄRNBRÄNSLE			
23.05	A	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 11 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar för en anläggning med en total installerad effekt om mer än 200 megawatt.

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
23.05	A	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 11 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för en anläggning med en total installerad effekt om mer än 100 megawatt men högst 200 megawatt.
23.05	A	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 11 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för en anläggning med en total installerad effekt om mer än 10 megawatt men högst 100 megawatt.
23.05	A	13	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 11 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar för en anläggning med en total installerad effekt om högst 10 megawatt.
23.10-i	A	90	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 11 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
23.11-i	A	90	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 11 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om verksamheten avser överföring till vätskeformigt bränsle. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
23.11-i	A	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 11 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten avser överföring till gasbränsle för en produktion av mer än 150 000 kubikmeter gas per kalenderår i anläggning med en installerad effekt av mer än 100 megawatt. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
23.11-i	A	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 11 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser överföring till gasbränsle för en produktion av mer än 150 000 kubikmeter gas per kalenderår i anläggning med en installerad effekt av mer än 10 megawatt men högst 100 megawatt. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
23.11-i	A	13	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 11 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om verksamheten avser överföring till gasbränsle för en produktion av mer än 150 000 kubikmeter gas per kalenderår i anläggning med en installerad effekt av högst 10 megawatt. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
23.12-i	A	184	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 11 kap.4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
23.13	A	90	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 11 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar.
23.20	B	90	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 11 kap. 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar.
23.30-i	A	306	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 11 kap. 7 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 306 timmar. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
23.40 och 23.50	A	90	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 11 kap. 8 eller 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar.
KEMISKA PRODUKTER			
Verksamhetsgrupp Organiska kemikalier			
24.01-i, 24.02-i, 24.03-i, 24.04-i, 24.05-i, 24.06-i, 24.07-i, 24.08-i, 24.09-i, 24.10-i, 24.11-i, 24.12-i, 24.13-i, 24.14-i, 24.15-i, 24.16-i, 24.17-i, 24.18-i, 24.19-i, 24.20-i, 24.21-i och 24.22-i	A/B	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt någon av 12 kap. 1–22 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar för anläggning med en produktionsmängd på mer än 20 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
24.01-i, 24.02-i, 24.03-i, 24.04-i, 24.05-i, 24.06-i, 24.07-i, 24.08-i, 24.09-i, 24.10-i, 24.11-i, 24.12-i, 24.13-i, 24.14-i, 24.15-i, 24.16-i, 24.17-i, 24.18-i, 24.19-i, 24.20-i, 24.21-i och 24.22-i	A/B	90	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt någon av 12 kap. 1–22 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar för anläggning med en produktionsmängd på högst 20 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
Verksamhetsgrupp Oorganiska kemikalier			
24.23-i	A	227	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 23 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 227 timmar om verksamheten avser kloralkali med användning av amalgammetoden. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
24.23-i	A	184	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 23 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar om verksamheten avser annan tillverkning av gas än den som omfattas av 1. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
24.24-i	B	90	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 24 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
24.25-i, 24.26-i, 24.27-i, 24.28-i, 24.29-i, 24.30-i, 24.31-i och 24.32-i	A/B	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt någon av 12 kap. 25–32 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar för anläggning med en produktionsmängd på mer än 20 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
24.25-i, 24.26-i, 24.27-i, 24.28-i, 24.29-i, 24.30-i, 24.31-i och 24.32-i	A/B	90	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt någon av 12 kap. 25–32 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar för anläggning med en produktionsmängd på högst 20 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
Verksamhetsgrupp Gödselmedel			
24.33-i och 24.34-i	A/B	184	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 33 eller 34 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar för anläggning med en produktionsmängd på mer än 20 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
24.33-i och 24.34-i	A/B	90	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 33 eller 34 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar för anläggning med en produktionsmängd på högst 20 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
Verksamhetsgrupp Växtskyddsmedel och biocider			
24.35-i och 24.36-i	A/B	184	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 35 eller 36 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar för anläggning med en produktionsmängd på mer än 20 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
24.35-i och 24.36-i	A/B	90	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 35 eller 36 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar för anläggning med en produktionsmängd på högst 1 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
24.37	B	137	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 37 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar.
Verksamhetsgrupp Läkemedel			
24.38-i och 24.39-i	A/B	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 38 eller 39 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar för anläggning med en produktionsmängd på mer än 20 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
24.38-i och 24.39-i	A/B	90	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 38 eller 39 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar för anläggning med en produktionsmängd på högst 1 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.

Verksamhets-kod	Prövnings-nivå	Timmar	Beskrivning
24.40	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 12 kap. 40 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
24.41	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 12 kap. 41 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
Verksamhetsgrupp Sprängämnen			
24.42-i och 24.43-i	A/B	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 42 eller 43 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar för anläggning med en produktionsmängd på mer än 1 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
24.42-i och 24.43-i	A/B	90	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 42 eller 43 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar för anläggning med en produktionsmängd på högst 1 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
Verksamhetsgrupp Annan kemisk tillverkning			
24.44	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 12 kap. 44 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
24.45	B	30	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 45 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser tillverkning av gas- eller vätskeformiga kemiska produkter.
24.45	B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 45 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten avser tillverkning av läkemedelssubstanser genom extraktion ur biologiskt material.
24.45	B	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 45 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser tillverkning av sprängämnen.
24.45	B	30	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 45 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser tillverkning av pyrotekniska artiklar.
24.45	B	13	5. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 45 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om verksamheten avser tillverkning av ammunition.
24.46	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 12 kap. 46 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
24.47	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 12 kap. 47 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
VERKSAMHETSGRUPP GUMMI- OCH PLASTVAROR			
25.10	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 13 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för en produktion av mer än 10 000 ton per kalenderår.
25.10	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 13 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för en produktion som inte omfattas av 1.
25.11	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 13 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
25.20	B	30	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 13 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för en produktion av mer än 100 ton per kalenderår.
25.20	B	13	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 13 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar för en produktion som inte omfattas av 1.
25.30	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 13 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
25.40	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 13 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.
25.50	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 13 kap. 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
MINERALISKA PRODUKTER			
Verksamhetsgrupp Glas, glasvaror och keramiska produkter			
26.05-i	B	64	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 14 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
26.10-i	B	90	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 14 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om verksamheten avser tillverkning av mineralull med smältning av mer än 10 000 ton mineraler per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
26.10-i	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 14 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser tillverkning av mineralull med smältning av mer än 5 000 ton men högst 10 000 ton mineraler per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
26.20	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 14 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar vid förbrukning av mer än 2 000 ton glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar per kalenderår.
26.20	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 14 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar vid förbrukning av mer än 500 ton men högst 2 000 ton glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar per kalenderår.
26.20	B	13	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 14 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar vid förbrukning av mer än 5 ton men högst 500 ton glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar per kalenderår.
26.20	B	64	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 14 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar vid förbrukning av mer än 3 000 ton andra glasråvaror än de som avses i 1–3 per kalenderår.
26.20	B	30	5. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 14 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar vid förbrukning av mer än 1 000 ton men högst 3 000 ton andra glasråvaror än de som avses i 1–3 per kalenderår.
26.20	B	13	6. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 14 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar vid förbrukning av högst 1 000 ton andra glasråvaror än de som avses i 1–3 per kalenderår.
26.30	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 14 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
26.40	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 14 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
26.50-i	B	30	För verksamhet som är tillståndspliktig enligt 14 kap. 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
26.51	B	30	För verksamhet som är tillståndspliktig enligt 14 kap. 7 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
26.60	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 14 kap. 8 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
Verksamhetsgrupp Cement, betong, kalk, krita och gips			
26.70-i	A	184	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 14 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
26.80	B	184	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 14 kap. 10 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar.
26.90-i	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 14 kap. 11 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
26.100	C	12	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 14 kap. 12 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 12 timmar.
26.110	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 14 kap. 13 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
26.120	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 14 kap. 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
Verksamhetsgrupp Andra mineraliska produkter			
26.130-i och 26.140	B	64	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 14 kap. 15 eller 16 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
26.150	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 14 kap. 17 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
26.160	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 14 kap. 18 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
26.170-i	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 14 kap. 19 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
26.180	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 14 kap. 20 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
VERKSAMHETSGRUPP STÅL OCH METALL			
27.10-i	A	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten avser järn- eller stålverk med induktionsugnar, (ESR-anläggning). För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.10-i	A	306	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 306 timmar för annan anläggning än som avses i 1 med en produktion av mer än 1 000 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.10-i	A	227	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 227 timmar för annan anläggning än som avses i 1 med en produktion av mer än 100 000 ton men högst 1 000 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.10-i	A	90	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar för annan anläggning än som avses i 1 med en produktion av högst 100 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.20	A	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten avser järn- eller stålverk med induktionsugnar, (ESR-anläggning).
27.20	A	90	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om verksamheten avser annan produktion av järn eller stål än som avses i 1.
27.20	A	90	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om verksamheten avser behandling av järnbaserade metaller genom varmvalsning för en produktion av mer än 50 000 ton per kalenderår.
27.20	A	64	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten avser behandling av järnbaserade metaller genom varmvalsning för en produktion av högst 50 000 ton per kalenderår.

Verksamhets-kod	Prövnings-nivå	Timmar	Beskrivning
27.25-i	A	90	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.26-i	A	90	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.27-i	A	30	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser behandling av järnbaserade metaller genom varmförzinkning med uppsamling och filter för flussrök med en förbrukning av mer än 10 000 ton zink per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.27-i	A	13	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om verksamheten avser behandling av järnbaserade metaller genom varmförzinkning med uppsamling och filter för flussrök med en förbrukning av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton zink per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.27-i	A	6	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar om verksamheten avser behandling av järnbaserade metaller genom varmförzinkning med uppsamling och filter för flussrök med en förbrukning av mer än 100 ton men högst 1 000 ton zink per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.27-i	A	3	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 3 timmar om verksamheten avser behandling av järnbaserade metaller genom varmförzinkning med uppsamling och filter för flussrök med en förbrukning av högst 100 ton zink per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.

Verksamhets-kod	Prövnings-nivå	Timmar	Beskrivning
27.27-i	A	64	5. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten avser behandling av järnbaserade metaller genom varmförzinkning utan uppsamling och filter för flussrök med en förbrukning av mer än 10 000 ton zink per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.27-i	A	30	6. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser behandling av järnbaserade metaller genom varmförzinkning utan uppsamling och filter för flussrök med en förbrukning av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton zink per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.27-i	A	13	7. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om verksamheten avser behandling av järnbaserade metaller genom varmförzinkning utan uppsamling och filter för flussrök med en förbrukning av mer än 100 men högst 1 000 ton zink per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.27-i	A	6	8. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar om verksamheten avser behandling av järnbaserade metaller genom varmförzinkning utan uppsamling och filter för flussrök med en förbrukning av högst 100 ton zink per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.27-i	A	64	9. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten avser behandling av järnbaserade metaller genom annat anbringande av smält metall än som avses i 1–8 med utsläpp av mer än 10 000 kubikmeter process- och sköljvatten. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.

Verksamhets-kod	Prövnings-nivå	Timmar	Beskrivning
27.27-i	A	30	10. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser behandling av järnbaserade metaller genom annat anbringande av smält metall än som avses i 1–8 med utsläpp av mer än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter process- och sköljvatten. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.27-i	A	13	11. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om verksamheten avser behandling av järnbaserade metaller genom annat anbringande av smält metall än som avses i 1–8 med utsläpp av mer än 100 kubikmeter men högst 1 000 kubikmeter process- och sköljvatten. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.27-i	A	6	12. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar om verksamheten avser behandling av järnbaserade metaller genom annat anbringande av smält metall än som avses i 1–8 med utsläpp av högst 100 kubikmeter process- och sköljvatten. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.31	A	90	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar.
27.32	B	90	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 7 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om verksamheten avser kallvalsning av mer än 50 000 ton stål per kalenderår.
27.32	B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 7 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten inte omfattas av 1.
27.40-i	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 8 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten avser gjuteri där form- eller kärnsand används med en produktion av mer än 10 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
27.40-i	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 8 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser gjuteri där form- eller kärnsand används med en produktion av högst 10 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.40-i	B	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 8 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser gjuteri där form- eller kärnsand inte används med en produktion av mer än 10 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.40-i	B	13	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 8 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om verksamheten avser gjuteri där form- eller kärnsand inte används med en produktion av högst 10 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.50	B	30	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser gjutning av järn eller stål där form- eller kärnsand används med en produktion av mer än 1 000 ton men högst 5 000 ton per kalenderår.
27.50	B	13	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om verksamheten avser gjutning av järn eller stål där form- eller kärnsand används med en produktion av högst 1 000 ton per kalenderår.
27.50	B	13	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om verksamheten avser gjutning av järn eller stål där form- eller kärnsand inte används med en produktion av mer än 1 000 ton men högst 5 000 ton per kalenderår.
27.50	B	6	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar om verksamheten avser gjutning av järn eller stål där form- eller kärnsand inte används med en produktion av högst 1 000 ton per kalenderår.

Verksamhets-kod	Prövnings-nivå	Timmar	Beskrivning
27.50	B	90	5. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om verksamheten avser gjutning av zink med en produktion av mer än 3 000 ton men högst 5 000 ton per kalenderår.
27.50	B	30	6. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser gjutning av zink med en produktion av mer än 1 000 ton men högst 3 000 ton per kalenderår.
27.50	B	13	7. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om verksamheten avser gjutning av zink med en produktion av högst 1 000 ton per kalenderår.
27.50	B	30	8. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser gjutning av aluminium eller magnesium där form- eller kärnsand används med en produktion av mer än 1 000 ton men högst 5 000 ton per kalenderår.
27.50	B	13	9. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om verksamheten avser gjutning av aluminium eller magnesium där form- eller kärnsand används med en produktion av högst 1 000 ton per kalenderår.
27.50	B	13	10. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om verksamheten avser gjutning av aluminium eller magnesium där form- eller kärnsand inte används med en produktion av mer än 1 000 ton men högst 5 000 ton per kalenderår.
27.50	B	9	11. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar om verksamheten avser gjutning av aluminium eller magnesium där form- eller kärnsand inte används med en produktion av högst 1 000 ton per kalenderår.
27.60	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 15 kap. 10 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
27.70-i	A	184	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 11 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar för ferrolegeringsverk. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
27.70-i	A	306	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 11 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 306 timmar för annan anläggning än som avses i 1 med produktion ur malm och koncentrat av mer än 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.70-i	A	184	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 11 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar för annan anläggning än som avses i 1 med produktion ur malm och koncentrat av mer än 20 000 ton men högst 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.70-i	A	90	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 11 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar för annan anläggning än som avses i 1 med produktion ur malm och koncentrat av mer än 3 000 ton men högst 20 000 ton icke-järnmetall per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.70-i	A	30	5. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 11 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för annan anläggning än som avses i 1 med produktion ur malm och koncentrat av högst 3 000 ton icke-järnmetall per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.70-i	A	227	6. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 11 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 227 timmar för annan produktion än som avses i 1–5 av mer än 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.70-i	A	137	7. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 11 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar för annan produktion än som avses i 1–5 av mer än 20 000 ton men högst 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
27.70-i	A	64	8. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 11 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för annan produktion än som avses i 1–5 av mer än 3 000 ton men högst 20 000 ton icke-järnmetall per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.70-i	A	30	9. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 11 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för annan produktion än som avses i 1–5 av högst 3 000 ton icke-järnmetall per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.80-i	B	184	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 12 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar för ferrolegeringsverk. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.80-i	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 12 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten inte omfattas av 1. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.100-i	A	184	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 13 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar om verksamheten avser produktion av mer än 80 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.100-i	A	137	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 13 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om verksamheten avser produktion av mer än 20 000 ton men högst 80 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.100-i	A	64	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 13 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten avser produktion av mer än 3 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.

Verksamhets-kod	Prövnings-nivå	Timmar	Beskrivning
27.100-i	A	30	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 13 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten inte omfattas av någon av 1–3. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.101-i	B	184	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar om verksamheten avser gjutning av zink med en smältning av mer än 20 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.101-i	B	137	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om verksamheten avser gjutning av zink med en smältning av mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.101-i	B	90	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om verksamheten avser gjutning av zink med en smältning av högst 10 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.101-i	B	64	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten avser gjutning av aluminium eller magnesium där form- eller kärnsand används med en smältning av mer än 10 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.101-i	B	30	5. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser gjutning av aluminium eller magnesium där form- eller kärnsand används med en smältning av högst 10 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
27.101-i	B	30	6. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser gjutning av aluminium eller magnesium där form- eller kärnsand inte används med en smältning av mer än 10 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.101-i	B	13	7. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om verksamheten avser gjutning av aluminium eller magnesium där form- eller kärnsand inte används med en smältning av högst 10 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.101-i	B	184	8. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar om verksamheten avser smältning av icke-järnmetaller vid andra anläggningar än för gjutning, eller smältning av andra icke-järnmetaller än zink, aluminium eller magnesium vid anläggning för gjutning med en smältning av mer än 80 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.101-i	B	137	9. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om verksamheten avser smältning av icke-järnmetaller vid andra anläggningar än för gjutning, eller smältning av andra icke-järnmetaller än zink, aluminium eller magnesium vid anläggning för gjutning med en smältning av mer än 20 000 ton men högst 80 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
27.101-i	B	64	10. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten avser smältning av icke-järnmetaller vid andra anläggningar än för gjutning, eller smältning av andra icke-järnmetaller än zink, aluminium eller magnesium vid anläggning för gjutning med en smältning av högst 20 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.

Verksamhets-kod	Prövnings-nivå	Timmar	Beskrivning
27.110	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 15 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för en produktion av mer än 3 000 ton men högst 5 000 ton per kalenderår.
27.110	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 15 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten inte omfattas av 1.
27.120	B	227	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 16 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 227 timmar för en produktion av mer än 80 000 ton per kalenderår.
27.120	B	137	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 16 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar för en produktion av mer än 20 000 ton men högst 80 000 ton per kalenderår.
27.120	B	64	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 16 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för en produktion av mer än 3 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
27.120	B	30	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 16 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten inte omfattas av någon av 1–3.
27.130	B	90	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 17 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar för en produktion av mer än 3 000 ton men högst 5 000 ton per kalenderår.
27.130	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 17 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för en produktion av mer än 1 000 ton men högst 3 000 ton per kalenderår.
27.130	B	13	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 17 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar för en produktion av mer än 200 ton men högst 1 000 ton per kalenderår.
27.130	B	6	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 17 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar om verksamheten inte omfattas av någon av 1–3.
27.140	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 15 kap. 18 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
VERKSAMHETSGRUPP METALL- OCH PLASTYTBEHANDLING, AVFETTNING OCH FÄRGBORTTAGNING			
28.10-i	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om utsläpp av process- och sköljvatten är större än 10 000 kubikmeter per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
28.10-i	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om utsläpp av process- och sköljvatten är större än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
28.10-i	B	13	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om utsläpp av process- och sköljvatten är större än 100 kubikmeter men högst 1 000 kubikmeter per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
28.10-i	B	6	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar om verksamheten inte omfattas av någon av 1–3. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
28.20 och 28.30	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 2 eller 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för anläggning som ger upphov till utsläpp av avloppsvatten om mer än 10 000 kubikmeter per kalenderår.
28.20 och 28.30	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 2 eller 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för anläggning som ger upphov till utsläpp av avloppsvatten om mer än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter per kalenderår.
28.20 och 28.30	B	13	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 2 eller 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar för anläggning som ger upphov till utsläpp av avloppsvatten om mer än 100 kubikmeter men högst 1 000 kubikmeter per kalenderår.

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
28.20 och 28.30	B	6	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 2 eller 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar för anläggning som ger upphov till utsläpp av avloppsvatten som inte omfattas av någon av 1–3.
28.25	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 16 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
28.40	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 16 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
28.50	B	30	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 6 § miljöprövningsförordningen (verksamhetskod 28.50) är tillsynstiden 30 timmar för varmförzinkning med uppsamling och filter för flussrök med en förbrukning av mer än 10 000 ton zink per kalenderår.
28.50	B	13	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 6 § miljöprövningsförordningen (verksamhetskod 28.50) är tillsynstiden 13 timmar för varmförzinkning med uppsamling och filter för flussrök med en förbrukning av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton zink per kalenderår.
28.50	B	6	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 6 § miljöprövningsförordningen (verksamhetskod 28.50) är tillsynstiden 6 timmar för varmförzinkning med uppsamling och filter för flussrök med en förbrukning av mer än 100 ton men högst 1 000 ton zink per kalenderår.
28.50	B	3	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 6 § miljöprövningsförordningen (verksamhetskod 28.50) är tillsynstiden 3 timmar för varmförzinkning med uppsamling och filter för flussrök med en förbrukning av högst 100 ton zink per kalenderår.
28.50	B	30	5. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 6 § miljöprövningsförordningen (verksamhetskod 28.50) är tillsynstiden 30 timmar för varmförzinkning utan uppsamling och filter för flussrök med en förbrukning av mer än 10 000 ton zink per kalenderår.
28.50	B	30	6. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 6 § miljöprövningsförordningen (verksamhetskod 28.50) är tillsynstiden 30 timmar för varmförzinkning utan uppsamling och filter för flussrök med en förbrukning av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton zink per kalenderår.
28.50	B	13	7. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 6 § miljöprövningsförordningen (verksamhetskod 28.50) är tillsynstiden 13 timmar för varmförzinkning utan uppsamling och filter för flussrök med en förbrukning av mer än 100 ton zink per kalenderår.

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
28.50	B	6	8. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 6 § miljöprövningsförordningen (verksamhetskod 28.50) är tillsynstiden 6 timmar för varmförzinkning utan uppsamling och filter för flussrök med en förbrukning av högst 100 ton zink per kalenderår.
28.50	B	64	9. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 6 § miljöprövningsförordningen (verksamhetskod 28.50) är tillsynstiden 64 timmar för annan verksamhet än varmförzinkning med utsläpp av mer än 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
28.50	B	30	10. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 6 § miljöprövningsförordningen (verksamhetskod 28.50) är tillsynstiden 30 timmar för annan verksamhet än varmförzinkning om utsläpp av process- och sköljvatten är större än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter per kalenderår.
28.50	B	13	11. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 6 § miljöprövningsförordningen (verksamhetskod 28.50) är tillsynstiden 13 timmar för annan verksamhet än varmförzinkning om utsläpp av process- och sköljvatten är större än 100 kubikmeter men högst 1 000 kubikmeter per kalenderår.
28.50	B	6	12. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 6 § miljöprövningsförordningen (verksamhetskod 28.50) är tillsynstiden 6 timmar för annan verksamhet än varmförzinkning om utsläpp av process- och sköljvatten är högst 100 kubikmeter per kalenderår.
28.50	B	6	13. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 6 § miljöprövningsförordningen (verksamhetskod 28.50) är tillsynstiden 6 timmar för annan verksamhet än varmförzinkning som inte medför utsläpp av process- och sköljvatten.
28.71	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 16 kap. 7 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
28.80	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 8 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.
28.90	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 16 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
28.95	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 16 kap. 10 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
VERKSAMHETSGRUPP ELEKTRISKA ARTIKLAR			
31.10	A	184	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 17 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar.

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
31.20	B	64	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 17 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar.
31.30	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 17 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
31.40-i och 31.50	A	184	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 17 kap. 4 eller 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
31.60	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 17 kap. 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
METALLBEARBETNING			
Verksamhetsgrupp Motorer, turbiner och reaktorer			
34.10	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 18 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
34.20	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 18 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
Verksamhetsgrupp Motorfordon			
34.30	B	184	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 18 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar för en tillverkning och sammansättning av fler än 100 000 motorfordon per kalenderår med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton.
34.30	B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 18 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för en tillverkning och sammansättning av fler än 25 000 motorfordon men högst 100 000 motorfordon per kalenderår med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton.
34.30	B	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 18 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för en tillverkning och sammansättning av högst 25 000 motorfordon per kalenderår med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton.
34.30	B	184	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 18 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar för en tillverkning och sammansättning av fler än 20 000 motorfordon per kalenderår med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.

Verksamhets-kod	Prövnings-nivå	Timmar	Beskrivning
34.30	B	64	5. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 18 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för en tillverkning och sammansättning av fler än 1 000 motorfordon men högst 20 000 motorfordon per kalenderår med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
34.30	B	30	6. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 18 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för en tillverkning och sammansättning av högst 1 000 motorfordon per kalenderår med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
34.40	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 18 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
Verksamhetsgrupp Järnvägsutrustning och flygplan			
34.50	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 18 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
Verksamhetsgrupp Maskinell bearbetning			
34.60	A	184	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 18 kap. 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar.
34.70	B	90	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 18 kap. 7 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar för tankvolym på mer än 50 kubikmeter.
34.70	B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 18 kap. 7 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för tankvolym på mer än 35 kubikmeter men högst 50 kubikmeter.
34.70	B	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 18 kap. 7 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för tankvolym på mer än 20 kubikmeter men högst 35 kubikmeter.
34.80	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 18 kap. 8 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
Verksamhetsgrupp Gas- och oljeplattformar			
35.10	A	184	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 18 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar.
Verksamhetsgrupp Skeppsvarv			
35.20	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 18 kap. 10 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
VERKSAMHETSGRUPP FÖRBRUKNING AV ORGANISKA LÖSNINGSMEDEL			
39.10-i	B	184	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 19 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar om förbrukningen uppgår till mer än 500 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
39.10-i	B	90	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 19 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om förbrukningen uppgår till mer än 200 ton men högst 500 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
39.10-i	B	64	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 19 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om förbrukningen uppgår till mer än 50 ton men högst 200 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
39.10-i	B	30	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 19 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om förbrukningen uppgår till högst 50 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
39.15	B	184	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 19 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar om förbrukningen av organiska lösningsmedel uppgår till mer än 500 ton per kalenderår.
39.15	B	90	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 19 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om förbrukningen av organiska lösningsmedel uppgår till mer än 200 ton men högst 500 ton per kalenderår.
39.15	B	64	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 19 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om förbrukningen av organiska lösningsmedel uppgår till mer än 50 ton men högst 200 ton per kalenderår.
39.15	B	30	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 19 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om förbrukningen av organiska lösningsmedel uppgår till mer än 25 ton men högst 50 ton per kalenderår.

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
39.15	B	13	5. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 19 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om förbrukningen av organiska lösningsmedel uppgår till högst 25 ton per kalenderår.
39.30	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 19 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
39.35	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 19 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
39.50	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 19 kap. 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
VERKSAMHETSGRUPP HANTERING AV BRÄNSLEN OCH ANDRA KEMISKA PRODUKTER			
39.60	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 20 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.
39.70	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 20 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
39.80	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 20 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.
39.90	C	4	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 20 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 4 timmar.
GAS- OCH VÄTSKEFORMIGA BRÄNSLEN, EL, VÄRME OCH KYLA			
Verksamhetsgrupp Anaerob biologisk behandling			
40.01	B	13	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar för anläggning vid jordbruksföretag.
40.01	B	13	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om verksamheten inte omfattas av 1.
40.02	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 21 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
Verksamhetsgrupp Framställning av gas- och vätskeformiga bränslen			
40.05-i och 40.15	B	13	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 4 eller 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar för anläggning vid jordbruksföretag. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
40.05-i och 40.15	B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 4 eller 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten inte omfattas av 1. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
40.20	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 21 kap. 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
Verksamhetsgrupp Kärnkraft			
40.30	A	90	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 7 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar.
Verksamhetsgrupp Förbränning			
40.40-i	A	30	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 8 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för gasturbinanläggningar. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
40.40-i	A	137	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 8 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om verksamheten inte omfattas av 1. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
40.50-i	B	30	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för gasturbinanläggningar. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
40.50-i	B	137	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar för andra anläggningar än som avses i 1 med en total installerad tillförd effekt av mer än 200 megawatt men högst 300 megawatt. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
40.50-i	B	64	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för andra anläggningar än som avses i 1 med en total installerad tillförd effekt av mer än 100 megawatt men högst 200 megawatt. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
40.50-i	B	30	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för andra anläggningar än som avses i 1 med en total installerad tillförd effekt av mer än 50 megawatt men högst 100 megawatt. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
40.51	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 10 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.
40.60	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 21 kap. 11 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
40.70	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 21 kap. 12 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
Verksamhetsgrupp Vindkraft			
40.90 och 40.95	B	13	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 13 eller 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar för vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation) till havs.
40.90 och 40.95	B	13	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 13 eller 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar för fler än 20 vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation) på land.
40.90 och 40.95	B	6	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 13 eller 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar för högst 20 vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation) på land.
Verksamhetsgrupp Värme- och kylanläggningar			
40.110	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 21 kap. 16 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
40.120	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 21 kap. 17 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
VERKSAMHETSGRUPP AVVECKLING AV KÄRNREAKTORER			
45.10	A	90	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 22 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar.
VERKSAMHETSGRUPP FORDONSSERVICE OCH DRIVMEDELSHANTERING			
50.10	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 23 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
50.20	C	4	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 23 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 4 timmar.

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
HAMNAR OCH FLYGPLATSER			
Verksamhetsgrupp Hamnar			
63.10	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 24 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för hamn med mer än 50 anlöp per kalenderår.
63.10	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 24 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för hamn med mer än 10 anlöp men högst 50 anlöp per kalenderår.
63.10	B	9	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 24 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar för hamn med upp till 10 anlöp per kalenderår.
63.20	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 24 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
Verksamhetsgrupp Flygplatser			
63.30	A	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 24 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar för verksamhet som omfattar mer än 100 000 flygrörelser per kalenderår.
63.30	A	137	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 24 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar för verksamhet som omfattar mer än 40 000 flygrörelser men högst 100 000 flygrörelser per kalenderår.
63.30	A	137	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 24 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar för verksamhet som omfattar mer än 10 000 flygrörelser men högst 40 000 flygrörelser per kalenderår.
63.30 fpl	A	137	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 24 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar för verksamhet som inte omfattas av någon av 1–3.
63.40 fpl	B	23	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 24 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 23 timmar.
63.50	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 24 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
VERKSAMHETSGRUPP LABORATORIER			
73.10	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 25 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
VERKSAMHETSGRUPP TANKRENGÖRING			
74.10	B	13	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 26 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar.

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
74.20	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 26 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
VERKSAMHETSGRUPP HÄLSO- OCH SJUKVÅRD			
85.10	C	12	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 27 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 12 timmar.
85.20	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 27 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
VERKSAMHETSGRUPP RENING AV AVLOPPSVATTEN			
90.10 och 90.11	B	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 28 kap. 1 eller 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar för en avloppsreningsanläggning med anslutning av fler än 100 000 personer eller som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 100 000 personekvivalenter.
90.10 och 90.11	B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 28 kap. 1 eller 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för en avloppsreningsanläggning med anslutning av fler än 20 000 personer men högst 100 000 personer eller som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 20 000 personekvivalenter men högst 100 000 personekvivalenter.
90.10 och 90.11	B	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 28 kap. 1 eller 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för en avloppsreningsanläggning med anslutning av fler än 2 000 personer men högst 20 000 personer eller som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 2 000 personekvivalenter men högst 20 000 personekvivalenter.
90.15-i	B	47	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 28 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 47 timmar. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
90.16	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 28 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
AVFALL			
Verksamhetsgrupp Andra verksamheter med återvinning eller bortskaffande			
90.405-i och 90.406-i	B	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 65 eller 66 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 100 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
90.405-i och 90.406-i	B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 65 eller 66 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
90.405-i och 90.406-i	B	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 65 eller 66 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 12 500 ton men högst 20 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
90.410 och 90.420	A/B	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 68 eller 69 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 100 000 ton per kalenderår.
90.410 och 90.420	A/B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 68 eller 69 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
90.410 och 90.420	A/B	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 68 eller 69 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
90.410 och 90.420	A/B	13	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 68 eller 69 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av någon av 1–3.
90.430	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 70 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
90.435-i	A	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 67 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 25 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
90.435-i	A	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 67 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 5 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
90.435-i	A	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 67 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av 1 eller 2. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
90.440	A	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 71 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 25 000 ton per kalenderår.
90.440	A	137	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 71 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 5 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
90.440	A	137	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 71 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av 1 eller 2.
90.450	B	30	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 72 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 1 000 ton men högst 2 500 ton per kalenderår.
90.450	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 72 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av 1.
Verksamhetsgrupp Animaliskt avfall			
90.241-i	B	90	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 32 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 10 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
90.241-i	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 32 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av 1. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
90.251	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 33 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
Verksamhetsgrupp Avvattning			
90.375	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 39 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
Verksamhetsgrupp Biologisk behandling			
90.161	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 30 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 20 000 ton per kalenderår.
90.161	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 30 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
90.161	B	13	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 30 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
90.161	B	6	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 30 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av någon av 1–3.
90.171	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 31 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
Verksamhetsgrupp Deponering			
90.271	B	13	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 18 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar.
90.281	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 19 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
90.290-i	A	137	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 20 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
90.300-i	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 21 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
90.300-i	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 21 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
90.300-i	B	13	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 21 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av 1 eller 2. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
90.310	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 22 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 20 000 ton per kalenderår.
90.310	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 22 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
90.310	B	13	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 22 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 50 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
90.310	B	6	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 22 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av någon av 1–3.
90.320-i	A	227	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 23 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 227 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 25 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
90.320-i	A	137	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 23 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av 1. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
90.330-i och 90.340	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 24 eller 25 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
90.341	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 26 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
Verksamhetsgrupp Elavfall			
90.90	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 44 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
Verksamhetsgrupp Fartygsåtervinning			
90.451	A	137	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 57 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar.
Verksamhetsgrupp Förberedelse för återanvändning			
90.29	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 47 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
Verksamhetsgrupp Förbränning			
90.180-i och 90.181-i	A	306	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 5 eller 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 306 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 25 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
90.180-i och 90.181-i	A	90	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 5 eller 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 5 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
90.180-i och 90.181-i	A	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 5 eller 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 2 500 ton men högst 5 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
90.190 och 90.191	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 7 eller 8 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
90.200-i och 90.201-i	A	137	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 9 eller 10 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
90.210-i och 90.211-i	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 11 eller 12 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
90.210-i och 90.211-i	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 11 eller 12 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av 1. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
90.212-i och 90.213-i	B	47	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 13 eller 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 47 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 18 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
90.212-i och 90.213-i	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 13 eller 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av 1. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
90.220 och 90.221	B	30	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 15 eller 16 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 18 000 ton per kalenderår.
90.220 och 90.221	B	13	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 15 eller 16 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av 1.
90.230	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 17 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
			Verksamhetsgrupp Konvertering av smittförande avfall
90.382	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 38 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
Verksamhetsgrupp Lagring i avvaktan på återvinning eller bortskaffande			
90.408-i	B	13	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 56 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
Verksamhetsgrupp Lagring och avskiljning av koldioxid			
90.480 och 90.485	A/B	227	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 60 eller 61 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 227 timmar om den planerade lagringen är mer än 100 000 ton.
90.480 och 90.485	A/B	137	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 60 eller 61 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om den planerade lagringen är högst 100 000 ton.
90.500-i och 90.510	B	137	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 62 eller 63 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
90.520	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 64 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
Verksamhetsgrupp Lagring som en del av att samla in avfall			
90.30 och 90.50	B	13	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 48 eller 50 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar.
90.40	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 49 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
90.60	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 51 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
Verksamhetsgrupp Långtidslagring, djupt bergförvar och underjordsförvar			
90.454-i, 90.455 och 90.457	A	227	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 52, 53 eller 54 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 227 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 25 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
90.454-i, 90.455 och 90.457	A	137	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 52, 53 eller 54 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
90.454-i, 90.455 och 90.457	A	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 52, 53 eller 54 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
90.454-i, 90.455 och 90.457	A	13	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 52, 53 eller 54 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av någon av 1–3. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.
90.458	B	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 55 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 100 000 ton per kalenderår.
90.458	B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 55 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
90.458	B	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 55 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
90.458	B	13	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 55 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om den tillförda avfallsmängden är större än 50 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
90.458	B	6	5. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 55 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av någon av 1–4.
Verksamhetsgrupp Mekanisk bearbetning och sortering			
90.100	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 40 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för verksamhet med mer än 50 000 ton hanterad avfallsmängd per kalenderår.
90.100	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 40 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för verksamhet som inte omfattas av 1.

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
90.110	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 41 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
90.70	B	30	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 42 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för verksamhet med mer än 75 000 ton hanterad avfallsmängd per kalenderår.
90.70	B	13	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 42 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar för verksamhet som inte omfattas av 1.
90.80	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 43 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
Verksamhetsgrupp Radioaktivt avfall			
90.460 och 90.470	A	71	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 58 eller 59 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 71 timmar.
Verksamhetsgrupp Uppgrävda massor			
90.361	B	13	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 36 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar.
90.370	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 37 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
Verksamhetsgrupp Uttjänta fordon			
90.119	B	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 45 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 25 000 ton per kalenderår.
90.119	B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 45 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
90.119	B	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 45 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
90.119	B	13	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 45 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av någon av 1–3.
90.120	C	12	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 46 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 12 timmar.

Verksamhets-kod	Prövnings-nivå	Timmar	Beskrivning
Verksamhetsgrupp Återvinning eller bortskaffande av avfall som uppkommit i egen verksamhet			
90.381 och 90.383	B	13	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 27 eller 28 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar.
90.391	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 29 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
Verksamhetsgrupp Återvinning för anläggningsändamål			
90.131	B	13	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 34 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar.
VERKSAMHETSGRUPP SKJUTFÄLT, SKJUTBANOR OCH SPORTANLÄGGNINGAR			
92.10	B	13	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 30 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar för civilt skjutfält.
92.10	B	7	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 30 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 7 timmar för annat skjutfält.
92.20	C	4	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 30 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 4 timmar.
92.30	C	4	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 30 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 4 timmar.
VERKSAMHETSGRUPP TEXTILTUVÄTTERIER			
93.10	C	8	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 31 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 8 timmar.
VERKSAMHETSGRUPP BEGRAVNINGSVIRKSAMHET			
93.20	B	13	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 32 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar.
VERKSAMHETSGRUPP ANMÄLNINGSPLIKTIGA HÄLSOSKYDDSVIRKSAMHETER			
38 § FMH, punkt 1	H	3	För hygienisk behandling med risk för blodsmitta eller annan smitta, tatuerare, är tillsynstiden 3 timmar.
38 § FMH, punkt 1	H	3	För hygienisk behandling med risk för blodsmitta eller annan smitta, fotvård, är tillsynstiden 3 timmar.
38 § FMH, punkt 1	H	3	För hygienisk behandling med risk för blodsmitta eller annan smitta, övriga, är tillsynstiden 3 timmar.
38 § FMH, punkt 2	H	3	För bassängbad med 1 till 4 bassänger är tillsynstiden 3 timmar.

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
38 § FMH, punkt 2	H	6	För bassängbad med 5 eller fler bassänger är tillsynstiden 6 timmar.
38 § FMH, punkt 3	H	6	För skolor med färre än 400 elever är tillsynstiden 6 timmar.
38 § FMH, punkt 3	H	9	För skolor med 400 elever eller fler är tillsynstiden 9 timmar.
38 § FMH, punkt 3	H	6	För förskolor är tillsynstiden 6 timmar.

Taxebilaga 3 Timavgift (efterskottsbetalning)

Bransch	Verksamhet	Verksamhetskod	Beskrivning av verksamhetskod	Prövningsnivå	Avgift
JORDBRUK	Djurhållning	1.10-i och 1.11	Verksamhet som är tillståndspliktig enligt 2 kap. 1 eller 2 § miljöprövningsförordningen. För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett tillägg enligt inledande bestämmelser.	B	Timavgift
	Djurhållning	1.20	Verksamhet som är anmälningspliktig enligt 2 kap. 3 § miljöprövningsförordningen.	C	Timavgift
	Djurhållning	1.2001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå med stadigvarande djurhållning med mer än 30 djurenheter (det högsta antalet djurenheter under året), men högst 100 djurenheter, dock inte inhägnad.	U	Timavgift
	Djurhållning	1.2002	Verksamhet under anmälningspliktig nivå med stadigvarande djurhållning med mer än 10 djurenheter (det högsta antalet djurenheter under året), men högst 30 djurenheter, dock inte inhägnad.	U	Timavgift
	Djurhållning	1.2003	Verksamhet under anmälningspliktig nivå med stadigvarande djurhållning med mindre än 10 djurenheter (det högsta antalet djurenheter under året), dock inte inhägnad.	U	Timavgift
	Uppodling av annan mark än jordbruksmark för jordbruksproduktion	1.30	Verksamhet som är anmälningspliktig enligt 2 kap. 4 § miljöprövningsförordningen.	C	Timavgift
	Uppodling av annan mark än jordbruksmark för jordbruksproduktion	1.3001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift

Bransch	Verksamhet	Verksamhetskod	Beskrivning av verksamhetskod	Prövningsnivå	Avgift
FISKODLING OCH ÖVERVINTRING AV FISK		5.10	Verksamhet som är tillståndspliktig enligt 3 kap. 1 § miljöprövningsförordningen.	B	Timavgift
		5.20	Verksamhet som är anmälningspliktig enligt 2 kap. 3 § miljöprövningsförordningen.	C	Timavgift
		5.2001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
UTVINNING, BRYTNING OCH BEARBETNING AV TORV, OLJA, GAS, KOL, MALM, MINERAL, BERG, NATURGRUS OCH ANNAT	Berg, naturgrus och andra jordarter	10.5001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
	Råpetroleum, naturgas och kol	11.3001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
	Annan utvinningsindustri	13.7001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
LIVSMEDEL OCH FODER	Slakterier	15.3001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
	Livsmedel av animaliska råvaror	15.5001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
	Rökeri	15.8001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
	Livsmedel av vegetabiliska råvaror	15.10101	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
	Kvarnprodukter	15.12501	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
	Livsmedel av kombinerade råvaror	15.15101	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
	Mjolkprodukter	15.18001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
	Annan livsmedelstillverkning	15.31001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
	Foder av animaliska och vegetabiliska råvaror	15.34001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
	Foder av animaliska och vegetabiliska råvaror	15.36001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
TEXTILVAROR		17.3001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
PÄLS, SKINN OCH LÄDER		18.3001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
TRÄVAROR		20.9101	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
MASSA, PAPPER OCH PAPPERSVAROR		21.4001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
FOTOGRAFISK OCH GRAFISK PRODUKTION		22.4001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift

Bransch	Verksamhet	Verksamhetskod	Beskrivning av verksamhetskod	Prövningsnivå	Avgift
KEMISKA PRODUKTER	Annan kemisk tillverkning	24.4601	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
GUMMI- OCH PLASTVAROR		25.5001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
MINERALISKA PRODUKTER	Glas, glasvaror och keramiska produkter	26.6001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
	Cement, betong, kalk, krita och gips	26.120001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
	Andra mineraliska produkter	26.18001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
STÅL OCH METALL		27.14001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
METALL- OCH PLASTYTBEHANDLING, AVFETTNING OCH FÄRGBORTTAGNING		28.9501	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
METALLBEARBETNING	Motorer, turbiner och reaktorer	34.2001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
	Motorfordon	34.4001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
	Maskinell bearbetning	34.8001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
	Gas- och oljeplattformar	35.1001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
FÖRBRUKNING AV ORGANISKA LÖSNINGSMEDEL		39.5001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
HANTERING AV BRÄNSLEN OCH ANDRA KEMISKA PRODUKTER		39.7001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
GAS- OCH VÄTSKEFORMIGA BRÄNSLEN, EL, VÄRME OCH KYLA	Förbränning	40.7001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
	Vindkraft	40.100	Verksamhet som är anmälningspliktig enligt 21 kap. 15 § miljöprövningsförordningen.	C	Timavgift
	Vindkraft	40.10001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
	Värme- och kylanläggningar	40.12001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
VATTENFÖRSÖRJNING		41.01	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
FORDONSSERVICE OCH DRIVMEDELSHANTERING		50.1001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
HAMNAR OCH FLYGPLATSER	Annan trafikinfrastruktur	63.01	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
	Hamnar	63.2001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
	Flygplatser	63.5001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift

Bransch	Verksamhet	Verksamhetskod	Beskrivning av verksamhetskod	Prövningsnivå	Avgift
LABORATORIER		73.1001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD		85.2001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
RENING AV AVLOPPSVATTEN		90.16001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
AVFALL	Biologisk behandling	90.17101	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
	Deponering	90.34101	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
	Förbränning	90.23001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
	Lagring som en del av att samla in avfall	90.6001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
	Mekanisk bearbetning och sortering	90.8001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
	Återvinning för anläggningsändamål	90.141	Verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 35 § miljöprövningsförordningen.	C	Timavgift
SKJUTFÄLT, SKJUTBANOR OCH SPORTANLÄGGNINGAR		92.1001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
TEXTILTVÄTTERIER		93.1001	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
ÖVRIGA MILJÖFARLIGA VERKSAMHETER	Yrkesmässig överlåtelse av särskilt farliga kemiska produkter.	98.01	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
	Övriga verksamheter	98.02	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	U	Timavgift
HÄLSOSKYDDSVERKSAMHETER	Separat förskoleklass, öppen förskola	38 § FMH, punkt 3	Anmälningspliktig verksamhet.	H	Timavgift
HÄLSOSKYDDSVERKSAMHETER	Bostäder m.m.	45 § FMH, punkt 1	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	UH	Timavgift
HÄLSOSKYDDSVERKSAMHETER	Undervisning, vård m.m.	45 § FMH, punkt 2	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	UH	Timavgift
HÄLSOSKYDDSVERKSAMHETER	Samlingslokaler m.m.	45 § FMH, punkt 3	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	UH	Timavgift
HÄLSOSKYDDSVERKSAMHETER	Hotell m.m.	45 § FMH, punkt 4	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	UH	Timavgift
HÄLSOSKYDDSVERKSAMHETER	Idrottsanläggningar, camping, bad m.m.	45 § FMH, punkt 5	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	UH	Timavgift

Bransch	Verksamhet	Verksamhetskod	Beskrivning av verksamhetskod	Prövningsnivå	Avgift
HÄLSOSKYDDSVÄRKSAMHETER	Lokaler för hygienisk behandling	45 § FMH, punkt 6	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	UH	Timavgift
HÄLSOSKYDDSVÄRKSAMHETER	Lokaler för förvaring av djur	45 § FMH, punkt 7	Verksamhet under anmälningspliktig nivå.	UH	Timavgift

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2021-06-15

Plats och tid Miljösamverkan östra Skaraborg, Billingen och Teams, kl. 13.30–15.30

Beslutande

Karola Svensson (C), ersätter Dan Gabrielsson (S)	Falköping
Catrin Hulmarker (M)	Hjo
Pierre Rydén (S)	Hjo
Catarina Davidsson (C)	Karlsborg
Jonas Davidsson (S), ordförande	Karlsborg
Ulrica Johansson (C), ersätter Katarina Jonsson (M)	Skövde
Johan Ask (S)	Skövde
Rolf Eriksson (S)	Tibro
Per-Olof Andersson (M), vice ordf.	Tibro

Övriga närvarande

Ersättare
Maria Hjærtqvist (S), Skövde

Övriga

Pelle Holmström, förbundschef
Eleonor Daag, sekreterare
Anders Lundgren, andre vice
ordförande i Miljönämnden
östra Skaraborg
Peter Gustafson, verksamhets-
utvecklare/ekonom, § 7, 8

Ajournering Kl. 14.50–15.00

Utses att justera Karola Svensson

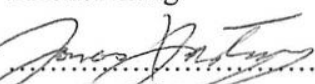
Underskrifter

Sekreterare

.....
Eleonor Daag

Paragrafer 7–11

Ordförande

.....
Jonas Davidsson

Justerande

.....
Karola Svensson

ANSLAG

Protokollet är justerat

Organ

Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg

Sammanträdesdatum

2021-06-15

Anslagsdatum

2021-06-22

Överklagningstid t.o.m.

2021-07-14

Förvaringsplats för
protokollet

Miljösamverkan östra Skaraborg, Hertig Johans torg 2, Skövde

Underskrift

.....
Eleonor Daag

2021-05-10

Miljösamverkan östra Skaraborg

Synpunkter på ny taxa inom miljötillsyn

LRFs kommungrupper i Skövde, Hjo, Tibro, Karlsborg och Falköping har getts möjlighet att lämna synpunkter på Miljösamverkan östra Skaraborgs förslag om ny taxa. Vid möte med kommunalförbundets ledning den 4/5 presenterades förslaget som ett arbetsmaterial som ännu ej beslutats politiskt. Det är detta arbetsmaterial som LRF nu lämnar synpunkter på.

LRFs grundinställning är att avgifter för tillsyn inte får hämma konkurrenskraften. I den mån avgifter tas ut ska de baseras på nedlagd tid och inte vara fasta. Tillsynen ska vara trovärdig, enkel och kostnadseffektiv.

Vår uppfattning är att tillsynsbehovet på kommunal nivå generellt sett minskat beroende på den omfattande kontroll som lantbrukaren är föremål för i andra sammanhang, bland annat genom länsstyrelsernas tvärvillkors- och djurskyddskontroller samt branschernas olika kvalitetsprogram. Miljöhusesynen är ett väl utvecklat egenkontrollsystem vilket sammantaget med den övriga kontrollen borde vara skäl för längre tillsynsintervall och lägre avgifter

Sammanfattning:

- LRFs kommungrupper i Skövde, Hjo, Tibro, Karlsborg och Falköping tillstyrker förslaget om efterhandsdebitering.
- Nedlagd tid ska specificeras på faktura.
- Det är positivt att miljösamverkan arbetar för att effektivisera tillsynen.
- Vi som företagare önskar en checklista över vad som ska kontrolleras inför nya tillsynsbesök.
- Vi företagare önskar samma handläggare på gårdarna över tid.
- LRFs kommungrupper vill ha fortsatt dialog kring frågor som rör miljötillsyn och handläggning.

Efterhandsdebitering

LRFs kommungrupper i Skövde, Hjo, Tibro, Karlsborg och Falköping har under lång tid arbetat för att de fasta tillsynsavgifterna ska ersättas med timdebitering som faktureras i efterhand. Efterhandsdebitering är en förutsättning för att skapa ett långsiktigt förtroende och tillit för myndigheten. Därför är det mycket glädjande att kommunalförbundet nu tagit detta till sig och föreslår efterhandsdebitering för alla

PostadressLantbrukarnas Riksförbund
105 33 Stockholm**Besöksadress**Franzégatan 1B
Stockholm**Telefon**

010-184 40 00

E-post

info@lrf.se

Hemsida

www.lrf.se

lantbruksverksamheter fr.o.m. januari 2022. Det är vår starka förhoppning att även politiken förstår nyttan med detta och antar förslaget.

Vi vill också skicka med att det på fakturan ska specificeras vad den nedlagda tiden avser.

Effektivisering

Det är av stor vikt att myndigheten utgår från att vi som företagare vill göra rätt och att man tydligt ser sin uppgift i att hjälpa till med det. Service och kontroll ska gå hand i hand.

Som företagare har vi erfarenhet av olika typer av rapportering och har därmed också en god uppfattning om vad som kan vara en rimlig nivå.

Ett sätt att underlätta och effektivisera i samband med tillsynsbesök är att i förväg skicka ut en checklista över de uppgifter som ska kontrolleras. Det skulle spara tid, både för företagaren och handläggaren. Det vore önskvärt om samma handläggare återkom till företagen över tid, det skulle minska tiden för inläsning och upprepning av frågeställningar.

Enligt arbetsmaterialet pågår det ett arbete med att effektivisera administrationen. Det är bra, digitalisering och bra journalsystem borde leda till kortare handläggningstider och effektivare tillsynsbesök.

Kanske att man ska ha med på något sätt att vi har ju själva erfarenhet av olika typer av rapportering så vi kan ju också se vad som verkar

Fortsatt dialog

Vi är tacksamma för att vi bjöds in att vara delaktiga i den här processen. Vi ser stora fördelar med en fortsatt dialog med förbundsledningen kring frågor som rör miljötillsynen. Vi föreslår att vi träffas 1-2 gånger årligen för att diskutera och lyfta aktuella frågor.

Vanja Wallemyr
LRF Falköpings kommungrupp

Lennart Brogren
LRF Skövdes kommungrupp

Malin Indebetou
LRF Hjos kommungrupp

Martin Tillander
LRF Tibros kommungrupp

Sofia Kämpe
LRF Karlsborgs kommungrupp

Ny miljöbalkstaxa 2022 – Redogörelse för ställningstaganden, skillnader mot nuvarande taxa och förändringar i tillsynsbehov och ekonomi

Bakgrund

Förbundschefen Pelle Holmström fick i mars 2019 i uppdrag att genomföra en översyn av förbundets verksamhet. Syftet var att utreda möjliga effektiviseringar inom organisationens verksamhetsområde. Utredningen skulle omfatta såväl administrativa arbetsuppgifter som tillsyns- och planeringsmetodik samt fokusering på riskbaserad kontroll.

Resultat av översynen redovisades den 16 juni 2020 och beslut (dir § 8 2020-06-16) om åtgärder fattades vid samma tillfälle. Direktionen beslutade att Miljösamverkan östra Skaraborg som en del i uppdraget bland annat skulle ta fram förslag till ny taxa att gälla från och med 2022 och samtidigt utreda möjligheterna till efterhandsdebitering.

Arbetet skulle ske i samverkan med tillsynsvägledande myndigheter och i dialog med branschorganisationer.

I mars 2021 presenterades ett första förslag på taxa för direktionen som då beslutade att miljökontoret ska fortsätta arbetet med ny taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalken utifrån den modell och de nivåer som redovisades vid tillfället.

Därefter har en dialog med det lokala näringslivet genomförts för att samla in deras synpunkter på förslaget till ny taxa.

Ändringar som har gjorts efter redovisningen för direktionen i mars är en ökad andel efterhandsdebitering, framför allt för branschen jordbruk. I övrigt har mindre justeringar gjorts avseende inledande bestämmelser samt ett tillägg om beskrivning av klassningskod i bilaga 3.

Förslaget har även skickats på remiss till kommunjurister i Falköping och Skövde.

Bakgrund och syfte med den nya taxemodellen

Bakgrund

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) tog för ett par år sedan fram ett nytt förslag på miljöbalkstaxa och allt fler kommuner väljer att gå över till den nya modellen. Framtagandet av den nya modellen skedde genom en arbetsgrupp där SKR och chefer, inspektörer och utvecklingsledare från

19 kommuner deltog. Utöver detta involverades tre referensgrupper som uppmanades att lämna synpunkter. Dessa referensgrupper var:

1. Näringsliv/verksamhetsutövare, representerade av Fastighetsägarna, Lantbrukarnas Riksförbund (LRF), Näringslivets regelnämnd (NNR), Svensk Bergmaterialindustri (SBMI) och Visita.
2. Centrala vägledande myndigheter, representerade av Havs- och vattenmyndigheten, Jordbruksverket, Kemikalieinspektionen, länsstyrelserna, Naturvårdsverket och Socialstyrelsen.
3. Användarföreningarna för kommunernas verksamhetssystem EDP MiljöReda/EDP Vision Miljö, Ecos/Ecos 2, samt Castor.

Syftet med den nya modellen

Ett av syftena med den nya modellen är att likrikta tillsyn och avgiftsnivåer mellan stat och kommun samt mellan kommunerna så långt som möjligt. I dag är det stora skillnader i såväl avgiftsnivåer som i vilken tillsyn som bedrivs. Den nya modellen ska tydliggöra kopplingen mellan tillsynsbehov och finansiering av tillsynen. Taxekonstruktionen i sig är mer förenklad och på så vis mer lättbegriplig för privatpersoner och verksamhetsutövare. Ett led i att taxekonstruktionen är förenklad är att antalet avgiftsnivåer reducerats kraftigt.

Taxans uppbyggnad

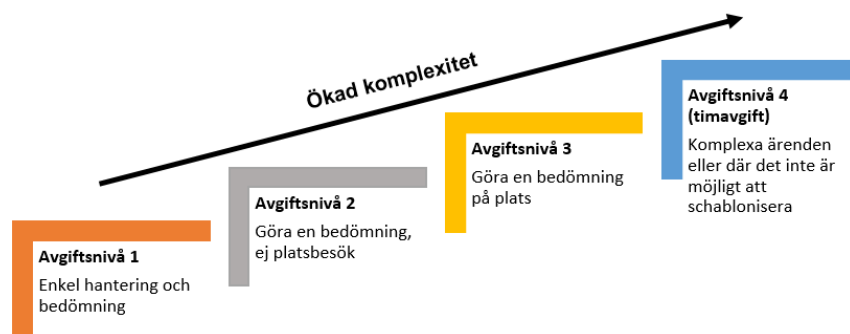
Taxan består av följande delar:

- Inledande taxebestämmelser (paragrafer)
- Taxebilaga 1 innehåller avgifter/grund för avgiftsuttag för prövningsärenden, anmälningsärenden samt tillsyn för verksamheter eller som saknar fastställd prövningsnivå.
- Taxebilaga 2 innehåller avgifter/grund för avgiftsuttag för verksamheter på prövningsnivå A, B, C och H med fast årlig avgift.
- Taxebilaga 3 innehåller avgifter/grund för avgiftsuttag för verksamheter med timavgift (efterhandsdebitering).

Taxebilaga 1

SKR:s modell föreslår en indelning med fyra olika avgiftsnivåer där en av dessa är timavgift. SKR föreslår inte vad nivåerna ska vara. Däremot är tanken som visuellt redogörs nedan att nivåerna ska styras av komplexiteten och därmed tidsåtgången för att handlägga ärendena. Vårt förslag är att nivåerna ska vara 1, 3 och 6 timmar samt timavgift. Vi ser att de nivåerna bäst stämmer avseende tidsåtgång för de ärendetyperna som vi har större volymer av. Det är således en bedömning som grundar sig i våra erfarenheter där tillsynsteamerna har involverats.

Som regel föreslår vi timavgift på ärenden om antalet ärenden de senaste åren är få och därmed svåra att uppskatta en avgiftsnivå för eller om ärendetypen bedöms som komplex och varierar mycket från ärende till ärende.

I övrigt har vi tilldelat olika ärendetyper en avgiftsnivå enligt bifogat förslag.

Vi föreslår lokala taxepunkter för kontroll av befintliga enskilda avlopp där nivåerna föreslås till 3 respektive 1 timmar där 3 timmar tas ut om platsbesök krävts och 1 timma tas ut om platsbesök inte varit nödvändigt vid kontrollen.

Förändring i behov och ekonomi jämfört med nuvarande taxa

Som helhet medför det en liten förändring i behov och ekonomi jämfört med nuvarande taxa. Det finns dock två förändringar som är större, men som i princip tar ut varandra som helhet.

Ansökan om tillstånd för inrättande enskilt avlopp ökar från 5 timmar till 6 timmar vilket motiveras av ökade behov för handläggningen utifrån syftet att följa Havs- och vattenmyndighetens vägledning för prövning av små avlopp. Den omarbetade vägledningen från 2019 medför att handläggningen kommer att ta längre tid. Eftersom antalet ärenden uppskattas till ca 400 årligen får det en stor påverkan på behov och avgifter.

Samtidigt minskar avgifterna för granskning av köldmediarapporter från 2 timmar till 1. Antalet ärenden är drygt 300 per år vilket renderar i ett minskat behov och minskade intäkter från den handläggningen.

Taxebilaga 2 och 3

SKR har tilldelat respektive klassningskod inom prövningsnivå A och B samma avgiftsnivå som staten tar ut. Vi följer de nivåer som föreslås, men det kommer att bli aktuellt att sätta ned enstaka verksamheter i samband med klassning enligt den nya taxan eftersom vissa koder/branscher föreslås få nivåer som är för höga utifrån de behov som vi ser. Vidare föreslår SKR ett generellt tillägg för verksamheter som omfattas av EU:s regelverk och är klassade som en IED-anläggning motsvarande 20 timmar årligen. Vi anser

att tillägget blir omotiverat stort för framför allt verksamheten inom jordbruk där vi i stället föreslår att den delen av tillsynen ska finansieras med timavgift.

För verksamheter med provningsnivå C (anmälningspliktiga miljöskyddsverksamheter) föreslår SKR fyra avgiftsnivåer varav en är timavgift. SKR föreslår nivåerna 6, 9, 18 och timavgift, men det är som sagt ett förslag. Alla kommuner ska bedöma vilka nivåer som är rimliga utifrån deras arbetsätt och erfarenheter. Vi föreslår att nivåerna sätts till 4, 8, 12 och timavgift. Skälen till avsteg från SKR:s förslag på nivåer är att vi bedömer att tillsynsbehoven inte är så höga utifrån våra erfarenheter och med hänsyn till det förändringsarbete som vi genomför i tillsynsmetodik i syfte att förenkla och effektivisera tillsynen.

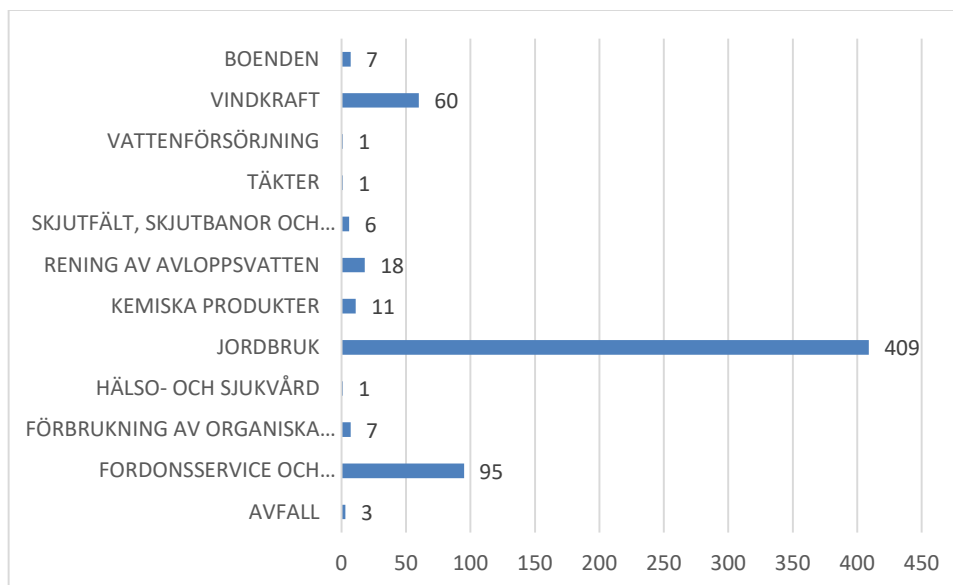
Som exempel för att påvisa skillnaden mot nuvarande taxekonstruktion och antalet avgiftsnivåer kan nämnas att vi i dag använder 12 avgiftsnivåer för planerad tillsyn på miljöskyddsverksamheter med provningsnivå C. Det ändras således till 4.

För verksamheter med provningsnivå U (icke anmälningspliktiga miljöskyddsverksamheter), H (anmälningspliktiga hälsoskyddsverksamheter) samt UH (icke anmälningspliktiga hälsoskyddsverksamheter) föreslår SKR andra avgiftsnivåer. SKR föreslår 6, 9, 12 och timavgift. Vi föreslår 3, 6, 9 och timavgift av samma skäl som ovan.

Alla klassningskoder som tilldelas en fast schablonavgift hamnar i taxebilaga 2 och alla klassningskoder där timavgift kommer tillämpas hamnar i taxebilaga 3.

Huvudklassningen styr i högre utsträckning vilken avgift som ska betalas. En verksamhet som med nuvarande taxa omfattas av flera klassningskoder betalar i dag full avgift för klassningskoden med flest timmar och därefter 25 procent av avgiften för klassningskoderna för varje biverksamhet. I den nya taxan betalas full avgift för huvudverksamheten, precis som tidigare, men för biverksamheterna betalas som regel ingenting. Det är först om en verksamhetsutövare har verksamheter med verksamhetskoder inom tre eller flera olika verksamhetsgrupper som ett tillägg kan göras (om det är motiverat) motsvarande 25 procent av huvudklassningens timmar.

Vi föreslår att alla verksamheter som inte är anmälningspliktiga (provningsnivå U och UH) samt branschen jordbruk oavsett provningsnivå, vindkraft (klassningskod 40.100), återvinning för anläggningsändamål (klassningskod 90.141) samt separat förskoleklass/öppen förskola hamnar i timavgift. Det innebär att drygt ca 620 verksamheter som tidigare fått en fast årlig avgift kommer att debiteras i efterhand utifrån nedlagd tid efter att tillsynen genomförts. Fördelningen per bransch redovisas nedan.

Förändring i behov och ekonomi jämfört med nuvarande taxa

Utifrån förslaget som lämnats ser vi som helhet ett minskat tillsynsbehov och minskade intäkter inom intervallet 12 till 15 procent. Främsta skälen till osäkerheten i siffran är uppskattningar av eventuella nedsättningar för prövningsnivå A och B.

De verksamheter som går från fast avgift till timavgift motsvarar ca 2 020 timmar. Inriktningen är att tillsynen ska bedrivas med ungefär samma frekvens som tidigare, men att avgiften tas ut i efterhand. Risker förknippade med en högre andel efterhandsdebitering är en ökad osäkerhet i ekonomiska prognoser, initialt en risk för en något lägre avgiftsfinansiering och en variation i avgift mellan handläggare samt en risk att fler avgifter kommer att överklagas. Det finns en osäkerhet i vad den faktiskt nedlagda tiden är för de verksamheter som går över till timavgift eftersom vi inte har mätt tidsåtgången på ca 10 år. För att ändå uppskatta den delen har vi utgått från schablonerna för U-verksamheter och givet det antagandet ser vi en minskning även där, framförallt för lantbruk C-verksamheter.

De största konstaterade förändringarna i bilaga 2 är:

- Fordonstvättar med fast avgift minskar med 86 timmar
- Verksamheter inom branschen avfall minskar med 290 timmar
- Hälsoskyddsverksamheter minskar med 226 timmar varav hälften är för skolorna

Inledande bestämmelser

Vi har följt SKR:s förslag till största del, men vi har gjort en handfull ändringar och förtydliganden.

Vad gäller indexklausulen med vilken taxan uppräknas har vi bytt ut ordet kan mot ordet ska nedan. Skälet till det är att underlätta indexuppräkningsen

genom att det endast är fråga om verkställighet och därmed inte behöver beslutas om i fem fullmäktige varje år.

”Miljönämnden östra Skaraborg ska för varje kalenderår (avgiftsår) justera de i denna taxa antagna avgifterna med den procentsats för det innevarande kalenderåret för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.”

När timavgift tillämpas vid handläggning av ärenden föreslår vi att avgift ska tas ut ”i förhållande till nedlagd tid, dock minst en halv timma.” där den kursiva texten är vårt förslag på tillägg. Skälet till ändringen är att ett ärende sällan tar kortare tid än en halvtimma och vår erfarenhet är att handläggare tenderar att inte ta ut avgift alls i många ärenden vilket i sin tur leder till underfinansiering.

Vidare föreslår vi att vi ska ha möjlighet att ta ut en inställelseavgift i ärenden när timavgift tillämpas och när vi anser att vi behöver åka ut på plats för att göra en bedömning. Tanken med inställelseavgiften som vi alltid har haft är att det inte ska vara någon skillnad i avgift beroende på om man bor i ytterområdena av våra medlemskommuner eller nära vårt kontor. Det är samma avgift för inställelse oavsett avstånd.

Vi har även gjort följande tillägg i syfte att likrikta våra arbets sätt och uttag av avgifter på kontornivå. *Avgift för författandet av beslut med anledning av konstaterade avvikelser vid regelbunden planerad tillsyn ingår i den fasta årliga avgiften.*

Vidare har vi formulerat om 22 § som reglerar tillsynstiden och därmed avgiften för delverksamheter. Skrivningen som SKR föreslår kan tolkas olika. Vi har varit i kontakt med flertalet kommuner och olika tolkningar har också gjorts. Ett antal kommuner har skrivit om paragrafen på samma sätt som vi föreslår:

Om en verksamhetsutövare som har en taxegrundande (huvudverksamheten) verksamhetskod i bilaga 2 även har fler verksamhetskoder enligt någon av bilagorna 2 eller 3 i sin verksamhet, så kan ett tillägg göras som motsvarar 25 procent av timmarna från den taxegrundande verksamhetskoden (huvudverksamheten). Tillägget ska endast göras om delverksamheterna orsakar ett ökat tillsynsbehov som inte ryms inom huvudklassningens timmar.

MILJÖSAMVERKAN ÖSTRA SKARABORG

Peter Gustafson
Verksamhetsutvecklare/Ekonom

Skövde kommun**Sammanträdesprotokoll**

Kommunstyrelsen

Datum:2021-09-06 kl. 13:00

50(58)

KS § 144/21**Beslut om Taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område**

KS2021.0248

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2021-08-18	129/21
2 Kommunstyrelsen	2021-09-06	144/21

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att anta ny taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område. Taxan ska gälla från och med den 1 januari 2022.

Bakgrund

Förbundschefen för Miljösamverkan östra Skaraborg fick i mars 2019 i uppdrag att genomföra en översyn av förbundets verksamhet. Syftet var att utreda möjliga effektiviseringar inom organisationens verksamhetsområde. Utredningen skulle omfatta såväl administrativa arbetsuppgifter som tillsyns- och planeringsmetodik samt fokusering på riskbaserad kontroll. Översynen resulterade i att direktionen den 16 juni 2020 (dir 8 § 2020-06-16) beslutade att Miljösamverkan östra Skaraborg som en del i uppdraget bland annat skulle ta fram förslag till ny taxa att gälla från och med 2022 och samtidigt utreda möjligheterna till efterhandsdebitering.

Miljösamverkan östra Skaraborg har till största del följt det förslag på ny miljöbalkstaxa som Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) tog fram för ett par år sedan, men har gjort en handfull ändringar och förtydliganden. Under arbetet med taxan har Miljösamverkan östra Skaraborgs miljökontor samverkat med tillsynsvägledande myndigheter och haft dialog med branschorganisationer.

Ett syfte med SKR:s nya modell är att likrikta tillsyn och avgiftsnivåer mellan stat och kommun samt mellan kommunerna så långt som möjligt. Den nya modellen ska även tydliggöra kopplingen mellan tillsynsbehov och finansiering av tillsynen.

Sedan förslaget på en ny miljöbalkstaxa togs fram av SKR har allt fler kommuner valt att gå över till den nya modellen. Framtagandet av den nya modellen skedde genom en arbetsgrupp där SKR och chefer, inspektörer och utvecklingsledare från 19 kommuner deltog. Tre referensgrupper har även varit involverade i arbetet och har uppmanats att lämna synpunkter.

Handlingar

Dir § 8 Ny taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område från 1 januari 2022
Förstasida protokoll MÖS dir 2021-06-15

Skövde kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunstyrelsen

Datum:2021-09-06 kl. 13:00

51(58)

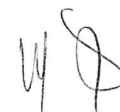
Dir § 8 bilaga - taxa miljöbalken 2022

3 7 Redogörelse skillnader mot gällande taxa o i tillsynsbehov o ekonomi

3 8 Synpunkter från LRF på ny taxa MÖS

Skickas till

Miljösamverkan östra Skaraborg

KSAU § 129/21**Beslut om Taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område**

KS2021.0248

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2021-08-18	129/21

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta ny taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område. Taxan ska gälla från och med den 1 januari 2022.

Bakgrund

Förbundschefen för Miljösamverkan östra Skaraborg fick i mars 2019 i uppdrag att genomföra en översyn av förbundets verksamhet. Syftet var att utreda möjliga effektiviseringar inom organisationens verksamhetsområde. Utredningen skulle omfatta såväl administrativa arbetsuppgifter som tillsyns- och planeringsmetodik samt fokusering på riskbaserad kontroll. Översynen resulterade i att direktionen den 16 juni 2020 (dir 8 §

2020-06-16) beslutade att Miljösamverkan östra Skaraborg som en del i uppdraget bland annat skulle ta fram förslag till ny taxa att gälla från och med 2022 och samtidigt utreda möjligheterna till efterhandsdebitering.

Miljösamverkan östra Skaraborg har till största del följt det förslag på ny miljöbalkstaxa som Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) tog fram för ett par år sedan, men har gjort en handfull ändringar och förtydliganden. Under arbetet med taxan har Miljösamverkan östra Skaraborgs miljökontor samverkat med tillsynsvägledande myndigheter och haft dialog med branschorganisationer.

Ett syfte med SKR:s nya modell är att likrikta tillsyn och avgiftsnivåer mellan stat och kommun samt mellan kommunerna så långt som möjligt. Den nya modellen ska även tydliggöra kopplingen mellan tillsynsbehov och finansiering av tillsynen.

Sedan förslaget på en ny miljöbalkstaxa togs fram av SKR har allt fler kommuner valt att gå över till den nya modellen. Framtagandet av den nya modellen skedde genom en arbetsgrupp där SKR och chefer, inspektörer och utvecklingsledare från 19 kommuner deltog. Tre referensgrupper har även varit involverade i arbetet och har uppmanats att lämna synpunkter.

Handlingar

Dir § 8 Ny taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område från 1 januari 2022

Skövde kommun

Protokollsutdrag

6

(10)

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Förstasida protokoll MÖS dir 2021-06-15

Dir § 8 bilaga - taxa miljöbalken 2022

3 7 Redogörelse skillnader mot gällande taxa o i tillsynsbehov o ekonomi

3 8 Synpunkter från LRF på ny taxa MÖS

Skickas till

Miljösamverkan östra Skaraborg

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2021-08-11**

Diarienummer: **KS2021.0154-5**

Handläggare: **Emma Danielsson**

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Godkännande av förbundsordning för kommunalförbundet Avfallshantering Östra Skaraborg med föreslagen namnändring till Avfall & Återvinning Skaraborg

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa ny förbundsordning för kommunalförbundet Avfallshantering Östra Skaraborg, med föreslagen namnändring till Avfall & Återvinning Skaraborg, att gälla från den 1 januari 2022.

Bakgrund

Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS) är ett kommunalförbund med ansvar för bland annat insamling och behandling av hushållsavfall. AÖS bildades år 2000 av Skövde, Hjo och Tibro. Karlsborg anslöt sig till förbundet 2001, Töreboda 2005, Falköping 2008, Skara 2014 samt Gullspång och Mariestad 2016.

AÖS har lämnat förslag till ny förbundsordning efter att medlemskommunerna initierat en beredningsprocess som letts av medlemskommunernas kommunchef/kommundirektörer. Förslaget har tagits fram med anledning av att AÖS fått fler medlemmar, ny lagstiftning har implementerats och att det samlade arbetet med Agenda 2030 tagit fart. De främsta ändringarna avser förbundets uppdrag som framgår av 2 §. Grunduppdraget inom avfallshanteringen är fortfarande detsamma men uppdraget utökas bland annat till att bistå medlemskommunerna med kompetens och strategiskt stöd inom såväl avfallshanteringen som det avfallsförebyggande arbetet. Dessutom tydliggör den nya förbundsordningen AÖS:s och medlemskommunernas uppgifts- och ansvarsfördelning. Den nya förbundsordningen syftar även till att höja den framtida ambitionsnivån inom det samlade hållbarhetsområdet, inom vilket AÖS har en självklar roll, samt att stärka samverkan mellan medlemskommunerna och AÖS.

Enligt 1 § kommer AÖS att byta namn till Avfall & Återvinning Skaraborg, ett namn som går i linje med ambitionen att ta fler kliv upp för avfallstrappan. Ytterligare ändringar har gjorts i 6 §, arvode och ersättningar till ledamöter och ersättare. Enligt AÖS:s protokoll har avvikande mening noterats. Från förvaltningens sida anses förslaget, i likhet med AÖS:s beslut, vara tillräckligt tydligt för att godtas. Vidare har redaktionella ändringar gjorts till följd av att nya

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2021-08-11**

Diarienummer: **KS2021.0154-5**

Handläggare: **Emma Danielsson**

medlemmar inträder i förbundet (1 § utökade antal medlemskommuner, 5 § utökade antal ledamöter i direktionen och 11 § utökade antal medlemskommuner). Till sist har en redaktionell ändring gjorts i 4 § genom att byta ut ”tjänsteman” mot ”tjänsteperson” samt ordet ”ärligen” lagts till i 5 § som inte avser någon ändring i sak.

Nya medlemmar

I 1 § anges samtliga medlemskommuner i förbundet. Nya medlemmar är Essunga, Grästorp, Vara och Götene som alla ansökt om medlemskap. AÖS:s beslut om förslag till ny förbundsordning villkorades av ansökan från Götene kommun eftersom Götene kommun vid tidpunkt för beslutet inte hade ansökt om medlemskap. Den 21 juni 2021 beslutade emellertid Götene kommunfullmäktige att ansöka om medlemskap i förbundet. De nya kommunernas inträde i förbundet sker när samtliga medlemskommuner och nya medlemmar antagit den nya förbundsordningen.

Handlingar

Protokoll direktionsmöte 2021-06-21.pdf

2.3 Förbundsordning.pdf

Nuvarande förbundsordning AÖS

Beslut KS, 2021-09-06, Ärende 142/21, Godkännande av förbundsordning för kommunalförbundet Avfallshantering Östra Skaraborg med föreslagen namnändring till Avfall & Återvinning Skaraborg

Skickas till

Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS)

Sektor Samhällsbyggnad

Handläggare

Emma Danielsson

Kommunalförbundet Avfallshandling Östra Skaraborg

Förbundsordning

§ 1 Medlemmar, namn och säte

Medlemmar i kommunalförbundet är kommunerna Falköping, Gullspång, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro och Töreboda.

Kommunalförbundets namn är Avfallshandling Östra Skaraborg och förbundet har sitt säte i Skövde.

§ 2 Ändamål

Kommunalförbundets ändamål är att skapa en långsiktigt hållbar organisation för insamling och handtering av främst hushållsavfall och därmed jämförligt avfall.

En gemensam renhållningsordning med avfallsplan och avfallsföreskrifter bereds av direktionen och antas av förbundsmedlemmarnas kommunfullmäktige.

§ 3 Varaktighet

Kommunalförbundet är bildat för obestämd tid.

§ 4 Organisation

Organisationsformen skall vara kommunalförbund med förbundsdirection. Directionen utser en förbundschef som verkställande tjänsteman.

Handwritten notes and signatures in blue ink, including the letters 'AÖS' and various initials and symbols.

§ 5 **Direktion**

Direktionen skall bestå av nio ledamöter och nio ersättare. Medlemskommunerna utser vardera en ledamot och en ersättare. Ordförandeposten innehas av Skövde kommun. Posten som vice ordförande alterneras mellan övriga kommuner.

Icke tjänstgörande ersättare har närvaro- och yttranderätt, men inte rätt att lägga förslag eller delta i beslutsfattandet vid direktionens sammanträden.

Beslut i direktionen fattas med enkel majoritet.

I fråga om valbarhet till direktionen, dvs. sättet att utse ledamöter och ersättare samt deras mandatperiod, tillämpas bestämmelserna i 9 kap. 3–5 §§ och 7 § kommunallagen (SFS 2017:725).

§ 6 **Arvode och ersättningar till ledamöter och ersättare**

Förbundets ledamöter, revisorer och ersättare skall erhålla ersättning i enlighet med de bestämmelser som tillämpas för Skövde kommun.

Fast arvode för ordföranden fastställs av direktionen.

§ 7 **Kungörelser och tillkännagivanden**

Kungörelser och tillkännagivande sker på anslagstavla som finns på förbundets webbplats.

§ 8 **Lån, borgen m.m.**

Förbundet får för sin verksamhet uppta lån. Sammanlagd lånesumma får inte vid något tillfälle överstiga 20 miljoner kr utan godkännande av kommunfullmäktige i varje medlemskommun.

§ 9 **Andel i tillgångar och skulder**

Medlemmarna har vid varje tidpunkt andel i förbundets tillgångar och skulder i förhållande till invånarantalet i respektive kommun den 31 december året innan. Framräknad andel skall även utgöra anslutningsavgift vid nyanslutning.

1074
KAB
CG B^o [Signature]
[Signature]

§ 10 Budget

En gemensam budget skall fastställas under november månad vid ett direktionssammanträde som är offentligt.

Kungörelse om direktionens budgetsammanträde skall ske på kommunalförbundets anslags-tavla. Vid direktionens budgetsammanträde har ledamot i respektive kommunfullmäktige rätt att yttra sig.

Förbundets räkenskapsår skall vara 1 januari till 31 december.

§ 11 Revisorer

För kommunalförbundet skall finnas två revisorer med samma mandattid som direktionen. Revisorer väljs genom att medlemskommunerna enligt rullande turordning mellan kommunerna i bokstavsordning (Falköping, Gullspång, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro och Töreboda) väljer en vardera.

§ 12 Kostnads- och intäktsfördelning

Kostnaderna för förbundets verksamhet är gemensamma och skall vara helt avgiftsfinansierade.

En gemensam avfallstaxa bereds av direktionen och antas av förbundsmedlemmarnas kommunfullmäktige.

§ 13 Utträde

En medlem har rätt att utträda ur förbundet enligt 9 kap. 18 § i kommunallagen. Uppsägning ska ske senast den 1 juli och uppsägningstiden är tre kalenderår räknat från årsskiftet efter uppsägningen.

Vid utträde ska de kvarvarande medlemmarna förhandla om de ändringar i förbundsordningen som utträdet leder till. Om de inte kan enas ska förbundet upplösas.

Vid utträde ska regleringen av de ekonomiska mellanhavandena mellan förbundets och den utträdande medlemmen bestämmas utifrån vad som anges i förbundsordningens § 9.

DBH
KTB
CG
13 0 00
KS

§ 14 Likvidation

Om samtliga medlemskommuner är överens om detta ska förbundet träda i likvidation. Förbundet ska också träda i likvidation tre år efter det att en medlemskommun begärt sitt utträde enligt § 13 om inte de kvarvarande kommunerna avser att fortsätta verksamheten inom förbundet. Vid skifte av kommunalförbundets behållna tillgångar ska dessa fördelas i enlighet med de andelar som anges i § 9. När kommunalförbundet har trätt i likvidation ska förbundets egendom i den mån det behövs för likvidationen förvandlas till kontanter genom försäljning på lämpligt sätt. Likvidation verkställs av direktionen i egenskap av likvidator. Verksamheten får tillfälligt fortsätta om det behövs för en ändamålsenlig avveckling.

När direktionen har fullgjort sitt uppdrag som likvidator ska den lämna en slutredovisning för sin förvaltning. Redovisningen ska ske i form av en förvaltningsberättelse som rör likvidationen i sin helhet och den tid av budgetår som föregått likvidationen med redovisning av skiftet av kommunalförbundets tillgångar.

Till berättelsen ska även bifogas redovisningshandlingar för hela likvidationen. Till slutredovisningen ska bifogas direktionens beslut om vilken av förbundets medlemskommuner som ska överta och vårda de handlingar som hör till förbundets arkiv.

Redovisningen ska granskas av förbundets revisorer som ska lämna en revisionsberättelse över granskningen av såväl den tid av budgetåret som föregått likvidationen som likvidationsfasen. När förvaltningsberättelsen, redovisningshandlingarna och revisionsberättelsen har delgetts samtliga förbundets medlemskommuner är förbundet upplöst.

§ 15 Ändring av förbundsordning

Ändring och tillägg till förbundsordningen skall beredas av direktionen och antas av förbundsmedlemmarnas kommunfullmäktige.

§ 16 Ny medlem i förbundet

Direktionen behandlar ev. ansökan om anslutning och lämnar förslag på att ny medlem får ingå i förbundet. Beslut om ny medlems inträde fattas i kommunfullmäktige hos medlemmarna. Ny medlem har antagits när samtliga fullmäktigebeslut fattats samt en ny förbundsordning undertecknats av medlemmarna.

§ 17 Tvist mellan kommunalförbundet och dess medlemmar

Tvist mellan förbundet och dess medlemmar skall avgöras av allmän domstol.

FÖRF-
 KAB
 CG/AS
 (1) ASV

Medlemskommunernas godkännande och undertecknande.

Falköping
FALKÖPINGS KOMMUN

Ks-ordförande

Kommunchef eller motsvarande

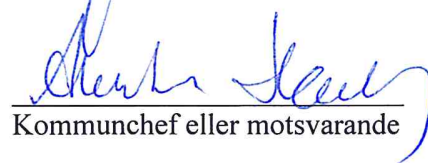
Gullspång 2019-03-04
GULLSPÅNGS KOMMUN

Ks-ordförande

Kommunchef eller motsvarande

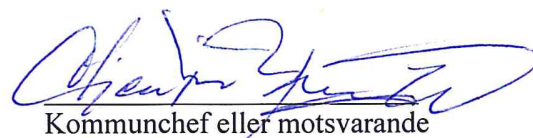
Hjo 2019-02-28
HJO KOMMUN

Ks-ordförande

Kommunchef eller motsvarande

Karlsborg 2019-01-22
KARLSBORGS KOMMUN

Ks-ordförande

Kommunchef eller motsvarande

Mariestad 2019 03 04
MARIESTADS KOMMUN

Ks-ordförande

Kommunchef eller motsvarande

Skara 10/4-19
SKARA KOMMUN

Ks-ordförande

Kommunchef eller motsvarande

Skövde 2019 01 14
SKÖVDE KOMMUN

Ks-ordförande

Kommunchef eller motsvarande

Tibro 2019 03 12
TIBRO KOMMUN

Ks-ordförande

Kommunchef eller motsvarande

Töreboda 2019 03 04
TÖREBODA KOMMUN

Ks-ordförande

Kommunchef eller motsvarande

Förbundsordning för kommunalförbundet Avfall & Återvinning Skaraborg

Förbundsordning Kommunalförbundet Avfall & Återvinning Skaraborg, 222000-1206

§ 1 Medlemmar, namn och säte

Medlemmar i kommunalförbundet är kommunerna Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Töreboda och Vara.

Kommunalförbundets namn är Avfall & Återvinning Skaraborg och förbundet har sitt säte i Skövde.

§ 2 Ändamål och uppdrag

Kommunalförbundets ändamål är att ansvara för det kommunala ansvaret enligt Miljöbalkens 15 kap 20-21 §§. Kommunalförbundet ska skapa en långsiktigt hållbar organisation för insamling och hantering enligt det kommunala ansvaret.

Kommunalförbundet ska i samarbete med medlemskommunerna aktivt verka för hållbar utveckling och bidra till samhälls-, miljö- och kundnytta inom sin verksamhet.

Kommunalförbundet ska i sin verksamhet och i samverkan med medlemskommunerna utgå från EU:s avfallstrappa och nationella, regionala och lokala miljömål.

Kommunalförbundet har i uppdrag att:

- samla in och hantera avfall från hushåll och verksamheter som medlemskommunerna är skyldiga att svara för enligt 15 kap 20-21 §§ Miljöbalken med tillhörande lagstiftning.
- bistå medlemskommunerna med kompetens och strategiskt stöd inom avfallshantering och det avfallsförebyggande arbetet,
- bereda en gemensam renhållningsordning med avfallsplan och avfallsföreskrifter som sedan antas av förbundsmedlemmarnas kommunfullmäktige,
- bidra till genomförande och uppföljning av avfallsplanen enligt den ansvarsfördelning som framgår av densamma,
- medverka i samhällsplaneringen hos medlemskommunerna i syfte att tillsammans skapa förutsättningar för framtidens avfallshantering och god samhällsplanering med hög service till hushåll och näringsliv. Detta kan ske genom samarbete och samordning med medlemskommunerna om fysisk planering och skapande av attraktiva hållbara bebyggelsemiljöer,
- ansvara för att hushållen får information om avfallsförebyggande åtgärder enligt Naturvårdsverkets föreskrifter,
- anordna möte mellan förbundschef och medlemskommunernas kommunchefer eller motsvarande minst två gånger per år i syfte att stärka samarbetet mellan förbundet och medlemskommunerna.
- vid behov bjuda in medlemskommunerna till dialog,
- samordna medlemskommunernas samråd med producentansvarsorganisationerna.

§ 3 Varaktighet

Kommunalförbundet är bildat för obestämd tid.

§ 4 Organisation

Organisationsformen skall vara kommunalförbund med förbundsledning. Ledningen utser en förbundschef som verkställande tjänsteperson.

§ 5 Direktion

Direktionen skall bestå av 13 ledamöter och 13 ersättare. Medlemskommunerna utser vardera en ledamot och en ersättare. Ordförandeposten innehas av Skövde kommun. Posten som vice ordförande alterneras årligen mellan övriga kommuner.

Icke tjänstgörande ersättare har närvaro- och yttranderätt, men inte rätt att lägga förslag eller delta i beslutsfattandet vid direktionens sammanträden.

Beslut i direktionen fattas med enkel majoritet.

I fråga om valbarhet till direktionen, dvs. sättet att utse ledamöter och ersättare samt deras mandatperiod, tillämpas bestämmelserna i 9 kap. 3-5 §§ och 7 § kommunallagen (SFS 2017:725).

§ 6 Arvode och ersättningar till ledamöter och ersättare

Förbundets ledamöter, revisorer och ersättare skall erhålla ersättning i enlighet med de bestämmelser som tillämpas för Skövde kommun.

Fast arvode för ordföranden fastställs av direktionen.

Från och med 1 januari 2023 ersätts ovanstående med följande:

Förbundets ledamöter som är heltidsarvoderade i andra kommunala uppdrag har inte rätt till arvode eller andra ekonomiska förmåner från kommunalförbundet. Övriga ledamöter, revisorer och ersättare skall erhålla ersättning i enlighet med de bestämmelser som gäller för förtroendevalda i Skövde kommun. Förbundets förtroendevalda har dock rätt till högre ersättning per månad för resor med kollektivtrafik till och från sammanträden eller motsvarande än vad som anges i Skövde kommuns bestämmelser.

Fast arvode för ordförande och eventuellt vice ordförande fastställs av Skövde kommuns kommunfullmäktige.

§ 7 Kungörelser och tillkännagivanden

Kungörelser och tillkännagivande sker på anslagstavla som finns på förbundets webbplats.

§ 8 Lån, borgen m.m.

Förbundet får för sin verksamhet uppta lån. Sammanlagd lånesumma får inte vid något tillfälle överstiga 20 miljoner kr utan godkännande av kommunfullmäktige i varje medlemskommun.

§ 9 Andel i tillgångar och skulder

Medlemmarna har vid varje tidpunkt andel i förbundets tillgångar och skulder i förhållande till invånarantalet i respektive kommun den 31 december året innan. Framräknad andel skall även utgöra anslutningsavgift vid nyanslutning.

§ 10 Budget

En gemensam budget skall fastställas under november månad vid ett direktionssammanträde som är offentligt.

Kungörelse om direktionens budgetsammanträde skall ske på kommunalförbundets anslagstavla. Vid direktionens budgetsammanträde har ledamot i respektive kommunfullmäktige rätt att yttra sig.

Förbundets räkenskapsår skall vara 1 januari till 31 december.

§ 11 Revisorer

För kommunalförbundet skall finnas två revisorer med samma mandattid som direktionen. Revisorer väljs genom att medlemskommunerna enligt rullande turordning mellan kommunerna i bokstavsordning (Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Töreboda och Vara) väljer en vardera.

§ 12 Kostnads- och intäktsfördelning

Kostnaderna för förbundets verksamhet är gemensamma och skall vara helt avgiftsfinansierade.

En gemensam avfallstaxa bereds av direktionen och antas av förbundsmedlemmarnas kommunfullmäktige.

§ 13 Utträde

En medlem har rätt att utträda ur förbundet enligt 9 kap 18 § kommunallagen. Uppsägning ska ske senast den 1 juli och uppsägningstiden är tre kalenderår räknat från årsskiftet efter uppsägningen.

Vid utträde ska de kvarvarande medlemmarna förhandla om de ändringar i förbundsordningen som utträdet leder till. Om de inte kan enas ska förbundet upplösas.

Vid utträde ska regleringen av de ekonomiska mellanhavandena mellan förbundets och den utträdande medlemmen bestämmas utifrån vad som anges i förbundsordningens § 9.

§ 14 Likvidation

Om samtliga medlemskommuner är överens om detta ska förbundet träda i likvidation. Förbundet ska också träda i likvidation tre år efter det att en medlemskommun begärt sitt utträde enligt § 13 om inte de kvarvarande kommunerna avser att fortsätta verksamheten inom förbundet. Vid skifte av kommunalförbundets behållna tillgångar ska dessa fördelas i enlighet med de andelar som anges i § 9. När kommunalförbundet har trätt i likvidation ska förbundets egendom i den mån det behövs för likvidationen förvandlas till kontanter genom försäljning på lämpligt sätt. Likvidation verkställs av

direktionen i egenskap av likvidator. Verksamheten får tillfälligt fortsätta om det behövs för en ändamålsenlig avveckling.

När direktionen har fullgjort sitt uppdrag som likvidator ska den lämna en slutredovisning för sin förvaltning. Redovisningen ska ske i form av en förvaltningsberättelse som rör likvidationen i sin helhet och den tid av budgetår som föregått likvidationen med redovisning av skiftet av kommunalförbundets tillgångar.

Till berättelsen ska även bifogas redovisningshandlingar för hela likvidationen. Till slutredovisningen ska bifogas direktionens beslut om vilken av förbundets medlemskommuner som ska överta och vårda de handlingar som hör till förbundets arkiv.

Redovisningen ska granskas av förbundets revisorer som ska lämna en revisionsberättelse över granskningen av såväl den tid av budgetåret som föregått likvidationen som likvidationsfasen. När förvaltningsberättelsen, redovisningshandlingarna och revisionsberättelsen har delgetts samtliga förbundets medlemskommuner är förbundet upplöst.

§ 15 Ändring av förbundsordning

Ändring och tillägg till förbundsordningen skall beredas av direktionen och antas av förbundsmedlemmarnas kommunfullmäktige.

§ 16 Ny medlem i förbundet

Direktionen behandlar ev. ansökan om anslutning och lämnar förslag på att ny medlem får ingå i förbundet. Beslut om ny medlems inträde fattas i kommunfullmäktige hos medlemmarna. Ny medlem har antagits när samtliga fullmäktigebeslut fattats samt en ny förbundsordning undertecknats av medlemmarna.

§ 17 Tvist mellan kommunalförbundet och dess medlemmar

Tvist mellan förbundet och dess medlemmar skall avgöras av allmän domstol.

Medlemskommunernas godkännande och undertecknande.

Essungas kommun den _____

Falköpings kommun den _____

Ks-ordförande

Ks-ordförande

Kommunchef eller motsvarande

Kommunchef eller motsvarande

Grästorps kommun den _____

Gullspångs kommun den _____

Ks-ordförande

Ks-ordförande

Kommunchef eller motsvarande

Kommunchef eller motsvarande

Götene kommun den _____

Hjo kommun den _____

Ks-ordförande

Ks-ordförande

Kommunchef eller motsvarande

Kommunchef eller motsvarande

Karlsborgs kommun den _____

Mariestads kommun den _____

Ks-ordförande

Ks-ordförande

Kommunchef eller motsvarande

Kommunchef eller motsvarande

Skara kommun den _____

Skövde kommun den _____

Ks-ordförande

Ks-ordförande

Kommunchef eller motsvarande

Kommunchef eller motsvarande

Tibro kommun den _____

Töreboda kommun den _____

Ks-ordförande

Ks-ordförande

Kommunchef eller motsvarande

Kommunchef eller motsvarande

Vara kommun den _____

Ks-ordförande

Kommunchef eller motsvarande

Avfallshantering
Östra Skaraborg

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2021-06-21

Diarienummer
AÖS2021.0015

Innehållsförteckning

Protokollsjusterare	3
Ny förbundsordning	4
Övriga frågor	6

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2021-06-21

Diarienummer
AÖS2021.0015

Plats och tid Digitalt möte via Teams, kl. 09.00 – 10.00

Deltagande	Beslutande	Ersättare
	Martin Odenö (M), ordf.	Per-Olof Andersson (M)
	Lars Glad (M), vice ordf.	Kjell-Arne Green (S)
	Rolf Eriksson (S)	Janne Jansson (S)
	Sven-Inge Eriksson (KD)	Anita Löfgren (S)
	Jan Hassel (S)	
	Rolf Källman (M)	
	Anders Lundgren (C)	
	Karola Svensson (C)	

Övriga deltagande Lars Persson, förbundschef
Jessica Rytter, bitr. förbundschef
Linda Moularé, ekonomichef

Utses att justera Rolf Källman (M)

Underskrifter
Sekreterare

Linda Moularé

Paragrafer 16-18

Ordförande

Martin Odenö (M)

Justerande

Rolf Källman (M)

ANSLAG

Protokollet är justerat

Organ Kommunalförbundet Avfallshantering Östra Skaraborg

Sammanträdesdatum 2021-06-21

Justeringsdatum 2021-06-23

Anslagsdatum 2021-06-24 Överklagningstid t o m 2021-07-19

Underskrift

Linda Moularé

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2021-06-21

Diarienummer
AÖS2021.0015

§16

Protokollsjusterare

Beslut

Till protokollsjusterare utses Rolf Källman (M).

SAMMANTRÄDESPROTOKOLLSammanträdesdatum
2021-06-21Diarienummer
AÖS2021.0015

§17

Ny förbundsordning**Beslut**

Direktionen föreslår nuvarande och tillkommande medlemskommuner att fastställa ny förbundsordning att gälla från 1 januari 2022.

Beslutet är fattat under förutsättning att Götene kommun beslutar att ansöka om medlemskap vid sitt sammanträde 2021-06-21.

Bakgrund

De nuvarande medlemskommunernas översyn av förbundets uppdrag sammanfaller med Vara, Essunga, Grästorp och Götene's inträde i förbundet, vilket är bakgrunden till ny förbundsordning.

Yrkande

Karola Svensson (C) yrkar på att orden "med kollektivtrafik" stryks i § 6, fjärde stycket.

Direktionen bifaller huvudförslaget och ändrar inte enligt yrkande.

Protokollsanteckning § 6:

De diskussioner som förts i samband med att ta fram förslag till ny förbundsordning har kommande ledamöter inte kunskap om. Detta kan medföra att tolkning av § 6 angående resersättning kan göras. För att göra förbundsordningen ska hålla över tid, vara tydlig för att minska risken för tolkning i framtiden anser jag att orden "med kollektivtrafik" ska tas bort. Detta på grund av att tanken bakom texten i § 6 angående resersättning ska gälla både kollektivtrafik och resor med egen bil.

Karola Svensson, ledamot i AÖS/AÅS

Falköpings kommun

Avfallshantering
Östra Skaraborg

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2021-06-21

Diarienummer
AÖS2021.0015

Handlingar

Förbundsordning

Skrivelse Ny förbundsordning 2021-06-10

Delges

Kommunfullmäktige i nuvarande och tillkommande medlemskommuner

SAMMANTRÄDESPROTOKOLLSammanträdesdatum
2021-06-21Diarienummer
AÖS2021.0015

§18

Övriga frågor**Returpapper**

Anders Lundgren (C) ställer en fråga om hur den kommande insamlingen av returpapper kommer att gå till.

I avvaktan på Regeringens besked i förpackningsfrågan är tanken är att insamling via befintliga tidningscontainrar på återvinningstationerna (ÅVS) blir det grundläggande insamlingsystemet. Insamlingen kompletteras via fastighetsnära kommersiell insamling främst vid flerbostadshus och verksamheter. Den fastighetsnära insamlingen sker genom auktorisation där befintliga och aktiva entreprenörer förbinder sig att följa villkor för auktorisationen på en i övrigt oförändrad och kommersiell marknad.

Fastighetsägarklimat

Ordförande Martin Odenö (M) rapporterar från presentationerna av undersökningen Fastighetsägarklimat i de tre medlemskommunerna Falköping, Skara och Skövde.

Övrigt

Direktionen uppmärksammar och hurrar för Rolf Källman som fyller år.

Skövde kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunstyrelsen

Datum:2021-09-06 kl. 13:00

46(58)

KS § 142/21**Godkännande av förbundsordning för kommunalförbundet Avfallshantering Östra Skaraborg med föreslagen namnändring till Avfall & Återvinning Skaraborg**

KS2021.0154

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2021-08-25	139/21
2 Kommunstyrelsen	2021-09-06	142/21

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att fastställa ny förbundsordning för kommunalförbundet Avfallshantering Östra Skaraborg, med föreslagen namnändring till Avfall & Återvinning Skaraborg, att gälla från den 1 januari 2022.

Bakgrund

Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS) är ett kommunalförbund med ansvar för bland annat insamling och behandling av hushållsavfall. AÖS bildades år 2000 av Skövde, Hjo och Tibro. Karlsborg anslöt sig till förbundet 2001, Töreboda 2005, Falköping 2008, Skara 2014 samt Gullspång och Mariestad 2016.

AÖS har lämnat förslag till ny förbundsordning efter att medlemskommunerna initierat en beredningsprocess som letts av medlemskommunernas kommunchefer/kommundirektörer. Förslaget har tagits fram med anledning av att AÖS fått fler medlemmar, ny lagstiftning har implementerats och att det samlade arbetet med Agenda 2030 tagit fart. De främsta ändringarna avser förbundets uppdrag som framgår av 2 §. Grunduppdraget inom avfallshantering är fortfarande detsamma men uppdraget utökas bland annat till att bistå medlemskommunerna med kompetens och strategiskt stöd inom såväl avfallshantering som det avfallsförebyggande arbetet. Dessutom tydliggör den nya förbundsordningen AÖS:s och medlemskommunernas uppgifts- och ansvarsfördelning. Den nya förbundsordningen syftar även till att höja den framtida ambitionsnivån inom det samlade hållbarhetsområdet, inom vilket AÖS har en självklar roll, samt att stärka samverkan mellan medlemskommunerna och AÖS.

Enligt 1 § kommer AÖS att byta namn till Avfall & Återvinning Skaraborg, ett namn som går i linje med ambitionen att ta fler kliv upp för avfallstrappan. Ytterligare ändringar har gjorts i 6 §, arvode och ersättningar till ledamöter och ersättare. Enligt AÖS:s protokoll har avvikande mening noterats. Från förvaltningens sida anses förslaget, i likhet med AÖS:s beslut, vara tillräckligt tydligt för att godtas. Vidare har redaktionella ändringar gjorts till följd av att nya medlemmar inträder i förbundet (1 § utökade antal medlemskommuner, 5 § utökade antal ledamöter i direktionen och 11 § utökade antal medlemskommuner). Till sist

Skövde kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunstyrelsen

Datum:2021-09-06 kl. 13:00

47(58)

har en redaktionell ändring gjorts i 4 § genom att byta ut "tjänsteman" mot "tjänsteperson" samt ordet "årligen" lagts till i 5 § som inte avser någon ändring i sak.

Nya medlemmar

I 1 § anges samtliga medlemskommuner i förbundet. Nya medlemmar är Essunga, Grästorp, Vara och Götene som alla ansökt om medlemskap. AÖS:s beslut om förslag till ny förbundsordning villkorades av ansökan från Götene kommun eftersom Götene kommun vid tidpunkt för beslutet inte hade ansökt om medlemskap. Den 21 juni 2021 beslutade emellertid Götene kommunfullmäktige att ansöka om medlemskap i förbundet. De nya kommunernas inträde i förbundet sker när samtliga medlemskommuner och nya medlemmar antagit den nya förbundsordningen.

Handlingar

Protokoll direktionmöte 2021-06-21.

2.3 Förbundsordning.

Nuvarande förbundsordning AÖS

Skickas till

Avfallshandling Östra Skaraborg (AÖS)

KSAU § 139/21

Godkännande av förbundsordning för kommunalförbundet Avfallshantering Östra Skaraborg med föreslagen namnändring till Avfall & Återvinning Skaraborg

KS2021.0154

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2021-08-25	139/21

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa ny förbundsordning för kommunalförbundet Avfallshantering Östra Skaraborg, med föreslagen namnändring till Avfall & Återvinning Skaraborg, att gälla från den 1 januari 2022.

Bakgrund

Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS) är ett kommunalförbund med ansvar för bland annat insamling och behandling av hushållsavfall. AÖS bildades år 2000 av Skövde, Hjo och Tibro. Karlsborg anslöt sig till förbundet 2001, Töreboda 2005, Falköping 2008, Skara 2014 samt Gullspång och Mariestad 2016.

AÖS har lämnat förslag till ny förbundsordning efter att medlemskommunerna initierat en beredningsprocess som letts av medlemskommunernas kommunchefer/kommundirektörer. Förslaget har tagits fram med anledning av att AÖS fått fler medlemmar, ny lagstiftning har implementerats och att det samlade arbetet med Agenda 2030 tagit fart. De främsta ändringarna avser förbundets uppdrag som framgår av 2 §. Grunduppdraget inom avfallshanteringen är fortfarande detsamma men uppdraget utökas bland annat till att bistå medlemskommunerna med kompetens och strategiskt stöd inom såväl avfallshanteringen som det avfallsförebyggande arbetet. Dessutom tydliggör den nya förbundsordningen AÖS:s och medlemskommunernas uppgifts- och ansvarsfördelning. Den nya förbundsordningen syftar även till att höja den framtida ambitionsnivån inom det samlade hållbarhetsområdet, inom vilket AÖS har en självklar roll, samt att stärka samverkan mellan medlemskommunerna och AÖS.

Enligt 1 § kommer AÖS att byta namn till Avfall & Återvinning Skaraborg, ett namn som går i linje med ambitionen att ta fler kliv uppför avfallstrappan. Ytterligare ändringar har gjorts i 6 §, arvode och ersättningar till ledamöter och ersättare. Enligt AÖS:s protokoll har avvikande mening noterats. Från

(29)

Kommunstyrelsens arbetsutskott

förvaltningens sida anses förslaget, i likhet med AÖS:s beslut, vara tillräckligt tydligt för att godtas. Vidare har redaktionella ändringar gjorts till följd av att nya medlemmar inträder i förbundet (1 § utökade antal medlemskommuner, 5 § utökade antal ledamöter i direktionen och 11 § utökade antal medlemskommuner). Till sist har en redaktionell ändring gjorts i 4 § genom att byta ut ”tjänsteman” mot ”tjänsteperson” samt ordet ”ärligen” lagts till i 5 § som inte avser någon ändring i sak.

Nya medlemmar

I 1 § anges samtliga medlemskommuner i förbundet. Nya medlemmar är Essunga, Grästorps, Vara och Götene som alla ansökt om medlemskap. AÖS:s beslut om förslag till ny förbundsordning villkorades av ansökan från Götene kommun eftersom Götene kommun vid tidpunkt för beslutet inte hade ansökt om medlemskap. Den 21 juni 2021 beslutade emellertid Götene kommunfullmäktige att ansöka om medlemskap i förbundet. De nya kommunernas inträde i förbundet sker när samtliga medlemskommuner och nya medlemmar antagit den nya förbundsordningen.

Handlingar

Protokoll direktionsmöte 2021-06-21.

2.3 Förbundsordning.

Nuvarande förbundsordning AÖS

Skickas till

Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS)

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2021-05-11**Diarienummer: **KS2021.0191-1**Handläggare: **Madelene Hallén**

Kommunstyrelsens arbetsgivarutskott

Policy för likabehandling

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsgivarutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att anta Policy för likabehandling att gälla från 1 oktober 2021.

Kommunstyrelsens arbetsgivarutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att från och med 1 oktober 2021 upphäva ”Policy kring jämställdhet för Skövde kommun”(dnr KS93-557) och ”Mångfaldsplan” (dnr KS2017.0180).

Bakgrund

Den 1 januari 2017 antogs en ny diskrimineringslag i Sverige. Lagen innebär nya och förändrade krav på arbetsgivaren. Kravet på att upprätta jämställdhetsplaner var tredje år är borttaget. Det ställs istället högre krav på arbetsgivaren att arbeta systematiskt med och att förebygga diskriminering utifrån alla sju diskrimineringsgrunder. I och med denna förändring vill Skövde kommun använda begreppet likabehandling istället för jämställdhet och mångfald i sitt arbete mot diskriminering.

I och med detta fanns ett behov av att uppdatera och förändra våra styrdokument runt jämställdhet, mångfald och likabehandling.

Policy för likabehandling visar vår viljeinriktning och är vårt styrdokument för ett målinriktat arbete med aktiva åtgärder för lika och likvärdiga villkor för alla medarbetare anställda i Skövde kommun.

Policyn innehåller Skövde kommuns prioriterade områden inom likabehandling vilka utgår från diskrimineringslagens områden kring aktiva åtgärder som omfattar arbetsförhållanden, bestämmelser och praxis om löner och andra anställningsvillkor, rekrytering och befordran, utbildning och övrig kompetensutveckling och möjligheten att förena förvärsarbete med föräldraskap.

Policyn är framtagen i samverkan och förhandlad med fackliga parter.

När denna policy är antagen kommer en kommunikations- och implementeringsplan att utarbetas.

Policy för likabehandling ersätter Skövde kommuns tidigare ”Policy kring jämställdhet för Skövde kommun” antagen av kommunfullmäktige den 26 juli 1993 och uppdaterad av personalavdelningen år 2005, 2008 och 2014, dnr KS93-557 samt ”Mångfaldsplan (Policy och handlingsplan för att främja etnisk mångfald och motverka etnisk diskriminering i Skövde kommun)” antagen av kommunfullmäktige den 10 juni 2002, dnr KS2017.0180.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2021-05-11**

Diarienummer: **KS2021.0191-1**

Handläggare: **Madelene Hallén**

Handlingar

Policy för likabehandling

Skickas till

Kommunstyrelsen

Sofia Myrman, HR-chef

Madelene Hallén, HR

Heidi Granfors, HR

Handläggare

Madelene Hallén

Kommunstyrelsen

Policy för likabehandling

Program

» Policy

Plan

Riktlinjer

Regler

Beslutad av kommunfullmäktige datum månad år,

§ XX. Dnr XXXXX.XXXX

Dokumenttyp: [xxx]

Dokumentet gäller för: [Datum]

Diarienummer: [xxx]

Reviderad: [Datum]

Giltighetstid: [xxx]

Tidpunkt för aktualitetsprövning: [Datum]

Dokumentansvarig: [xxx]

Andra tillhörande dokument: [xxx]

Innehåll

1. Inledning	3
2. Vår vision för likabehandling	3
3. Vårt syfte	3
4. Gemensamt ansvar	3
5. Våra övergripande strategier	3
6. Våra prioriterade områden	4
6.1 Vi ska kunna erbjuda heltidsanställningar	4
6.2 Vi ger alla möjlighet att kombinera arbete med att vara förälder.	4
6.3 Vi ska minska sjukfrånvaron.....	4
6.4 Vi ska ge lika lön för lika och likvärdigt arbete.	4
6.5 Vi ska öka lönespridningen i yrkesgrupper med låg lönespridning.	5
6.6 Vi arbetar för jämställdhet och mångfald på högre ledande befattningar.	5
6.7 Vi vill inte att föreställningar om kön ska begränsa studie- och yrkesval.....	5
6.8 Vi ska erbjuda fler karriär- och utvecklingsvägar.	5
6.9 Vi tar avstånd från trakasserier, sexuella trakasserier, kränkande särbehandling eller repressalier	5
7. Vi planerar och följer upp vårt likabehandlingsarbete	6

1. Inledning

Policy för likabehandling är vårt styrdokument för ett målinriktat arbete med aktiva åtgärder för lika och likvärdiga villkor för alla medarbetare anställda i Skövde kommun.

I Skövde kommun tror vi på att en ökad mångfald av medarbetare ger en bättre service. Alla medarbetare ska behandlas likvärdigt och med respekt. Ingen ska diskrimineras vare sig anställd eller den som söker sig till oss. Att jobba aktivt med lika rättigheter och möjligheter oavsett tillhörighet och att motverka diskriminering på våra arbetsplatser, det är likabehandling för oss.

Likabehandling innefattar jämställdhet och mångfald samt diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen som är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Alla ska även behandlas likvärdigt oavsett social eller politisk tillhörighet.

2. Vår vision för likabehandling

Vi är en attraktiv arbetsgivare och en hälsofrämjande arbetsplats som arbetar för lika rättigheter och möjligheter för våra medarbetare. Vårt arbete med likabehandling bidrar till att vi får behålla våra medarbetare och att vi även är en attraktiv arbetsplats att söka sig till. Vi jobbar aktivt med att utveckla våra verksamheter med fler perspektiv och kreativa lösningar. Likabehandling ger ett hållbart arbetsliv för våra medarbetare.

Vår vision är att alla våra medarbetare ska känna ansvar för ett jämställt och ett jämlikt arbetsklimat där likabehandling är en naturlig del av vårt värdegrundsarbete.

3. Vårt syfte

Vårt likabehandlingsarbete innebär att alla våra medarbetare har samma rättigheter och utvecklingsmöjligheter i arbetet oavsett tillhörighet. Likvärdiga villkor och möjligheter i arbetslivet ska erbjudas alla medarbetare. Ingen ska diskrimineras, det är vårt syfte.

4. Gemensamt ansvar

Skövde Kommun som arbetsgivare har det yttersta ansvaret för att behandla alla likvärdigt oavsett tillhörighet. Våra chefer ska motverka diskriminering och ge alla medarbetare likvärdiga villkor och möjligheter. Våra chefer har det yttersta ansvaret för arbetet med likabehandling. Alla våra medarbetare har ett gemensamt ansvar för en bra arbetsmiljö, där likabehandling och inkludering är en självklarhet.

5. Våra övergripande strategier

- Vi arbetar för att alla våra medarbetares kunskaper och erfarenheter tas tillvara

- Vi värdesätter och tar vara på våra medarbetares olikheter
- Vi arbetar för att de grupper som är underrepresenterade stärks
- Vi strävar efter att öka alla våra chefers och medarbetares kunskap kring värderingar, attityder och livsmönster.

6. Våra prioriterade områden

I våra prioriterade områden inom likabehandling utgår vi ifrån diskrimineringslagens aktiva åtgärder. Dessa är arbetsförhållanden, bestämmelser och praxis om löner och andra anställningsvillkor, rekrytering och befordran, utbildning och övrig kompetensutveckling och möjligheten att förena förvärvsarbete med föräldraskap.

6.1 Vi ska kunna erbjuda heltidsanställningar.

Att erbjuda heltidsanställning är något vi ska sträva efter inom alla våra yrken. Heltidsanställningar gör det möjligt för oss som arbetsgivare att ta vara på den kompetens som finns hos våra medarbetare. Att erbjuda heltidsanställningar innebär också att vi får en kontinuitet i våra verksamheter och det i sin tur ger en högre kvalitet åt våra kunder. Att få möjlighet att arbeta heltid bidrar också till ett hållbart arbetsliv och minskad arbetsbelastning för våra medarbetare, då vi tar vara på deras kunskap och erfarenhet.

6.2 Vi ger alla möjlighet att kombinera arbete med att vara förälder.

Alla våra medarbetare ska oavsett befattning och ansvar kunna kombinera arbete med att vara förälder. Ett jämställt uttag av föräldraledigheten är viktigt för ett jämställt arbetsliv. Vår arbetsmiljö ska vara välkomnande så att våra medarbetare kan skapa en bra balans mellan arbetsliv och privatliv.

6.3 Vi ska minska sjukfrånvaron.

Sjukfrånvaron är störst bland kvinnor i kontaktyrken som vård, skola och omsorg. Vi ska därför jobba för att minska sjukfrånvaro vilket resulterar i att vi får en lägre arbetsbelastning, minskad stress och en bättre och ökad kontinuitet i våra verksamheter.

6.4 Vi ska ge lika lön för lika och likvärdigt arbete.

Vi ska varje år göra en lönekartläggning och en löneanalys för att förhindra osakliga löneskillnader. Vi ska använda samma lönesättningsprinciper för alla våra medarbetare och lönesättningen ska vara fri från diskriminering.

6.5 Vi ska öka lönespridningen i yrkesgrupper med låg lönespridning.

Hos oss ska lönespridningen i större yrkesgrupper med låg lönespridning öka. För våra medarbetare kan detta vara ett sätt att kunna påverka sin lön, utvecklas i sitt arbete och öka sin livsinkomst. Vi ska arbeta med en individuell och differentierad lönesättning för att öka lönespridningen.

6.6 Vi arbetar för jämställdhet och mångfald på högre ledande befattningar.

I Skövde kommun ska alla våra medarbetare oavsett tillhörighet ha samma möjligheter att nå chefstjänster. Det leder till en attraktiv arbetsplats med bättre förutsättningar att rekrytera och behålla rätt kompetens där medarbetare stannar och vill utvecklas. Genom att ha förebilder, tydliga karriärvägar och att uppmuntra till ett jämställt uttag av föräldraledighet kan vi skapa goda förutsättningar för detta.

6.7 Vi vill inte att föreställningar om kön ska begränsa studie- och yrkesval.

Vi vill ta bort de förutfattade meningarna som kan finnas om yrken i välfärden. Vi vill visa på variationen av yrken och uppmuntra till studie- och yrkesval som drivs av intresse och medvetna val. Då kan vi få en bredare mångfald och ett större utbud av kompetens.

6.8 Vi ska erbjuda fler karriär- och utvecklingsvägar.

Hos oss ska det vara möjligt att göra karriär och att utvecklas i sitt arbete. Att göra karriär och att utvecklas kan innebära att skaffa sig ökad kunskap eller erfarenhet inom ett område, att våga ta mer ansvar eller att öva och bli bättre på att praktiskt utföra en uppgift. Genom att skapa fler och tydliga utvecklingsvägar inom alla yrken synliggör vi för medarbetare att det finns möjlighet till karriär och utveckling. Det gör att vi kan attrahera och behålla rätt kompetens samt använda kompetensen på rätt sätt.

6.9 Vi tar avstånd från trakasserier, sexuella trakasserier, kränkande särbehandling eller repressalier

Skövde kommun som arbetsgivare tar avstånd från alla typer av diskriminering, trakasserier, repressalier¹ och kränkande särbehandling eller annan handling som kränker någons värdighet. Vi accepterar inte att detta förekommer på arbetsplatsen.

¹ Repressalier innebär att någon blir utsatt för någon form av bestraffning eller dålig behandling, som en reaktion på att hen har påtalat eller anmält diskriminering. (Källa: <https://www.do.se/om-diskriminering/forbud-mot-repressalier/>).

7. Vi planerar och följer upp vårt likabehandlingsarbete

För att arbeta med de områden som finns i policyn för likabehandling sätts mål och aktiviteter i de kommungemensamma aktiva åtgärderna. De aktiva åtgärderna ses över årligen. Uppföljning och utvärdering av arbetet med likabehandling sker genom ”checklistan för årlig uppföljning av arbetet med systematiskt arbetsmiljöarbete och likabehandling” samt genom uppföljning i tertialrapporterna och personalredovisningen.

KS § 120/21

Policy för likabehandling

KS2021.0191

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsgivarutskott	2021-06-07	25/21
2 Kommunstyrelsen	2021-06-21	120/21

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att anta Policy för likabehandling att gälla från 1 oktober 2021.

Kommunfullmäktige beslutar att från och med 1 oktober 2021 upphäva ”Policy kring jämställdhet för Skövde kommun”(dnr KS93-557) och ”Mångfaldsplan” (dnr KS2017.0180).

Yrkanden

Therese Sahlström (M) yrkar på kommunstyrelsens arbetsgivarutskotts förslag till beslut.

Maria Hjärtqvist (S) yrkar kommunstyrelsens arbetsgivarutskotts förslag till beslut med ändringen att ordet kunna stryks från rubriken i stycke 6:1 ”Vi ska kunna erbjuda heltidsanställningar”.

Ulrica Johansson (M) yrkar på kommunstyrelsens arbetsgivarutskotts förslag till beslut.

Dag Fredriksson (V) yrkar på kommunstyrelsens arbetsgivarutskotts förslag till beslut med ändringen att hela stycket 6:5 ”Vi ska öka lönespridningen i yrkesgrupper med låg lönespridning” tas bort.

Beslutsgång

Ordförande ställer Therese Sahlströms (M) yrkande mot Maria Hjärtqvist (S) ändringsyrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunstyrelsens arbetsgivarutskotts förslag till beslut.

Kommunstyrelsen

Ordförande ställer Ulrica Johansson (C) mot Dag Fredriksson (V) ändringsyrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunstyrelsens arbetsgivarutskotts förslag till beslut.

Bakgrund

Den 1 januari 2017 antogs en ny diskrimineringslag i Sverige. Lagen innebär nya och förändrade krav på arbetsgivaren. Kravet på att upprätta jämställdhetsplaner var tredje år är borttaget. Det ställs istället högre krav på arbetsgivaren att arbeta systematiskt med och att förebygga diskriminering utifrån alla sju diskrimineringsgrunder. I och med denna förändring vill Skövde kommun använda begreppet likabehandling istället för jämställdhet och mångfald i sitt arbete mot diskriminering.

I och med detta fanns ett behov av att uppdatera och förändra våra styrdokument runt jämställdhet, mångfald och likabehandling.

Policy för likabehandling visar vår viljeinriktning och är vårt styrdokument för ett målinriktat arbete med aktiva åtgärder för lika och likvärdiga villkor för alla medarbetare anställda i Skövde kommun.

Policyn innehåller Skövde kommuns prioriterade områden inom likabehandling vilka utgår från diskrimineringslagens områden kring aktiva åtgärder som omfattar arbetsförhållanden, bestämmelser och praxis om löner och andra anställningsvillkor, rekrytering och befordran, utbildning och övrig kompetensutveckling och möjligheten att förena förvärvsarbete med föräldraskap.

Policyn är framtagen i samverkan och förhandlad med fackliga parter.

När denna policy är antagen kommer en kommunikations- och implementeringsplan att utarbetas.

Policy för likabehandling ersätter Skövde kommuns tidigare ”Policy kring jämställdhet för Skövde kommun” antagen av kommunfullmäktige den 26 juli 1993 och uppdaterad av personalavdelningen år 2005, 2008 och 2014, dnr KS93-557 samt ”Mångfaldsplan (Policy och handlingsplan för att främja etnisk mångfald och motverka etnisk diskriminering i Skövde kommun)” antagen av kommunfullmäktige den 10 juni 2002, dnr KS2017.0180.

Handlingar

Policy för likabehandling

Skickas till

Kommunstyrelsen

Sofia Myrman, HR-chef

Madelene Hallén, HR

Heidi Granfors, HR

Skövde kommun
(18)
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag

16

KSAG § 25/21 Policy för likabehandling

KS2021.0191

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsgivarutskott	2021-06-07	25/21

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsgivarutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att anta Policy för likabehandling att gälla från 1 oktober 2021.

Kommunstyrelsens arbetsgivarutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att från och med 1 oktober 2021 upphäva ”Policy kring jämställdhet för Skövde kommun”(dnr KS93-557) och ”Mångfaldsplan” (dnr KS2017.0180).

Bakgrund

Den 1 januari 2017 antogs en ny diskrimineringslag i Sverige. Lagen innebär nya och förändrade krav på arbetsgivaren. Kravet på att upprätta jämställdhetsplaner var tredje år är borttaget. Det ställs istället högre krav på arbetsgivaren att arbeta systematiskt med och att förebygga diskriminering utifrån alla sju diskrimineringsgrunder. I och med denna förändring vill Skövde kommun använda begreppet likabehandling istället för jämställdhet och mångfald i sitt arbete mot diskriminering. I och med detta fanns ett behov av att uppdatera och förändra våra styrdokument runt jämställdhet, mångfald och likabehandling.

Policy för likabehandling visar vår viljeinriktning och är vårt styrdokument för ett målinriktat arbete med aktiva åtgärder för lika och likvärdiga villkor för alla medarbetare anställda i Skövde kommun.

Policyn innehåller Skövde kommuns prioriterade områden inom likabehandling vilka utgår från diskrimineringslagens områden kring aktiva åtgärder som omfattar arbetsförhållanden, bestämmelser och praxis om löner och andra anställningsvillkor, rekrytering och befordran, utbildning och övrig kompetensutveckling och möjligheten att förena förvärvsarbete med föräldraskap.

Policyn är framtagen i samverkan och förhandlad med fackliga parter.

När denna policy är antagen kommer en kommunikations- och implementeringsplan att utarbetas.

Policy för likabehandling ersätter Skövde kommuns tidigare ”Policy kring jämställdhet för Skövde kommun” antagen av kommunfullmäktige den 26 juli 1993 och uppdaterad av personalavdelningen år 2005, 2008 och 2014, dnr KS93-557 samt ”Mångfaldsplan (Policy och handlingsplan för att främja etnisk mångfald och motverka etnisk diskriminering i Skövde kommun)” antagen av kommunfullmäktige den 10 juni 2002, dnr KS2017.0180.

Handlingar

Policy för likabehandling

Skickas till

Kommunstyrelsen

Sofia Myrman, HR-chef

Madelene Hallén, HR-partner

Heidi Granfors, HR-partner

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2021-06-14

Diarienummer: KS2019.0381-23

Handläggare: Ludvig Isaksson

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Revidering av energi- och klimatplan till energi- och klimatanpassningsplan.

Beredning samhällsbyggnads förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta anta *Energi- och klimatplan 2021-2030 Del 1. Strategi*.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att *Energi- och klimatplan 2021-2030 Del 1. Strategi* kompletteras med indikatorer då *Energi- och klimatplan Del 2. Färdplan och åtgärder* är antagen.

Sammanfattning

Sedan hösten 2019 har sektor samhällsbyggnad arbetat med en ny energi- och klimatplan som ska gälla kommunkoncernen fram till 2030. Planen beskriver vilken målbild kommunkoncernen har till 2045 samt vilka delmål som behöver nås fram till 2030 för att kommunen ska förverkliga målbilden. Kopplat till målen finns även ett antal strategier som beskriver hur kommunen ska jobba för att nå delmål och målbilden.

Planens första del, *Energi- och klimatplan 2021-2030 Del 1. Strategi*, är nu reviderad efter att ha varit ute på remiss.

Bakgrund

Det pågår en förändring av jordens klimat på grund av omfattande utsläpp av växthusgaser. Skövde kommun har till årsskiftet 2020/2021 haft en gällande Energi- och klimatplan. För att kommunen fortsatt ska ha en strategi framåt och kunna möta är det viktigt att det finns en antagen plan som fortsatt tar höjd i frågan och som gör kommunen redo att möta kommande utmaningar.

Framtagande av plan

En ny energi- och klimatplan har tagits fram i sin helhet av sektor samhällsbyggnad under våren 2020 med hjälp av en bred omvärldsanalys. Sektor samhällsbyggnad har fört dialog med andra delar av kommunkoncernen för att få in synpunkter på innehållet, dessa är enheter ledningsgrupp sektor samhällsbyggnad, ledningsgrupp sektor service, AB Skövdebostäder, Skövde Energi AB, finans- och investeringscontroller och upphandlingsenhet.

Från 18 december 2020 till 2 april 2021 har följande remissinstanser getts möjlighet att lämna synpunkter.

- Politiska partier
- Nämnder

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2021-06-14**

Diarienummer: **KS2019.0381-23**

Handläggare: **Ludvig Isaksson**

- Kommunala sektorer
- Kommunala bolag
- Kommunalförbund

Alla remissvar har gått igenom och besvarats. Ett stort antal ändringar har gjort för att ytterligare utveckla innehållet i planen.

Nästa del av planen kommer behandla en tydligare färdplan för att nå målbild och delmål samt åtgärder med konsekvensanalys. Indikatorerna i del 1 av planen kan komma att behöva kompletteras när den delen är färdig och antagen. Detta för att det två delarna ska bilda en komplett plan.

Omvärldsanalys

Att arbeta fram en energi- och klimatplan har tydliga kopplingar till många mål i Agenda 2030, även utifrån den social och ekonomiska dimensionen. Genom att ha ett helhetsperspektiv på hållbarhetsfrågorna bidrar det till att nå större framgång i Agenda 2030-målen.

Handlingar

Handling_Sammanställning remisskommentarer energi- och klimatplan 2021-2030 v3.pdf

Handling_Tjänsteskrivelse KSAU-KS-KF.pdf

Handling_Energi- och klimatplan 2021-2030 Del 1. Strategi v2.pdf

Beslut KS, 2021-09-06, Ärende 139/21, Revidering av energi- och klimatplan till energi- och klimatanpassningsplan

Skickas till

Sektor samhällsbyggnad

Handläggare

Ludvig Isaksson

Kommunstyrelsen

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum:

Diarienummer: ADM.2019.255

Handläggare: Ludvig Isaksson

Kommunstyrelsens arbetsutskott/Kommunstyrelsen

Revidering av energi- och klimatplan

Beredning samhällsbyggnads förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta anta *Energi- och klimatplan 2021-2030 Del 1. Strategi*.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att *Energi- och klimatplan 2021-2030 Del 1. Strategi* kompletteras med indikatorer då *Energi- och klimatplan Del 2. Färdplan och åtgärder* är antagen.

Sammanfattning

Sedan hösten 2019 har sektor samhällsbyggnad arbetat med en ny energi- och klimatplan som ska gälla kommunkoncernen fram till 2030. Planen beskriver vilken måbild kommunkoncernen har till 2045 samt vilka delmål som behöver nås fram till 2030 för att kommunen ska förverkliga målbilden. Kopplat till målen finns även ett antal strategier som beskriver hur kommunen ska jobba för att nå delmål och målbilden.

Planens första del, *Energi- och klimatplan 2021-2030 Del 1. Strategi*, är nu reviderad efter att ha varit ute på remiss.

Bakgrund

Det pågår en förändring av jordens klimat på grund av omfattande utsläpp av växthusgaser. Skövde kommun har till årsskiftet 2020/2021 haft en gällande Energi- och klimatplan. För att kommunen fortsatt ska ha en strategi framåt och kunna möta är det viktigt att det finns en antagen plan som fortsatt tar höjd i frågan och som gör kommunen redo att möta kommande utmaningar.

Framtagande av plan

En ny energi- och klimatplan har tagits fram i sin helhet av sektor samhällsbyggnad under våren 2020 med hjälp av en bred omvärldsanalys. Sektor samhällsbyggnad har fört dialog med andra delar av kommunkoncernen för att få in synpunkter på innehållet, dessa är enheter ledningsgrupp sektor samhällsbyggnad, ledningsgrupp sektor service, AB Skövdebostäder, Skövde Energi AB, finans- och investeringscontroller och upphandlingsenhet.

Från 18 december 2020 till 2 april 2021 har följande remissinstanser gets möjlighet att lämna synpunkter.

- Politiska partier
- Nämnder
- Kommunala sektorer
- Kommunala bolag

- Kommunalförbund

Alla remissvar har gått igenom och besvarats. Ett stort antal ändringar har gjort för att ytterligare utveckla innehållet i planen.

Nästa del av planen kommer behandla en tydligare färdplan för att nå målbild och delmål samt åtgärder med konsekvensanalys. Indikatorerna i del 1 av planen kan komma att behöva kompletteras när den delen är färdig och antagen. Detta för att det två delarna ska bilda en komplett plan.

Omvärldsanalys

Att arbeta fram en energi- och klimatplan har tydliga kopplingar till många mål i Agenda 2030, även utifrån den social och ekonomiska dimensionen. Genom att ha ett helhetsperspektiv på hållbarhetsfrågorna bidrar det till att nå större framgång i Agenda 2030-målen.

Handlingar

Sammanställning remisskommentarer energi- och klimatplan 2021-2030 Del 1 strategi
Energi- och klimatplan 2021-2030 Del 1 strategi

Skickas till

Sektor samhällsbyggnad

Sektor samhällsbyggnad

Skriv enhetschef här
och befattning

Ludvig Isaksson
Energi- och klimatstrateg

Energi- och klimatplan 2021-2030

Del 1. Strategi

Beslutad av kommunfullmäktige datum månad år, § XX. Dnr XXXXX.XXXX

Program

Policy

» Plan

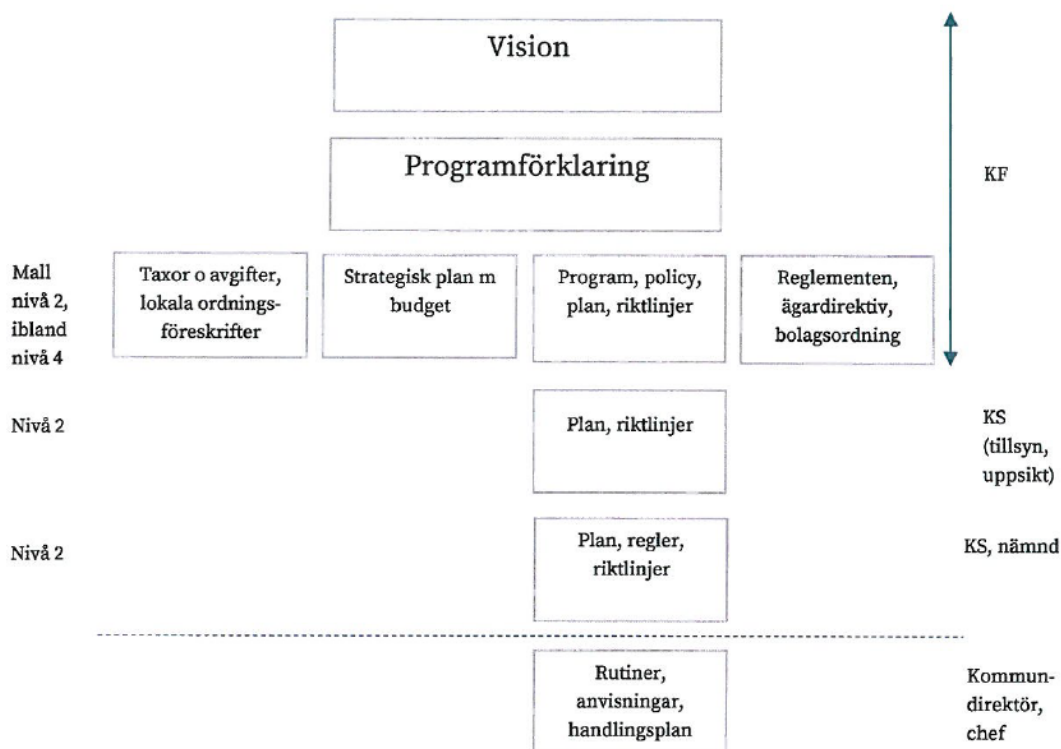
Riktlinjer

Regler

Styrdokument i Skövde kommun

Syftet med de styrdokument som finns i Skövde kommun är att nå en ökad tydlighet i kommunens styrning. Det ska vara tydligt för invånare, företag och andra intressenter vad som gäller i Skövde inom ramen för det kommunala åtagandet. Vidare ska styrdokumenten bidra till att medarbetare och förtroendevalda kan utföra sina olika uppdrag på rätt sätt.

Politiskt beslutade styrdokument beslutas av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen eller av nämnderna. Enligt kommunallagen (KL 3 kap. 9§) ska styrdokument alltid beslutas av kommunfullmäktige, oavsett vilken verksamhet inom kommunen det avser, om det bedöms vara av större vikt eller ha principiell beskaffenhet för kommunen.

Plan

En plan ska bidra till att uppfylla visionen. Planen kan innehålla detaljer som inte alltid direkt kan härledas ur visionen och är det mest konkreta av de politiskt beslutade styrdokumenten. En plan kan beskriva önskade åtgärder, vem som ansvarar för genomförandet, när det ska vara gjort och vilka prioriteringar som ska ske.

Planen beslutas av kommunfullmäktige om den är styrande för flera nämnder.

Innehåll

1	Inledning	5
1.1	Syfte med planen	5
1.2	Vem som omfattas av planen	5
1.3	Bakgrund till planen.....	5
1.4	Koppling till andra styrande dokument och lagstiftning	6
1.5	Genomförande av planen	6
1.6	Uppföljning av planen.....	7
2	Förklaring av planens uppbyggnad	8
2.1	Planens olika delar.....	8
2.2	Övergripande mål, delmål och indikatorer	9
2.2.1	Indikatorer.....	9
2.2.2	Rådighet	9
3	Begränsad klimatpåverkan	11
3.1	Målbilder.....	11
3.1.1	Målbild Skövdes geografiska område.....	12
3.1.2	Målbild Skövde kommunkoncern.....	14
3.2	Delmål	17
3.2.1	Skövde kommun minskar klimatpåverkan från energianvändning.....	17
3.2.2	Skövde kommun producerar enbart energi med låg klimatpåverkan.....	19
3.2.3	Skövde kommun minskar klimatpåverkan från resor och transporter	21
3.2.4	Skövde kommunkoncern minskar klimatpåverkan från konsumtion.....	24
3.2.5	Skövde kommunkoncern serverar måltider med låg klimatpåverkan	25
3.2.6	Skövde kommunkoncern ska göra investeringar som bidrar till minskad klimatpåverkan	26
4	Strategier för genomförande av planen	27
4.1	Samordningsansvarig driver och samordnar sin strategi	28
4.2	Strategi: Vi agerar som föregångare	29
4.3	Strategi: Vi skapar förutsättningar för att leva hållbart	30
4.4	Strategi: Vi skapar förutsättningarna för cirkulär ekonomi	31
4.5	Strategi: Vi skapar förutsättningarna för klimatneutralt byggande	33
4.6	Strategi: Vi skapar förutsättningarna för hållbara resor och transporter.....	34
4.7	Strategi: Vi verkar för en hållbar och robust energiförsörjning	35
4.8	Strategi: Vi arbetar strategiskt med finansiering för ökad takt i omställningen.....	36
	Referenser	37

Bilaga A Begreppsförklaring	A-1
Bilaga B Miljöbedömning av Energi- och klimatplan 2020-2030 - Del 1. Strategi	B-1
Bilaga C Koldioxidbudget	C-1
Bilaga D Uppföljning av klimatpåverkan från energianvändning	D-1
Bilaga E Uppföljning av energi-och klimatplan år 2011-2020	E-1
Bilaga F Dataunderlag	F-1

Dokumenttyp: Plan

Dokumentet gäller för: xxx

Diarienummer: XXX

Reviderad: XXX

Giltighetstid: xxx

Tidpunkt för aktualitetsprövning: XXX

Dokumentansvarig: XXX

Andra tillhörande dokument: XXX

1 Inledning

1.1 Syfte med planen

Skövde kommuns energi- och klimatplan ska bidra till att uppfylla kommunens vision som säger att ”miljömedvetenheten ska öka och vi ska verka för att såväl individer som organisationer lever resurssnålt och ansvarsfullt, med kommande generationer i åtanke”.

Planen visar riktningen och är den gemensamma plattformen för kommunens långsiktigt strategiska klimatarbete. Planen är kommunens övergripande styrdokument i arbetet att begränsa klimatpåverkan och således mildra konsekvenserna av ett framtida förändrat klimat.

Klimatförändringarna påverkar förutsättningarna för människor, djur och hela ekosystem. Friska ekosystem med en rik biologisk mångfald är helt avgörande för att vi ska kunna begränsa uppvärmningen och uppnå våra klimatmål. En rik biologisk mångfald innebär att vi har landskap med olika naturtyper, olika arter och en stor genetisk variation inom arter både inom det vilda och inom det av människan kultiverade djur- och växtbruket. Biologisk mångfald är variationsrikedomen bland levande organismer av alla ursprung, inklusive landbaserade, marina och andra akvatiska ekosystem och de ekologiska komplex i vilka dessa organismer ingår. Detta innefattar en mångfald inom arter, mellan arter och av ekosystem. Ett rikt och motståndskraftigt ekosystem är som en försäkring mot företeelser som kommer att bli allt vanligare som en följd av klimatförändringarna. Vi behöver bruka jorden på ett sätt som tar hänsyn till både den biologiska mångfalden och till klimatet samtidigt.

Planen har också som syfte att visa kommunens riktning i klimatarbetet för att på så sätt ta vara på och utveckla medborgarnas, företagens och organisationernas engagemang i klimatfrågan.

1.2 Vem som omfattas av planen

Planen omfattar hela kommunkoncernen men är endast vägledande för kommunalförbunden. Planen gäller från antagande till och med 2030.

1.3 Bakgrund till planen

Under klimattoppmötet i Paris 2015 beslutade världens länder att man ska hålla den globala temperaturökningen under två grader, med sikte på 1,5 grad. 2017 antog Sverige ett klimatpolitiskt ramverk. Ramverket består av en klimatlag, klimatmål och ett klimatpolitiskt råd. Det långsiktiga målet innebär att Sverige inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser år 2045. För att Sverige som nation ska nå de mål som antagits behöver varje kommun i landet bidra genom att göra sitt yttersta för att minska utsläppen.

Av denna anledning fick sektor samhällsbyggnad under våren 2019 i uppdrag av kommunstyrelsen att ta fram en ny energi- och klimatplan då den gällande planen sträckte sig fram till och med 2020. Den nya energi- och klimatplanen har tagits fram av sektor samhällsbyggnad i samverkan med berörda sektorer och bolag.

1.4 Koppling till andra styrande dokument och lagstiftning

Parisavtalet, agenda 2030 och lagstiftning som EU-direktiv är de mest övergripande målen och regelverken Skövde kommun följer inom energi- och klimatområdet. Under det finns även nationell lagstiftning, som miljöbalken och miljö kvalitetsnormer, samt nationella miljömål som har som syfte att ge en långsiktig miljöpolitisk målbild. Till detta kommer också de regionala mål som finns uppsatta av Västragötalandsregionen, vars syfte är att vara en samlande kraft för en miljödriven utveckling och tillväxt i Västra Götaland.

Strategisk plan med budget är det styrdokument som är övergripande för alla kommunens styrelser och nämnder. Kommunen har också ett antal andra styrdokument som relaterar till energi- och klimatplanen, dessa är:

- Avfallsplan
- Cykelstrategi och cykelplan
- ÖP2025
- Trafikstrategi
- Folkhälsopolitiskt program
- Etableringsprogram
- Nämndsriktlinje för fordon och resor
- Nämndsriktlinje gällande energi
- Plan för laddinfrastruktur
- Kollektivtrafikplan
- Parkeringsstrategi
- Boendestrategiskt program
- Riktlinjer för inköp
- Upphandlingspolicy
- Elhandelsriktlinje
- Finanspolicy
- Finansriktlinje

1.5 Genomförande av planen

Sektor samhällsbyggnad förvaltar planen samt är drivande och samordnande för att kommunen uppfyller de målsättningar som antagits i planen.

Det är kommunens samtliga nämnder, styrelser och bolag som ansvarar för att i sina egna verksamhetsplaner identifiera och prioritera åtgärder som behöver genomföras inom respektive ansvarsområde, för att nå målen som är uppsatta i planen.

Planen består av två större delar som ihop utgör den fullständiga planen, men som arbetas fram var för sig. Sektor samhällsbyggnad kommer utöver den strategiska delen av planen även författa *Del 2. Färdplan och åtgärder*, som beskriver hur kommunen ska nå den målbild som är satt till 2045 samt samla åtgärder som tillsammans bidrar till att kommunen uppnår målen uppsatta i den strategiska delen av energi- och klimatplanen. Planens olika delar beskrivs djupare i avsnitt 2.1.

Innehållet i planens olika delar kommer arbetas fram i samråd med övriga delar i kommunkoncernen.

En referensgrupp bestående av representanter från akademi, näringsliv och civilsamhällets organisationer kommer att bildas. Syftet med gruppen är att bedöma och rekommendera åtgärder kopplade till planen samt bistå i analysen av kommunens implementering av planen. Gruppen kommer även ge rekommendationer relaterat till uppföljningen och förslag till fortsatt arbete.

1.6 Uppföljning av planen

Uppföljning av måluppfyllelse ska göras årligen. Resultatet av uppföljningen ska rapporteras till kommunfullmäktige.

Planen kommer kompletteras då alla planens delar är framtagna. Planen som helhet kommer även att utvärderas varje mandatperiod. Efter varje utvärdering kan, om det anses nödvändigt, revidering ske. En slutgiltig utvärdering skall genomföras 2031. Kommunstyrelsen ansvarar för att samordna och sammanställa uppföljning och utvärdering.

För att skapa engagemang i kommunen kring klimatfrågan är det viktigt att kommunkoncernens arbete kring energi- och klimatplanen kommuniceras kontinuerligt. Detta kan göras på flera sätt så som att med hjälp av webb-baserade verktyg illustrera uppföljning av indikatorer, genom att årligen ge ut en miljöredovisning eller med hjälp av sociala medier. Kommunkoncernen ska nyttja de befintliga kanaler som finns för kommunikation av klimatarbetet samtidigt som vi utforskar nya sätt att nå ut till våra medarbetare, invånare och vårt näringsliv.

Utöver ovanstående uppföljning kommer kommunen i och med sitt deltagande i borgmästaravtalet vartannat år med start 2021 rapportera resultat till CDP (Carbon Disclosure Project). Detta gör att kommunen kan jämföra sig med andra kommuner i Sverige och världen då frågor ställda av CDP följer internationella standarder.

2 Förklaring av planens uppbyggnad

Innehållet i planen har sin utgångspunkt i FN:s globala hållbarhetsmål (Agenda 2030), parisavtalet och Sveriges nationella miljömål. Planen fokuserar på energiproduktion, energianvändning och de utsläpp av växthusgaser som är kopplade till energianvändning och energiproduktion. Men planen fokuserar också på de utsläpp av växthusgaser som genereras genom konsumtion av varor och tjänster.

Hållbar utveckling är ett brett begrepp som används för att peka ut en önskvärd samhällsutveckling och som i Bruntlandrapporten beskrivs enligt följande:

”Hållbar utveckling är utveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov.”

I stort kan hållbarhet delas in i tre delar, ekonomisk hållbarhet, social hållbarhet och ekologisk hållbarhet och där hållbarutveckling nås genom att ta hänsyn till alla tre delar. Det går också beskriva hållbarhet enligt en hierarki, där grunden i ett hållbart samhälle är den ekologiska hållbarheten då det är en förutsättning för social och ekonomisk hållbarhet. Utan en stabil ekologiskt hållbar grund finns inget att bygga vidare på. På samma sätt behöver även den sociala hållbarheten ligga till grund för möjligheten till ekonomisk hållbarhet.

För Skövdes energi- och klimatplan ligger huvudfokus på den ekologiskt hållbara utvecklingen, detta för att samhällets klimatpåverkan är på god väg att rubba den fundamentala grund ett hållbart samhälle vilar på. Men i Skövde kommun strävar vi efter hållbar utveckling, varför energi- och klimatplanen även ska ta hänsyn till ekonomisk och social hållbarhet.

2.1 Planens olika delar

Planen består av två delar som ihop utgör den fullständiga planen, men som arbetas fram var för sig.

Energi- och klimatplanens två delar är:

- Del 1. Strategi
- Del 2. Färdplan och åtgärder

För att kommunen ska kunna accelerera arbetet med att begränsa klimatpåverkan behöver man arbeta på flera olika nivåer. Den översta nivån är den strategiska målsättning och det övergripande arbetssättet i kommunen, detta beskrivs i *Del 1. Strategi*.

Den strategiska målsättningen måste sedan brytas ned för att skapa en färdplan. Färdplanen visar när i tid olika delmålsättningar behöver nås, vilken nivå de olika målsättningarna ligger på samt vilka eventuella konsekvenser målsättningarna får för den sociala, ekonomiska och ekologiska hållbarheten. Kopplat till färdplanen finns också största delen av det som behöver göras för att nå målsättningen, åtgärderna. Färdplan till 2030 och åtgärds katalog utgör tillsammans den andra delen av energi- och klimatplanen, *Del 2. Färdplan och åtgärder*.

2.2 Övergripande mål, delmål och indikatorer

Planen har en övergripande målbild för det geografiska området, vars syfte är att begränsa klimatpåverkan. Som komplement till den geografiska målbilden finns också en målbild som endast gäller för den kommunkoncernen. Målbilderna styr tillsammans kommunens och kommunkoncernens utveckling i en riktning som möjliggör för kommande generationer att fortsätta bygga ett samhälle som vilar på en stabil ekologiskt hållbar grund.

Till dessa målbilder finns sex delmål som alla bidrar till att kommunen når de övergripande målbilderna. Delmålen lyfter några utvalda områden där vi behöver göra störst insats och där vi behöver följa utvecklingen extra noggrant.

Kopplat till varje delmål finns ett antal nyckelaktörer identifierade. Nyckelaktörerna är de delar av kommunkoncernen som har störst påverkan, antingen genom direkt rådgivning eller indirekt rådgivning, på just det delmålet. Det kan fortfarande vara så att det finns andra aktörer som också påverkar delmålet, men då troligtvis inte i samma grad.

2.2.1 Indikatorer

Till målbilderna och för varje delmål finns en eller flera indikatorer kopplade, där nuläge och målvärde anges. Det finns i många fall flera saker som tillsammans visar om utvecklingen går åt rätt håll eller inte. Indikatorerna är vad som följs upp årligen och utvärderas. Indikatorerna konkretiserar vad som behöver uppnås till angivet målar för att kommunen ska kunna säga att man nått delmålen och målbilderna.

Energi- och klimatplanen gäller till 2030. Men delmålens indikatorer kan ha målar satt innan 2030. Det är för att dessa indikatorer bedöms lättare att nå eller för att omställningen på dessa områden behöver gå fortare. Indikatorerna för den målbilderna har målar 2045 men även ett delmål till 2030, eftersom det så länge planen gäller. Analys av lämpliga målvärden för indikatorerna behandlas i planens andra del, *Del 2. Färdplan och åtgärder*, och kompletteras i planens första del, *Del 1. Strategi*, då den andra delen är antagen av kommunfullmäktige.

2.2.2 Rådighet

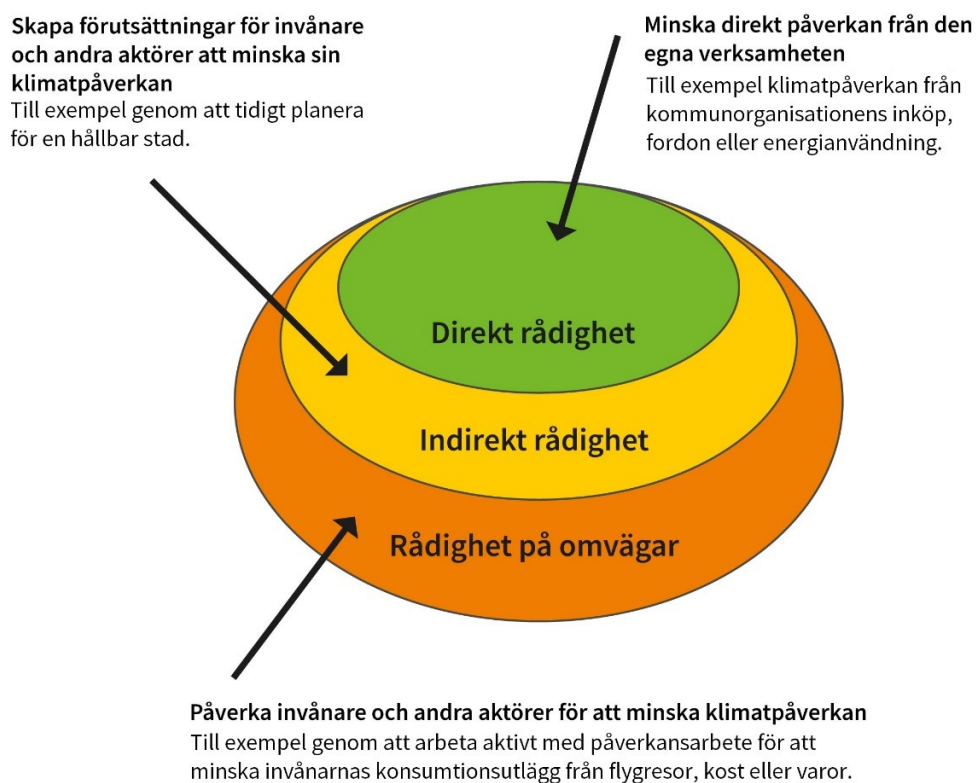
För att den målbilderna och delmålen ska kunna nås behöver förändringar ske i alla delar av samhället. Skövde kommunkoncern har olika grad av rådighet beroende på vad i samhället vi behöver förändra, man kan också säga att förutsättningarna för kommunen att påverka en viss fråga varierar. Därför behöver vi vara medvetna om vilken typ av rådighet vi har i olika sammanhang.

Det vi kallar direkt rådighet har kommunen i frågor som främst rör verksamheten, men det kan också vara när vi på ett eller annat sätt utövar förbud. Det är rådighet över saker vi kan ta beslut om som direkt får en effekt kopplat till energianvändning, energiproduktion eller utsläpp av växthusgaser. Det kan till exempel vara verksamheternas val av fordon, energianvändning i fastigheter som förvaltas av kommunen, klimatpåverkan som orsakas av de varor kommunen köper in eller vid införande av miljözoner för trafik.

Det vi kallar indirekt rådighet har kommunen i frågor som påverkar kommunens invånare att leva mer klimatsmart, men där kommunen inte kan tvinga. Ett exempel på indirekt rådighet är att vi som

kommun kan besluta om utbyggnaden av cykelbanor, som möjliggör för fler att använda cykel istället för bilen. Men kommunen kan aldrig tvinga invånarna att använda cykelbanorna.

Kommunen har också något vi kallar rådighet på omväg. Denna typ av rådighet gäller där kommunen genom information och påverkansarbete kan minska utsläppen från kommunens invånare och näringsliv. Detta kan exempelvis vara genom utbildning av barn- och unga eller genom den kommunala energi- och klimatrådgivning. Men också genom att påverka regionen och nationellt inom frågor som rör energi och klimat.

Figur 1. Illustration över kommunens rådighet.

3 Begränsad klimatpåverkan

3.1 Målbilder

Jordens klimat blir allt varmare.

Klimatet har varierat naturligt i alla tider. Mätningar visar att sedan 1800-talets andra hälft har medeltemperaturen ökat med i närheten av en grad. Det är inte bara luften som värms upp, även världshaven blir varmare och världens isar smälter, vilket får konsekvenser för hur vi lever och bor. (Naturvårdsverket, 2020)

Den 4 november 2016 trädde det globala klimatavtalet från Paris ikraft. Kärnan i Parisavtalet är att minska utsläppen av växthusgaser, samt att stödja de som drabbas av klimatförändringarnas effekter. Avtalet slår fast att den globala temperaturökningen ska hållas väl under två grader och att man ska sträva efter att begränsa den till 1,5 grader. (Naturvårdsverket, 2020)

Medeltemperaturen i jordens atmosfär har hittills ökat med mer än en grad sedan förindustriell tid och effekterna av temperaturökningen märks redan. De åtaganden som hittills gjorts inom Parisavtalet beräknas begränsa uppvärmningen till 3,2 grader (United Nations Environment Programme, 2019).

Den bebyggelse och bebyggelsestruktur som finns idag är byggd efter ett visst klimat. Det framtida klimatet, som successivt blir varmare och mer påverkat av extrem nederbörd, ställer därför stora krav på samhällsplanering och infrastruktur. Ett ökat antal värmeböljor, skyfall, översvämningar samt mer torka ökar också risken för skador, sjukdomar och dödsfall. Därför ger ett förändrat klimat även ökade krav på sjukvård och omvårdnad. (SMHI, 2018)

Genom att jobba hårt med att begränsa klimatpåverkan från alla som bor och verkar i Skövde kommun kan vi bidra till att minska klimatförändringarna. Vårt samhälle behöver stå väl rustat för framtiden.

Även om fokus primärt ligger på att minska utsläppen av växthusgaser behöver Skövde kommunkoncern också arbeta för att möjliggöra och applicera tekniker för lagring av koldioxid. Jorden har en naturlig förmåga att binda koldioxid. Jord- och skogsbruk kan vara stora källor till växthusgasutsläpp men med rätt skötsel kan marken binda mer kol ur atmosfären än vad jord- och skogsbruket släpper ut. Genom att förbättra markens förmåga att hålla vatten och minska erosion går det också öka kolinlagringen i jorden (Sveriges lantbruksuniversitet, 2020). Skövde kommun som organisation kan genom ett långsiktigt hållbart skogsbruk, återställande av våtmarker och anläggande av permanenta gräsvallar komplettera naturliga kolsänkor och på det sättet bidra till att målet om nettonollutsläpp av växthusgaser nås. Det finns även andra sätt att binda koldioxid på, där exempelvis biokol och CCS (carbon capture and storage) är två tekniker.

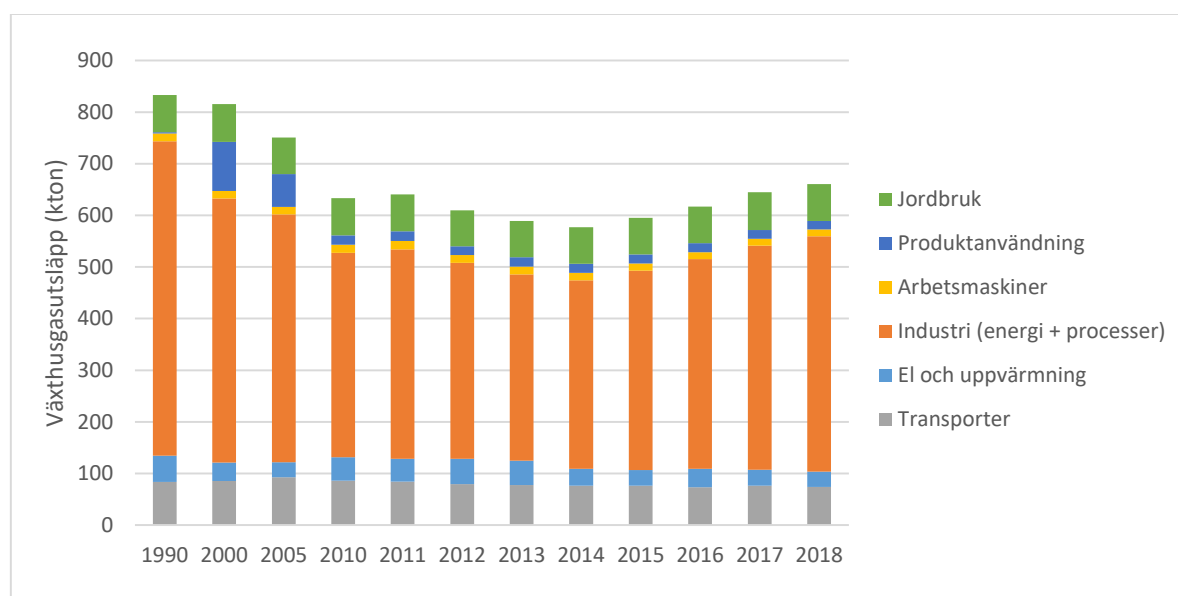
Skövde kommun är som regional nod en viktig del av fd Skaraborgs län. Genom att driva utvecklingen i regionen kan vi skapa rätt förutsättningar för omställningen till ett hållbart samhälle. Som en stor arbetsgivare i Västra Götaland finns också betydande möjligheter för Skövde kommunkoncern att bidra genom att minska de egna växthusgasutsläppen.

3.1.1 Målbild Skövdes geografiska område

Skövdes klimatavtryck är noll år 2045

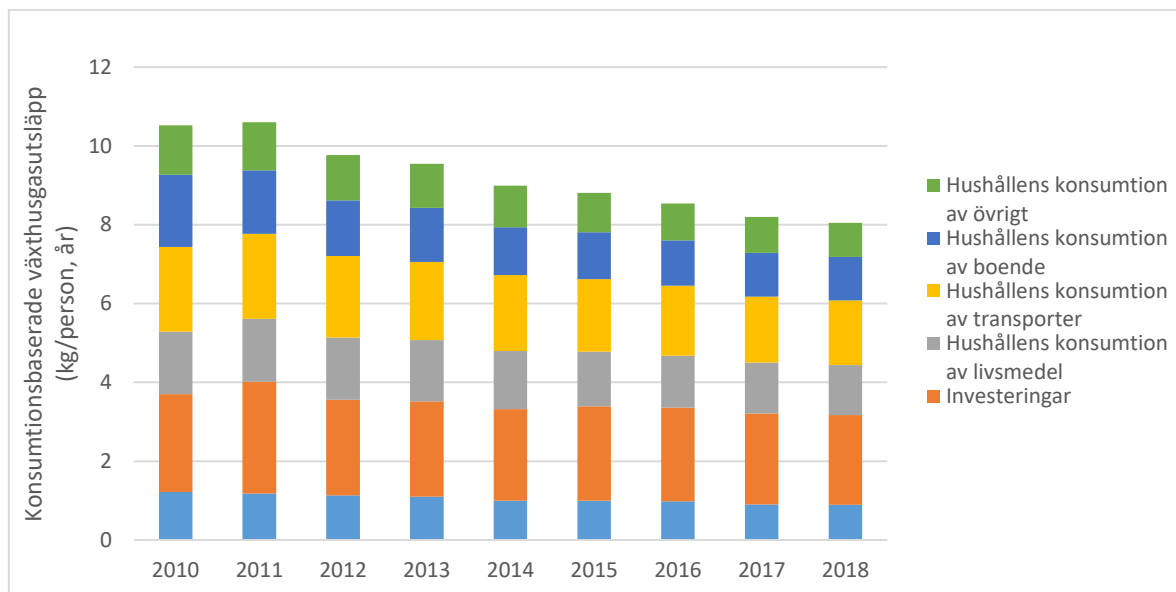
Målbilden är en sammanvägning av de direkta utsläpp av växthusgaser som sker inom Skövde kommuns geografiska område samt de utsläpp av växthusgaser som kommer från hushållens konsumtion, den offentliga sektorns konsumtion och samhällets investeringar.

Med direkta utsläpp av växthusgaser avses alla de växthusgasutsläpp som sker inom Skövde kommuns geografiska område. Det är exempelvis hushållens direkta växthusgasutsläpp, Skövde kommunkoncerns växthusgasutsläpp och näringslivets växthusgasutsläpp, men det innefattar inte växthusgasutsläpp från el som producerats i en annan kommun även om den använts inom Skövde kommuns geografiska område. Växthusgasutsläppen de senaste 30 åren går att se i figur 1.

Figur 2. Direkta utsläpp av växthusgaser omräknat till koldioxidekvivalenter (CO₂e) inom Skövde kommuns geografiska område åren 1990-2018. (Statistik från RUS hämtad november 2020)

De konsumtionsbaserade växthusgasutsläppen inkluderar å andra sidan en produkts alla utsläpp som sker i alla led innan den konsumeras, oavsett var dessa växthusgasutsläpp sker. (Naturvårdsverket, 2020)

Figur 3. Konsumtionsbaserade växthusgasutsläpp av växthusgaser omräknat till koldioxidekvivalenter (CO₂e) per person och år mellan 2010 och 2018 i Sverige. (Statistik från Naturvårdsverket framtagen av SCB, hämtad april 2021)

Målbilden att Skövdes klimatavtryck ska vara noll 2045 kan Skövde kommunkoncern arbeta för eftersom vi:

- köper in varor och tjänster och därför kan ställa krav i upphandlingar
- kan påverka klimatpåverkan vid byggande av lokaler, bostäder och infrastruktur
- planerar Skövde kommuns stadsutveckling
- planerar trafikinfrastruktur så som gångbanor, cykelbanor och vägar
- förvaltar en betydande del av kommunens laddinfrastruktur för elfordon
- ansvarar för en betydande del av energiproduktionen och energiinfrastrukturen i kommunen
- genom utbildning och rådgivning kan guida våra invånare och vårt näringsliv till mer hållbara livsstilar och konsumtionsmönster
- kan påverka energianvändning och klimatpåverkan genom tillsyn, rådgivning, utbildning och kunskapsspridning.

Målbilden följs upp både med hjälp av följande indikatorer tillsammans med delmålens indikatorer:

Tabell 1. Indikatorer som visar om Skövde är på väg att nå målbilden "Vi ska verka för att Skövdes klimatavtryck år 2045 är noll".

Indikator	Nuläge	Målvärde 2030	Målvärde 2045
Direkta utsläpp av växthusgaser per invånare och år inom Skövdes geografiska område	12,02 kg CO ₂ e/inv. (2018)	ⁱ	0 kg CO ₂ e/inv.

ⁱ Målvärde till 2030 analyseras i planens andra del, Del 2. Färdplan och åtgärder, och kompletteras här när analysen är gjord och målvärdena är antagna av kommunfullmäktige.

Konsumtionsbaserade utsläpp av växthusgaser per invånare i Sverige	8,87 ton CO ₂ e/inv. (2017)	ii	0 kg CO ₂ e/inv.
--	--	----	-----------------------------

3.1.2 Målbild Skövde kommunkoncern

Skövde kommunkoncern är en fossilfri, förnybar och energieffektiv organisation år 2030

Västra Götalands län har ett av de mest ambitiösa regionala klimatmålen i Sverige. 2030 ska regionen vara fossiloberoende vilket innebär att utsläppen av växthusgaser i regionen ska minska med 80 procent från 1990-års nivå till år 2030. Dessutom har regionen mål om att minska de konsumtionsbaserade växthusgasutsläppen med 30 procent till 2030 jämfört med 2010.

Skövde kommunkoncern ska vara ett föredöme i samhällsutvecklingen, därför ska organisationen fasa ut användningen av fossila energikällor samtidigt som vi minskar vår energianvändning och ökar användandet av förnybar energi. Detta då dessa tre områden tillsammans bidrar till att vi minskar utsläppen av växthusgaser.

Målbilden att Skövdes kommunkoncern är en fossilfri, förnybar och energieffektiv organisation år 2030 kan vi arbeta för eftersom vi:

- kan påverka energi- och effektanvändningen i våra lokaler och bostäder
- har full rådighet över vilken typ av transportsätt vi använder
- kan minska klimatpåverkan vid nybyggnation av lokaler, bostäder och infrastruktur
- köper in varor och tjänster och därför kan ställa krav i upphandlingar
- styr vilka måltider som serveras inom exempelvis skola och äldreomsorg
- själva beslutar över vår kapitalförvaltning.

Målbilden följs upp både med hjälp av följande indikatorer tillsammans med delmålens indikatorer:

Tabell 2. Indikatorer som visar om Skövde är på väg att nå målbilden ”Skövde kommunkoncern är en fossilfri, förnybar och energieffektiv organisation år 2030”.

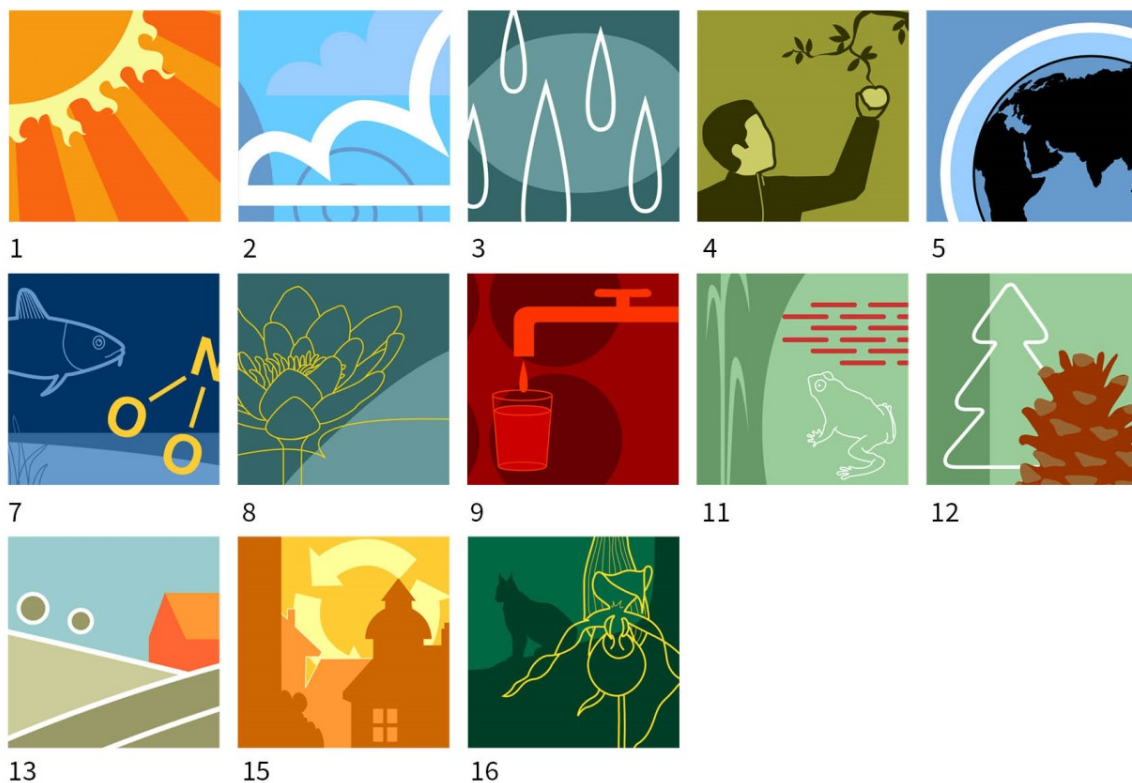
Indikator	Nuläge	Målvärde 2030	Målvärde 2045
Utsläpp av växthusgaser från Skövde kommunkoncern	i	ii	0 kg CO ₂ e

ⁱ Fullständiga uppgifter om kommunens utsläpp växthusgaser finns inte tillgängliga (2020). Analys utförs under planens antagna tid och planen kompletteras med uppgifter då analysen är genomförd.

ⁱⁱ Målvärde till 2030 analyseras i planens andra del, Del 2. Färdplan och åtgärder, och kompletteras här när analysen är gjord och målvärdena är antagna av kommunfullmäktige.

Användning av fossil energi inom kommunkoncernen	i	0 MWh	-
Andelen förnybar energi inom kommunkoncernen	i	100 %	-
Kommunkoncernens energianvändning per invånare	i	ii	-

Målbilderna relaterar till dessa nationella miljömål:

Figur 4. 1. Begränsad klimatpåverkan; 2. Frisk luft; 3. Bara naturlig försurning; 4. Giftfri miljö; 5. Skyddande ozonskikt; 7. Ingen övergödning; 8. Levande sjöar och vattendrag; 9. Grundvatten av god kvalitet; 11. Myllrande våtmarker; 12. Levande skogar; 13. Ett rikt odlingslandskap; 15. God bebyggd miljö; 16. Ett rikt växt- och djurliv.

Målbilderna relaterar också till dessa globala hållbarhetsmål inom Agenda 2030:

Figur 5. 3. God hälsa och välbefinnande; 7. Hållbar energi för alla; 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt; 9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur; 13. Bekämpa klimatförändringarna; 11. Hållbara städer och samhällen; 12. Hållbar konsumtion och produktion; 15. Ekosystem och biologisk mångfald.

3.2 Delmål

3.2.1 Skövde kommun minskar klimatpåverkan från energianvändning

Målet gäller både för kommunen som geografiskt område och Skövde kommunkoncern.

Den el som används i Skövde kommer främst från andra delar av Sverige och övriga Europa medan fjärrvärme produceras och används lokalt. I Sverige produceras el främst från vattenkraft, kärnkraft, biobränslen och vindkraft – vilka alla har låg klimatpåverkan. Men det svenska elnätet är sammankopplat med våra nordiska grannar samt norra Europa och därmed påverkas våra utsläpp av växthusgaser även av hur elproduktion sker i andra länder. Både elproduktionen och värmeproduktionen varierar över året beroende på efterfrågan av energi och växthusgasutsläppen en viss årstid beror på vilka energikällor som finns tillgängliga.

För att minska växthusgasutsläppen från energianvändningen behöver den energi vi använder komma från energikällor med låg klimatpåverkan. Vi behöver också använda mindre energi genom att bygga energieffektiva byggnader som använder lite energi per ytenhet på årsbasis, energirenovera äldre byggnader, effektivt nyttja den lokalyta vi redan har samt byta ut äldre elutrustning mot ny elutrustning som är energieffektivare. Här har kommunen genom energi- och klimatrådgivaren en viktig roll att utbilda, inspirera och rådge kommunens invånare, föreningar och företag kring att bo och verka mer klimatvänligt.

Energieffektivisering har tidigare främst handlat om att minska energianvändningen eftersom elnätets överföringskapacitet inte varit begränsande i de flesta fall. Framöver kommer det krävas mer el till industri- och transportsektorn för att de sektorerna ska kunna minska sina växthusgasutsläpp. Men med ökad elanvändning kommer också ett ökat effektbehov. För att elnätets överföringskapacitet ska räcka behöver vi minska effektbehovet i andra delar av samhället. Detta kan åstadkommas genom energieffektivisering, genom smart styrning av energianvändningen men också genom att jämna ut effekttopparna över tid med hjälp av olika energilagringstekniker eller genom att avlasta elnätet och istället nyttja fjärrvärmenätet där det är lämpligt.

Skövde kommunkoncern ska minska växthusgasutsläppen från använd energi och arbeta för att minska toppbelastningen på elnätet. Det innebär att energieffektivisering är aktuellt om konsekvensen av åtgärden minskar energianvändningen och samtidigt minskar klimatpåverkan.

Tabell 3. Indikatorer som visar om Skövde är på väg att nå delmålet ”Skövde kommun minskar klimatpåverkan från energianvändning”.

Indikator	Nuläge	Målvärde 2030
Total energianvändning per invånare inom Skövde kommun, exklusive transport	35,2 MWh/inv. (2017)	i
Energianvändningen per kvadratmeter (verksamhetsel, fastighetsel och värme) i Skövde kommun som organisations egna lokaler	179,2 kWh/m ² (2019)	i
Energianvändningen per kvadratmeter (verksamhetsel, fastighetsel och värme) i AB Skövdebostädernas bostäder	111,6 kWh/m ² (2019)	i

Nyckelaktörer: AB Skövdebostäder, Skövde Energi AB, Miljösamverkan Östra Skaraborg, Kommunstyrelsen, Servicenämnden, Skövde stadshus AB.

ⁱ Målvärde till 2030 analyseras i planens andra del, Del 2. Färdplan och åtgärder, och kompletteras här när analysen är gjord och målvärdena är antagna av kommunfullmäktige.

3.2.2 Skövde kommun producerar enbart energi med låg klimatpåverkan

Målet gäller både för kommunen som geografiskt område och Skövde kommunkoncern.

Som ägare av Skövde Energi AB har Skövde kommunkoncern goda förutsättningar att skapa ett energisystem med låg klimatpåverkan. Skövde Energi AB har ett väl utbyggt fjärrvärmenät och producerar både el och fjärrvärme i sina kraftvärmeverk. Bolaget har även antagit *Färdplan för fossilfri uppvärmning* samt *Färdplan el för ett fossilfritt* samhälle som är en del av initiativet *Fossilfritt Sverige*.

Redan nu (2019) är andelen fossilt bränsle i Skövde Energi ABs produktionsmix liten, endast någon enstaka procent. Däremot står energiåtervinning av avfall, som till stor del består av fossilt material, för mellan 35 och 40 procent av den totala energiproduktionen. Som ett steg i att minska klimatpåverkan från avfallsförbränning behöver mängden fossil plast i avfallet minska genom ett förebyggande avfallsarbete och bättre insamlingsmetoder för plast.

EU:s avfallstrappa visar prioriteringsordningen för avfallshantering i hela EU och som ett led att nå ett cirkulärt samhälle måste mängden avfall som går till energiåtervinning minska, medan mer avfall måste förebyggas, återanvändas och återvinnas. Skövde kommunkoncern måste därför använda den rådighet kommunen har så att det avfall som förbränns i våra anläggningar är material som på sikt inte längre kan återanvändas eller materialåtervinnas.

Kommunen använder en stor mängd el inom den kommunala verksamheten och det är viktigt att denna el kommer från förnybara källor. Därför behöver vi fortsätta installera solceller som genererar el vi kan använda direkt i verksamheten. Vi måste framledes även använda oss av olika lösningar för energilagring, både på kort och lång sikt. Detta för att stabilisera elnätet samtidigt som vi får högre nyttjandegrad på den egenproducerade elen.

För att detta mål ska kunna uppnås utan att de ekonomiska konsekvenserna blir för stora är det viktigt att kommunkoncernen också arbetar med energieffektivisering, vilket beskrivs i avsnitt 3.2.1.

Tabell 4. Indikatorer som visar om Skövde är på väg att nå delmålet ”Skövde kommun producerar enbart energi med låg klimatpåverkan”.

Indikator	Nuläge	Målvärde 2030
Direkta växthusgasutsläpp från energiproduktion inom Skövde kommun, exklusive transport	29 483 ton CO ² e/år (2018)	i
Andelen energi som produceras av förnybara bränslen i Skövde Energi ABs produktionsanläggningar	82 % (2019)	i
Mängden el från solceller som produceras i av kommunkoncernen	357 MWh (2019)	i
Mängden plast i förbränt avfall	ii	i

Nyckelaktörer: Skövde Energi AB, Servicenämnden, AB Skövdebostäder, Kreativa hus AB.

ⁱ Målvärde till 2030 analyseras i planens andra del, Del 2. Färdplan och åtgärder, och kompletteras här när analysen är gjord och målvärdena är antagna av kommunfullmäktige.

ⁱⁱ Fullständiga uppgifter finns inte tillgängliga (2020). Analys utförs under planens antagna tid och planens kompletteras med uppgifter då analysen är genomförd.

3.2.3 Skövde kommun minskar klimatpåverkan från resor och transporter

Målet gäller både för kommunen som geografiskt område och Skövde kommunkoncern.

Mellan 2010 och 2017 minskade utsläppen av växthusgaser från resor och transporter i Skövde kommun med 11 procent. Men fortfarande står resor och transporter för näst störst geografiska växthusgasutsläpp i kommunen, efter industrin. Dessutom har Skövde idag ett stort beroende av omvärlden för att förse fordonsflottan med fossilt drivmedel. För att minska beroendet av omvärlden samtidigt som vi minskar utsläppen av växthusgaser krävs att användningen av fossila drivmedel upphör och ersätts med olika förnybara drivmedel och elfordon. Tillgången på förnybara drivmedel kommer dock troligtvis inte att räcka till dagens vägtrafikvolym och dessutom sjöfart, flyg och arbetsmaskiner samt övriga sektorer (Sveriges radio, 2020). Därför behöver också vägtrafikens volym minska.

Delmålet är satt utifrån det nationella målet och innebär att Skövde ska minska växthusgasutsläppen från transporter med 70 procent till 2030. Skövde kommunkoncern ska också verka för att kommunen som geografiskt område har en fossilfri fordonsflotta till 2030, i enlighet med den målsättning som Västra götalandregionen beslutat om.

Mellan 2020 och 2030 kommer samhället se en snabb ökning av antalet elektrifierade transportlösningar. Detta kommer skapa utmaningar och flera delar av kommunkoncernen kommer bli involverade på ett eller annat sätt i omställningen. Det är viktigt att kommunkoncernen anammar ett systemperspektiv för att koncernen tillsammans ska kunna bidra till en långsiktig och hållbar infrastruktur för laddning av fordon. Systemperspektivet innebär bland annat ansvaret att undvika effekttoppar genom användningen av ”smarta” laddsystem i kombination med olika typer av energilager och/eller så kallade ”vehicle to grid” lösningar. Men systemperspektivet innebär också en helhetssyn kring utformning och betalsystem för laddplatser i Skövde kommun.

För att nå delmålet krävs att vi genom smart stadsplanering ökar mobiliteten och tillgänglighet i samhället samtidigt som vi minskar växthusgasutsläpp genom att fasa ut fossila bränslen i våra transporter. Vi behöver göra det attraktivt för invånare och besökare att välja kollektivtrafik, gång eller cykel istället för bilen. Skövde kommunkoncern behöver också öka användningen av andra typer av färdmedel och fordonstyper än bilen inom den egna organisationen.

Vid valet av nytt fordon finns en uppsjö av kriterier att ta hänsyn till, där klimataspekten är en del. För att minska klimatpåverkan från våra egna transporter behöver vi successivt arbeta mot att koncernens egna fordon drivs med drivmedel med låg klimatpåverkan. Det betyder att allt eftersom fordonsparken förnyas behöver det fossila bränslet försvinna som drivmedel hos de fordon där det är möjligt. Därefter behöver koncernen vidare fokusera på de fordon som har lägst klimatpåverkan och låga utsläpp av partiklar, svavel och marknära ozon, vilka har en negativ effekt på stadens luftkvalité. Utöver fordon med låg klimatpåverkan behöver vi även utveckla vårt IT-stöd ytterligare, dels för att på så sätt öka antalet resfria möten, dels för att i ökad utsträckning effektivisera och optimera våra transporter.

Kommunkoncernen köper in flera olika typer av transporttjänster med både tunga och lätta fordon. Det finns också mycket indirekta transporter som följer av olika upphandlade produkter och tjänster. Här finns det utrymme att ställa högre krav på energieffektivisering och förnybara bränslen samt elektrifiering.

Tabell 5. Indikatorer som visar om Skövde är på väg att nå delmålet ”Skövde kommun minskar klimatpåverkan från resor och transporter”.

Indikator	Nuläge	Målvärde 2030
Körsträcka per person	764,4 mil (2019)	i
Utsläpp av växthusgaser från resor och transporter i Skövde	74 055 ton CO ₂ e (2018)	i
Antal cyklar i snitt per mätpunkt	60 935 (2020)	i
Antal kollektivtrafikresor per invånare	47,9 resor/inv. (2018)	i
Totalpoäng Cykelfrämjandets kommunvelometer	44,5 poäng (2020)	i
Andelen personbilar och lätta lastbilar med låg klimatpåverkan i Skövde kommun	7,7% (2019)	i
Antal publika laddpunkter i Skövde kommun (Typ-2)	95 (2020)	i
Växthusgasutsläpp från kommunorganisationens personbilar och lätta lastbilar (gCO ₂ e/km)	ii	i
Energianvändningen av kommunorganisationens personbilar och lätta lastbilar (kWh/km)	ii	i
Växthusgasutsläpp från upphandlade transporter (gCO ₂ e/km)	ii	i
Växthusgasutsläpp från flygresor inom kommunkoncernen (kg CO ₂)	ii	i
Möten via teams (st/år)	ii	i

ⁱ Målvärde till 2030 analyseras i planens andra del, Del 2. Färdplan och åtgärder, och kompletteras här när analysen är gjord och målvärdena är antagna.

ⁱⁱ Fullständiga uppgifter finns inte tillgängliga (2020). Analys utförs under planens antagna tid och planens kompletteras med uppgifter då analysen.

Nyckelaktörer: Kommunstyrelsen, Barn- och utbildningsnämnden, Vård- och omsorgsnämnden, Socialnämnden, Kultur- och fritidsnämnden, Servicenämnden, Bygglövsnämnden, Skövde Energi AB, AB Skövdebostäder.

3.2.4 Skövde kommunkoncern minskar klimatpåverkan från konsumtion

Skövde kommunkoncern är en av fd Skaraborgs läns största inköpare av varor och tjänster och gör årligen inköp på runt 1 miljard kronor. Därför är det viktigt att koncernen på sikt säkerställer att det vi köper inte bidrar till utsläpp av växthusgaser.

Delmålet ligger i linje med de mål regionen satt som säger att växthusgasutsläppen kopplade till konsumtion ska minska med 30 procent till 2030. Målet korrelerar också med klimat 2030, som Skövde kommun skrivit under, där ett av de prioriterade delområdena är växthusgasutsläppsfria varor och tjänster.

För att nå delmålet behöver kommunen accelerera de miljökrav som ställs vid inköp och upphandling samtidigt som alla investeringar behöver bedömas utifrån klimatpåverkan. Den största utmaningen för att nå målet består i mängden beslut som behöver tas inom Skövde kommunkoncerns olika organisationer. Därför behövs samordning och gemensamma prioriteringsrutiner för kommunens inköp och investeringar.

Tabell 6. Indikatorer som visar om Skövde är på väg att nå delmålet "Skövde kommunkoncern minskar klimatpåverkan från konsumtion med 30 procent".

Indikator	Nuläge	Målvärde 2030
Utsläpp av växthusgaser ur ett livscykelperspektiv från inköpta inventarier, produkter, material och tjänster i Skövde kommunkoncern (ton koldioxidekvivalenter per år och heltidsanställd)	i	ii
Utsläpp av växthusgaser ur ett livscykelperspektiv från ny- och ombyggda byggnader och anläggningar i Skövde kommunkoncerns regi samt vid nyexploatering på mark med markanvisningar (kg koldioxidekvivalenter/m ²)	i	ii
Andel investeringskronor i Skövde kommunkoncern som medför minskad eller ingen klimatpåverkan (procent respektive år)	i	ii

Nyckelaktörer: Skövde stadshus, Barn- och utbildningsnämnden, Vård- och omsorgsnämnden, Socialnämnden, Kultur- och fritidsnämnden, Servicenämnden, Kommunstyrelsen.

ⁱ Fullständiga uppgifter finns inte tillgängliga (2020). Analys utförs under planens antagna tid och planens kompletteras med uppgifter då analysen är genomförd.

ⁱⁱ Målvärde till 2030 analyseras i planens andra del, Del 2. Färdplan och åtgärder, och kompletteras här när analysen är gjord och målvärdena är antagna.

3.2.5 Skövde kommunkoncern serverar måltider med låg klimatpåverkan

Produktion och konsumtion av mat har en betydande miljö- och klimatpåverkan. Den årliga nationella uppföljningen av konsumtionsbaserade växthusgasutsläpp visar att hushållens konsumtion av livsmedel står för ungefär lika mycket växthusgasutsläpp som hushållens transporter, som vardera står för en tredjedel av hushållens totala växthusgasutsläppⁱ.

Skövde kommun har under många år arbetat med att utveckla kvaliteten på de måltider som serveras samt med måltidssituationen som helhet. Arbetet har inkluderat satsningar på att minska klimatpåverkan och att minska matsvinnet samt att öka andelen grönt på tallriken. Kommunen jobbar också aktivt med att öka andelen svenska och närproducerade livsmedel. Liksom att använda säsongsbaserade livsmedel i större utsträckning.

Utmaningen fram till 2030 blir att utveckla det arbete vi redan påbörjat så våra egna växthusgasutsläpp minskar ytterligare samtidigt som vi jobbar med rådgivning och nätverkande för att minska klimatpåverkan från vårt näringsliv och våra invånare.

Tabell 7. Indikatorer som visar om Skövde är på väg att nå delmålet ”Skövde kommunkoncern serverar måltider med låg klimatpåverkan”.

Indikator	Nuläge	Målvärde 2030
Mängden matsvinn	52 g/portion (2020)	ii
Växthusgasutsläpp samtliga inköpta livsmedel	1,9 kg CO ₂ e/kg inköpta livsmedel (2020)	ii

Nyckelaktörer: Kommunstyrelsen, Servicenämnden, Barn- och utbildningsnämnden, Vård- och omsorgsnämnden

ⁱ <https://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Miljoarbete-i-Sverige/Uppdelat-efter-omrade/Konsumtion-och-produktion/Hallbar-mat/>

ⁱⁱ Målvärde till 2030 analyseras i planens andra del, Del 2. Färdplan och åtgärder, och kompletteras här när analysen är gjord och målvärdena är antagna.

3.2.6 Skövde kommunkoncern ska göra investeringar som bidrar till minskad klimatpåverkan

Vårt sparkapital förvaltas i aktier och värdepapper på finansmarknaden över hela världen, investerade i olika typer av verksamheter. Genom det är vi alla delägare i en mängd bolag på världens börser. Många av dessa verksamheter har negativ klimatpåverkan och bidrar direkt eller indirekt med att minska den biologiska mångfalden.

Skövde kommunkoncern vill att investeringar aktivt ska bidra till hållbar utveckling genom att följa FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling, Agenda 2030. Kommunens ambition skall även vara att kapitalförvaltningen är förenlig med Parisavtalet.

Kommunen ska i sin kapitalförvaltning sträva efter att vara en ansvarsfull investerare. Detta innebär att både investeringsstrategier så väl som placeringar ska utformas och bedömas efter en analys av såväl hållbarhet och etik som de finansiella aspekterna. Kommunens ambition är att integrera styrning av kapitalförvaltningen som ger positivt bidrag till miljö, verkar för mänskliga rättigheter och god bolagsstyrning.

Kommunen vill bidra till minskad klimatpåverkan för att förhindra fortsatt global uppvärmning. Direkta innehav i bolag som i huvudsak ägnar sig åt fossil gas- eller oljeproduktion är ej tillåtna. På motsvarande sätt ska kommunen inte investera i företag inom kolbranschen. Vid indirekta placeringar i fonder ska det eftersträvas att fonden har en placeringsinriktning som så långt som möjligt uppfyller de krav som anges ovan.

Tabell 8. Indikatorer som visar om Skövde är på väg att nå delmålet "Skövde kommunkoncerns investeringar ska bidra till minskat klimatpåverkan".

Indikator	Nuläge	Målvärde 2030
Koldioxidavtryck hos Skövde kommunkoncerns placeringar i värdepapper	i	ii
Koldioxidutsläpp per investerad miljon kronor (kg CO ₂ /1 000 000 kr)	i	ii

Nyckelaktörer: Kommunstyrelsen

ⁱ Fullständiga uppgifter finns inte tillgängliga (2020). Analys utförs under planens antagna tid och planens kompletteras med uppgifter då analysen är genomförd.

ⁱⁱ Målvärde till 2030 analyseras i planens andra del, Del 2. Färdplan och åtgärder, och kompletteras här när analysen är gjord och målvärdena är antagna.

4 Strategier för genomförande av planen

För att Skövde kommun ska nå de målbilder vi satt upp är det av högsta vikt att hela kommunen kraftsamlar och att klimatarbetet genomsyrar hela den kommunala organisationen. Den största utmaningen ligger i att genomföra åtgärder som gör skillnad.

Vår målbilder tillsammans med planens delmål och indikatorer visar vart vi ska någonstans och vilka delstopp vi behöver göra på vägen för att nå slutmålet. Men vi behöver också veta hur vi ska driva och samordna arbetet med åtgärder för att öka takten i omställningen. Vi behöver alla ta del av samma arbetssätt och prioriteringar, vilket behövs om vi ska få tillräcklig utväxling inom rätt områden.

Av denna anledning innehåller energi- och klimatplanen ett antal strategier som alla syftar till att samordna arbetet så att vi tillsammans åstadkommer förändring.

Planens strategier är följande:

- Vi agerar som föregångare
- Vi skapar förutsättningar för att leva hållbart
- Vi skapar förutsättningarna för cirkulär ekonomi
- Vi skapar förutsättningarna för klimatneutralt byggande
- Vi skapar förutsättningarna för hållbara resor och transporter
- Vi verkar för hållbar och robust energiförsörjning
- Vi arbetar strategiskt med finansiering för ökad takt i omställningen

Strategierna är tvärgående och bidrar alla på olika sätt till att nå samtliga delmål samt målbilderna. Att arbeta inom ramen av strategier syftar till att skapa mervärden ur redan pågående uppdrag och att samla ansvar och driva på utveckling inom områden där ansvaret idag är utspritt.

Alla strategier tar utgångspunkt i att samverkan, innovation, digitalisering och kommunikation är centrala möjliggörare för att lyckas.

Samverkan inom Skövde kommun, regionalt, nationellt och internationellt är nödvändigt för att ge effekt inom strategiarbetet. Genom aktivt partnerskap i lokala, nationella och internationella sammanhang prövar kommunen nya arbetssätt och utmanar vedertagna arbetssätt på ett sätt som innebär att Skövde agerar lokalt för att bidra globalt.

Strategierna har relaterats till några av de breda övergripande program och planer där samverkan med dessa är avgörande för att Skövde ska kunna utvecklas hållbar stad där företag och människor kan växa och må bra.

Dessa program och planer är:

- Översiktsplan
- Boendestrategiska programmet
- Folkhälsopolitiskt program

4.1 Samordningsansvarig driver och samordnar sin strategi

För varje strategi finns en samordningsordningsansvarig nämnd, styrelse eller ett kommunalt bolag utpekad. Ansvariet innebär att driva och samordna sin strategi med stöd från sektor samhällsbyggnad. Ansvarig nämnd eller bolag har möjlighet att delegera ansvar till berörda verksamheter inom respektive organisation.

Att driva och samordna inom samordningsansvaret innebär att för varje strategi:

- särskilt identifiera hinder och utmaningar för framdrift och ta fram förslag till möjliga, tvärsektoriella och innovativa, lösningar
- säkerställa att omvärldsbevakning sker och att omsättning av kunskap och erfarenhet från andra nyttiggörs i kommunens arbete

För varje strategi pekas även medansvariga ut. Dessa nämnder och styrelser har en självklar roll i arbetet. Att vara medansvarig innebär att:

- delta aktivt i det gemensamma arbetet, se ovan, med strategierna utifrån sitt uppdrag
- bidra med aktuell lägesrapport från relevanta uppdrag och pågående arbete i sin verksamhet, bidra med omvärldsbevakning och förslag på nya sätt att arbeta.

Utöver dessa finns ytterligare nämnder och bolag med en roll, där grad av engagemang kan variera och där samordningsansvarig har uppdrag att involvera dessa på bästa sätt.

4.2 Strategi: Vi agerar som föregångare

Skövde kommunkoncern ska vara en drivande aktör i fd Skaraborgs län för omställningen till ett växthusgasutsläppsfritt samhälle. För att vara det måste vi börja hos oss själva. Detta dels för att vi är en stor organisation och därför står för en betydande del av regionens växthusgasutsläpp, dels för att vi trovärdigt ska kunna inspirera och påverka andra att minska sina växthusgasutsläpp.

Skövde kommunkoncern måste genom våra ledare visa vägen och driva på utvecklingen både i regionen och nationellt. Vi måste inleda nya och fortsätta med redan påbörjade samarbeten med näringsliv, akademi och civilorganisationer för att visa på goda exempel och förverkliga innovativa idéer.

Genom samverkan med näringsliv, akademi och civilorganisationer kan kommunkoncernen engagera, informera och utbilda fler. Det gör koncernen mer kompetent om frågor som rör energi- och klimat samtidigt som det bidrar till högre engagemang bland våra invånare, vilket skapar större tempo i omställningen.

Våra barn är vår framtid. Läroplanen är tydlig med att undervisningen på alla olika nivåer ska belysa hur samhällets funktioner tillsammans med vårt sätt att leva och arbeta kan anpassas för att skapa hållbar utveckling. Kommunkoncernen har därför ett ansvar att utbilda nästa generation på bästa sätt.

Exempel på agerande som förverkligar strategin är att:

- Skövde kommunkoncern visar ett modigt ledarskap.
- Skövde kommuns verksamheter utvecklar kompetens för att möta de utmaningar som finns i omställningen genom att utbilda personal och attrahera kompetent arbetskraft.
- Skövde kommuns verksamheter ska vara förebilder inom energi- och klimatområdet i den dagliga kontakten med invånare, företagare och andra aktörer.
- Skövde kommunkoncern samverkar med näringsliv, akademi och civilorganisationer för större takt i omställningen.
- Skövde kommunkoncern arbetar aktivt med utbildning av invånare inom energi- och klimatområdet.
- Skövde kommunkoncern går före inom strategiskt viktiga områden samt satsar på testbäddar för att driva omställningen.
- Skövde kommunkoncern kommunicerar goda exempel på vad vi gör inom energi- och klimatområdet för att inspirera andra, såväl internt som externt.

Samordningsansvarig: Kommunstyrelsen

Medansvariga: Kommunstyrelsen, Skövde Energi AB, AB Skövdebostäder, Science Park Skövde AB, Balthazar Science Center AB.

4.3 Strategi: Vi skapar förutsättningar för att leva hållbart

För att kunna leva i en klimatsmart stad måste det vara lätt att göra rätt. Därför ska Skövde kommunkoncern verka för att skapa rätt förutsättningar så att de som besöker, bor och arbetar i kommunen kan leva hållbart. Skövde kommunkoncern ska använda alla de verktyg och styrmedel som kommunen förfogar över för att skapa förutsättningar för en hållbar livsstil. Med andra ord göra det hållbara valet till standard.

Exempel på agerande som förverkligar strategin är att:

- Genom samhällsplanering bygger vi Skövde på ett sätt som underlättar en hållbar livsstil.
- Tjänster, service och evenemang arrangerade av Skövde kommunkoncern ska vara klimatsmarta.
- Skövde kommun ska tillhandahålla verktyg och ge råd till våra invånare och vårt näringsliv om hur de kan bidra till ett klimatsmart samhälle.
- Skövde kommun ska underlätta för utvecklingen av delningsekonomi i kommunen.

Samordningsansvarig: Kommunstyrelsen

Medansvariga: Bygglovsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden, Servicenämnden, Skövde Energi AB, AB Skövdebostäder, Next Skövde Destinationsutveckling AB.

4.4 Strategi: Vi skapar förutsättningarna för cirkulär ekonomi

En stor del av samhällets växthusgasutsläpp går att koppla till produktion och konsumtion av varor. En stor del av varorna som produceras är heller inte framtagna för att kunna återvinnas eller återanvändas, utan är en del av en linjär ekonomi. Genom att gå från en linjär till en cirkulär ekonomi har vi möjligheten att skapa ett hållbarare konsumtionsmönster, där smart produktion och produktdesign hjälper till att minska utsläppen av växthusgaser och minska mängden avfall.

Som kommunal organisation inhandlar Skövde årligen en stor mängd varor och tjänster. För att kunna ställa energi-, klimat och hållbarhetskrav i våra upphandlingar behöver verksamheten och politisk ledning också efterfråga dessa krav. Vi behöver använda upphandling som ett verktyg för att få det vi vill ha. Men det är verksamheten som i slutänden gör inköpen. Därför behövs tillsammans med kravställan i upphandling också en ekonomisk styrning som möjliggör genomförd uppföljning och att inköpen som verksamheterna hanterar blir rätt.

För att minska växthusgasutsläppen från konsumtion och bidra till en cirkulär ekonomi behöver vi till att börja med fokusera på tre huvudområden:

1. Konsumtionen i kommunen behöver effektiviseras. Att effektivisera innebär att man får lika stor utväxling med mindre medel. Vi måste med andra ord se till att det varor vi köper används tillräckligt mycket för att det ska vara försvarbart att inhandla varan från första början.
2. Vi behöver konsumera långsiktigt. Detta innebär att vi ska köpa varor av hög kvalitet som håller länge. Kanske har varan ett högre inköpspris nu, men på sikt kostar den kommunen mindre då varan håller längre.
3. De varor vi inhandlar behöver baseras på cirkulära principer. Det innebär vi behöver göra konsekvens- och livscykelanalyser på de varor vi köper. Varorna behöver i bästa fall gå att återanvända i andra delar av samhället och om man inte kan återanvända varorna ska de kunna materialåtervinnas.

Exempel på agerande som förverkligar strategin är att:

- Skövde kommunkoncern, i samverkan med näringslivet, akademi och civilsamhällets organisationer, deltar i utvecklingen av modeller för cirkulär ekonomi.
- Skövde kommunkoncern ställer vid upphandling krav på nya klimatsmarta affärsmodeller och resurseffektiva produkter.
- Skövde kommunkoncern använder återbrukade produkter och skapar förutsättningar för att olika produkter tillgängliggörs för andra på ett resurseffektivt sätt.
- Skövde kommunkoncern nyttjar lokaler på ett effektivare sätt för att minska behovet av nyproduktion av byggnader.
- Skövde kommunkoncern gör det enkelt att hitta tjänster och produkter med minimal miljöpåverkan i det gemensamma inköpssystemet.
- Skövde kommunkoncern tar bort särskilt miljöbelastande artiklar ur det gemensamma inköpssystemet och ersätter dessa med andra, mer miljövänliga, alternativ.
- Skövde kommunkoncern leder utvecklingen i Skövde för att förebygga avfall.

Samordningsansvarig: Kommunstyrelsen

Medansvariga: Servicenämnden, Skövde Energi AB, Barn- och utbildningsnämnden, Vård- och omsorgsnämnden, Avfallshanteringen Östra Skaraborg.

4.5 Strategi: Vi skapar förutsättningarna för klimatneutralt byggande

Länge har fokus legat på att minska energianvändningen i byggnader samtidigt som man fasat ut fossila uppvärmningskällor. Detta har lett till att växthusgasutsläppen kopplat till drift av byggnaderna minskat, till den grad att själva byggandet, snarare än driften, står för den största delen av klimatpåverkan (Boverket, 2015). Byggsektorn står idag för runt 20 procent av samhällets utsläpp av växthusgaser. Växthusgasutsläppen kommer framförallt i utvinning och produktion av bygg- och anläggningsmaterial, men en stor del kommer också från transporter till byggplatser samt arbetsmaskiner som används vid byggerna. (Boverket, 2020)

Hållbart byggande, med ett fokus på klimatpåverkan under byggprocessen, har flyttat högt upp på den klimatpolitiska agendan. Till 2022 finns ett förslag till en ny lag om klimatdeklaration av byggnader som kommer att omfatta hela byggskedet och 2019 antog regeringen en nationell träbyggnadsstrategi *Inriktning för träbyggande*.

I Skövde ska vi arbeta för att bygga mer i trä samtidigt som vi ställer krav som driver på utvecklingen av betong med låga utsläpp av växthusgaser. Det som byggs i Skövde ska ha låg klimatpåverkan under hela sin livscykel. Strategin inkluderar nybyggnation, ombyggnation, renovering och lokalanpassningar.

Utsläpp av växthusgaser finns också vid infrastruktursatsningar. Förutom betong använder anläggningsbranschen också mycket asfalt, vilken innehåller den fossila oljeprodukten bitumen. Största delen av klimatpåverkan sker vid tillverkning genom användning av eldningsolja. Genom att sänka temperaturen vid tillverkning samt återanvända asfalt kan växthusgasutsläppen minska.

Exempel på agerande som förverkligar strategin är att:

- Skövde kommun som organisation använder olika verktyg som finns tillgängliga för att möjliggöra för marknaden att bygga i massivträ. Detta genom att ta ut taxor efter BOA istället för BTA, anpassa byggnadshöjder efter träbyggnaders bjälklagsdimensioner samt ta fram byggrätter som skapar lika förutsättningar för byggnader i trä som byggnader i betong.
- Genom markägande styra privata aktörer mot ett klimatneutralt byggande. Skövde kommun som organisation kan peka ut områden som är särskilt reserverade för byggnader med låga livscykelutsläpp av växthusgaser.
- Skövde kommunkoncern minskar successivt växthusgasutsläppen vid byggnation av infrastruktur, byggnader samt allmän plats så som torg, parker, lekplatser.
- Skövde kommunkoncern strävar efter att använda asfalt med hög andel återvunnen produkt samt låg klimatpåverkan.
- Skövde kommunkoncern samarbetar med näringsliv och akademi för att testa och utveckla nya metoder och material för hållbart byggande.
- Skövde kommunkoncern för en dialog med akademi och industri om utbildningar för att stärka det lokala näringslivet.

Samordningsansvarig: AB Skövdebostäder

Medansvariga: Servicenämnden, Bygglövsnämnden, Kommunstyrelsen, Skövde Energi AB.

4.6 Strategi: Vi skapar förutsättningarna för hållbara resor och transporter

En av de största utmaningarna för miljöarbetet, i Sverige såväl som internationellt, är att minska transporternas negativa påverkan på klimatet och miljön. Att minska utsläppen av växthusgaser i transportsektorn är en stor utmaning då energianvändningen för transporter domineras av fossila bränslen och därför är även infrastrukturen för fossila bränslen väl utbyggd samtidigt som utbudet att klimatsmarta fordon är begränsat. Men utvecklingen går snabbt och det finns redan idag (2020) flera lovande tekniker som tillsammans kan möjliggöra transporter med låga utsläpp av växthusgaser. Men med omställning till nya transportlösningar måste man också planera för helheten.

För att transportsektorn ska bli fossilfri behöver fordonsflottan först bli mer energieffektiv samtidigt som andelen fordon som drivs med förnybara bränslen eller el ökar. Äldre bilar och lastbilar står för betydligt högre klimatpåverkande utsläpp. Dessa behöver successivt bytas ut mot nya energieffektivare bilar allt eftersom de äldre bilarna skrotas och Skövdes bilpark förnyas. Men detta kommer troligtvis inte att vara tillräckligt. Trafikmängden behöver också minska och fler behöver välja alternativ till bil- och flygresor.

Skövde kommunkoncern behöver genom samhällsplanering i den befintliga staden möjliggöra för invånare och besökare att gå, cykla, åka kollektivt eller köra utsläppsfria fordon. Vi behöver främja delningsekonomi så att antalet fordon som kan samnyttjas ökar. Men vi kan också minska mängden resor genom att aktivt lyfta fram lokala resmål och rekreatiomsområden.

Exempel på agerande som förverkligar strategin är att:

- Skövde kommunkoncern arbetar för att egna fordon elektrifieras eller drivs av fossilfria drivmedel samt bygger ut laddinfrastruktur för kommunens egna fordon.
- Skövde kommunkoncern arbetar för en utbyggd laddinfrastruktur på allmänna parkeringsplatser och i gatuparkering.
- Skövde kommunkoncern möjliggör för hyresgäster i kommunalt ägda byggnader att få tillgång till laddplats.
- Skövde kommun som organisation prioriterar gång, cykel och kollektivtrafik vid trafikstyrning och i prioritering av hur gatu- och vägutrymmet används.
- Skövde kommun som organisation använder olika typer av styrmedel som prissättning och reglering för parkering, miljözoner och bilfria innerstadszoner för att minska trafikmängden.

Samordningsansvarig: Kommunstyrelsen

Medansvariga: Servicenämnden, Skövde Energi AB, Skövde Flygplats AB.

4.7 Strategi: Vi verkar för en hållbar och robust energiförsörjning

Energisektorn står inför stora förändringar i och med ny teknik, ändrat användarbeteende och behovet av att minska utsläppen av växthusgaser. Introduktionen av en större andel variabel kraft från vindkraft och solceller samt elektrifieringen av fordonsflottan och industrin är exempel på förändring som ger utmaningar för elnätet. Samtidigt vill fler och fler i samhället producera sin egen energi och minska mängden köpt energi. Detta leder i vissa fall att man flyttar belastning från fjärrvärmenätet till elnätet vilket riskerar att öka investeringsbehovet i elnätet framöver.

Skövde kommunkoncern har ett samhällsansvar att långsiktigt främja en klimat- och resurseffektiv energiförsörjning. Därför behöver vi se till de totala utsläppen av växthusgaser när vi planerar samhället och inte bara hur växthusgasutsläppen förändras för en enskild åtgärd.

Skövde kommunkoncern har också ett samhällsansvar att skapa förutsättningarna för ett robust elnät. Det innebär dels att vi behöver förstärka de svagaste delarna av elnätet så att våra invånare och vårt näringsliv kan fortsätta leva och verka i kommunen. Men också att vi framöver behöver verka för att alla i kommunen är mer sparsamma med elanvändning och höga effektuttag, detta för att skapa det utrymme i vårt lokala elnät som framtiden kommer att kräva avseende elektrifiering. I en förlängning måste vi se till att tillgången på effekt inte hindrar nya etableringar i kommunen.

För att åstadkomma detta behövs lokal samverkan mellan kommunkoncernens olika delar samt samverkan med näringslivet i kommunen. Vi behöver se till att energisystemet i sin helhet gynnas när vi planerar åtgärder som syftar till att minska utsläppen av växthusgaser. Vi behöver därför i första hand nyttja de resurser som redan idag finns tillgängliga, en sådan resurs är exempelvis vårt befintliga fjärrvärmenät vilket kan nyttjas för att undvika onödiga belastningar på vårt lokala elnät.

Trenden går mot att fler och fler vill producera sin egen energi. Man kan därför förvänta sig att lagar, regler och prissättning relaterat till energi och elnät framöver kommer förändras. Med en mer variabel energiproduktion behöver också efterfrågan bli mer flexibel. Det kommer bli allt viktigare att kunna lagra energi mellan årstider och mellan olika tider på dygnet. Olika typer av lagringstekniker kommer vara fördelaktiga beroende på applikation och vi måste vara öppna för att hitta nya lösningar när energimarknaden förändras.

Exempel på agerande som förverkligar strategin är att:

- Skövde Energi AB är en aktiv del i processen kring översiktlig planering.
- Skövde kommunkoncern använder olika typer av energilagring för att stötta elnätet.
- El som genereras av solceller på kommunkoncernens egna byggnader ska i så stor utsträckning som möjligt användas direkt i byggnaden.
- Skövde Energi AB använder effekttaxor som styrmedel för att jämna ut effektbehovet över tid.
- Skövde kommuns energi- och klimatrådgivare ger tips och råd om hur invånare, organisationer och företag kan minska sin energianvändning och miljöpåverkan.
- Skövde kommunkoncern kommunicerar kontinuerligt insatser kopplat till energiförsörjning.

Samordningsansvarig: Skövde Energi AB

Medansvariga: Servicenämnden, Kommunstyrelsen, AB Skövdebostäder, Kreativa Hus Skövde AB.

4.8 Strategi: Vi arbetar strategiskt med finansiering för ökad takt i omställningen

För att öka omställningstakten så att målbilderna och delmålen nås behöver kommunen samla sig och tänka nytt kring finansiering.

Kommunen står inför stora utmaningar såsom genomförande av energiproduktion utan växthusgasutsläpp, energieffektivisering av kommunens verksamheter och fossilfri mobilitet. Analys och utveckling av olika finansieringsmöjligheter krävs för att genomföra de stora systemförändringar samhället nu står inför.

Både medel från nationell nivå och EU-nivå ska aktivt sökas och användas för att bidra till innovation och möjliggöra införandet av nya lösningar. Här utgör EU:s satsning på "Green Deal" en god möjlighet för kommunen att finansiera åtgärder.

Hållbarhetsdrivna investeringar är ett ansvarsfullt och långsiktigt ägande som bidrar till en miljömässigt och socialt hållbar omställning utan att göra avkall på avkastningen. Det är viktigt att kommunen inte gör investeringar som låser in oss i lösningar som innebär försämringar för miljön genom till exempel ökade utsläpp av växthusgaser eller negativ påverkan på den biologiska mångfalden. Genom att välja bort investeringar i exempelvis fossila bränslen och markanvändning som ger stora skador på natur- och/ eller vattenmiljöer, kan kommunen göra stor skillnad. Avvägningarna kan vara svår att göra men underlättas om kommunen valt att arbeta i linje med Agenda 2030 och Parisavtalets intentioner.

Strategin innebär exempelvis att:

- Skövde kommunkoncern har kunskap om kostnader kopplade till omställningen när vi fattar beslut, ur ett kommunalekonomiskt perspektiv och samhällsekonomiskt perspektiv.
- Skövde kommunkoncern ska utifrån vårt investeringsbehov söka olika finansieringslösningar för att klara omställningen.
- Skövde kommunkoncern gör analyser av vilka prioriteringar i olika investeringar som hjälper oss att nå målen i energi- och klimatplanen.
- Skövde kommunkoncern utvecklar och utökar möjligheterna att använda olika typer av finansiering utöver skattemedel.

Samordningsansvarig: Kommunstyrelsen

Medansvariga: Servicenämnden, Skövde Energi AB, AB Skövdebostäder

Referenser

- AB, E. (2016). *Checklista för begränsad klimatpåverkan i fysisk planering*. Länsstyrelsen i Hallands län.
- Agneta Persson, H. W. (2019). *Potential för energieffektivisering i småhus*. Besmå.
- Andreas Hagnell, E. G. (u.d.). *Ståndpunkter –effektiv och ledande lokal klimatpolitik . Sveriges kommuner och regioner*.
- Arla. (den 18 09 2019). *Netto noll klimatavtryck genom minskat fotavtryck och ökat handavtryck - vår färdplan*.
- BJÖRN KARLSSON, L. L. (2016). *ENERGIVÄRDERING AV BYGGNADER*. Fjärrsyn.
- Boverket. (2015). *Byggnaders klimatpåverkan utifrån ett livscykelperspektiv* . Boverket.
- Boverket. (2020). *Utsläpp av växthusgaser från bygg- och fastighetssektorn*. Hämtat från <https://www.boverket.se/sv/byggande/hallbart-byggande-och-forvaltning/miljoindikatorer---aktuell-status/vaxthusgaser/>
- Energimyndigheten. (2016). *Fyra framtider - Energisystemet efter 2020*.
- Hambraeus, M. (2020). *Svårt få skogen att räcka till allt biobränsle [Inspelat av Sveriges radio]*. Sverige.
- Jarelin, J. (2020). *Konsumenterna och miljön 2020*. Konsumentverket.
- Kevin Anderson, J. S. (2019). *Koldioxidbudget för Västra Götaland 2020-2040: Del I*. Uppsala universitet.
- Linköpings kommun. (2020). *Slutrapport för projektet systematiskt stöd för industriell symbios*.
- Martin Hagberg, J. G. (2017). *Miljövärdering av energilösningar i byggnader (etapp 2)*. IVL Svenska Miljöinstitutet.
- Naturvårdsverket. (2018). *Att göra mer med mindre*.
- Naturvårdsverket. (2020). *Fakta om klimat*. Hämtat från <https://www.naturvardsverket.se/Sa-mar-miljon/Klimat-och-luft/Klimat/>
- Naturvårdsverket. (2020). *Konsumtionsbaserade utsläpp av växthusgaser*. Hämtat från <https://www.naturvardsverket.se/Sa-mar-miljon/Klimat-och-luft/Klimat/Tre-satt-att-berakna-klimatpaverkande-utslapp/Konsumtionsbaserade-utslapp-av-vaxthusgaser/>
- Naturvårdsverket. (2020). *Parisavtalet*. Hämtat från <https://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhället/EU-och-internationellt/Internationellt-miljoarbete/miljokonventioner/Klimatkonventionen/Parisavtalet/>
- Skövde kommun. (2020). *Finanspolicy*.

Skövde kommun. (2020). Folkhälsopolitiskt program 2019-2022. Skövde kommun.

SMHI. (2018). *SMHI Rapport NR 2018-4*. SMHI.

Sotos, M. (u.d.). GHG Protocol Scope 2 Guidance. Greenhouse gas protocol.

Sveriges lantbruksuniversitet. (2020). *Kolinlagring i jordbruksmark – finns skillnader mellan ekologiska och konventionella jordar?* Hämtat från <https://www.slu.se/centrumbildningar-och-projekt/epok-centrum-for-ekologisk-produktion-och-konsumtion/vad-sager-forskningen/klimat/kolinlagring-i-jordbruksmark--finns-skillnader-mellan-ekologiska-och-konventionella-jordar/>

Sveriges radio (2020). Svårt få skogen att räcka till allt biobränsle. Sverige.

Tekniska verken. (2020). *Vår syn på elens roll för klimatet*. Hämtat från <https://www.tekniskaverken.se/om-oss/var-vision/var-syn-pa-elens-roll-for-klimatet/>

United Nations Development Programme. (2020). *Globala målen*. Hämtat från <https://www.globalamalen.se/om-globala-malen/>

United Nations Environment Programme. (2019). *Emissions Gap Report 2019*. Nairobi: UNEP.

Östman, K. (2019). *Fossilfritt, förnybart, flexibelt - Framtidens hållbara energisystem*. Naturskyddsföreningen.

Bilaga A Begreppsförklaring

Nedan beskrivs de flesta begrepp som används i energi- och klimatplanen och dess bilagor.

Arbetsmaskiner

Arbetsmaskiner är mobila maskiner som inte är avsedda att användas för transporter på väg. Däribland arbetsfordon och arbetsredskap som används för byggnation och underhåll, inom industrin, inom jordbruk, inom skogsbruk och fiske, inom parkskötsel och inom hushållen. Arbetsmaskiner inkluderar alltså både stora arbetsmaskiner samt mindre handburna arbetsmaskiner.

Agenda 2030

År 2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030, en universell agenda som innehåller de 17 Globala målen för en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling. Agenda 2030 ska minska fattigdom, orättvisor och ojämlikheter, samt lösa klimatkrisen under de kommande 15 åren. De är en fortsättning på de åtta milleniemålen som världen arbetat för sedan år 2000.ⁱ

Biokol

Biokol tillverkas genom att organiskt material, exempelvis trä, förkolnas i hög värme och under syrefria förhållanden. Biokol är väldigt stabilt och det tar i regel många tusen år innan det bryts ner. Genom att gräva ner biokol i jorden är det möjligt att skapa en kolsänka.

Boarea (BOA)

Den yta i ett hus som är användningsbar för boende. Boytan utgör tillsammans med bi-ytor byggnadens totalyta.

Bruttoarea (BTA)

Bruttoarean är summan av alla våningsplans area och begränsas av de omslutande byggnadsdelarnas utsida.

Cirkulär ekonomi

Cirkulär ekonomi är en ekonomi som bygger på kretslopp. Avfall som blivit till i en process kan utgöra råvara i en annan och återförs därmed direkt i systemet.

ⁱ <https://globalportalen.org/amnen/agenda-2030>

Carbon capture and storage (CCS)

Vid CCS avskiljs koldioxiden i rökgaserna från kraftverk, förbränningsanläggningar eller stora processindustrier. Den avskilda koldioxiden komprimeras och transporteras sedan till en lagringsplats djupt ner i marken. Detta gör att koldioxiden inte bidrar till förstärkning av växthuseffekten.

Delningsekonomi

Affärsmöjligheter som skapas genom att människor delar produkter istället för att äga dem själva. Det finns många produkter som används väldigt lite under sin livstid och som vi egentligen inte behöver äga. Företag kan erbjuda en funktion istället för en produkt, t.ex. ren tvätt istället för en tvättmaskin. Delningsekonomi sparar resurser.

Energilager och energilagring

Energilagring innebär att man sparar utvunnen nyttig energi som sedan kan användas vid ett senare tillfälle. Genom att utnyttja energilagring kan energiproduktionen ske mer oberoende av konsumtionen. Det finns olika sätt att lagra energi. En möjlighet är att pumpa upp vatten i en reservoar som sedan kan släppas vid behov och på så sätt generera el. Energilagring kan också ske med hjälp av batterier, genom att lagra varmvatten i isolerade behållare eller genom att producera vätgas.

Energiåtervinning

Energiåtervinning är ett sätt att återvinna avfall genom att använda det som bränsle i ett kraftvärmeverk. Genom att förbränna avfall fås återvunnen energi som går att använda till värme och el.

Energirenova

Energirenova betyder att man renoverar en byggnad med avsikt att minska energibehovet i byggnaden.

The European Green deal

Den europeiska gröna given (eng. the European Green Deal) är en uppsättning politiska initiativ från Europeiska kommissionen med det övergripande målet att göra Europa klimatneutralt 2050. En konsekvensbedömd plan kommer också att presenteras för att öka EU:s mål för minskning av växthusgasutsläpp för 2030 till minst 50% och upp till 55% jämfört med 1990 års nivåer. Planen är att se över varje befintlig lag om dess klimatfördelar och även införa ny lagstiftning om cirkulär ekonomi, renovering av byggnader, biologisk mångfald, jordbruk och innovation.

Fossilbränslefri

Användning av förnybar energi/bränslen istället för användning av fossil energi/bränslen. Kol, olja och naturgas är exempel på fossila bränslen som består av kolväten från äldre geologiska perioder. Vid förbränning av fossila bränslen frigörs koldioxid i atmosfären.

Fossilt bränsle

Exempel på fossila bränslen är kol, bensin, diesel och naturgas. De är den största källan till utsläpp av växthusgaser som bidrar till klimatförändring.

Fd Skaraborgs län

Skaraborg var tidigare ett eget län i Sverige, men sedan 1998 utgörs det av den östra delen av Västra Götalands län. I Skaraborgs län som avvecklades 1997 ingick kommunerna Essunga, Falköping, Gullspång, Grästorp, Götene, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Töreboda, Vara, Habo och Mullsjö.

Gröna obligationer:

Gröna obligationer, säkerställer för den som lånar ut pengar att de används till miljö och hållbara investeringar.

Kolinlagring:

Koldioxidhalten i atmosfären kan minska genom att mer kol binds in i mark och vegetation och genom att mindre kol avgår från marken. Det kan exempelvis göras genom att öka mängden vegetation och genom att förändra bruknings- och skötselmetoder inom jord- och skogsbruk.

Konsekvensvärdering:

En sammanvägning av sociala, ekonomiska och miljömässiga aspekter som tas fram inför beslut om större investeringar.

Konsumtionsbaserade utsläpp av växthusgaser:

Till de konsumtionsbaserade växthusgasutsläppen räknas klimatpåverkan från privatpersoners konsumtion och klimatpåverkan från offentlig konsumtion och investeringar. Alla växthusgasutsläpp som har krävts för att tillverka en vara eller en tjänst räknas med oavsett om växthusgasutsläppen sker i Sverige eller i andra länder. Växthusgasutsläppen från produktion av importerade varor räknas alltså med liksom utlandsresor med flyg.

Livscykelanalys:

En metod för att ta reda på en produkts totala miljöpåverkan. Miljöpåverkan från råvaruproduktionen och från alla steg i tillverkningen räknas in precis som miljöpåverkan från användningen av produkten och slutligen miljöpåverkan av avfallshanteringen från produkten. Miljöpåverkan från all energianvändning och alla transporter kopplat till produkten räknas också in.

Linjär ekonomi

I en linjär ekonomi utvinns råvaror som används till att tillverka saker som sedan används och till slutligen slängs och blir avfall.

Miljözon

Kommuner kan besluta om att vissa fordon stängs ute från särskilt miljö känsliga områden. Miljözon är en åtgärd för att förbättra luftkvaliteten i områden.

Nettonollutsläpp av växthusgaser

När utsläppen av växthusgaser i atmosfären från samtliga sektorer i samhället är lika stora som inlagringen av koldioxid i mark och vegetation.

Primärenergianvändning

Mängden naturresurser som går åt för att tillgodose energibehovet. Den totala energin som används vid utvinning, transporter och omvandling till energi i den form som sedan används (exempelvis el).

Parisavtalet

Parisavtalet är ett globalt klimatavtal som trädde i kraft 2016. Kärnan i avtalet är att begränsa den globala uppvärmningen genom att minska utsläppen av växthusgaser.

Resfria möten

Resfria möten är möten på distans i realtid med hjälp av teknik, såsom telefon-, video- och webbmöten.

Skövde kommun som geografiskt område

Skövde kommun som geografiskt område avser allt som ligger inom kommunens gränser.

Skövde kommunkoncern

I Skövdes kommunkoncern ingår kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, nämnder, bolag, kommunalförbund och stiftelser. Skövde kommun är den del av organisationen som innefattar kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och nämnderna.

Skövde kommun som organisation

Skövde kommun som organisation är den kommunala organisationen exklusive bolag, kommunalförbund och stiftelser.

Skövde kommun/ Skövde

Skövde kommun/ Skövde är kommunen i sin helhet.

Scope 1

Scope 1 innehåller direkta växthusgasutsläpp, alltså som verksamheten har direkt kontroll över.

Scope 2

I scope 2 hamnar indirekta växthusgasutsläpp från elektricitet, alltså förbrukning av el, fjärrvärme och fjärrkyla.

Scope 3

Scope 3 är de indirekta växthusgasutsläppen, utöver inköpt energi, som sker utanför verksamhetens gränser. Växthusgasutsläppen i scope 3 brukar delas upp i s.k. uppströms och nedströms växthusgasutsläpp beroende på om de sker före eller efter den egna verksamheten i kedjan.

Vägtrafikvolym

Vägtrafikvolym avser mängden fordon som transporterar sig på vägnätet.

Växthusgasutsläpp

Växthusgaser används som begrepp för att beskriva de gaser som påverkar klimatet. Koldioxid, metan, lustgas och ytterligare några gaser räknas in i denna grupp. Förenklat kan man säga att koldioxid kommer från förbränning av fossila bränslen, metan från djurens matsmältning samt nedbrytning av torvmarker och lustgas släpps ut från marken vid odling. Växthusgaser uttrycks i koldioxidekvivalenter vilket anger hur mycket koldioxid det motsvarar för att ge samma verkan på klimatet. Metan bidrar exempelvis 21 gånger mer till växthuseffekten än koldioxid. Genom att uttrycka växthusgasutsläpp i koldioxidekvivalenter kan man jämföra de enskilda gasernas bidrag till växthuseffekten.

Bilaga B Miljöbedömning av Energi- och klimatplan 2020-2030 - Del 1.

Strategi

Det är med största sannolikhet så att den första delen av den nya energi- och klimatplanen 2021-2030 på sikt kommer att påverka miljötillståndet i positiv riktning. De beskrivna delmålen är i huvudsak av strategisk karaktär och visar inte på några stora fysiska ingrepp på platser som direkt eller indirekt kan komma att ha betydande påverkan på människors hälsa eller miljön. En strategisk miljöbedömning bedöms därför inte krävas i detta skede. Däremot, i samband med att Skövde kommuns färdigställer den andra delen av Energi- och klimatplanen, *Del 2. Färdplan och åtgärder*, under 2021, kan en strategisk miljöbedömning bli aktuell beroende på åtgärdernas karaktär.

Bilaga C Koldioxidbudget

Denna koldioxidbudget baseras till stor del på det förarbete som gjorts av Västra götalandregionen i deras rapport KOLDIOXIDBUDGET 2020-2040 VÄSTRA GÖTALANDSREGIONⁱ. Av den anledningen utgår även Skövdes koldioxidbudget från samma antaganden som gjorts i Västra götalandregionen koldioxidbudget. Vi hänvisar därför dit för en djupare förståelse över vilka hur avgränsningar som gjorts. I följande avsnitt har vi sammanfattat det viktigaste man som läsare bör ha med sig från Västra götalandregionens koldioxidbudget.

Vad är en koldioxidbudget?

Koldioxidbudget är ett verktyg som beskriver vilket utsläppsutrymme av koldioxid som finns för att planeten ska hålla sig inom en viss global medeltemperatur. Detta begrepp är grunden för till exempel Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC):s arbete och rapporter.

Förutom koldioxid finns det andra klimatpåverkande gaser, som till exempel metan och lustgas. Det finns flera anledningar till att endast koldioxid tas med i budgeten. Koldioxid är en stabil växthusgas som inte bryts ner, den kan bara tas upp i biologiska och fysikaliska processer, och ackumuleras därför i atmosfären. Andra växthusgaser som metan och lustgas bryts ner i atmosfären och deras klimatpåverkan ändras därför över tid, vilket komplicerar beräkningar. Om metan och lustgas slutas att släppas ut klingar effekten av på sikt, till skillnad från koldioxid.

Antaganden i denna rapport

Denna koldioxidbudget visar hur stort utsläppsutrymme av koldioxid Skövde kommun som geografiskt område har. Utsläppsutrymmet har beräknats utifrån det totala utsläppsutrymme som finns för Västra götalandregionen, inklusive industri och utrikes transporter. De utsläpp som tas upp i denna rapport är energirelaterade koldioxidutsläpp så kallade territoriella utsläpp.

Ett annat sätt att redovisa utsläpp, kallade konsumtionsbaserade utsläpp, är att summera utsläpp kopplade till varor och tjänster en person eller organisation konsumerat under ett år, oavsett var de fysiskt släppts ut. Vid beräkningar går det inte att blanda territoriella utsläpp och konsumtionsutsläpp, det är helt enkelt två olika sätt att räkna utsläpp på. Båda är riktiga men de beskriver olika saker.

Skövde har genom sin cementindustri stora industriutsläpp jämfört med våra grannkommuner. I denna koldioxidbudget har vi valt att inkludera de industriella utsläppen i vår budget. Ett alternativt sätt att bokföra dessa på är att lyfta ut stora industriella utsläpp till nationell nivå. Det kräver dock en större arbetsinsats rent beräkningsmässigt men också en dialog mellan Sveriges kommuner för att enas specifikt om vilka typer av anläggningar som ska flyttas.

I Västra götalandregionens rapport^{xvi} har man också valt att inkludera utsläpp från invånarnas internationella resor baserat på genomsnittet för riket. Vi har i Skövdes koldioxidbudget valt att anta att alla invånare i Västra götaland flyger lika mycket internationellt och att utsläppen per invånare blir därför lika stort oavsett var i regionen man bor.

ⁱ Kevin Anderson, Jesse Schrage, Isak Stoddard, Aaron Tuckey & Martin Wetterstedt. 2019. Koldioxidbudget för Västra Götaland 2020-2040: Del 1 (2019). Klimatledarskapsnoden, Uppsala Universitet, Sverige.

Utsläppen som redovisas i rapporten, och som ligger till grund för beräkningen av budgeterna, kommer alla, med undantag från utrikes transporter, från Nationella emissionsdatabasen (RUS). Data för utrikes transporter är hämtade från Västra Götalands koldioxidbudget, vilken i sin tur baseras på siffror från Chalmersⁱ och SCB.

Skövde kommuns koldioxidbudget

Enligt Västra götalandregionens koldioxidbudget uppgick 2016 utsläppen av koldioxid i Västra Götaland till 11,9 MtCO₂, inklusive stora anläggningar och utrikes transporter. Data utgår från RUS men har sedan de hämtades av Västra götalandregionen ändrats, vilket beror på förfining i metoden för beräkning av utsläpp. Hösten 2020 anger RUS att utsläppen i Västra Götaland 2016 var 12,1 MtCO₂, en skillnad på 1,6 procent.

Utifrån Västra Götalandregionens koldioxidbudget går att utläsa att Västra Götaland får släppa ut 60,7 MtCO₂ från år 2020 för att regionen ska uppfylla sin rättvisa del av Parisavtalet. Skövde kommun står för 5,2 procent av Västra Götalands totala utsläpp 2016. Vi utgår därför ifrån att kommunen även får 5,2 procent av utsläppsutrymmet i Västra Götalands koldioxidbudget, vilket är 3,2 MtCO₂.

Tabell C-1. Tabellen visar historiska territoriella utsläpp av koldioxid i Skövde kommun (kton CO₂). Underlaget för utrikes transporter är från Västra Götalands koldioxidbudget, underlag till övriga poster är från RUS. Cementindustrins utsläpp är hämtade för cementfabriken i Skövde från Naturvårdsverket.

Post	1990	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Industri (energi och processer)	604,6	508,8	478,6	394,9	404,9	378,8	360,2	364,2	385,3	405,1
Varav cementindustri	-	-	-	349	357	336	318	335	343	369
Transporter	81,8	84,4	91,9	85,3	83,5	78,9	77,0	75,7	75,5	72,7
Jordbruk	1,5	1,4	1,0	1,1	1,1	1,2	1,2	1,1	1,1	1,1
El och fjärrvärme	6,6	4,1	12,3	35,9	36,7	41,4	40,0	26,2	24,2	29,6
Produktanvändning (inkl. lösningsmedel)	2,0	2,1	2,4	2,2	2,1	2,5	2,6	2,5	2,2	2,3
Arbetsmaskiner	14,7	14,5	14,5	15,6	15,9	14,6	14,9	14,2	13,8	13,1
Avfall (inkl. avlopp)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Egen uppvärmning av bostäder och lokaler	42,5	29,4	14,7	6,6	4,9	4,7	4,2	3,7	3,5	3,2
Utrikes transporter	50,6	84,1	94,6	91,7	89,4	88,9	90,1	92,4	94,4	109,8
Summa	804	729	710	633	638	611	590	580	600	637

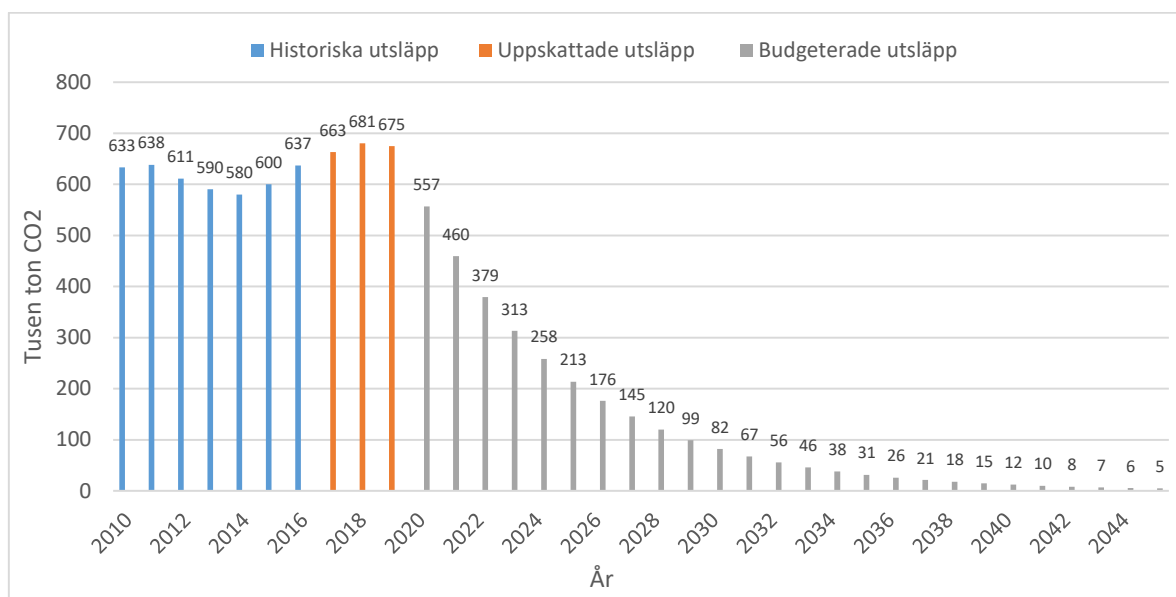
Eftersom koldioxidbudgeten börjar 2020 och den baseras på 2016 behöver antaganden göras för utsläpp under åren 2017-2019. Data för Skövdes territoriella utsläpp finns för åren 2017 och 2018 från RUS. Cementa har också redovisat sina utsläpp från Skövdefabriken för åren 2017-2019. För utsläpp från utrikes transporter antas samma årliga utsläpp som 2016.

Utifrån koldioxidbudgeten, historiska utsläpp under åren 1990-2016 samt antagna utsläpp under åren 2017-2019 kan beräkningar göras på årlig utsläppsminskning för att Skövde ska uppfylla sin rättvisa del av Parisavtalet.

2050 ska det inte finnas några ytterligare utsläpp. För att utsläppen i Skövde inte ska överstiga de utsläpp som är budgeterade behöver utsläppen därför minska med 17,5 procent per år från och med 2020. Västra Götalands koldioxidbudget säger att regionen ska minska utsläppen med 16 procent per

ⁱ Kamb, A., Larsson, J., Nässén, J., & Åkerman, J. (2016). Klimatpåverkan från svenska befolkningens internationella flygresor. Göteborg.

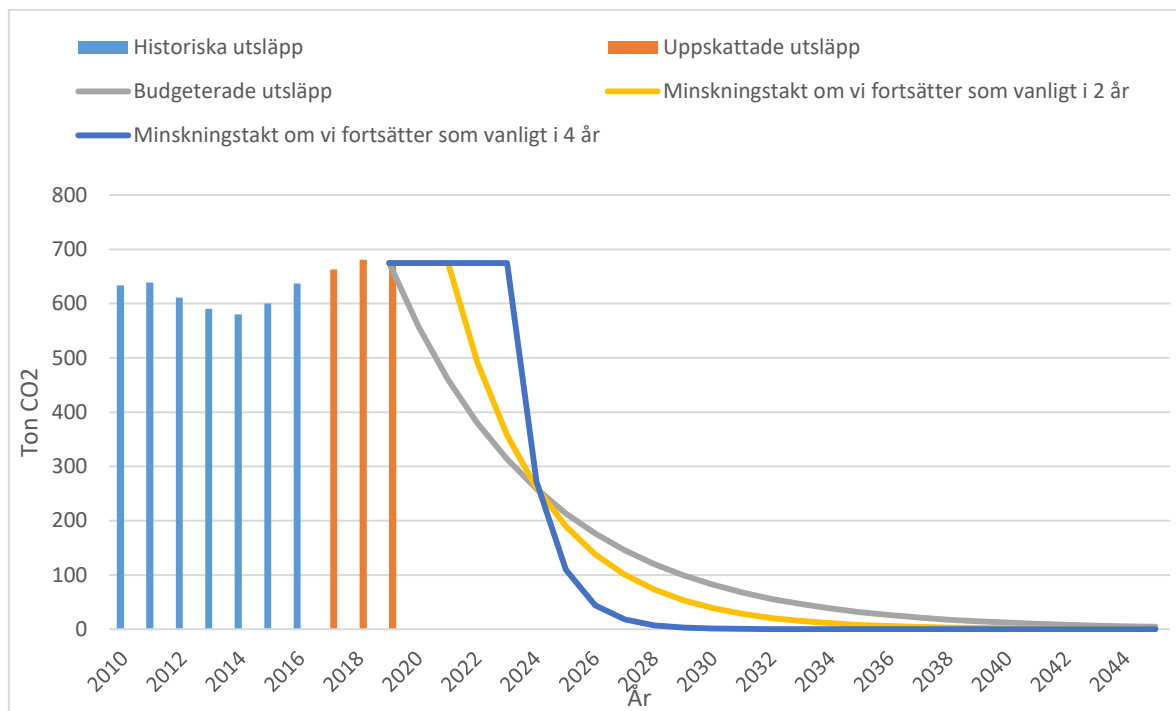
år med start 2020. Att Skövdes resultat skiljer sig i jämförelse med Västra Götalands budget beror på att Skövdes utsläpp procentuellt sett under åren 2017-2019 ökat mer än vad man antog att de skulle göra i regionen. Därför måste minskningen också ske i en snabbare takt.

Figur C-1. Utsläpp inklusive stora industriella anläggningar. Figurerna visar historiska utsläpp 2010–2016, uppskattade utsläpp 2017–2019, samt budgeterade utsläpp 2020–2045. Utsläppen föreslås minska med en konstant del av föregående års utsläpp, 17,5 % per år.

Fler scenarion

Att Skövde kommun från år 2020 skulle börja minska utsläppen med 17 procent per år tros vara orimligt. Av den anledningen redovisas även ett par scenarion ifall utsläppen fortsätter enligt 2020 års nivå ytterligare 2 och 4 år.

Figur C-2. Utsläpp inklusive stora industriella anläggningar. Figurerna visar historiska utsläpp 2010–2016, uppskattade utsläpp 2017–2019, samt budgeterade utsläpp 2020–2045. Utsläppen föreslås minska med en konstant del av föregående års utsläpp, 17,5 % per år med start 2020; 27,2 % per år med start 2022; 59,7 % per år med start 2024.

Om ingen utsläppsminskning sker de närmaste 2 åren behöver sedan kommunen minska utsläppen med 27 procent per år och om ingen utsläppsminskning sker de närmaste 4 åren behöver sedan utsläppsminskningstakten vara 60 procent per år.

Kan vi uppfylla koldioxidbudgeten?

De territoriella utsläppen i Skövde kommun består främst av industriutsläpp (64%), inrikes transporter (11%) samt el och fjärrvärmeproduktion (5%). Utöver detta står utrikes transporter (främst utrikes flyg) för en stor del av utsläppen (17%). Av industrins utsläpp 2016 står cementindustrin för 91 procent, eller 58 procent av totalen.

Tabell C-2. Utsläpp av koldioxid i Skövde kommuns geografiska område.

Post	Faktiska utsläpp (tusen Ton CO2)	Andel
Industri (energi och processer)	405	64%
Transporter	73	11%
Jordbruk	1	0%
El och fjärrvärme	30	5%
Produktanvändning (inkl. lösningsmedel)	2	0%
Arbetsmaskiner	13	2%
Avfall (inkl. avlopp)	0	0%
Egen uppvärmning av bostäder och lokaler	3	1%
Utrikes transporter	110	17%
Utsläpp cementindustri	369	58%

I ett försök att bedöma huruvida det är rimligt för Skövde kommun att ha en utsläppsminskningstakt motsvarande den som beskrivs i koldioxidbudgeten har vi i denna rapport utgått utifrån de färdplaner aktörer i samhället själva valt att anta inom Fossilfritt Sverige. Färdplaner inom Fossilfritt Sverige går att finna på deras webbplatsⁱ.

Cementindustri

Cementindustrin har som mål att deras produkt 2030 inte ska ha några utsläpp under produktens livslängd. Cement binder koldioxid under sin livslängd genom en process som kallas karbonatisering. Detta betyder att cementindustrin fortsatt kommer släppa ut mellan 15-20 procent av processutsläppen, då dessa utsläpp succesivt kommer återupptas av betongen medan den används.

2030: Nollvision av koldioxidutsläpp under produktens livslängd

El och fjärrvärme

Fjärrvärmebranschen anger i sin färdplan att fjärrvärme i allt större utsträckning ska baseras på återvunnen energi, till exempel restvärme från industrier, verksamheter och byggnader, restprodukter från skogsbruket och energiåtervinning från avfall. I Skövde baseras redan idag väldigt liten del av fjärrvärmens på fossil energi, endast 0,35 procent år 2019. En stor del av den producerade fjärrvärmens består av avfall och där en viss del av energimängden i avfallet kommer från plast med fossilt ursprung.

På grund av att avfallet innehåller en stor del material med fossilt ursprung har fjärrvärmebranschen därför i sin färdplan sagt att de också ska göra ansträngningar för att minska plastinnehållet i det restavfall som lämnas till energiåtervinning. Men dom poängterar att dom delar det ansvaret med andra aktörer i tidigare led i avfallskedjan.

2035: Utsläppen av växthusgaser från energiåtervinning av avfall ska ha halverats jämfört med 2017 års nivå.

2045: Energiåtervinning av avfall ska nå nettonollutsläpp.

Fordonsindustrin

Fordonsindustrin har som mål att utsläppen från personbilsflottan 2030 ska minska med 70 procent jämfört med 2010 för att 2045 vara netto noll.

2030: 70 procents utsläppsminskning jämfört med 2010

2045: Nettonollutsläpp.

Arbetsmaskiner jord- och skogsbruk

ⁱ <http://fossilfritt-sverige.se/fardplaner-for-fossilfri-konkurrenskraft/>

Lantbruksbranschen och skogsnäringen säger i sina färdplaner att arbetsmaskiner 2025 ska drivas av 40 procent på fossilfritt drivmedel och att andelen ska vara 100 procent 2030. Arbetsmaskiner inom industri- och byggsektorn ska år 2040 ha netto noll klimatpåverkan.

2025: Arbetsmaskiner lantbruk och skogsbruk ska drivas av 40 procent fossilfritt drivmedel.

2030: Arbetsmaskiner lantbruk och skogsbruk ska drivas av 100 procent fossilfritt drivmedel.

Arbetsmaskiner industri och byggbranschen

Bygg- och anläggningssektorn anger i sin färdplan att år 2040 ska det vara netto noll klimatpåverkan från deras fordon och maskiner.

2040: Arbetsmaskiner inom industri- och byggsektorn ska år 2040 ha netto noll klimatpåverkan.

Tunga lastbilar

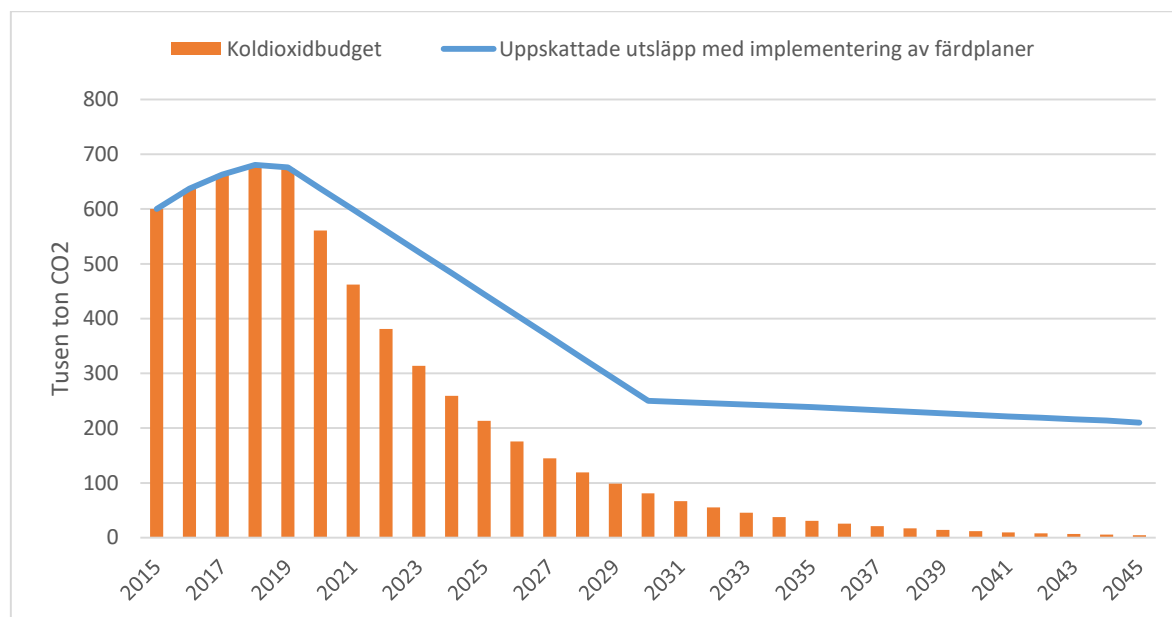
Åkerinäringen säger i sin färdplan att man 2030 ska ha minskat utsläppen med 70 procent jämfört med 2010 årsnivå. 2045 ska tung trafik vara helt fossilfri.

2030: 70 procents utsläppsminskning jämfört med 2010.

2045: Fossilfri.

Resultat

Genom att lägga in målen från färdplanerna och utgå från tidigare utsläpp i Skövde kommun hämtade från RUS samt lägga till framräknad koldioxidbudget går det se om koldioxidbudgeten skulle uppnås med hjälp av färdplanerna.

Figur C-3. Jämförelse mellan koldioxidbudget och uppskattade utsläpp fram till 2045 baserat på färdplaner framtagna inom Fossilfritt Sverige.

Som går att se i Figur C-2 finns en diskrepans mellan de uppskattade utsläppen 2030 och 2045 jämfört med koldioxidbudgeten. De utsläpp som fortfarande finns kvar är processutsläpp från cementindustrin (28%), utrikes transporter (52%), industriutsläpp exkl. cementindustrin (13%) och övriga utsläpp (6%).

Genom karbonatisering kan det antas att en stor del av de kvarvarande direkta utsläppen från cementindustrin kommer återupptas av betongen under dess livslängd. Det är dock viktigt att påpeka att detta sker under en lång tid och att vi endast har till 2050 att hejda klimatförändringen. Som det ser ut nu kommer alltså utsläpp från cementindustrin fortfarande finnas kvar 2030 och 2045.

Flygbranschen har även de en färdplan med mål om att allt inrikesflyg ska vara fossilfritt till 2030 och att allt flyg, både inrikes och utrikes ska vara fossilfritt 2045. Flygets klimatpåverkan kan mätas på flera sätt. Internationell rapportering till FN och EU baseras på tankat bränsle i Sverige. Siffran för internationellt flyg är då baserad på den mängd bränsle som flygoperatörerna tankar inom Sveriges gränser och används till flyg som lämnar Sverige. Detta oavsett i vilket land som flygbolaget är registrerat. Dessa utsläpp omfattar dock varken utsläppens fulla klimatpåverkan på hög höjd eller de fullständiga utsläppen till följd av svenska invånares flygresor utomlands.ⁱ Av denna anledning har vi valt att inte göra något antagande kring hur utsläppen från flyget kommer se ut fram till 2045.

Diskussion

Skövdes utsläpp är väldigt beroende av hur utsläppen från cementindustrin utvecklar sig. Cementindustrin har ambitiösa planer framåt för att minska sina utsläpp. Planerna baserar sig dock på en tämligen utforskad teknik där man fångar in utsläppen och lagrar dem i marken. Om tekniken fungerar finns stor potential, men osäkerheten är stor. En stor del av cementindustrins utsläpp kommer också fortsätta att ske även fram till 2045 om industrin anser att de utsläppen kommer tas upp av betongen igen på sikt. Detta är rätt i sak, betongen kommer ta upp en del av produktionens utsläpp under en lång tid. Samma argument skulle kunna hållas kring bioenergi. Att man släpper ut koldioxid från att elda biomassa idag som kommer att tas upp igen av nya träd under lång tid efter att utsläppen skett. Allt handlar om vilken tidshorisont man väljer att använda. Men klimatkrisen är nu och vi måste minska utsläppen av växthusgaser nu.

För transportsektorn ser det i dagsläget ljust ut. Flera tekniker finns idag tillgängliga på marknaden och priserna för batteri- och välgasdrivna fordon spås falla fram till 2030, vilket ökar genomslagstakten. Problemet för transportsektorn är snarare att endast en liten andel av fordonen byts ut varje år och att fossildrivna fordon som säljs idag kommer finnas kvar på vägarna 2030-2035.

Det största problemet för fjärrvärmebranschen idag är den fossila delen av avfallet, plast. I takt med att mängden plastförpackningar minskar i samhället kommer också den fossila andelen i avfallet minska. Att plast produceras av förnybara råvaror kommer också hjälpa till att minska utsläppen. Förebyggande avfallsarbete är av största vikt, kommunikation kring betydelsen av plaståtervinning behöver öka samtidigt som insatser görs tidigare i kedjan för att minska andelen plast i avfallet.

Industri exkl. cementindustrin i Skövde kommer troligtvis att successivt bli bättre och bättre allt eftersom samhället ställer om. Osäkerheten är dock stor kring hur mycket utsläppen kan minska.

ⁱ <https://www.naturvardsverket.se/Sa-mar-miljon/Klimat-och-luft/Klimat/Tre-satt-att-berakna-klimatpaverkande-utslapp/Flygets-klimatpaverkan/>

Osäkerheten tillsammans med att industrins utsläpp är relativt låg är också varför vi valt att inte analysera industri exkl. cementindustrin djupare.

Utrikes transporter är den stora delen av Skövdes utsläpp som vi hittills inte kunnat göra en rimlig bedömning för. En del av utsläppen kan säkert tas omhand genom att Skövdeborna flyger mindre. Men långt ifrån alla är villiga att göra den uppoffringen. Det finns idag inte någon ny teknik som inom en snar framtid skulle kunna minska utsläppen radikalt. Stort hopp sätts till biobränsle, men frågan är om skogen räcker till. Skövde kommun är även ägare av en flygplats. Men utsläppen från utrikes flyg kommer inte från den, även om det finns utsläpp från verksamhet som sker på flygplatsen. Men kan dock anta att Skövdeborna troligtvis flyger lika mycket som övriga svenskar och där med bidrar till lika höga utsläpp.

Slutsats

För att utsläppen i Skövde inte ska överstiga de utsläpp som är budgeterade behöver utsläppen minska med 17,5 procent per år från och med 2020. En liknande minskningstakt går inte att skåda de senaste 30 åren. Men man kan också konstatera att det inte finns något annat val om kommunen ska uppfylla sin rättvisa del av Parisavtalet.

Genom att studera de färdplaner samhällsaktörer själva antagit inom Fossilfritt Sverige går det att göra en uppskattning om det är möjligt för kommunen att klara koldioxidbudgeten. Slutsatsen är att om alla färdplaner följs finns en god möjlighet att sänka utsläppen fram till 2030 och fortsatt till 2045. Men mycket hänger på att cementindustrin följer sin färdplan, som innehåller stora tekniska utmaningar genom infångning av koldioxid, så kallad CCS.

Utöver cementindustrin behöver utsläppen från transporter och arbetsmaskiner minskar kraftigt och att mängden fossil plats i avfallet minska. Detta bedöms fullt möjligt då både incitament och teknik finns.

Men för att klara koldioxidbudgeten krävs framförallt att utsläppen från flyget minskar radikalt. Skövdes invånare behöver minska sitt flygande samtidigt som flygbranschen följer sin färdplan att alla avgångar från svenska flygplatser sker med fossilfritt bränsle.

Bilaga D Uppföljning av klimatpåverkan från energianvändning

Hur man ska bedöma klimatpåverkan från energianvändning är inte helt lätt. I denna genomgång förklarar vi hur Skövde kommun ser på olika begrepp och hur vi följer upp påverkan från energianvändning.

Primärenergi

Primärenergi definieras som ”Energien i en naturresurs, exempelvis i kol, råolja, solljus och uran med flera, som inte genomgått någon omvandling eller transformering genom mänskliga aktiviteter”. Det vill säga energi som inte omvandlats till en annan energiform.ⁱ

Genom att använda begreppet primärenergi i, till exempel, livscykelanalyser, kan rättvisare jämförelser mellan olika energislag göras. Detta eftersom primärenergin kan ge ett mått på hur mycket av den uttagna energi som tillslut används.ⁱⁱ

Primärenergi som begrepp är därför ett bra sätt att visa hur mycket energi en byggnad faktiskt använder. Primärenergi beskriver dock inte hur stor klimatpåverkan den producerade energin har, av denna anledning har el från ett kolkraftverk bättre primärenergifaktor än el från ett kärnkraftverk. Väldigt lite av den lagrade energin i uran används i ett kärnkraftverk, trots detta är växthusgasutsläppen låga. I ett kolkraftverk används större del av den lagrade energi i kolet, vilket ger en lägre primärenergifaktor. Men utsläppen av växthusgaser är betydligt större. Energi från restprodukter har en låg primärenergifaktor då det inte behövdes tillföras någon energi för att ta fram resursen, energin för att ta fram resursen bokförs istället under användning av produkten innan den blev avfall.

Klimatprestanda köpt el

I Sverige sker elproduktion främst av kärnkraft, vattenkraft, vindkraft och bioenergi. Alla dessa energislag har låg klimatpåverkan. Men det svenska elsystemet är sammankopplat med övriga Norden och norra Europa. Sverige importerar el från och exporterar el till våra grannländer. Genom att exportera svensk el med låg klimatpåverkan till länder med smutsigare elproduktion minskar även klimatpåverkan i dessa länder.

I EU finns ett system med ursprungsgarantier för elproduktion. Ursprungsgarantier är elektroniska handlingar för att garantera ursprunget på el. Ursprungsgarantier kan köpas och säljas på en öppen marknad som omfattar elproducenter och elleverantörer. Syftet är att slutkunden av el ska få kunskap om elens ursprung på ett tydligt sätt.ⁱⁱⁱ Genom systemet med utsläppsrätter är det möjligt att köpa el från en specifik produktionskälla, exempelvis vattenkraft. Det betyder nödvändigtvis inte att den fysiska elen kommer från den energikälla man valt, utan bara att det är den typen av el man betalar för. Men genom ursprungsgarantierna vet man att den el man köpt faktiskt har producerats.

Görs inget aktivt val kring elens ursprung blir köparen automatiskt tilldelad något som kallas residualmix. I Sverige beräknas residualmixen på nordisk nivå. Beräkningen för den slutliga residualmixen utgör ett genomsnitt av de nordiska länderna.^{iv} Vilken klimatprestanda den köpta elen har beror alltså på vilken systemgräns man väljer att använda.

Beräkning av klimatpåverkan från energianvändning

När man beräknar klimatpåverkan från energianvändning är det självklart viktigt att använda rätt underlag för beräkningarna. Vilken typ av energikälla som levererar den köpta energin beror

ⁱ <https://www.energihandbok.se/primarenergi>

ⁱⁱ <https://www.energihandbok.se/primarenergi>

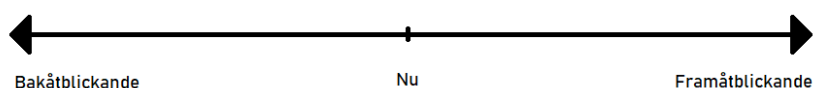
ⁱⁱⁱ <http://www.energimyndigheten.se/fornybart/ursprungsgarantier/>

^{iv} <https://www.ei.se/sv/nyhetsrum/nyheter/nyheter-2020/nu-finns-information-om-residualmix-for-2019/>

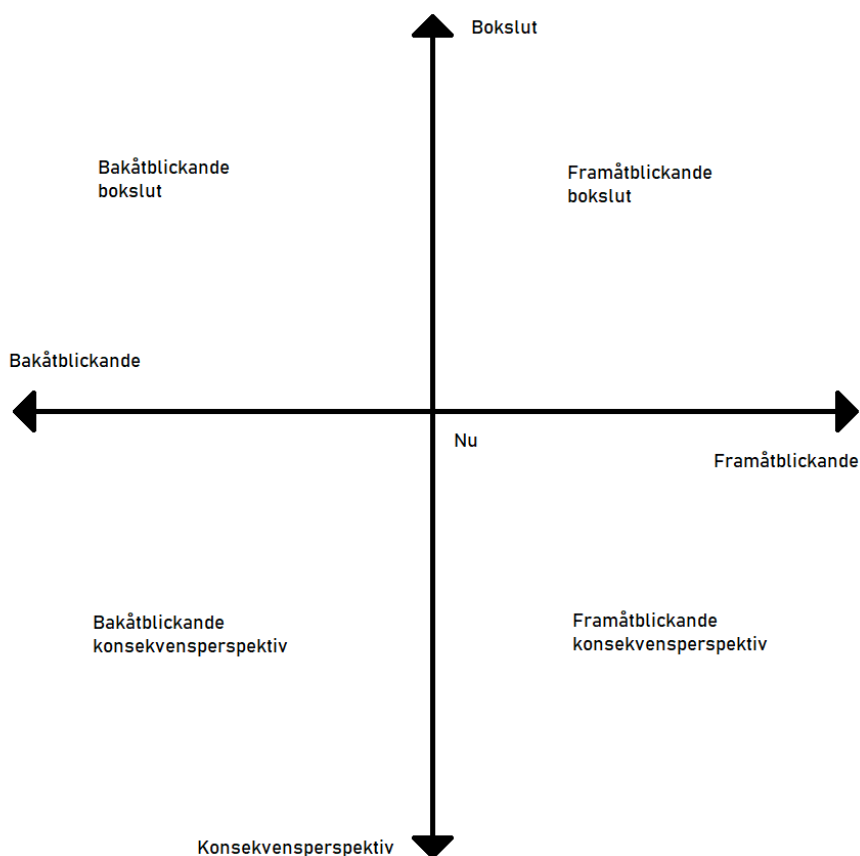
nämigen på flera olika faktorer. Energisystemet är i ständig förändring och beroende på vilken tid på dygnet, tid på året och årtal man tittar på kommer sammansättningen av energikällor se olika ut. Det är därför rätt att använda olika beräkningsmetoder beroende på vad som ska följas upp.

Vi har här valt att göra skillnad på fyra olika scenarion. De olika scenariona lämpar sig till olika typer av uppföljning och det är viktigt att göra skillnad på när man ska använda de olika metoderna.

Först och främst kan man antingen göra en bakåtblickande uppföljning av redan använd energi eller en framåtblickande prognos över hur energianvändningen kommer se ut framåt.

Utöver tidsperspektivet behöver man också välja om det ska vara ett bokslut eller en konsekvens av en förändring. Slår man ihop dessa två faktorer, tid och typ av uppföljning, får man fyra olika typer av scenarion, ett bakåtblickande bokslut, ett framåtblickande bokslut, en bakåtblickande konsekvensperspektiv och ett framåtblickande konsekvensperspektiv.

Bokslut

Att göra årsbokslut handlar precis som när det gäller ekonomiskt bokslut att avsluta den löpande bokföringen för ett räkenskapsår. Man sammanställer alltså all energianvändning man haft under året och vilken klimatpåverkan den orsakade.

Bakåtblickande bokslut

I ett bakåtblickande bokslut tittar man på hur mycket energi som användes historiskt. Ofta behandlar ett bakåtblickande bokslut ett år eller en månad bakåt i tiden. Vill man koppla energianvändning till klimatpåverkan används ett snitt av utsläppen för de olika energikällorna under samma period som bokslutet. Till exempel om ett hus använde 20 000 kWh el under 2020 multiplicerar man 20 000 med medelvärdet av växthusgasutsläppen för el under 2020.

Framåtblickande bokslut

Ett framåtblickande bokslut är exempelvis en koldioxidbudget. Koldioxidbudgeten är ett sätt att undersöka huruvida de sammanlagda utsläppen av koldioxid från en region framåt i tiden kommer bli större eller mindre än det utsläppsutrymme som finns för att regionen ska möta sin rättvisa del av Parisavtalet. Precis som för ett bakåtblickande bokslut används medelvärde för utsläppen i regionen.

Konsekvensperspektiv

I en konsekvensanalys undersöks vilka konsekvenser en förändring av energianvändning och energikälla ger. En gjord förändring i ett system ger alltid följd effekter. Kopplas följd effekterna till klimatpåverkan är en förändring bara bra om förändringen inklusive dess konsekvenser ger minskade växthusgasutsläpp. Vid en konsekvensanalys behövs därför en mer grundlig analys av energisystemet om att det ska gå att se förväntade effekter av förändringen.

För att beskriva detta med ett exempel skulle man kunna tänka sig att man flyttar elanvändning i en byggnad till perioder då elanvändningen generellt är lägre. Genom att flytta energianvändningen går det att minska användningen av energikällor med höga växthusgasutsläpp, exempelvis kolkondens. Detta är för att energikällor med höga växthusgasutsläpp generellt sett är dyrare i drift, är belastningen på elnätet låg väljer energiproducenterna att hålla dessa kraftverk avstängda.

Skulle man göra en åtgärd så som beskrivs ovan har inte själva energianvändningen minskat, men klimatpåverkan har gjort det eftersom den använda energin kommer från källor med lägre växthusgasutsläpp. Motsatsen skulle vara att man använder en mindre mängd el men att elanvändningen sker under en tid då den generella elanvändningen är hög, ur ett bokföringsperspektiv skulle då växthusgasutsläppen minska eftersom man använder mindre el. Men då den energi man faktiskt använder kanske har högre växthusgasutsläpp per kilowattimme än innan kan klimatpåverkan ändå ha ökat.

Bakåtblickande konsekvensperspektiv

Vid ett bakåtblickande konsekvensperspektiv används konsekvensanalysen för att belysa vad som skulle kunna ha hänt om man gjort på ett annat sätt bakåt i tiden, exempelvis det senaste året. Syftet är att visa vilken klimatnytta som gjorts genom att aktören finns kontra om den inte funnits. Bakåtblickande konsekvensperspektiv är en bra metod att använda för att visa vad som skulle kunna ha hänt om man inte tidigare gjort en förändring. Man ska dock ha med sig att detta är en fiktiv verklighet som inte har hänt.

Framåtblickande konsekvensperspektiv

Ett framåtblickande konsekvensperspektiv är ett bra verktyg att använda om man står vid ett vägval där det kommer bli en förändring i energianvändningen. Ofta behöver man ta ett beslut över om man ska genomföra en åtgärd eller inte. Det skulle kunna vara ett fönsterbyte i en byggnad eller installation av en ny solcellsanläggning. För att konsekvensanalysen ska vara till nytta behöver den göras över flera olika scenarion. Ofta finns ett referensfall, vi gör inget, och sedan ett antal förändringar som egna scenarion. Dessa förändringar jämförs sedan med referensfallet och varandra för att undersöka vilket som har minst klimatpåverkan. För att konsekvensanalysen ska vara ett bra underlag behöver det inte bara finnas med hur mycket faktiskt energi som används utan också när i tiden den används och hur energisystemet förväntas förändras under åtgärdens livslängd.

Bilaga E Uppföljning av energi-och klimatplan år 2011-2020

Målbild 2050

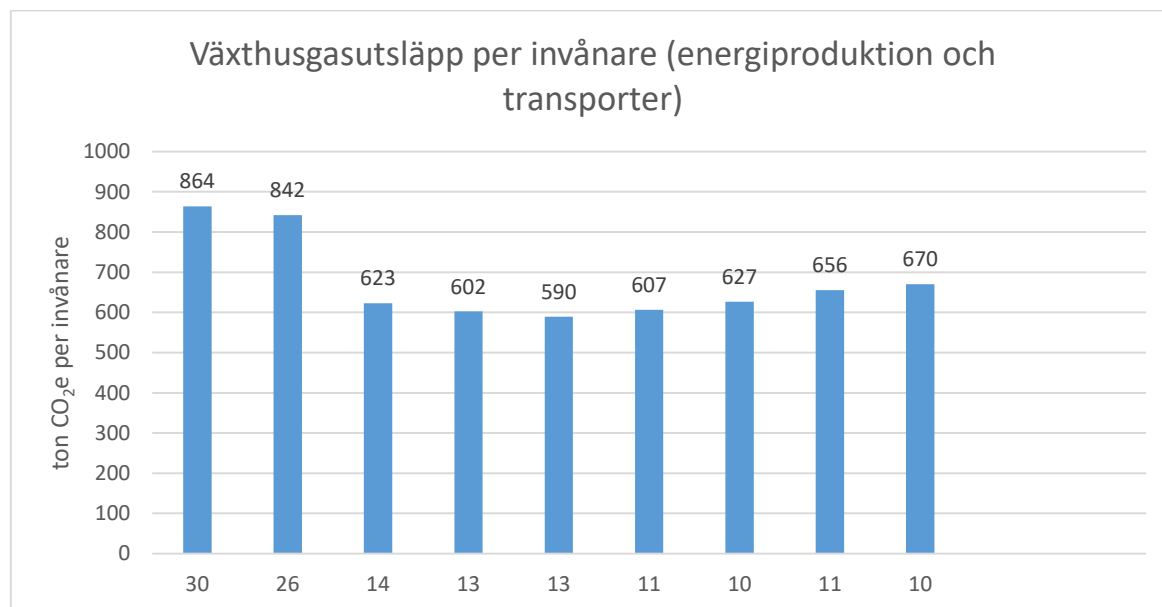
Kommunens senaste energi- och klimatplan 2011-2020 antagen 2012ⁱ angav att målbilden för 2050 var att Skövde inte ska bidra med några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären. Målbilden anslöt till den dåvarande nationella visionen för 2050 som innebar att utsläppen av växthusgaser skulle minska med 85 procent till 2050, jämfört med 1990, vilket motsvarar utsläpp som är mindre än ett ton per invånare.

Målet 2020, 40 procent lägre utsläpp per invånare

Målet för 2020 i energi- och klimatplanen 2011- 2020 var att utsläppen av växthusgaser per invånare skulle vara 40 procent lägre än 1990. Målet anslöt till det då varande nationella målet för minskade utsläpp av växthusgaser inom de sektorer som inte omfattades av EU:s system för handel med utsläppsrätter.

Sedan 1990 har koldioxidutsläppen per invånare för Skövde kommun minskat med 34 procent. Sedan 2012, då energi- och klimatplanen antogs, har utsläppen per invånare minskat med 24 procentenheter. För att nå energi- och klimatplanens mål år 2020 behöver utsläppen minska med ytterligare 6 procentenheter.

Eftersom det är två års eftersläpning i den uppföljande statistiken kan man inte med säkerhet säga att målet kommer att nås 2020 men sett utifrån trend i Figur 3. är det sannolikt att så kommer att ske. Men säkert vet vi inte förrän om ytterligare två år då all statistik är tillgänglig.

Figur E-1. Koldioxidutsläpp från energi- och transportsektorn per invånare relaterat till Skövdes mål för utsläppsminskningar till 2020 (ton CO₂e/invånare).

ⁱ Antagen av kommunfullmäktige mars 2012

Uppföljning av delmål

Delmål och åtgärder identifierades och utvecklades genom workshops och diskussioner under framtagandet.

Skövde kommun som geografiskt område

För Skövde kommun som geografiskt område fanns fem delmål med förslag på prioriterade åtgärder för att nå målen.

Grön: Genomfört delmål

Gul: Delvis genomfört delmål

Delmål G1 ☺	<p>Produktion av el och fjärrvärme ska baseras på förnybara energikällor</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Målet anses uppfyllt</i>
Delmål G2 ☺	<p>Användningen av förnybara energikällor ska öka</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Målet anses uppfyllt</i>
Delmål G3 ☺	<p>Energianvändningen i bebyggelsen ska minska med 20 procent</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Målet anses uppfyllt</i>
Delmål G4 ☺	<p>Samhällsplaneringen ska bidra till minskad energianvändning och minskade utsläpp av växthusgaser</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Målet anses uppfyllt</i>
Delmål G5 ☺	<p>Rådgivning och information ska bidra till minskad energi-användning och minskade utsläpp av växthusgaser</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Målet anses uppfyllt</i>

Skövde kommun som organisation

För Skövde kommun som organisation fanns fyra delmål med förslag på prioriterade åtgärder för att nå målen.

Grön ☺: Genomfört delmål

Gul ☺: Delvis genomfört delmål

Delmål 01 ☺	Energianvändningen i kommunala fastigheter ska minska med 20 procent från 2009 till 2020 <ul style="list-style-type: none"> • <i>Målet anses delvis uppfyllt</i>
Delmål 02 ☺	Utsläppen av koldioxid vid tjänsteresor för kommunens räkning ska 2020 vara nära noll <ul style="list-style-type: none"> • <i>Målet anses delvis uppfyllt</i>
Delmål 03 ☺	Utsläppen av koldioxid vid kommunanställdas resor till och från arbetet ska minska med 20 procent från 2008 till 2020 <ul style="list-style-type: none"> • <i>Målet anses delvis uppfyllt</i>
Delmål 04 ☺	Upphandling för ökad energieffektivitet och minskade utsläpp av växthusgaser <ul style="list-style-type: none"> • <i>Målet anses uppfyllt</i>

Kommentar delmål 01: Det kommunala bostadsbolaget har lyckats minska energianvändningen med drygt 20 procent. För de kommunala lokalerna har man lyckats nå drygt 10 procents minskning tom år 2019 (2020 ej redovisat ännu).

Kommentar delmål 02: Utsläpp från tjänsteresorna har kraftigt minskat sina utsläpp genom att kommunens egna fordon använder en hög andel förnyelsebara drivmedel och el. Tågresandet är ett normalår generellt stort inom koncernen. Pandemin som drabbat hela världen har dragit ned antalet tjänsteresor radikalt 2020 och bidragit till en stor omställning av fysiska resor till digitala möten. Koldioxidutsläppen från tjänsteresor under 2020 har därmed minskat dramatiskt. Sannolikt kan åtgärden betraktas som helt genomförd men ursprungsdata saknas.

Kommentar delmål 03: Cykelkampanjer har anordnats under flera år för att få fler att ställa bilen och istället ta cykeln eller åka kollektivtrafiken till jobbet. Kampanjerna har fått stort genomslag och engagerat många anställda. Cykelpooler, med vanliga cyklar och elcyklar, finns numera att tillgå på många arbetsplatser inom kommunen. En viktig aspekt framöver är att cyklarna i cykelpoolerna underhålls kontinuerligt så att de liksom våra övriga fordon ska fungera optimalt vid användning. Sannolikt kan åtgärden betraktas som helt genomförd men ursprungsdata saknas.

Uppföljning av åtgärder

Genomförda åtgärder uppdelade per ansvarig nämnd eller bolag. De flesta åtgärder har kunnat genomföras fullt ut eller delvis. Fyra åtgärder är ej utförda av förklarliga skäl.

Grön ☺: Genomförd

Gul ☺: Delvis genomförd

Röd ☹: ej genomförd

Nr	Åtgärder	Ansvar
	Kommunstyrelsen	
G2a ☺	Infrastruktur för ökad gasproduktion	Kommunstyrelsen
G2b ☺	Utredning om möjligheterna till ökad biogasproduktion	Kommunstyrelsen
G2d ☹	Ökat utnyttjande av vindkraft	Kommunstyrelsen
G3c ☺	Förbättrad energieffektivitet genom strängare energikrav	Kommunstyrelsen
G4a ☺	Energieffektivisering och klimateffekter ska konsekvent beaktas vid all samhällsplanering	Kommunstyrelsen
G4c ☺	Utveckling av kollektivtrafiksystemet	
G4d ☺	Minskade tunga transporter i centrum	Byggnadsnämnden och kommunstyrelsen
G5a ☺	Proaktiv kommunal energi- och klimatrådgivning	Kommunstyrelsen
O2a ☺	Införande av system och rutiner för uppföljning av körsträckor för tjänstefordon	Kommunstyrelsen
O2b ☺	Utbyte av tjänstebilar till bilar som använder förnybara drivmedel eller el	Byggnadsnämnden och kommunstyrelsen
O2e ☺	Främja användande av IT-teknik för distansmöten	Kommunstyrelsen och Tekniska nämnden
O2f ☺	Göra kommunanställda medvetna om fördelarna med att tjänsteresor görs med kollektivtrafik	Tekniska nämnden och kommunstyrelsen

O3a ☺	Utbildning i sparsam körning (eco driving) för kommunanställda	Kommunstyrelsen
O3d ☺	Underlätta användning av kollektivtrafik	Kommunstyrelsen
O3e ☺	Kampanjer för ökad cykling	Kommunstyrelsen och respektive nämnd
O4a ☺	Införande av system och rutiner för miljöanpassad upphandling	Kommunstyrelsen
O4b ☺	Vid upphandling ska i första hand energisnål teknik väljas	Kommunstyrelsen
	Byggnadsnämnden	
G3a ☺	Förbättrad energieffektivitet genom konsekvent myndighetsutövning	Byggnadsnämnden
G3b ☺	Förbättrad energieffektivitet genom information och rådgivning	Byggnadsnämnden
G3d ☺	Avveckling av fossila bränslen i bebyggelsen	Byggnadsnämnden
G5a ☺	Proaktiv kommunal energi- och klimatrådgivning	Byggnadsnämnden
O1d	Tillämpa högre energikrav vid uppförande av nya byggnader	Byggnadsnämnden
	Tekniska nämnden	
G2c ☺	Ökat utnyttjande av solenergi	Tekniska nämnden
G2e ☹	Förbättrade möjligheter att distribuera småskalig el- och värmeproduktion	Tekniska nämnden
G4b ☺	Utveckla infrastruktur och drivkrafter för cykling och gångtrafik	Tekniska nämnden
O1a ☺	Införande av system och rutiner för uppföljning av energianvändning	Tekniska nämnden, Skövde Företagspark och Skövdebostäder
O1b ☺	Införande av system och rutiner för löpande utbyte av energikrävande utrustning till utrustning med lägre energibehov	Tekniska nämnden, Skövde Företagspark och Skövdebostäder

O1c ☺	Införande av individuell mätning av energianvändning	Tekniska nämnden och Skövdebostäder
O2a ☺	Utbyte av tjänstebilar till bilar som använder förnybara drivmedel eller el	Kommunstyrelsen och Tekniska nämnden
O2c ☺	Utveckling av kommunens bilpool	Tekniska nämnden
O2d ☺	Underlätta införande av elbilar	Tekniska nämnden
O3b ☹	Användning av kommunens bilpool för resor till och från arbetet	Tekniska nämnden
O3c ☺	Alla kommunala fordon ska ha tillgång till elektriska motorvärmare	Tekniska nämnden
	Skolnämnden	
G5c ☺	Miljö- och klimatprojekt i kommunens skolor	Skolnämnden
	Skövde Värmeverk AB	
G1a ☺	Utbyggnad av fjärrvärme inom befintlig bebyggelse	Skövde Värmeverk.
G1b ☺	Ta fram tekniska och ekonomiska lösningar som medger att fjärrvärme även fortsättningsvis kan vara ett konkurrenskraftigt alternativ i ny bebyggelse med lägre energibehov	Skövde Värmeverk.
G1c ☺	Småskalig fjärrvärme i Tidån	Skövde Värmeverk.
G1d ☹	Utreda möjligheter att utnyttja spillvärme från Cementa	Skövde Värmeverk.
G1e ☺	Utfasning av oljeanvändning vid Volvo Powertrain	Skövde Värmeverk.
	Miljösamverkan i Östra Skaraborg	
G5b ☺	Energieffektivisering genom miljötillsyn	Miljösamverkan Östra Skaraborg
	AB Skövdebostäder	
O1a ☺	Införande av system och rutiner för uppföljning av energianvändning	Tekniska nämnden, Skövde Företagspark och Skövdebostäder

O1b ☺	Införande av system och rutiner för löpande utbyte av energikrävande utrustning till utrustning med lägre energibehov	Tekniska nämnden, Skövde Företagspark och Skövdebostäder
O1c ☺	Införande av individuell mätning av energianvändning	Tekniska nämnden och Skövdebostäder
	Skövde Företagspark AB	
O1a ☺	Införande av system och rutiner för uppföljning av energianvändning	Tekniska nämnden, Skövde Företagspark och Skövdebostäder
O1b ☺	Införande av system och rutiner för löpande utbyte av energikrävande utrustning till utrustning med lägre energibehov	Tekniska nämnden, Skövde Företagspark och Skövdebostäder

Förklaringar till delvis utförda åtgärder och ej utförda åtgärder kommenteras nedan.

Kommentar för åtgärd G2d: Generellt när det gäller byggnation av vindkraft är intresset att bygga vindkraftverk i Skövde kommun litet inom utpekade vindparksområden. Där det finns goda vindenergier som på Billingenplatån har andra värden företräde. Men ny teknik är på frammarsch och framtida vindkraftverk konstruerade med modern teknologi kan vara effektiva även där vinden är svagare.

Kommentar för åtgärd G4d: Flera åtgärder har vidtagits för att minska tung trafik i centrum. Större trafikleder ska användas och man ska inte köra igenom Skövde centrum i onödan. Föreskrifter infördes för 2 år sedan för att hindra tung trafik på Majorsgatan med målet är att få ut trafiken på 26:an istället. Skövde fortsätter dock att växa och tung trafik har ökat på Nolhagavägen med 2 procent under år 2017 till 2020. På Mariestadsvägen är idag 3 procent tunga fordon av all trafik. Inom norra delen har avsmalningar gjorts liksom hastighetsdämpande åtgärder och minirondeller. Mycket vägarbete på Mariestadsvägen har också bidragit till att tung trafik väljer alternativa vägar. Kungsgatan har omvandlats och försvårat för tung trafik att passera. Sänkt hastighet till 40 km i stadens centrum kan också ha bidragit till färre tunga fordon i centrum.

Kommunen följer upp och mäter trafiken på ett helt annat sätt än tidigare och kan kontrollera inkommande klagomål bättre. Kommunen bevakar frågorna på olika sätt. Det finns en arbetsgrupp, Logistikgruppen, som är en samverkan mellan kommunen, fastighetsägarna, cityföreningen och åkeriföretagen. Att förhindra tung trafik vissa klockslag det har varit uppe till diskussion, tex att man lossar före klockan 10. Arbetsgruppen har gjort studiebesök och tittat på hublösningar i Göteborg som fungerar. Hubbarna är kluster av mindre elfordon som kör ut varor till butiker och på så vis minskar tung trafik i centrum.

Kommentar G2e: Har inte varit en genomförbar åtgärd på elsidan p.ga hur dagens lagstiftning ser ut. På värmesidan finns enstaka exempel på åtgärden tex i Vårsås där man överför värme via kulvert mellan två fastigheter.

Kommentar för åtgärd O2a: Kommunen har idag mycket bättre koll än tidigare på hur långt kommunens fordon går men systemet behöver förbättras ytterligare för att uppföljningar av utsläpp, energieffektivitet och körsträckor ska bli ännu bättre. 85 procent av all inköpt bränsle till kommunens fordon är förnyelsebar vilket är en stor förbättring men fordonens energieffektivitet och ett effektivt nyttjande av kommunens bilpark är fortsatt viktig.

Kommentar för åtgärd O2f: Monitorer för kollektivtrafikens tidtabeller har satts upp i stadshuset för att underlätta användandet av stadstrafiken. Kommunen har också strategiskt arbetat med Västtrafik för att de i deras nya biljettsystem med tre zoner ska kunna erbjuda kommunanställda bättre möjligheter för resor inom tjänsten såväl som för resor till och från arbete och fritidsaktiviteter.

Kommentar G3a: Bygglövsavdelningen arbetar med att förbättra att energieffektivitet sker i alla delar i ett projekt och då med stöd av gällande regler.

- Bygglövsavdelningen tillämpar de regler som gäller vid tidpunkt för aktuell byggnation.
- Vid tekniskt samråd diskuteras energieffektivitet.
- Vid nybyggnation är det enklare att ställa krav. Då är det nybyggnadskrav som gäller.
- Vid ändring av byggnad kan det bli mer diskussion och bedömningar. Att frågan lyfts och att vi även vid ändring av byggnader ställer krav ger en förbättrad energieffektivitet.
- Vid arbetsplatsbesök följs åtgärder upp som har med energieffektivitet att göra. Exempelvis lufttäthet.
- En uppföljning sker i samband med färdigställande, mätning eller ny beräkning.

Kommentar O1c: AB Skövdebostäder har genomfört individuell elmätning. Servicenämnden (dåvarande tekniska nämnden) har infört individuell energimätning inom kök när dessa ligger i t.ex. en skola. Detta görs kontinuerligt vid ombyggnation och nybyggnation.

Kommentar O1d: Bygglövsnämnden kan inte själva skärpa föreskrifter. De flesta kunder använder sig av boverkets byggregler, BBR:s krav. Ett visst antal entreprenörer använder Miljöbyggnad Guld eller Silver som riktlinje vilket gör att de själva sätter kraven högre än BBR. Byggnadsnämnden skulle kunna skärpa uppföljningen av hur BBR-kraven har följts när det gäller att få in redovisning av energiåtgång under verksamhets år. Till exempel genom att skapa någon form av svarsform där byggnadens ägare kan fylla energiåtgång för redovisning till oss samt att bygglövsavdelningen påminner om att Energideklaration ska utföras.

Kommentar O3b: Efter en utredning av åtgärden, mellan år 2012 – 2013, konstaterades att den inte var förenlig med kommunens verksamhet så som den är utformad. Lösningen hade varit att upphandla hela bilpoolstjänsten men det hade blivit kostat mer ekonomiskt för verksamheten än att fortsätta ha den i egen regi.

Kommentar Gd1: Samtal har förts mellan Skövde Energi och Cementa gällande utnyttjande av spillvärme. Man har inte lyckats landa i några tekniska eller ekonomiska lösningarna för utnyttjande av spillvärme från Cementa.

Bilaga F Dataunderlag

Tabell F-1. Utsläpp av växthusgaser (ton/år) (omräknat till koldioxidkivalenter) inom Skövde kommuns geografiska område. Statistik från RUS hämtad november 2020.

Huvudsektor	Undersektor	1990	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
alla	alla	863 629	841 632	771 425	647 276	653 486	623 078	602 268	589 710	606 738	626 964	655 610	670 014
El och fjärrvärme	alla	7 153	4 881	13 407	37 819	38 304	43 160	41 772	28 024	25 989	31 560	26 905	25 746
Egen uppvärmning av bostäder och lokaler	alla	43 831	30 487	15 686	7 538	5 847	5 519	5 025	4 484	4 301	4 028	3 986	3 737
Egen uppvärmning av bostäder och lokaler	Kommersiella och offentliga lokaler	11 271	6 198	3 358	1 822	1 603	1 442	1 037	1 060	988	988	885	892
Egen uppvärmning av bostäder och lokaler	Bostäder	29 643	21 782	10 241	4 182	2 979	2 816	2 688	2 302	2 246	1 913	1 963	1 791
Egen uppvärmning av bostäder och lokaler	Jordbruks- och skogsbrukslokaler	2 917	2 507	2 087	1 534	1 264	1 261	1 301	1 121	1 067	1 127	1 137	1 054
Industri (energi och processer)	alla	609 296	511 911	479 971	395 910	405 988	379 876	361 336	365 343	386 512	406 343	434 266	455 820
Transporter	alla	83 358	85 472	92 641	85 978	84 056	79 524	77 631	76 292	76 159	73 312	76 028	74 055
Transporter	Personbilar	62 367	61 479	62 127	55 681	54 057	51 478	50 450	49 847	50 399	49 200	51 177	49 954
Transporter	Lätta lastbilar	4 247	4 820	6 643	7 754	7 963	7 742	7 633	7 432	7 493	7 145	7 668	7 341
Transporter	Tunga lastbilar	10 020	12 612	15 008	15 664	15 234	14 188	13 709	13 238	12 936	12 031	12 342	11 870
Transporter	Bussar	3 229	3 164	3 492	3 051	3 020	2 366	2 046	1 826	1 519	1 022	783	885
Transporter	Mopeder och motorcyklar	189	336	438	444	424	368	396	385	394	373	378	391
Transporter	Slitage från däck och bromsar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Transporter	Slitage från vägbanan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Transporter	Avdunstning från vägfordon	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Transporter	Inrikes civil sjöfart (inkl. privata fritidsbåtar)	29	29	31	42	43	44	44	45	46	46	46	46
Transporter	Inrikes flygtrafik	2 904	2 830	2 949	1 677	1 969	2 129	2 278	2 245	2 234	2 361	2 325	2 184
Transporter	Järnväg	31	23	20	18	18	18	16	14	14	13	13	13
Transporter	Militär transport	342	180	1 933	1 648	1 329	1 193	1 060	1 260	1 125	1 121	1 297	1 371
Arbetsmaskiner	alla	14 940	14 679	14 703	15 796	16 079	14 740	15 054	14 351	14 022	13 316	13 624	13 173
Arbetsmaskiner	Industri- och byggsektorns arbetsmaskiner (inkl. vägarbeten)	4 553	5 307	5 709	5 934	5 981	5 762	5 828	5 592	5 432	5 495	5 681	5 831
Arbetsmaskiner	Fiskebåtar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ⁱ <http://extra.lansstyrelsen.se/rus/Sv/statistik-och-data/nationell-emissionsdatabas/Pages/default.aspx>

Arbetsmaskiner	Jordbruk och skogsbruk	6 755	6 049	5 920	6 862	7 164	6 121	6 420	6 056	5 940	5 251	5 368	5 106
Arbetsmaskiner	Kommersiella och offentliga verksamheter	1 544	1 671	1 670	1 876	1 878	1 831	1 805	1 747	1 720	1 663	1 669	1 502
Arbetsmaskiner	Övrigt (flygplatser, hamnar, m.m.)	1 020	599	298	238	226	210	200	186	182	169	175	174
Arbetsmaskiner	Hushållens arbetsmaskiner	1 026	982	1 028	759	700	683	662	633	608	600	597	428
Arbetsmaskiner	Skotrar och fyrhjulingar	42	70	77	128	130	133	140	137	141	138	133	132
Produktanvändning (inkl. lösningsmedel)	alla	2 554	94 930	63 618	18 366	18 941	17 221	18 033	17 777	17 241	17 289	16 936	16 577
Produktanvändning (inkl. lösningsmedel)	Färg - hushåll	140	139	135	68	58	49	48	51	53	41	41	40
Produktanvändning (inkl. lösningsmedel)	Färg - verksamheter	468	228	236	121	144	178	152	137	128	144	101	93
Produktanvändning (inkl. lösningsmedel)	Lösningsmedelsanvändning - hushåll	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Produktanvändning (inkl. lösningsmedel)	Lösningsmedelsanvändning - verksamheter	383	324	326	323	371	357	349	366	402	332	300	285
Produktanvändning (inkl. lösningsmedel)	Smörjmedel	877	1 244	1 310	1 382	1 263	1 582	1 592	1 464	1 266	1 375	1 365	1 368
Produktanvändning (inkl. lösningsmedel)	Paraffinwax	98	127	295	284	226	207	282	302	214	209	203	201
Produktanvändning (inkl. lösningsmedel)	Urea för katalysatorer	24	23	53	70	70	117	130	169	176	188	267	267
Produktanvändning (inkl. lösningsmedel)	Lustgas från produktanvändning	482	652	728	669	525	504	421	467	481	413	635	635
Produktanvändning (inkl. lösningsmedel)	Användning av fluorerade gaser	82	92 194	60 534	15 449	16 284	14 229	15 060	14 821	14 521	14 587	14 024	13 689
Produktanvändning (inkl. lösningsmedel)	Övrig produktanvändning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jordbruk	alla	72 179	73 478	70 460	71 674	71 054	69 465	70 023	70 688	71 093	70 850	72 890	71 167
Jordbruk	Djurs matsmältning	33 468	36 525	34 616	36 499	36 076	34 919	34 855	34 876	34 671	34 781	35 196	35 266
Jordbruk	Kogödsel (lagring, användning och bete)	9 779	10 756	10 569	11 239	11 147	10 831	10 920	10 852	10 795	10 909	11 007	10 996
Jordbruk	Svingödsel (lagring, användning och bete)	697	819	1 360	1 376	1 390	992	953	925	637	745	747	780
Jordbruk	Hästgödsel (lagring, användning och bete)	575	579	495	556	557	627	627	627	609	599	598	598
Jordbruk	Hönsödsel (lagring, användning och bete)	181	67	1 260	325	270	560	577	741	1 182	1 159	1 515	1 467
Jordbruk	Färgödsel m.m. (lagring, användning och bete)	179	161	192	162	167	192	184	185	165	165	167	175
Jordbruk	Användning av konstgödsel	9 743	8 219	6 502	6 345	6 413	5 822	6 333	7 119	7 420	7 256	7 742	7 185
Jordbruk	Skörderester som gödsel	3 347	2 201	2 392	2 560	2 374	2 414	2 565	2 950	3 313	2 821	3 168	2 076
Jordbruk	Kalkning av åkermark	1 508	1 384	1 010	1 070	1 070	1 232	1 232	1 071	1 071	1 102	1 102	1 102
Jordbruk	Odling av organogena jordar	8 068	7 905	7 834	7 674	7 613	7 557	7 491	7 449	7 413	7 360	7 314	7 276
Jordbruk	Odling av mineraljordar	442	1 214	929	579	540	911	837	475	381	497	887	777
Jordbruk	Indirekta utsläpp av lustgas från brukad mark	4 033	3 493	3 186	3 089	3 176	3 138	3 162	3 147	3 139	3 095	3 089	3 082

Jordbruk	Övriga gödselmedel m.m.	160	154	116	199	261	270	287	271	297	360	357	387
Avfall (inkl. avlopp)	alla	30 348	25 814	20 946	14 206	13 228	13 578	13 397	12 759	11 427	10 274	10 983	9 746
Avfall (inkl. avlopp)	Avfallsdeponier	28 745	24 147	19 228	12 708	11 715	10 732	10 034	9 103	8 333	7 596	7 067	6 566
Avfall (inkl. avlopp)	Biologisk behandling av avfall	22	169	260	82	99	1 438	1 965	2 259	1 712	1 316	2 551	1 810
Avfall (inkl. avlopp)	Behandling av avloppsvatten	1 581	1 498	1 458	1 417	1 414	1 408	1 398	1 397	1 382	1 362	1 365	1 371
Avfall (inkl. avlopp)	Förbränning av farligt avfall	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avfall (inkl. avlopp)	Oavsiktliga bränder	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avfall (inkl. avlopp)	Övrig avfallshantering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Utrikes transporter	alla	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Utrikes transporter	Utrikes flyg under 1000 m höjd i svenskt luftrum	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Utrikes transporter	Utrikes sjöfart inom Sveriges gränser	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabell F-2. Utsläpp av koldioxid (ton/år) inom Skövde kommuns geografiska område. Statistik från RUS hämtad november 2020.

Huvudsektor	Undersektor	1990	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
alla	alla	753 794	644 649	615 323	541 739	549 075	522 019	500 043	487 510	505 651	527 131	553 139	570 752
El och fjärrvärme	alla	6 618	4 092	12 291	35 950	36 686	41 406	39 951	26 239	24 195	29 615	24 922	23 588
Egen uppvärmning av bostäder och lokaler	alla	42 515	29 420	14 695	6 637	4 949	4 658	4 172	3 678	3 511	3 232	3 185	3 039
Egen uppvärmning av bostäder och lokaler	Kommersiella och offentliga lokaler	11 133	6 139	3 329	1 800	1 580	1 415	1 014	1 044	972	966	863	870
Egen uppvärmning av bostäder och lokaler	Bostäder	28 497	20 799	9 362	3 377	2 178	2 054	1 948	1 600	1 555	1 227	1 281	1 204
Egen uppvärmning av bostäder och lokaler	Jordbruks- och skogsbrukslokaler	2 885	2 482	2 005	1 460	1 191	1 189	1 210	1 034	984	1 039	1 041	965
Industri (energi och processer)	alla	604 576	508 774	478 565	394 878	404 897	378 759	360 249	364 212	385 280	405 112	432 891	454 438
Transporter	alla	81 843	84 424	91 882	85 348	83 458	78 921	77 023	75 666	75 516	72 651	75 340	73 358
Transporter	Persongående	61 038	60 632	61 572	55 311	53 749	51 182	50 168	49 566	50 118	48 918	50 880	49 659
Transporter	Lätta lastbilar	4 168	4 743	6 577	7 699	7 908	7 689	7 582	7 381	7 440	7 092	7 611	7 282
Transporter	Tunga lastbilar	9 976	12 561	14 964	15 550	15 101	14 038	13 544	13 057	12 739	11 817	12 121	11 637
Transporter	Bussar	3 214	3 144	3 473	3 013	2 971	2 314	1 989	1 767	1 458	964	727	829
Transporter	Moped och motorcyklar	178	318	409	421	402	351	378	370	380	360	365	382
Transporter	Slitage från däck och bromsar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Transporter	Slitage från vägbanan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Transporter	Avdunstning från vägfordon	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Transporter	Inrikes civil sjöfart (inkl. privata fritidsbåtar)	28	28	30	41	42	42	43	44	44	45	44	44
Transporter	Inrikes flygtrafik	2 871	2 798	2 915	1 658	1 948	2 106	2 253	2 220	2 209	2 335	2 299	2 160
Transporter	Järnväg	31	23	19	18	18	18	16	14	14	13	12	13
Transporter	Militär transport	338	178	1 922	1 637	1 319	1 183	1 051	1 247	1 113	1 107	1 281	1 352
Arbetsmaskiner	alla	14 724	14 480	14 524	15 602	15 878	14 552	14 858	14 156	13 830	13 120	13 420	12 960
Arbetsmaskiner	Industri- och byggsektorns arbetsmaskiner (inkl. vägarbeten)	4 490	5 241	5 647	5 869	5 914	5 695	5 757	5 521	5 362	5 417	5 599	5 741
Arbetsmaskiner	Fiskebåtar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Arbetsmaskiner	Jordbruk och skogsbruk	6 661	5 970	5 854	6 782	7 079	6 047	6 340	5 976	5 861	5 175	5 289	5 024
Arbetsmaskiner	Kommersiella och offentliga verksamheter	1 515	1 642	1 642	1 846	1 849	1 802	1 777	1 720	1 693	1 636	1 642	1 476

ⁱ <http://extra.lansstyrelsen.se/rus/Sv/statistik-och-data/nationell-emissionsdatabas/Pages/default.aspx>

Arbetsmaskiner	Övrigt (flygplatser, hamnar, m.m.)	1 006	592	295	236	224	208	197	184	179	167	173	171
Arbetsmaskiner	Hushållens arbetsmaskiner	1 010	967	1 011	744	686	670	650	621	597	589	587	417
Arbetsmaskiner	Skotrar och fyrhjulingar	41	68	76	125	127	130	137	134	138	135	131	129
Produktanvändning (inkl. lösningsmedel)	alla	1 990	2 086	2 355	2 248	2 132	2 489	2 552	2 489	2 239	2 289	2 276	2 253
Produktanvändning (inkl. lösningsmedel)	Färg - hushåll	140	139	135	68	58	49	48	51	53	41	41	40
Produktanvändning (inkl. lösningsmedel)	Färg - verksamheter	468	228	236	121	144	178	152	137	128	144	101	93
Produktanvändning (inkl. lösningsmedel)	Lösningsmedelsanvändning - hushåll	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Produktanvändning (inkl. lösningsmedel)	Lösningsmedelsanvändning - verksamheter	383	324	326	323	371	357	349	366	402	332	300	285
Produktanvändning (inkl. lösningsmedel)	Smörjmedel	877	1 244	1 310	1 382	1 263	1 582	1 592	1 464	1 266	1 375	1 365	1 368
Produktanvändning (inkl. lösningsmedel)	Paraffinwax	98	127	295	284	226	207	282	302	214	209	203	201
Produktanvändning (inkl. lösningsmedel)	Urea för katalysatorer	24	23	53	70	70	117	130	169	176	188	267	267
Produktanvändning (inkl. lösningsmedel)	Lustgas från produktanvändning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Produktanvändning (inkl. lösningsmedel)	Användning av fluorerade gaser	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Produktanvändning (inkl. lösningsmedel)	Övrig produktanvändning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jordbruk	alla	1 546	1 388	1 013	1 076	1 077	1 236	1 240	1 072	1 082	1 114	1 109	1 118
Jordbruk	Djurs matsmältning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jordbruk	Kogödsel (lagring, användning och bete)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jordbruk	Svingödsel (lagring, användning och bete)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jordbruk	Hästgödsel (lagring, användning och bete)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jordbruk	Hönsödsel (lagring, användning och bete)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jordbruk	Färgödsel m.m. (lagring, användning och bete)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jordbruk	Användning av konstgödsel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jordbruk	Skörderester som gödsel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jordbruk	Kalkning av åkermark	1 508	1 384	1 010	1 070	1 070	1 232	1 232	1 071	1 071	1 102	1 102	1 102
Jordbruk	Odling av organogena jordar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jordbruk	Odling av mineraljordar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jordbruk	Indirekta utsläpp av lustgas från brukad mark	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jordbruk	Övriga gödselmedel m.m.	38	4	3	6	7	4	8	2	12	12	7	16
Avfall (inkl. avlopp)	alla	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Avfall (inkl. avlopp)	Avfallsdeponier	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avfall (inkl. avlopp)	Biologisk behandling av avfall	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avfall (inkl. avlopp)	Behandling av avloppsvatten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avfall (inkl. avlopp)	Förbränning av farligt avfall	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avfall (inkl. avlopp)	Oavsiktliga bränder	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avfall (inkl. avlopp)	Övrig avfallshantering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Utrikes transporter	alla	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Utrikes transporter	Utrikes flyg under 1000 m höjd i svenskt luftrum	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Utrikes transporter	Utrikes sjöfart inom Sveriges gränser	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabell F-3. Utsläpp av koldioxid (ton/år) från Cementa AB Skövdefabriken. Statistik från Naturvårdsverket hämtad november 2020.

Objekt	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Cementa AB Skövdefabriken	349 392	356 913	336 074	317 760	335 051	342 674	369 441	398 710	428 891	422 925

Tabell F-4. Konsumtionsbaserade växthusgasutsläpp per person och år (ton CO₂e/inv. år) i Sverige. Statistik från Naturvårdsverket hämtad november 2020ⁱ.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Offentlig konsumtion	1,21	1,15	1,24	1,2	1,12	1,09	0,99	1	1	0,98
Investeringar	2,83	1,75	2,36	2,71	2,27	2,26	2,16	2,47	2,5	2,6
Hushållens konsumtion av livsmedel	1,61	1,54	1,58	1,6	1,55	1,52	1,43	1,4	1,38	1,41
Hushållens konsumtion av transporter	2,51	2,41	2,75	2,51	2,26	2,2	2,06	2,03	1,98	1,96
Hushållens konsumtion av boende	1,27	1,09	1,21	1,27	1,17	1,11	1,01	0,9	0,89	0,9
Hushållens konsumtion av övrigt	1,29	1,18	1,25	1,24	1,15	1,12	1,06	1,01	0,98	1,01
Totalt	10,72	9,11	10,39	10,52	9,51	9,3	8,71	8,8	8,73	8,87

ⁱ <http://utslappisiffror.naturvardsverket.se/Sok/>

ⁱⁱ <https://www.naturvardsverket.se/Sa-mar-miljon/Statistik-A-O/Vaxthusgaser-konsumtionsbaserade-utslapp-per-person/>

Tabell F-5. Antalet personbilar och lätta lastbilar i trafik sorterad utifrån drivmedel vid slutet av år 2019. Statistik från trafikanalys hämtad november 2020ⁱ.

	Kommun	Bensin	Diesel	E1	Elhybrider	Laddhybrider	Etanol	Gas	Övriga	Totalt
Personbilar	Skövde	16 844	10 159	149	974	208	1 078	964	1	30 377
Lätta lastbilar	Skövde	205	2 348	42	0	0	11	108	0	2 714

Tabell F-6. Körsträcka per bil (mil/bil) och körsträcka per person (mil/inv.). Statistik från RUS hämtad november 2020ⁱⁱ.

Region	2019	
	Körsträcka per bil (mil)	Körsträcka per person (mil)
SKÖVDE	1135,7	764,4

ⁱ <https://www.trafa.se/vagtrafik/trafikarbete/>ⁱⁱ <http://extra.lansstyrelsen.se/rus/Sv/statistik-och-data/korstrackor-och-bransleforbrukning/Pages/default.aspx>

SKÖVDE

Sammanställning remisskommentarer för Energi- och klimatplan 2021-2030

Upprättad april 2021

Innehåll

Bakgrund	3
Hur remissen har genomförts.....	3
Partier.....	5
Centerpartiet.....	5
Liberalerna.....	10
Miljöpartiet de gröna	13
Moderaterna	23
Socialdemokraterna	29
Vänsterpartiet	31
Kommunalförbund	33
Avfallshantering östra skaraborg (AÖS)	33
Miljösamverkan östra skaraborg (MÖS)	35
Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS).....	36
Nämnder.....	37
Socialnämnden	37
Barn- och utbildningsnämnden.....	39
Bygglövsnämnden	41
Kultur- och fritidsnämnden.....	46
Servicenämnden	47
Kommunala bolag.....	62
Skövde Energi AB	62
AB Skövdebostäder.....	75

Bakgrund

Skövde kommun har tagit fram en ny energi- och klimatplan som ersätter den tidigare antagna planen. Den nya energi- och klimatplanen har tagits fram av sektor samhällsbyggnad i samverkan med berörda sektorer och bolag.

Hur remissen har genomförts

Remiss har hållits mellan den 18 december 2020 - 2 april 2021. Remiss har skickats ut via e-post den 18 december 2020 till politiska partier, kommunala nämnder, kommunala bolag, kommunens olika sektorer och kommunalförbund enligt nedan. Sista dag för att lämna synpunkter var den 2 april 2021.

Följande instanser har fått planen på remiss:

Moderaterna

Centerpartiet

Liberalerna

Kristdemokraterna

Socialdemokraterna

Miljöpartiet de gröna

Vänsterpartiet

Sverigedemokraterna

Sektor Medborgare och samhällsutveckling

Sektor Barn och utbildning

Sektor Samhällsbyggnad

Sektor Service

Sektor Socialtjänst

Sektor Styrning och verksamhetsstöd

Sektor Vård och omsorg

Balthazar science center AB

Skövde flygplats AB

Skövde energi AB

Skövde stadshus AB

AB Skövdebostäder

Kreativa hus AB

Next Skövde Destinationsutveckling AB

Science park Skövde AB

Miljösamverkan östra skaraborg

Avfallshantering östra skaraborg

Räddningstjänsten östra skaraborg

Skaraborgs kommunalförbund

Socialnämnden

Bygglövsnämnden

Servicenämnden

Barn- och utbildningsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden

Partier

Centerpartiet

Nedan följer kommentarer från Centerpartiet och projektgruppens svar på Centerpartiets kommentarer. De kommentarer som inte direkt var konkreta synpunkter på planens innehåll har inte besvarats.

1	Generell kommentar hela dokumentet
	<p>Kommentar:</p> <p>Vikten av kommunikation behöver förtydligas i Energiplanen för att få en ökad delaktighet och även, vilket är nog så viktigt, att kommuninvånarna får känna en delaktighet. Vi har en del betänkanden som framförs nedan för områden och frågeställningar som bör framhållas och förtydligas.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Kommunikation kan inte vara ett eget delmål i planen då det inte passar med den övriga strukturen. Kommunikation är snarare ett övergripande koncept som appliceras på alla delar av arbetet. Att ha en speciell kommunikationsplan för energi- och klimatplanen är något som passar bra som en åtgärd. Vi ser över avsnitt och lägger till vikten av att kommunicera där det passar. Utöver detta har avsnitt 1.6 kompletterats med ett stycke kopplat till kommunikation av uppföljning av planen.</p>
2	Avsnitt 1.2, Stycke 1
	<p>Kommentar:</p> <p>Då kommunens verksamhet påverkar kommuninvånarna är ett utvecklingsområde att även ha en plan för att nå kommunens invånare. Kommunikation är viktigt för att nå målen.</p>
	Svar:

	Kommunikation av planens innehåll är centralt för att lyckas med omställningen till ett hållbart samhälle. Att ha en speciell kommunikationsplan för energi- och klimatplanen är något som passar bra som en åtgärd och kommer tas med till arbetet med del 2 av planen.
3	Avsnitt 1.5
	<p>Kommentar:</p> <p>Det är bra med en uppdelning av Energiplanen i två delar; en strategisk plan och en åtgärdsplan.</p> <p>Det är viktigt att hitta grupper där utbyte av erfarenheter kan ske som en viktig del i genomförandet. Det ger en möjlighet att påverka, känna delaktighet och skapar dessutom en nyfikenhet till att tänka nytt och finna nya lösningar.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Detta är tanken med referensgrupp som nämns i femte stycket i avsnittet. Strategierna kommer också ha grupper kopplade till sig där aktörer kan dela erfarenheter. Medför ingen ändring i planen.</p>
4	Avsnitt 1.6
	<p>Kommentar:</p> <p>Det är viktigt att kommunicera planen kontinuerligt. En möjlighet är via en hemsida.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Vi håller med om att det är otroligt viktigt att kommunicera planen. Att ha en speciell kommunikationsplan för energi- och klimatplanen är något som passar bra som en åtgärd och kommer tas med till arbetet med del 2 av planen.</p>
5	Avsnitt 2.1, Stycke 4
	Kommentar:

	<p>”Färdplanen visar när i tid olika delmålsättningar behöver nås och vilken nivå de olika målsättningarna ligger på samt konsekvenserna av målsättningarna.” Vad menas med konsekvenserna av målsättningarna? Det här behöver förtydligas.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Stycket har ändrats så att det blir tydligare vad som menas. De konsekvenserna respektive målsättning får redogöras djupare i del 2 av planen.</p>
6	Avsnitt 2.2
	<p>Kommentar:</p> <p>Sidan 8. ”Till denna målbild finns sex stycken delmål.” Ordet stycken ska tas bort för ett bättre språk i texten.</p> <p>Ett sjunde delmål bör vara kommunikation av delresultat och målbild alternativt behöver det tydligare framgå i de övriga delmålen.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Ordet ”stycken” har tagits bort.</p> <p>Kommunikation kan inte vara ett eget delmål i planen då det inte passar med den övriga strukturen. Kommunikation är snarare ett övergripande koncept som appliceras på alla delar av arbetet. Att ha en speciell kommunikationsplan för energi- och klimatplanen är något som passar bra som en åtgärd. Vi ser över avsnitt och lägger till vikt av att kommunicera där det passar. Utöver detta har avsnitt 1.6 kompletterats med ett stycke kopplat till kommunikation av uppföljning av planen.</p>
7	Avsnitt 3.1.1
	<p>Kommentar:</p> <p>Grafer som återfinns på sidan 41 kan underlätta förståelsen i den här delen av texten.</p>
	<p>Svar:</p>

	Har kompletterat texten i avsnitt 3.1 med grafer om direkta utsläpp från Skövdes geografiska område samt graf om konsumtionsutsläpp i Sverige, detta då data för konsumtionsutsläpp på kommunnivå fortfarande inte finns tillgängligt.
8	Avsnitt 3.1.1, Stycke 8
	Kommentar: Sidan 11, andra stycket. ”Som en av Västra Götalands största arbetsgivare...” Det bör vara ”som en stor arbetsgivare”.
	Svar: Texten är åtgärdad enligt kommentar.
9	Avsnitt 3.2.1, Stycke 4
	Kommentar: Sidan 13, fjärde stycket. Formuleringen "och arbeta för att minska belastningen på elnätet" kan misstolkas då Skövde energi vill öka sin verksamhet och därmed belastningen på elnätet.
	Svar: Åtgärdat. Meningen är förtydligad så att det framgår att det är toppbelastning som avses.
10	Avsnitt 3.2.4, Stycke 1
	Kommentar: Att minska klimatpåverkan från konsumtion bör även gälla kommunens bolag vilket inte tydligt framgår i avsnittet.
	Svar: Ändrat. Det framgår nu att det gäller hela kommunkoncernen.
11	Avsnitt 3.2.5, Stycke 2
	Kommentar:

	<p>Det bör även framgå att kommunen prioriterar närodlat för att minska transporter.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Åtgärdat enligt förslag.</p>
12	<p>Avsnitt 4, Stycke 1</p>
	<p>Kommentar:</p> <p>Sidan 22, första stycket.”...hela kommunen kraftsamlar...”. Meningen understryker vikten av att föra en kommunikation vilket bör vara ett delmål eller tydligt uttryckas i de andra delmålen. Vikten av kommunikation behöver förtydligas.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Kommunikation kan inte vara ett eget delmål i planen då det inte passar med den övriga strukturen. Kommunikation är snarare ett övergripande koncept som appliceras på alla delar av arbetet. Att ha en speciell kommunikationsplan för energi- och klimatplanen är något som passar bra som en åtgärd. Avsnitt 1.6 har kompletterats med ett stycke kopplat till kommunikation av uppföljning av planen.</p> <p>I avsnitt 4, femte stycket, framgår att kommunikation är en grundsten för att lyckas.</p>

Liberalerna

Liberalerna har gett sitt remissvar som en sammanhängande text. Vi har valt ut de delar av texten vi bedömde behövde ett svar.

1	<p>Generell kommentar</p> <p>Kommentar:</p> <p>Det är av högsta vikt för kommande generationer att miljömedveten ökar. Därför är vi beredda på att medverka till att inga nettoutsläpp av växthusgaser ska finnas år 2045 och ser gärna att vi är i mål tidigare.</p> <p>Svar:</p> <p>Noterat. Åsikten tas med i arbetet framåt.</p>
2	<p>Generell kommentar</p> <p>Kommentar:</p> <p>Liberalerna håller oss neutrala mellan olika energislag så länge de är fossilfria.</p> <p>Svar:</p> <p>Målet i arbetet har från start varit att planen ska vara så teknikneutral som det bara går.</p>
3	<p>Generell kommentar</p> <p>Kommentar:</p> <p>Liberalerna ser också med tillförsikt att Skövde Flygplats planerar att delta i projekt om framtida utveckling av elflyg.</p> <p>Svar:</p> <p>Åtgärder kopplat till planen berörs i del 2 av planen. Dialog kommer då hållas kring Skövde flygplats och dess medverkan till hållbara transporter.</p>
4	<p>Generell kommentar</p> <p>Kommentar:</p>

	<p>Utsläppen inom kommunens verksamhet behöver minska med 17,5 procent per år. Vår åsikt är att beskatta hellre det som smutsar än att subventionera det som kommer till. Kommunen kan delvis styra genom taxor.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Noterat. Åtgärder kopplat till planen berörs i del 2 av planen. Vi kommer då att titta på om något måste ändras för att nå målsättningen till 2045.</p>
5	<p>Generell kommentar</p>
	<p>Kommentar:</p> <p>Liberalerna har i kommunfullmäktige sagt nej till att utöka tillstånd till cementas utvidgning av brytning.</p> <p>Kraven på Cementa att infånga koldioxid, s k CCS måste öka.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Noterat. Genom att titta på alla växthusgasutsläpp från Skövde kommuns geografiska område finns incitament för kommunen att fördjupa samarbetet med exempelvis Cementa kring deras utsläpp.</p>
6	<p>Generell kommentar</p>
	<p>Kommentar:</p> <p>Det är viktigt att belasta fjärrvärmenätet mer a för att avlasta elnätet. En översyn över hur områden där fjärrvärmen passerar förbi utan att området kan ta del av den kan tillgängliggöras för fjärrvärme.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Detta beskrivs i planen.</p> <p>Åtgärder kopplat till planen berörs i del 2 av planen.</p>
7	<p>Generell kommentar</p>
	<p>Kommentar:</p>

	Att fortsätta bygga Trästad Skövde i nya områden som Mariesjöområdet, Norra Skogen mm har betydelse för klimatet.
	Svar: Noterat. Vi tar med oss denna hållning framöver i arbetet med hållbar byggnation och samhällsplanering.
8	Generell kommentar
	Kommentar: I gymnasiets Fordon- och transportprogram är det viktigt att utbilda inför framtiden för hållbara transporter utförda av ansvarstagande åkeriföretag. Det är också viktigt att påpeka att en god vägunderhållning minskar drivmedelsförbrukningen.
	Svar: Detta är en bra åtgärd som vi tar med oss till del 2 av arbetet.
9	Generell kommentar
	Kommentar: Kunskapsspridning och rådgivning är av högsta vikt.
	Svar: Vi har utvecklat delar av planen så att den trycker på vikten av att jobba utåtriktat med invånare, organisationer och företag kring energi- och klimatfrågan.

Miljöpartiet de gröna

Nedan följer kommentarer från Miljöpartiet de gröna och projektgruppens svar på Miljöpartiet de grönas kommentarer. De kommentarer som inte direkt var konkreta synpunkter på planens innehåll har inte besvarats.

1	Avsnitt 1.5, Hela avsnittet
	<p>Kommentar:</p> <p>Det är bra att det framgår att alla nämnder och bolagsstyrelser har detta som sitt ansvar. Möjligtvis kan man förtydliga att det även gäller bolagsstyrelser</p>
	<p>Svar:</p> <p>Avsnitt 1.5, andra stycket har förtydligats så att det framgår att det är nämnder, styrelser och bolag som är ansvariga.</p>
2	Avsnitt 1.6
	<p>Kommentar:</p> <p>Vi skulle önska att det förtydligas att avrapportering måste ske på samma sätt som de ekonomiska målen stäms av regelbundet.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Mycket av den data som finns tillgänglig kopplad till energi och klimat presenteras bara en gång per år, och då ofta med en eller ett par års eftersläpning. Det fyller därför ingen funktion att följa upp planen flera gånger per år. Det skapar dessutom väldigt mycket extra arbete för verksamheten, vilket medför att mindre tid då kan läggas på faktiska åtgärder som minskar utsläppen.</p> <p>Ingen ändring görs därför i planen.</p>
3	Avsnitt 2
	<p>Kommentar:</p> <p>Även lagring av växthusgaser och energilagring bör inkluderas i områden som planen innefattar.</p>

	<p>Svar:</p> <p>Enligt IPCC uppstår negativa nettoutsläpp av växthusgaser när åtgärder från mänsklig aktivitet tar bort mer växthusgaser än vad den mänskliga aktiviteten orsakar. Eftersom våra orsakade utsläpp är så pass stora idag måste fokus initialt ligga på att minska utsläppen.</p> <p>För att nå nettonollutsläpp behöver åtgärder inom de områden som har mest växthusgasutsläpp kompletteras med en ökad kolsänka. Insatser inom jordbruket och skogsbruket för att öka upptaget av kol kan vara effektiva åtgärder, exempelvis ett långsiktigt hållbart skogsbruk, återställande av våtmarker och anläggande av permanenta gräsvallar.</p> <p>Det svenska klimatpolitiska ramverket från 2017 anser att Sverige ska nå nettonollutsläpp senast 2045 och ha negativa nettoutsläpp därefter. Planen sträcker sig till 2030 och fokus fram dit är att minska utsläppen, det innebär inte att vi inte ska jobba med kolsänkor men att kommunens fokus fram till 2030 är att minska utsläppen.</p>
4	Avsnitt 2.2.2, Stycke 4
	<p>Kommentar:</p> <p>I fjärde stycket kan man lägga till "och näringsliv" på slutet då även detta kan rådas över genom påverkan.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Meningen har ändrats så att den även får med näringslivet.</p>
5	Avsnitt 3.1
	<p>Kommentar:</p> <p>De fyra styckena i inledningen talar bara om utsläpp, men i rubriken står det "klimatavtryck" vilket då borde innefatta både utsläpp och upptag. Dessutom är "nära noll" alldeles för diffust. Vi föreslår därför att målet omformuleras till "Målbild 2045: Skövdes nettoutsläpp är noll". Det ligger även närmre till Sveriges nationella klimatmål.</p>

	<p>Svar:</p> <p>Andemeningen var alltid att vi måste nå noll utsläpp till 2045. Målet är därför ändrat från ”nära noll” till ”noll” då det gör målet tydligare.</p> <p>I begreppen klimatavtryck (eller klimatfotavtryck) ingår t.ex. inte de utsläpp som marken tar upp naturligt. Enbart utsläpp av växthusgaser är med. Om även upptag i skog och mark eller aktiviteter som exempelvis trädplantering ska ingå kallas det netto noll utsläpp, vilket inte är det vi syftar på här. I koldioxidbudget ingår inte negativa utsläpp heller då det hade gett en skev bild av hur mycket vi måste göra för att minska utsläppen.</p>
6	Avsnitt 3.1.1, stycke 5
	<p>Kommentar:</p> <p>I femte stycket är bra, men här nämns inte kommunens ansvar vid ett förändrat klimat. I takt med att kommunen blir varmare kommer fler byggnader att behöva kylas. När nederbördsmonstren förändras kan det komma att påverka stadsplaneringen. Här skulle vi vilja se en hänvisning till SMHIs rapport som gjordes om Skövde då stycket berör just det</p>
	<p>Svar:</p> <p>Hänvisning är tillagd enligt förslag.</p>
7	Avsnitt 3.1.1
	<p>Kommentar:</p> <p>I sjunde stycket så nämns kollagring. Även här har kommunen stora möjligheter att påverka som en stor markägare med mycket skog. Därför bör texten nämna den kollagring som faktiskt sker i kommunens skogar och sankmark. Om dessa bebyggs eller dikas så kan det också minska våra möjligheter att lagra kol.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Avsnittet har utvecklats och förtydligats enligt förslag.</p>

8	Avsnitt 3.1.1, punkt 4 i punktlistan
	<p>Kommentar:</p> <p>I listan över vad Skövde kommun kan göra så bör man under punkten om trafikinfrastruktur nämna eller bryta upp den för att få med möjligheten att ta cykeln eller bussen till jobbet.</p>
	<p>Svar:</p> <p>I termen trafikinfrastruktur ingår planering av cykelleder och busslinjer. Det blir mer utvecklat i åtgärdsplanen vad som görs för att stötta detta. Kommentaren medför ingen ändring.</p>
9	Avsnitt 3.1.1, tabell rad 3
	<p>Kommentar:</p> <p>Mätningar på konsumtion behöver göras på kommunal nivå även om sådan data inte finns sedan tidigare. Detta då vi annars inte har någon aning om hur vi förhåller oss till riksnittet. Även konsumtion från andra delar av Sverige bidrar till utsläppen, om än inte lika mycket.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Statistik över konsumtionsutsläppen finns ännu inte på kommunnivå, men det ryktas om att det skulle vara på gång i framtiden. Detta är ett mätetal inte bara vi efterfrågar vilket gör att vi tror att det skulle vara på ingång inom närtid. Av den anledningen har vi valt att använda oss av nationella data tillsvidare. Kommentaren medför ingen ändring.</p>
10	Avsnitt 3.2.1, Stycke 2
	<p>Kommentar:</p> <p>I andra stycket så bör "energieffektivare byggnader" kompletteras med följdtexten "som inte behöver värma på vinterhalvåret och kylas på sommarhalvåret". När många hör "energieffektivitet" så tänker man på att inte behöva värma, men även kylning har och kommer att ha en stor påverkan på klimatet.</p>
	<p>Svar:</p>

	Stycket är ändrat så att det framgår att en energieffektiv byggnad använder lite energi på årsbasis.
11	Avsnitt 3.2.1, Stycke 3
	Kommentar: Tredje stycket, effekttopparna kan även utjämnas genom att lagra energi när den har låg efterfrågan och använda den när efterfrågan är hög. Kommunen kan även styra sin egen energiförbrukning genom att själva tänka över vilka tider som energin används.
	Svar: Åtgärdat. Stycket har förtydligats.
12	Generell kommentar
	Kommentar: Under nyckelaktörer så önskar vi att även Stadshus AB inkluderas då de genom sin ägarroll har en stor påverkan på måluppfyllelsen i sina dotterbolag.
	Svar: Vi har sett över och uppdaterat nyckelaktörer på alla delmål.
13	Avsnitt 3.2.1, Nyckelaktörer
	Kommentar: Under nyckelaktörer så önskar vi att även Stadshus AB inkluderas då de genom sin ägarroll har en stor påverkan på måluppfyllelsen i sina dotterbolag.
	Svar: Åtgärdat enligt förslag.
14	Avsnitt 3.2.2, Stycke 2
	Kommentar:

	<p>Andra stycket: mängden fossil plast i avfallsförbränningen måste inte bara minska utan måste avvecklas helt. Det måste även reflekteras i indikatorerna längre ner. Skövde kommun kan vara med och påverka hur stor del av plasten som kan återvinnas genom sitt medlemskap i Miljösamverkan Östra Skaraborg. På tio års sikt är det inte omöjligt att vi helt minskat mängden fossil plast som bränns och därför borde det också vara målet.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Stycket har skrivits om.</p> <p>Återvinning av plast är en viktig fråga som inte bara påverkar en verksamhet. I dag kan inte Skövde energi mäta andelen plast i förbränt avfall utan att investera i ny mätutrustning. Plast borde dessutom förebyggas så att endast "rätt" plast hamnar hos Skövde energi.</p> <p>Vi väljer därför att låta indikatorn stå kvar som den är just nu. Men tar med oss frågan om exakt formulering framåt i arbetet i del 2 av planen. När färdplanen är framtagen och beslutad redigeras indikatorerna ytterligare en gång så att vi följer upp rätt saker.</p>
15	Avsnitt 3.2.3, Stycke 5
	<p>Kommentar:</p> <p>I stycket så nämns resfria möten. Vi föreslår att alla delar av kommunen som har fysiska möten också uppskattar mängden utsläpp som det medför och att det redovisas på den kommundelen.</p> <p>Detta kan sedan tas med som en indikator längre ner. Det finns många tillfällen när det är berättigat att träffas fysiskt, men det måste isåfall vara ett aktivt beslut som tas och inte normen. (Undantag gäller givetvis möten som sker mellan medarbetare på deras ordinarie arbetsplats då det inte medför några extra resor).</p>
	<p>Svar:</p> <p>Denna typ av uppföljning var med i den förra planen. Tyvärr är erfarenheten att det väldigt svårt att samla in den typen av data. Man kan</p>

	<p>också ställa sig frågan hur bra underlaget blir om de olika delarna av koncernen ska uppskatta mängden utsläpp deras möten gett upphov till.</p> <p>Tanken är god men vi föreslår istället att man använder andra indikatorer för att se hur se hur möteskulturen förändras över åren. Vi har därför lagt till indikatorn ”Möten via teams”.</p>
16	Avsnitt 3.2.5
	<p>Kommentar:</p> <p>Vi håller helt med inriktningen mot att äta vegetariskt som framförs i texten. I slutet av andra stycket så nämns dock ”svenska livsmedel”. Här vill vi ändra formuleringen till ”närproducerade livsmedel” samt att lägga till ”vilt och naturbeteskött”. Det har exempelvis skrivits en del om att mängden vildsvinskött som får kasseras varje år i Sverige för att det inte finns någon bra organisation för att ta hand om det. Det är exempel på livsmedel som kommunen kan ta vara på och som minskar utsläppen.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Avsnittet har ändrats och förtydligats utifrån kommentarer från Servicenämnden, Miljöpartiet de gröna och Skövde Energi AB.</p>
17	Avsnitt 4.5
	<p>Kommentar:</p> <p>Vi vill lägga till att Skövde kommun skall sätta krav på leverantörers och anlitate entreprenörers klimat- och miljöarbete, exempelvis vad gäller arbetsfordon.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Kommunen ställer vissa krav redan idag. Men man kan alltid ställa mer krav. Vi försöker få in att när man bygger nytt ska inte bara själva byggnaden vara klimatsmart byggd utan själva byggnationen och transporterna till och från byggarbetsplatsen ska vara</p>

	<p>klimatsmarta. Från och med 2022 finns ett förslag till en ny lag om klimatdeklarationer inrättas som omfattar hela byggskedet. Med hela byggskedet menas råvaruförsörjning i produktskedet, transport i produktskedet, tillverkning i produktskedet, transport i byggproduktionsskedet, bygg- och installationsprocessen i byggproduktionskedet.</p>
18	Avsnitt 4.6, Stycke 2
	<p>Kommentar:</p> <p>I tredje stycket så nämns olika transportsätt. Det är en liten grej, men man bör nämna dem i den ordning vi vill att de används, exempelvis "gå, cykla, åka kollektivt eller med elfordon."</p>
	<p>Svar:</p> <p>Åtgärdat enligt förslag.</p>
19	Bilaga, Koldioxidbudget, figur C-1
	<p>Kommentar:</p> <p>I Figur 1 så visas de budgeterade utsläppen upp. Vi skulle dock önska att budgeten även redovisar de budgeterade utsläppen av CO2 i sifferform för att göra det tydligt vad det är som Skövdes politiker tar beslut om. En av texterna under figuren visar dessutom "2005". Det är oklart om det är ett redaktionellt misstag eller om den första stapeln faktiskt visar utsläppen från det året. Isåfall bör den stapeln inte inkluderas då det dels är missvisande att avståndet mellan de två vänstra staplarna är 6 år istället för som resten 2 år samt att det ligger utanför det intervall som beskrivs i figurtexten.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Det hade smugit sig in ett fel i figuren, detta är åtgärdat så att bilden stämmer med den förklarande texten. Till bilden har även värden lagts in för att den ska bli tydligare.</p>
20	Bilaga C

	<p>Kommentar:</p> <p>Under "Cementindustri" så är det föreslagna målet "2030: Nollvision av koldioxidutsläpp under produktens livslängd". Det är ett vanligt argument från cementindustrin att betongen tar upp koldioxid under hela sin livslängd. Det kan dock vara hundra år, och det är inte rimligt att släppa ut nu när det är en klimatkris bara för att utsläpp kommer att minska över ett sekel senare. Man kan likna det vid ett lån som tas vid en bank. Ingen bank kommer att bevilja ett lån på hundra år helt utan ränta. Betalar man tillbaka en lång tid senare så är betalningen helt enkelt mindre värd. Detsamma gäller för cementindustrin. Koldioxidupptag som sker långt in i framtiden är mycket mindre värda än utsläpp som sker idag. Den modellen måste därför även koldioxidmodellen utgå ifrån. Vi vill därför att man ser till de utsläpp och upptag av koldioxid som görs just nu. Man kan räkna av upptag från redan producerad betong inom kommunen, men sedan måste man lägga till de fullständiga utsläppen av betongproduktionen som sker inom kommunen. Alternativt så kan man använda livscykelperspektivet, men då måste också framtida upptag räknas av mot nutida utsläpp med en helt annan faktor.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Vi har uppdaterat texten för att tydliggöra ytterligare att det 2030 och 2045 fortfarande kommer finnas utsläpp kvar från cementindustrin.</p>
21	Bilaga C, Diskussion, Stycke 5
	<p>Kommentar:</p> <p>Under den sista delen av resultatet så skrivs en del om flygindustrin. Ingenting nämns dock i diskussionen om att Skövde kommun själva driver en flygplats. Även om utsläppen från den kommunala flygplatsen är minimala i jämförelse med den nationella flygindustrin så bör diskussionen åtminstone nämna det. Att en</p>

	<p>uppenbar del av kommunorganisationen som driver en flygplats inte nämns i en diskussion om flygets utsläpp i kommunen minskar annars trovärdigheten för budgeten i stort.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Ett kort resonemang kring Skövdes flygplats har lagts till i diskussionen.</p>
22	<p>Bilaga C</p>
	<p>Kommentar:</p> <p>Den koldioxidbudget som presenterats har en bra ambitionsnivå. Vi vill dock flagga för att vi inte kommer att nå den sett till den prognos över de senaste årens utveckling som lyfts fram i dokumentet.</p> <p>Vi vill därför också att man inkluderar ett par scenarion för vad som händer om budgeten inte följs. Hur mycket kommer vi att behöva minska utsläppen 2025-2030 om vi missar de första fem årens mål?</p>
	<p>Svar:</p> <p>Detta har lagts till. Scenarion för 2 och 4 år finns nu också i koldioxidbudgeten.</p>

Moderaterna

Nedan följer kommentarer från Moderaterna och projektgruppens svar på Moderaternas kommentarer. De kommentarer som inte direkt var konkreta synpunkter på planens innehåll har inte besvarats.

1	Avsnitt 2
	<p>Kommentar:</p> <p>Planen brister i balans mellan de olika delarna i hållbar utveckling. Det är viktigt att vi eftersträvar en väl avvägd balans mellan de olika delarna i hållbar utveckling, d v s ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet. Planen fokuserar endast på ekologisk hållbarhet och presenterar inte vilka konsekvenser planen har på ekonomisk och social miljö. Som exempel vill vi framföra planens skrivning i punkt 3.1 ”Skövde kommun som organisation skall vara ett föredöme i samhällsutvecklingen, därför skall organisationen minska sina egna utsläpp i högre takt än övriga i kommunen”. Hur detta påverkar den ekonomiska hållbarheten framgår inte. Planen beaktar inte heller robusthet och driftsäkerhet i situation av kris eller krig trots att detta är en viktig komponent i den sociala hållbarheten. Vi anser att planen skall ha en uttalad målsättning att vara ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Förklaringen av hållbar utveckling har förtydligats i avsnitt 2. Det har även lagts till att Skövde kommun strävar efter hållbar utveckling, vilket inkluderar alla dimensioner. Den strategiska delen av planen har inte alla svar, den visar den strategiska inriktningen för kommunkoncernens arbete fram till 2030. I del 2 av planen kommer en tydligare färdplan och specifika åtgärder tas fram. Dessa kommer i första hand fokusera på den ekologiska hållbarheten, men arbetet kommer inte försäkra de andra dimensionerna eftersom vi eftersträvar hållbar utveckling.</p>

	<p>Hela dokumentet har gått igenom igen och mindre ändringar har gjorts på flera ställen för att ytterligare framföra att syftet med planen är att främja en robust energiförsörjning och låga utsläpp av växthusgaser.</p> <p>Planen beaktar kris, där vi räknar in krig, på ett flertal ställen. Den talar bland annat om vikten av ett robust elnät, tillgången till lokalt producerad energi så som solel, biogas och fjärrvärme samt lagring av energi både på kort och lång sikt. Faktiska åtgärder som stöttar samhället vid en faktisk krissituation hanteras i del 2 av planen.</p>
2	Avsnitt 3
	<p>Kommentar:</p> <p>Planen omfattar mål inom områden som kommunen inte har direkt rådighet över.</p> <p>Skövde kommun har visserligen möjlighet till påverkan men har inte direkt rådighet över annat än Skövde kommunkoncern. Planen bör därför inskränka sig till energi- och klimatmål för Skövde kommunkoncern.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Målbilden har delats upp i två separata målbilder för att tydliggöra kommunkoncernens roll samt vilken målbild vi har för kommunen som geografiskt område.</p> <p>Det är viktigt att ha klart för sig vilken avgränsning kommunens energi- och klimatplan har. Planen omfattar växthusgasutsläpp för hela det geografiska området då kommunkoncernen genom sina bolag och sin organisation samt den påverkan man har på samhällsutvecklingen i stort också har stor påverkan på hela kommunens utsläpp. Men vi sätter inte några specifika mål för exempelvis företag som verkar i kommunen. Kommunen kan dock genom samarbete och dialog med stora utsläppare påskynda utveckling inom klimatfrågan. Detta samarbete är svårare att etablera om kommunens</p>

	<p>geografiska område inte ingår i planen. Dessutom har andra remissinstanser har påtalat vikten av utökad dialog med samhället. Av dessa anledningar väljer vi att <u>inte</u> begränsa energi- och klimatplanen till endast kommunkoncernen.</p>
3	Avsnitt 3
	<p>Kommentar:</p> <p>Planen fokuserar på både konsumtionens och produktionens belastning.</p> <p>Bara för att en vara eller tjänst vi konsumerar är producerad utanför Skövde kommuns geografiska yta undantar det oss inte från att beakta dess miljöbelastning. Planen bör därför i sin helhet fokusera på konsumtionens miljöbelastning.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Kommentaren medför ingen åtgärd.</p> <p>Utsläpp av växthusgaser kan beräknas på flera olika sätt, där de vanligaste i dagsläget är direkta geografiska utsläpp och konsumtionsutsläpp. Det är alltså två olika sätt att räkna på, och dom går inte blanda. Det finns egentligen inga nackdelar att se båda sidorna av samma mynt utan de kompletterar varandra. Vi måste minska våra konsumtionsutsläpp, men vi måste också minska utsläppen som sker inom Skövde kommun. Genom att följa båda indikatorerna blir planen mer heltäckande.</p>
4	Generell kommentar
	<p>Kommentar:</p> <p>Planen tar inte hänsyn till teknikutveckling.</p> <p>Vi har en snabb teknikutveckling och skrivningar om en eller annan specifik teknologi blir snabbt föråldrad. Som exempel bör därför inte typ av fordon regleras i planen utan fokus bör istället vara på syftet med fordon ur ett balanserat hållbarhetsperspektiv. Val av fordon</p>

	<p>kommer med teknikutvecklingen se olika ut vid olika tidpunkter under planperioden och ingen vet idag med säkerhet hur en optimal fordonsflotta är sammansatt tekniskt mot planperiodens slut, då bör det heller inte stå i planen.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Målet för arbetet med planen har hela tiden varit att den ska vara teknikneutral och att så länge utsläppen minskar gör planen inte skillnad på vilken typ av teknik som används.</p> <p>Hela dokumentet har gått igenom igen och mindre ändringar har gjorts på ett antal ställen för att ytterligare framföra att syftet med planen är en robust energiförsörjning och låga utsläpp av växthusgas, oavsett val av teknik.</p>
5	Avsnitt 4
	<p>Kommentar:</p> <p>Strategier för genomförande av planen</p> <p>Planen beskriver höga ambitioner och att kraftsamling skall genomsyra klimatarbetet inom hela kommunkoncernen. Planen saknar dock beskrivning av vilka resurser som behövs för att genomföra planen samt hur man säkerställer kompetens, reglerar ansvarsfördelning och befogenheter.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Del 1 av planen fokuserar på arbetssätt och den strategiska inriktningen för kommunens energi- och klimatarbete fram till 2030. Vilka resurser som behövs, hur färdplanen till 2030 ska se ut, åtgärder som behöver genomföras för att nå målsättningar samt konsekvenser för att nå målsättningen kommer hanteras i del 2 av planen.</p> <p>För att nå målsättningen i Parisavtalet behövs höga ambitioner.</p>
6	Generell kommentar
	Kommentar:

	<p>Effektiv energianvändning</p> <p>Planen har fokus på att spara energi men saknar tankar om effektiv energianvändning. Därmed blir planen endast en ekologisk plan där att inte alls använda energi premieras. Om ekonomisk och social hållbarhet beaktas kommer energi att behövas och då måste optimal energianvändning eftersträvas.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Vi håller inte med om detta påstående. Detta är inte endast en ekologiskt hållbar plan, även om fokus ligger på den ekologiska hållbarheten. En förstärkt växthuseffekt har trots allt först och främst negativa effekter på klimat, miljö och biologisk mångfald. Negativa effekter som sedan spiller över på de sociala och ekonomiska hållbarhetsdimensionerna då vi får mer extrema väderförhållanden, ekosystemkollaps och flyktingströmmar från länder där klimatförändringarna gjort det omöjligt att bo kvar.</p> <p>Inte på något ställe i planen står det att vi ska stänga ner samhället och sluta använda energi. Det som står är att vi ska vara resurseffektiva genom att bara använda så mycket energi vi behöver och att den energi vi faktiskt använder ska vara producerad med så låga utsläpp av växthusgaser som möjligt.</p>
7	<p>Avsnitt 4.5, punkt 4</p> <p>Kommentar:</p> <p>I punkt 4.5 framgår att Skövde kommun skall samarbeta med näringslivet för att testa och utveckla nya metoder och material för hållbart byggande. Vår uppfattning är att även högskolor och universitet bör inkluderas för att få tillgång till aktuell forskning.</p> <p>Svar:</p> <p>Fjärde punkten i punktlistan har kompletterats med att Skövde ska samarbeta med näringsliv och akademi.</p>

8	Generell kommentar
	<p>Kommentar:</p> <p>Utveckla i en hållbar takt</p> <p>Enligt planen skall Skövde kommun vara en föregångare framför andra kommuner. Det är ur många synpunkter belastande att vara föregångare i ett land som i sig skall vara föregångare. Med all respekt för de energi- och klimatutmaningar vi står inför uppmanar vi Skövde kommun att driva den hållbara utvecklingen i en takt som vi kan hantera samt säkerställa att vi tar vara på det som idag är positivt.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Kommentaren medför ingen åtgärd.</p> <p>Att vara föregångare handlar inte bara om att investera i den senaste tekniken utan också att proaktivt arbeta med omvärldsanalys, utbildning, förbättringsarbete och planer som förbereder kommunen för framtiden och som på sikt skapar mervärde och gör samhället mer robust.</p> <p>Vi behöver hushålla långsiktigt med våra naturresurser och leva på "avkastningen" av jordens tillgångar – inte förbruka dem.</p> <p>En långsiktig ekonomisk hållbarhet handlar om att vi ska hushålla med ändliga resurser i dag så att även framtida generationer kan få sina behov tillgodosedda.</p>

Socialdemokraterna

Nedan följer kommentarer från Socialdemokraterna och projektgruppens svar på Socialdemokraternas kommentarer. De kommentarer som inte direkt var konkreta synpunkter på planens innehåll har inte besvarats.

1	Generell kommentar
	<p>Kommentar:</p> <p>En del i att minska det fossila avfallet är att ta bort all engångsplast där det är möjligt, där det inte är möjligt bör man titta på om det går att ersätta den fossila plasten med plast som är fri från pvc- mjukgörare.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Vi tar med oss detta i framtida arbete då åtgärder kopplade till planen hanteras i del 2.</p>
2	Avsnitt 3.2.1 och 4.4
	<p>Kommentar:</p> <p>Lokalt nyttjande är en punkt som bör ingå. Att använda lokaler på ett mer effektivt sätt är att nyttja energin på ett bättre sätt. Det skulle leda till en högre nyttjandegrad av redan producerad energi och förhindra att lokaler står outnyttjade stora delar av dygnet. Detta skulle kunna leda till att kommunen inte behöver nyproducera lokaler i samma utsträckning som nu vilket skulle leda till en mindre miljöpåverkan.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Avsnitt 3.2.1 har kompletterats med att man effektivt ska nyttja den lokalyta vi redan har för att minska energianvändningen.</p> <p>Strategi 4.4 har kompletterats med följande exempel på agerande som minskar utsläppen av växthusgaser.</p> <p>”Skövde kommunkoncern nyttjar lokaler på ett effektivare sätt för att minska behovet av nyproduktion av byggnader.”</p>

3	Avsnitt 3.2.3, Stycke 5
	<p>Kommentar:</p> <p>Planen föreskriver att bilar företrädesvis ska vara elektrifierade men även dieseldrivna fordon som tankas på HVO 100 bör ingå som ett tydligare alternativ.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Hela stycket har skrivits om så att det framgår att vi är teknikneutrala så länge det fossila bränslet försvinner. Detta gör att vi inte gör skillnad på HVO, el, biogas eller vätgas.</p>

Vänsterpartiet

Nedan följer kommentarer från Vänsterpartiet och projektgruppens svar på Vänsterpartiets kommentarer. De kommentarer som inte direkt var konkreta synpunkter på planens innehåll har inte besvarats.

1	Generell kommentar
	<p>Kommentar:</p> <p>Generellt är det oerhört viktigt att Skövde kommun tar på sig ledarrollen och inte bara arbetar med det som kommunen har rådighet över, dvs kommunal verksamhet och kommunala fastigheter. Det är ett strategiskt dokument vilket också påpekas i planen.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Avsnittet kring rådighet har förtydligats för att på ett bättre sätt förklara varför det är så viktigt att kommunen inte bara jobbar med utsläpp från den kommunala organisationen.</p>
2	Generell kommentar
	<p>Kommentar:</p> <p>Hela koncernen måste vara med i arbetet - de kommunala bolagen utgör en mycket stor del av kommunens klimatpåverkande verksamhet.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Planen har förtydligats så att det bättre framgår att planen gäller för kommunkoncernen men endast är vägledande för kommunalförbunden.</p>
3	Generell kommentar
	<p>Kommentar:</p> <p>Koldioxidbudget - finns bara med som en bilaga - det borde lyftas in i huvuddokumentet, åtminstone resoneras om i huvuddokumentet</p>
	<p>Svar:</p>

	<p>Kommentaren medför ingen åtgärd.</p> <p>Koldioxidbudgeten har varit ett viktigt underlag i arbetet med planen. Men vi upplever inte att den behöver beskrivas djupare i denna del av planen utan den kommer högst troligt för en större roll i planens andra del, då kopplat till färdplan för utsläppsminskning.</p>
4	<p>Avsnitt 4.8, Stycke 4</p> <p>Kommentar:</p> <p>På sidan 30 tas upp att investeringar kan stå emot arbete för fossilfritt eller påverka biologisk mångfald negativt. Ge exempel! Vad är det för investeringar som syftas på?</p> <p>Svar:</p> <p>Avsnittet har förtydligats enligt kommentar.</p>
5	<p>Bilaga C, koldioxidbudget</p> <p>Kommentar:</p> <p>Sidan 44; här finns en diskussion om koldioxidbudgeten. Resonemanget behöver utvecklas gällande cementindustrins 58 % av utsläppen. Är karbonatisering etc. möjliga vägar eller är det mest ett sätt att få goodwill? Kommunen måste arbeta intensivt med att påverka Cementa att verkligen utföra detta. Kommunen är beroende av att Cementa gör det för att komma i mål med att bli en fossilfri kommun.</p> <p>Svar:</p> <p>Diskussionen kring utsläpp och uppdatering från cementindustrin har utvecklats. Men diskussionen i koldioxidbudgeten är just det, en diskussion. Den svarar inte på om det är rätt eller fel att räkna med karbonatisering hos betong.</p> <p>Att samarbeta med Cementa för att få dom att minska sina utsläpp kan vara en aktivitet och i så fall tas upp i del två av planen.</p>

Kommunalförbund

Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS)

Nedan följer kommentarer från Avfallshantering östra skaraborg (AÖS) och projektgruppens svar på AÖS kommentarer. De kommentarer som inte direkt var konkreta synpunkter på planens innehåll har inte besvarats.

1	Avsnitt 3.2.2, Stycke 1
	<p>Kommentar:</p> <p>Första stycket kan lämpligen kompletteras med ”Energiåtervinning av avfall har en betydelsefull roll i det cirkulära samhället och Skövde Energis värmeverk är en värdefull och viktig resurs för Skövde och övriga kommuner i Skaraborg.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Ingen åtgärd. Stycket är ändrat enligt kommentarer från Skövde energi.</p>
2	Avsnitt 3.2.2, Stycke 2 och 3
	<p>Kommentar:</p> <p>”Förbränning” i andra och tredje stycket bör ersättas med ”energiåtervinning”.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Stycket ändrat enligt förslag.</p>
3	Avsnitt 3.2.2, Stycke 3
	<p>Kommentar:</p> <p>Prioriteringsordningen i tredje stycket bör kompletteras med ”förebyggande av avfall”.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Stycket ändrat enligt förslag.</p>
4	Avsnitt 3.2.2, tabell rad 5

	<p>Kommentar:</p> <p>Sista raden i tabell 3 bör omformuleras till ”mängden plast lämplig för materialåtervinning i avfall som energiåtervinns”</p>
	<p>Svar:</p> <p>Återvinning av plast är en viktig fråga som inte bara påverkar en verksamhet. I dag kan inte Skövde energi mäta andelen plast i förbränt avfall utan att investera i ny mätutrustning. Plast borde även förebyggas så att endast ”rätt” plast hamnar hos Skövde energi.</p> <p>Vi väljer därför att låta indikatorn stå kvar som den är just nu. Men tar med oss frågan om exakt formulering framåt i arbetet i del 2 av planen. När färdplanen är framtagen och beslutad redigeras indikatorerna ytterligare en gång så att vi följer upp rätt saker.</p>
5	Avsnitt 3.2.3, Stycke 5
	<p>Kommentar:</p> <p>Fjärde stycket kan förslagsvis kompletteras med ”att i ökad utsträckning använda och utveckla IT-stöd för effektivisering och optimering av transporter”.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Åtgärdat. Meningen redigerad så att det också kommer med att man kan använda it-stöd för ruttoptimering och bättre koll på fordon och körsträckor.</p>
6	Avsnitt 4.4, sifferlistan
	<p>Kommentar:</p> <p>Tredje punkten. Ordet ”återvinnas” i sista meningen bör ersättas med ordet ”materialåtervinnas”.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Åtgärdat enligt förslag.</p>

Miljösamverkan östra skaraborg (MÖS)

Nedan följer kommentarer från Miljösamverkan östra skaraborg (MÖS) och projektgruppens svar på MÖS kommentarer. De kommentarer som inte direkt var konkreta synpunkter på planens innehåll har inte besvarats.

1	<p>Avsnitt 3.1.1, tabell rad 1</p> <p>Kommentar:</p> <p>Det ser ut som att det är fel enhet i tabell 1 på sidan 11. De totala utsläppen av växthusgaser i Skövde kommun borde vara 670 kton? Det innebär att utsläppen per capita är mycket högre i Skövde kommun jämfört med riksgenomsnittet. Detta beror bland annat på stora utsläpp av växthusgaser från industrin.</p> <p>Svar:</p> <p>Helt rätt. Siffran var helt fel. Dessutom skulle det vara nedbrutet per invånare. Siffran är ändrad till 12,02 kg CO₂e/inv. (vilket är växthusgasutsläppen 2018 dividerat med antalet invånare 2018)</p>
2	<p>Avsnitt 3.2.1</p> <p>Kommentar:</p> <p>Miljönämnden pekas ut som nyckelaktör i avsnitt 3.2.1, delmålet om att minska klimatpåverkan från energianvändning, utan att det framgår vad det innebär.</p>
	<p>Svar:</p> <p>MÖS är en nyckelaktör eftersom MÖS har energitillsyn. Samverkan mellan MÖS och kommunkoncernen är av stor vikt för att minska energianvändningen inom verksamheter.</p>

Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS)

Nedan följer kommentarer från Räddningstjänsten östra skaraborg (RÖS) och projektgruppens svar på RÖS kommentarer. De kommentarer som inte direkt var konkreta synpunkter på planens innehåll har inte besvarats.

1	Generell kommentar.
	Kommentar: Räddningstjänsten har inga synpunkter på granskat underlag i aktuellt ärende.
	Svar: Noterat

Nämnder

Socialnämnden

Nedan följer kommentarer från Socialnämnden och projektgruppens svar på Socialnämndens kommentarer. De kommentarer som inte direkt var konkreta synpunkter på planens innehåll har inte besvarats.

1	Kapitel 1
	<p>Kommentar:</p> <p>Socialnämnden berörs mestadels på ett indirekt plan utifrån att vara en del av Skövde kommun. Nämnden har dock ansvar för att i verksamhetsplan för nämnden identifiera och prioritera åtgärder som behöver göras. Det kan vara svårt för varje enskild nämnd som inte direkt är berörd att hitta på egna åtgärder och strategier för att nå målen. Önskvärt vore att få vägledning i detta arbete, så att inte varje enskild nämnd får tolka och ta fram egna åtgärder utifrån övergripande mål.</p> <p>...</p> <p>Socialnämnden anser också att för att varje enskild nämnd ska lyckas med detta, behövs stöd i samordning och gemensamma prioriteringsrutiner för kommunen som står beskrivet i planen.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Enligt avsnitt 1.5 är nämnder och styrelser ansvariga för att i sina egna verksamhetsplaner identifiera och prioritera åtgärder som behöver genomföras inom respektive ansvarsområde. Sektor samhällsbyggnad agerar stöd till övrig verksamhet för att målen ska nås, även detta står i avsnitt 1.5. Mycket av arbetet kopplat till verksamhetsplaner kommer i del 2 av plane - åtgärder och färdplan.</p>
2	Avsnitt 3.2.3, Nyckelaktörer
	Kommentar:

	<p>I planen beskrivs socialnämnden som en av flera nyckelaktörer vad gäller minska inköp och konsumtion. Socialnämnden bedömer sig dock ha liten påverkan på att minska inköp och konsumtion då mycket av detta sker centralt. Däremot bedömer sig nämnden ha större påverkan på att minska resor och transporter och där nämns socialnämnden inte som en nyckelaktör.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Nyckelaktörer under avsnitt 3.2.3 har kompletterats med de aktörer vi bedömt har störst påverkan på utsläppen från resor och transporter. Detta kan komma att ändras i takt med att vi får mer kunskap om utsläppen från kommunkoncernen.</p> <p>Varje verksamhet har möjlighet att påverka upphandling av varor och tjänster genom att vara tydlig med vilken typ av produkter man vill ha. Upphandling är ett verktyg för att verksamheten ska få det den behöver.</p>

Barn- och utbildningsnämnden

Nedan följer kommentarer från barn- och utbildningsnämnden och projektgruppens svar på barn- och utbildningsnämndens kommentarer. De kommentarer som inte direkt var konkreta synpunkter på planens innehåll har inte besvarats.

1	Innehållsförteckning
	Kommentar: En angivelse i innehållsförteckningen av de olika bilagorna skulle ge en ytterligare ökad tillgänglighet även denna del.
	Svar: Bilagor har numrerats om och en bilageförteckning har lagts till.
2	Avsnitt 3.2.5, Nyckelaktörer
	Kommentar: Vad gäller nyckelaktörer för målområdet avseende måltider skickar vi med en fråga om inte även Vård- och omsorgsnämnden är en viktig nyckelaktör inom detta målområde.
	Svar: Håller med. Vård- och omsorgsnämnden har lagts in som nyckelaktör under delmål 3.2.5.
3	Avsnitt 4.2
	Kommentar: Barn- och utbildningsnämnden omnämns i plan 2011-2020 under åtgärder för miljö- och klimatprojekt i kommunens skolor. Denna typ av aktiviteter stämmer väl överens med läroplanen för såväl förskola som skola. Exempel på aktivitet under strategi punkt 4.2. Skulle också kunna hänvisas till kommunens rådighet på omvägar.
	Svar:

	Avsnittet har kompletterats med ett nytt stycke som pratar om vikten av att utbilda nästa generation.
--	---

Bygglovsnämnden

Nedan följer kommentarer från bygglovsnämnden och projektgruppens svar på bygglovsnämndens kommentarer. De kommentarer som inte direkt var konkreta synpunkter på planens innehåll har inte besvarats.

1	Generell kommentar
	<p>Kommentar:</p> <p>En central del i bygglovsnämndens yttrande är vilken rådighet nämnden har inom de olika områden som planen belyser, här är nämndens direkta rådighet begränsad inom flera områden beroende på lagstiftning för myndighetsutövning.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Lagstiftning är något som måste komma först och inget denna plan påverkar.</p>
2	Generell kommentar
	<p>Kommentar:</p> <p>Viktigt att inse att olika åtgärder, var och en bra i sig, kan motverka varandra vilket också påpekas i planen. Motstridigheter kan också uppkomma inom bygglovsnämndens ansvarsområde exempelvis mellan träbyggnation (klimatsmart) kontra hänsynstagande till kulturmiljöer.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Målkonflikter som uppstår för olika typer av åtgärder behöver lösas var för sig. I många fall går det säkerligen att hitta lösningar som minskar utsläppen samtidigt som hänsyn tas till kulturmiljöer.</p>
3	Generell kommentar
	<p>Kommentar:</p>

	<p>Planen saknar också kopplingen mot social och ekonomisk hållbarhet vilket kan ha stor betydelse vid genomförandet eftersom dessa tre perspektiv måste balansera varandra om framgång skall nås.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Förklaringen av hållbar utveckling har förtydligats i avsnitt 2. Det har även lagts till att Skövde kommun strävar efter hållbar utveckling, vilket inkluderar alla dimensioner. Den strategiska delen av planen har inte alla svar, den visar den strategiska inriktningen för kommunkoncernens arbete fram till 2030. I del 2 av planen kommer en tydligare färdplan och specifika åtgärder tas fram. Dessa kommer i första hand fokusera på den ekologiska hållbarheten, men arbetet kommer inte försaka de andra dimensionerna eftersom vi eftersträvar hållbar utveckling.</p> <p>Hela dokumentet har gått igenom igen och mindre ändringar har gjorts på flera ställen för att ytterligare framföra att syftet med planen är att främja en robust energiförsörjning och låga utsläpp av växthusgaser.</p>
4	Avsnitt 3, Stycke 1
	<p>Kommentar:</p> <p>I målbilden nämns hushållens och den offentliga sektorns konsumtion samt samhällets investeringar dock inte företagens konsumtion, dessa svarar ju för en betydande klimat- och energipåverkan.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Företagens konsumtion ingår i det som kallas samhällets investeringar.</p>
5	Avsnitt 3.2.2 och 4.4
	<p>Kommentar:</p> <p>En central fråga för cirkulär ekonomi (målbild 3.2.2) är frågan om avfallshantering som inte nämns här, vilka system man bygger upp och</p>

	<p>hur insamling för återbruk och återanvändning skall ske, detta saknas även under punkten 4.4 i strategierna. Insamling och närhet till insamling är en fråga som ofta diskuteras på bygglovsnämnden.</p> <p>Bygglovsnämndens uppfattning är att det måste vara enkelt att återvinna och/eller återanvända och kommunen bör försöka påverka detta.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Håller med.</p> <p>En ny avfallsplan för AÖS och dess medlemskommuner är under framtagande. Målet med en ny avfallsplan bör vara att förebygga och minska avfall, göra det lätt för brukaren att göra rätt samt inte minst få till ett giftfritt kretslopp där avfall blir till nyttigheter i cirkulära system. Nya EU direktiv, förändringar i producenters ansvar för material samt nya nationella förordningar och lagar ställer krav som kommunen behöver möta i en ny avfallsplan.</p>
6	<p>Generell kommentar</p>
	<p>Kommentar:</p> <p>En annan intressant fråga är hur man skall kunna använda en stor energiproduktion med solceller och matcha det mot förbrukningen. Man diskuterar energilagring men det framgår inte hur. Bygglovsnämnden ansvarar för kommunens rådgivning kopplat till energi och det är viktigt att kommunen här förhåller sig till Energimyndighetens rekommendationer.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Planen har kompletterats med mer information om energi- och klimatrådgivarens roll.</p> <p>Den strategiska delen av planen säger inte hur vi ska lösa eventuella problem utan detta blir åtgärder som hanteras i del 2 av planen.</p>
7	<p>Avsnitt 3.2.3</p>

	<p>Kommentar:</p> <p>Vidare diskuteras en minskning med 70% av utsläppen från trafiken (3.2.3) där inte bara förnybara drivmedel är ett verktyg utan även en minskning av vägtrafiken. Något som står i kontrast till den ökande mobiliteten, pendlingen och transportbehovet i samhället. HVO nämns inte heller som ett förnybart drivmedel.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Avsnittet har skrivits om för att bättre tydliggöra att vi i första hand måste fasa ut det fossila drivmedlet.</p> <p>Det finns flera sätt att minska trafikvolymen och utsläppen samtidigt som man ökar mobiliteten. Gång, cykel och kollektivtrafik är några exempel.</p>
8	Generell kommentar
	<p>Kommentar:</p> <p>Kopplingen mot kommunens andra strategiska dokument är inte helt tydlig. Vilka dokument är styrande för varandra, det finns en risk att det uppstår parallella strukturer som motverkar varandra.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Andra strategiska dokument har gått igenom under arbetet med att ta fram denna plan för att målkonflikter inte ska uppstå. Planen är underordnad visionen och programförklaring.</p>
9	Avsnitt 4.1, Stycke 1
	<p>Kommentar:</p> <p>Det sägs även att ledningen i arbetet skall ligga på sektor Samhällsbyggnad. Ledning för en politisk nämnds arbete kan dock inte ligga på en tjänstemannaorganisation.</p>
	<p>Svar:</p>

	<p>Detta har ändrats så att det istället står att ”stöd ges av sektor samhällsbyggnad.”</p>
10	<p>Avsnitt 4.4</p>
	<p>Kommentar:</p> <p>Strategin 4.4 (cirkulär ekonomi) tar inte upp frågan om avfallshanteringens organisation eller insamling vilket måste ses som en brist. Dessutom måste man fråga sig varför strategin för klimatneutralt byggande skall samordnas av Skövdebostäder AB. Skövdebostäder är en viktig aktör men förutsättningar kan också skapas genom kommunens plan- och exploateringspolitik där det är kommunstyrelsen som har rådighet.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Kommunstyrelsen är medansvarig. Samordningsansvarig betyder att man har ett ansvar över att samordna frågan så att vi kommer framåt i arbetet. Eftersom Skövdebostäder har arbetet med träbyggnadsprojekt sedan innan har dom mycket erfarenhet att bidra med. Goda idéer från denna arbetsgrupp kan kommunstyrelsen ta med sig in i sin plan- och exploateringspolitik.</p>

Kultur- och fritidsnämnden

Nedan följer kommentarer från kultur- och fritidsnämnden och projektgruppens svar på kultur- och fritidsnämndens kommentarer. De kommentarer som inte direkt var konkreta synpunkter på planens innehåll har inte besvarats.

1	<p>Avsnitt 4</p> <p>Kommentar:</p> <p>Det saknas en strategi för jordbruk, skogsbruk och hantering av grönytor som sker i kommunens regi. Kultur- och fritidsnämnden vill att en strategi för detta läggs till eftersom biologisk mångfald är en förutsättning för att minska koldioxidutsläppen genom exempelvis kolinlagring och gynnar ett hållbart friluftsliv.</p> <p>Svar:</p> <p>Bra inspel. Biologisk mångfald och lagring av kol är viktiga områden att jobba med framöver. Biologisk mångfald och lagring av kol är något som behöver kroka arm med denna plan, men som ändå måste hanteras separat i en plan som beskriver ekosystemtjänster.</p>
2	<p>Generell kommentar</p> <p>Kommentar:</p> <p>Kultur- och fritidsnämnden ser också att en följsamhet av planen kan medföra ökade kostnader.</p> <p>Svar:</p> <p>Konsekvensbeskrivning av kostnader kopplat till åtgärder som ska genomföras för att nå målen i planen hanteras i del 2.</p>

Servicenämnden

Synpunkter från sektor service och servicenämnden som vi uppfattat som resonemang kring olika delar av planen, men som inte specifikt ger förslag på ändringar eller åtgärder, har vi valt att inte besvara.

1	<p>Hela planen</p> <p>Kommentar:</p> <p>VA har en egen energiplan, vilket är tvingande enligt lagstiftning. Den är också mer specifik än ett strategiskt dokument pga detta. Om det strategiska dokumentet som nu håller på att arbetas fram ändras är det än viktigt för oss att få möjlighet att ge synpunkter igen så det inte står olika i vår energiplan på VA mot vad som anges i det strategiska dokumentet.</p> <p>Svar:</p> <p>Vi ser det som positivt att VA har en plan för att minska energianvändning och växthusgasutsläppen inom verksamheten. De förslag till åtgärder som finns beskrivna kan användas i del 2, Färdplanen. Vi ser heller inga motstridigheter mellan den nya kommunala energiplanen som tas fram och VA:s framtagna kartläggning för energihushållning utan de kompletterar varandra på ett bra sätt.</p>
2	<p>Hela dokumentet</p> <p>Kommentar:</p> <p>En reflektion kring dokumentet som VA har är att dokumentet skulle vinna på andra formuleringar, ordval och att vara mindre ideologiskt. VA funderar också på avgränsningar som gjorts, varför är det enda fokuset på CO2 utsläpp tillexempel? Ett övergripande strategiskt dokument förväntas vara mer heltäckande. I en klimatplan skulle man exempelvis vilja se avsnitt som behandlar träd, grönytor och vatten. Det vore bra med ett kort avsnitt med andra växthusgaser än CO2 också.</p>

	<p>Svar:</p> <p>Den föreslagna energi-och klimatplanen utgår från forskning och lagar, mål och regler uppsatta på regional, nationell och internationell nivå.</p> <p>Det är inte enbart ett fokus på CO2 utan på flera ställen står det växthusgaser och klimatpåverkan. Växthusgaser inkluderar ett flertal gaser med stor klimatpåverkan men de är alltid omräknade till koldioxidkvivalenter, vilket är ett sätt att få med alla gasers påverkan i ett värde.</p> <p>En klimatplan hanterar utsläppen av växthusgaser och hur man ska begränsa klimatpåverkan. Träd, grönytor och vatten ingår i det som kallas klimatanpassningsplan. Vilket är en plan som behandlar klimatförändringarna och hur de drabbar samhället. En kartläggning/plan över ekosystemtjänster kan också göras men i EKP som tas fram har fokus legat på växthusgasutsläpp som genereras och som vi kan räkna på.</p>
3	Avsnitt 2, Stycke 2
	<p>Kommentar:</p> <p>Vi skall i kommunala beslut eftersträva balanserad hållbarhet och beakta samtliga tre hållbarhetsdimensioner, inte endast en. Planen gör inte detta, utan uppehåller sig endast inom en del rymd, ekologisk hållbarhet. Planen skall därför ändras på ett antal punkter som bättre beaktar ekonomisk och social hållbarhet. Det rör teknikneutralitet, takt och ambition, samt ambitionsnivåer. Planen ska även uttala en målsättning om att vara socialt, ekonomisk och ekologiskt hållbar, inte endast ekologiskt hållbar.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Förklaringen av hållbar utveckling har förtydligats i avsnitt 2. Det har även lagts till att Skövde kommun strävar efter hållbar utveckling, vilket inkluderar alla dimensioner. Den strategiska delen av planen har</p>

	<p>inte alla svar, den visar den strategiska inriktningen för koncernens arbete fram till 2030. I del 2 av planen kommer en tydligare färdplan och specifika åtgärder tas fram. Dessa kommer i första hand fokusera på den ekologiska hållbarheten, men arbetet kommer inte försaka de andra dimensionerna eftersom vi eftersträvar hållbar utveckling.</p>
4	Avsnitt 2.2.2
	<p>Kommentar:</p> <p>Vid målstyrning är det viktigt att inskränka sig till det man har rådighet över. Planen gör inte denna avgränsning och skall därför ändras till att endast omfatta "direkt rådighet".</p>
	<p>Svar:</p> <p>Målbilden har delats upp i två separata målbilder för att tydliggöra koncernens roll samt vilken målbild vi har för kommunen som geografiskt område.</p> <p>Det är viktigt att ha klart för sig vilken avgränsning kommunens energi- och klimatplan har. Planen omfattar växthusgasutsläpp för hela det geografiska området då koncernen genom sina bolag och sin organisation samt den påverkan man har på samhällsutvecklingen i stort också har stor påverkan på hela kommunens utsläpp. Men vi sätter inte några specifika mål för företag som verkar i kommunen. Kommunen kan dock genom samarbete och dialog med stora utsläppare påskynda utveckling inom klimatfrågan. Detta samarbete är svårare att etablera om kommunens geografiska område inte ingår i planen. Dessutom har andra remissinstanser har påtalat vikten av utökad dialog med samhället. Av dessa anledningar väljer vi att inte begränsa energi- och klimatplanen till endast koncernen.</p>
5	Avsnitt 3
	Kommentar:

	<p>Vi skall fokusera på konsumtionens belastning, inte produktionens. Planen fokuserar på båda, samtidigt, och ska därför ändras till att endast omfatta konsumtionens belastning.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Kommentaren medför ingen åtgärd.</p> <p>Utsläpp av växthusgaser kan beräknas på flera olika sätt, där de vanligaste i dagsläget är direkta geografiska utsläpp och konsumtionsutsläpp. Det är alltså två olika sätt att räkna på, och dom går inte blanda. Det finns egentligen inga nackdelar att se båda sidorna av samma mynt utan de kompletterar varandra. Vi måste minska våra konsumtionsutsläpp, men vi måste också minska utsläppen som sker inom Skövde kommun. Genom att följa båda indikatorerna blir planen mer heltäckande.</p>
6	Generell kommentar
	<p>Kommentar:</p> <p>Vi skall i styrdokument vara teknikneutrala och beakta driftsäkerhet i kris- och krig. Planen är ej teknikneutral, detta ska därför ändras. Planen beaktar inte robusthet och driftsäkerhet i kris och krig detta ska därför ändras. Detta är ett exempel på hur dimensionen social hållbarhet ej beaktats i planen.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Målet för arbetet med planen har hela tiden varit att den ska vara teknikneutral och att så länge utsläppen minskar gör planen inte skillnad på vilken typ av teknik som används. Hela dokumentet har gått igenom igen och mindre ändringar har gjorts på flera ställen för att ytterligare framföra att syftet med planen är en robust energiförsörjning och låga utsläpp av växthusgaser.</p> <p>Planen beaktar kris, där vi räknar in krig, på ett flertal ställen. Den talar bland annat om vikten av ett robust elnät, tillgången till lokalt producerad energi så som solel, biogas och fjärrvärme samt lagring av</p>

	energi både på kort och lång sikt. Faktiska åtgärder som stöttar samhället vid en faktisk krissituation hanteras i del 2 av planen.
7	Avsnitt 3
	Kommentar: Stringens och terminologi. Planen kan förbättras avseende stringens och terminologi. Ett exempel är användandet av ordet "utsläpp" med noll målsättningar.
	Svar: I planen var ordet "utsläpp" synonymt med "växthusgasutsläpp". Detta är åtgärdat. Det framgår nu vilken typ av utsläpp som menas.
8	Avsnitt 3.2.1, Stycke 2
	Kommentar: Strategi behövs för att förbättra lokalers nyttjande över tid och över ytan.
	Svar: Åtgärdat. Stycket har kompletterats med att man ska nyttja befintlig lokalyta till högre grad.
9	Avsnitt 3.2.1
	Kommentar: Är verkligen fjärrvärme framtiden? Vad ska de elda? Utbyggnad av fjärrvärmenätet kommer driva upp fasta kostnader (abonnemang) Målvärde för energi är inte lätt att sätta, beror vilken tillgång på energi vi har, kan vara helt klimatneutral energi ex sol el, är då kW-talet lika viktigt?
	Svar: Kommentaren medför ingen åtgärd.

	<p>Att minska på energianvändningen är alltid positivt. Även om den energi som används är fri från utsläpp av växthusgaser tas alltid viss mängd mark eller naturresurser i anspråk för att producera den energin. Att minska energianvändningen kan alltså ge positiva effekter på andra håll än enbart klimatet.</p> <p>Gällande fjärrvärme är det är en fri marknad och ingen kan tvinga någon som inte vill att använda fjärrvärme. Det är viktigt att förstå att om det fortsatt kommer vara marknadsmässigt och klimatmässigt fördelaktigt att använda fjärrvärme kommer man fortsatt att göra det även i framtiden.</p>
10	Avsnitt 3.2.2, Nyckelaktörer
	<p>Kommentar:</p> <p>Varför är vi inte en nyckelaktör för dessa?</p> <p>o Synpunkt: SSE är en producent av solcellsenergi?</p> <p>o Synpunkt: SSE är en producent av biogas?</p>
	<p>Svar:</p> <p>Sektor service ingår här i "Skövde kommun". Detta är åtgärdat.</p>
11	Avsnitt 3.2.3
	<p>Kommentar:</p> <p>Fossilfri fordonsflotta, den enda lösningen vi kan se för att klara detta långsiktigt blir H2 (väte).</p>
	<p>Svar:</p> <p>Kommentaren medför ingen ändring.</p> <p>Hur fordonsflottan kommer se ut om 10-20 år kan vi bara spekulera om i dagsläget, men mycket tyder på att det kommer vara en blandning av bränslen och motortyper där den som gör jobbet bäst kommer vara den som används. Vi håller med om att vätgas är en bra energibärare där batterier och andra förnybara bränslen inte är</p>

	räcker till. Dock måste vätgasen vara producerad genom elektrolys med förnybar energi, något som inte görs i stor skala idag. Planen försöker vara så teknikneutral som möjligt varför kommentaren inte medför någon åtgärd.
12	Avsnitt 3.2.3, Nyckelaktörer
	<p>Kommentar:</p> <p>Varför är vi inte en nyckelaktör för dessa?</p> <p>SSE fordonsflotta, bil pool, fossila drivmedel, elfordon, gång eller cykel, transporttjänster med både tunga och lätta fordon, indirekta transporter av upphandlade produkter?</p>
	<p>Svar:</p> <p>Sektor service ingick i "Skövde stadshus". Nyckelaktörer under avsnitt 3.2.3 har kompletterats med de aktörer vi bedömt har störst påverkan på utsläppen från resor och transporter. Detta kan komma att ändras i takt med att vi får mer kunskap om utsläppen från kommun-koncernen.</p>
13	Avsnitt 3.2.4
	<p>Kommentar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Synpunkt: Miljökrav vid inköp och upphandling, bedömning av investeringar utifrån klimatpåverkan. Kostnadsdrivande? • Synpunkt: Minska klimatpåverkan med 30% - kommer bli dyrt att bygga nytt.
	<p>Svar:</p> <p>Kommentaren medför ingen ändring.</p> <p>Att upphandla produkter med låg klimatbelastning kan bidra till ökad initial kostnad. Men kostnaderna på sikt kan bli lägre i form av lägre driftskostnader och mindre underhåll.</p>

	<p>Man bör också ta i beaktning att den reducerade kostnaden att köpa produkter med högre klimatpåverkan kan hamna någon annanstans då åtgärder behöver sättas in för att hejda konsekvenserna av ett förändrat klimat. Breddar man systemgränsen är det alltså inte säkert att billigare varor faktiskt är billigare för samhället.</p>
14	Avsnitt 3.2.5
	<p>Kommentar:</p> <p>Synpunkt: Köttkonsumtion- finns massor att diskutera runt detta, är ingen självklarhet att det minskar co2 (koldioxid) beror på varifrån alla produkter kommer. Köttproduktion i områden som är lämpade för det behöver inte alls ha någon större klimatpåverkan. Sedan bidrar djuren också till en mängd andra saker som biologisk mångfald, landskapet etc. Känns mer som politik.</p> <p>Måltider finansierad av Skövde kommun? (skattebetalare).</p>
	<p>Svar:</p> <p>Avsnittet har ändrats och förtydligats utifrån kommentarer från Servicenämnden, Miljöpartiet de gröna och Skövde Energi AB.</p>
15	Avsnitt 3.2.5
	<p>Kommentar:</p> <p>Synpunkt: Önskan att ändra texten i andra stycket till följande:</p> <p>Skövde kommun har under många år arbetat med att utveckla kvaliteten på de måltider som serveras samt med måltidssituationen som helhet. Arbetet har inkluderat satsningar på att minska matsvinnet och att öka andelen grönt på tallriken. Kommunen jobbar också aktivt med att öka andelen svenska livsmedel.</p> <p>Ändra nuläget för måttet "Utsläpp samtliga livsmedel" till 1,9.</p> <p>Lägg till OVN som nyckelaktör.</p>

	Innan ett beslut om målvärde tas måste en konsekvensanalys göras så politiken förstår vilka konsekvenser beslutet får.
	<p>Svar:</p> <p>Avsnittet har ändrats och förtydligats utifrån kommentarer från Servicenämnden, Miljöpartiet de gröna och Skövde Energi AB.</p> <p>Konsekvensanalys görs i del 2 av planen.</p>
16	Avsnitt 4.2
	<p>Kommentar:</p> <p>Planen menar att kommunen ska vara föregångare, det är oerhört ekonomiskt belastande att vara föregångare i ett land som i sig är föregångare. Planen ska därför revideras, till att använda mogen teknik och att införa dessa i en jämn balanserad takt. Detta är ett exempel på hur dimensionen ekonomisk hållbarhet hittills ej beaktats i planen.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Kommentaren medför ingen åtgärd.</p> <p>Att vara föregångare handlar inte bara om att investera i den senaste tekniken utan också att proaktivt arbete med omvärldsanalys, utbildning, förbättringsarbete och planer som förbereder kommunen för framtiden och som på sikt skapar mervärde och gör samhället mer robust.</p> <p>Vi behöver hushålla långsiktigt med våra naturresurser och leva på "avkastningen" av jordens tillgångar – inte förbruka dem.</p> <p>En långsiktig ekonomisk hållbarhet handlar om att vi ska hushålla med ändliga resurser i dag så att även framtida generationer kan få sina behov tillgodosedda.</p>
17	Avsnitt 4.3
	<p>Kommentar:</p> <p>Arrangemang ska var klimatsmarta.</p>

	<p>Svar:</p> <p>Absolut, vi håller med.</p>
18	Avsnitt 4.4
	<p>Kommentar:</p> <p>Ökad kunskap i upphandlingsfrågor relaterat till energi, klimat och hållbarhetskrav. Kvalitet och återbrukslösningar. Resurseffektiva produkter/affärsmodeller. Bedömning, kostnadsdrivande.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Vi instämmer att det behövs ökad kunskap kring fördelarna med att ställa energi, klimat och hållbarhetskrav. Detta kan vara kostnadsdrivande kortsiktigt men kommer långsiktigt med största sannolikhet inte vara kostnadsdrivande. Konsekvenser av åtgärder kopplade till planen behandlas i del 2.</p>
19	Avsnitt 4.4
	<p>Kommentar:</p> <p>Just IT system, produkter etcetera har ganska kort livslängd och detta är en trend som har blivit allt tydligare. Varor av hög kvalité absolut, idag styrs vi ofta av lägsta priset vad säger LOA? Innovationsupphandling? Digitaliseringen i sig skapar ett stort klimatavtryck på produkt sidan men även på energisidan i dagsläget - hur tacklar vi detta?</p>
	<p>Svar:</p> <p>IT-avdelningen på Skövde kommun deltar redan idag i ett initiativ som heter 100%-klubben. Det innebär att man årligen gör framsteg för en mer hållbar livscykelhantering och att ta ansvar för hela IT-produktens livscykel. Som det står i texten ska vi ”använda upphandling som ett verktyg för att få det vi vill ha.” Vi behöver ställa rätt krav kring hållbarhet vid upphandling för att få det verksamheten vill ha samtidigt som vi verkar för minskade utsläpp av växthusgaser.</p>
20	Avsnitt 4.5

	<p>Kommentar:</p> <p>Har läst och det är bra att kommunen har en vilja att ta ett kliva fram gällande miljöpåverkan. Nu uppfattas detta säkert negativt, men de som fattar beslut måste förstå att det kommer kosta pengar och de investerings- och underhållsprojekt som vi på fastighet gör kommer bli dyrare. Vi menar inte att beslutsfattarna inte skall ta denna plan men de måste förstå följdverkningarna av beslutet. Att ta en högre initial investering betyder dock inte att det blir dyrare sett över byggnadens totala livskostnad men vi upplever att vi just nu har en diskussion om de initiala investeringsnivåerna i näst intill alla projekt</p>
	<p>Svar:</p> <p>Del 1 av planen visar kommunens ambition och strategiska inriktning framåt. Konsekvenserna av beslut som tas analyseras i del 2 av planen. Där kommer kostnad med.</p>
21	Avsnitt 4.5, punktlista
	<p>Kommentar:</p> <p>Skövde kommun samarbetar med Näringslivet för att testa och utveckla nya metoder material för hållbart byggande.</p> <p>Detta genom att ta ut taxor efter Boa i stället för BTA? Detta blir väl ett nollsummespel såvida man inte tänkt sänka slutsumman är så fallet så borde det förtydligas.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Det är sant att det intäktsmässigt kan bli ett nollsummespel för kommunen. Men genom att ta betalt för BOA istället för BTA möjliggör man för byggnader med bredare väggar och tjockare bjälklag, vilket träbyggnader ofta har. Det ska inte vara ekonomiskt ofördelaktigt för entreprenörer att bygga klimatsmart.</p>
22	Avsnitt 4.5
	<p>Kommentar:</p>

	<p>Om vi får tillgång till mycket och billig energi H2 borde vi väl inte bygga i trä.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Vätgas kan användas till mycket. Men det är viktigt att förstå att väte (H2), eftersom det inte förekommer naturligt, inte är en energikälla utan bara en energibärare. Man kan lagra energi genom att göra om vatten till väte. Den energin kan man sedan nyttja vid en annan tidpunkt genom att åter igen slå ihop syre och väte till vatten. Men det behövs alltid energi initialt för att producera vätgas. Med omvandling av vatten till väte uppkommer också energiförluster, vilket också kommer då man ”hämtar ut” energin från vätgasen igen. All energi-produktion har en miljöpåverkan då den tar land och/eller naturresurser i anspråk. Vi borde därför alltid sträva efter att vara så resurseffektiva som möjligt med vår energianvändning. Dessutom produceras den absolut största mängden vätgas idag från naturgas genom en process kallad ångreforming, vilket ger utsläpp av växthusgaser. Att producera vätgas med elektrolys från förnybar energi storskaligt ligger troligtvis ett antal år bort.</p> <p>Vid tillverkning av stål går det använda vätgas istället för koks och kol, vilket eliminerar utsläppen av koldioxid. Men tekniken är i sin linda.</p> <p>Vid cementtillverkning går det inte använda vätgas eftersom det är kalcineringsprocessen i sig som ger den största delen av koldioxidutsläpp. Här hjälper alltså inte vätgas något väsentligt.</p>
23	Avsnitt 4.6
	<p>Kommentar:</p> <p>Det är viktigt att vi får rätt linje att följa till exempel på sida 13 så pratas det om att vi skall köra på HVO vilket till stor del gör, men att sedan gå över till gas och el. Detta går rakt emot riktlinjer för fordon och resor. Där har vi genom TCO räknat fram vad som är bäst för</p>

	<p>miljön och just nu så är det hybridbilar som drivs av bensin när el-driften tar slut.</p> <p>Vår fråga till gäller för hela dokumentet, skall vi följa detta så måste vi sätta pengar på aktiviteterna!</p>
	<p>Svar:</p> <p>Avsnitt 3.2.3 har ändrats så att det blir mer bränsle- och teknikne-utralt.</p> <p>En TCO (total cost of ownership) säger inget om vilket val som är det mest miljövänligt, utan bara vilket val som är mest ekonomiskt över en viss tid. Om man vill veta vilket alternativ som ger minst utsläpp av växthusgaser måste man göra en LCA (life-cycle assessment).</p> <p>En hybridbil är egentligen bara en snålare bensinbil som effektivare nyttjar energi som annars hade bromsats bort. Att hävda att en TCO räknat ut att hybridbilar är det miljövänligaste valet är helt enkelt ett felaktigt påstående, eftersom det inte går. Detta är dock i praktiken ett icke-problem då EUs nya motorkrav enligt EURO 7 troligtvis kommer förbjuda förbränningsmotorer till 2025, varpå även hybriderna kommer försvinna eller bli olönsamma enligt TCO.</p> <p>Konsekvenser, så som t.ex. kostnader, kopplat till planen tas fram i planens andra del, åtgärder och färdplan. Detta framgår av avsnitt 2.1.</p>
24	Avsnitt 4.6
	<p>Kommentar:</p> <p>SSE påverkas av egna fordon vid övergång till elektrifiering eller fossilfria drivmedel och ladd-infrastruktur för kommunens egna fordon samt allmänna parkeringsplatser och gatuparkering. Kostnadsdrivande och vilken koppling gäller till andra riktlinjer?</p> <p>Förändrad prioritering på gång och cykelvägar. Övriga punkter borde ligga på samhällsbyggnad?</p>
	Svar:

	<p>Kommentaren medför ingen åtgärd. Sektor samhällsbyggnad svarar till kommunstyrelsen, vilka står som samordningsansvarig. Sektor samhällsbyggnad är alltså till stor del samordningsansvarig för denna strategi.</p>
25	Avsnitt 4.7
	<p>Kommentar:</p> <p>Pumpkraft och annan lagring. Planen saknar proaktiva uppdrag om systemövergripande studier för effektiv energianvändning inom koncernen. Det kan därvid kompletteras och bli mer av en heltäckande energiplan.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Kommentaren medför ingen åtgärd.</p> <p>Lagring av energi är ett stöd till energiproduktionen och balansen i elnätet. Lagring berörs på flera ställen i planen och är en viktig del i framtidens energisystem, men vilken typ av lagring som ska finnas i Skövde betraktas som åtgärder. Vi bedömer inte att man behöver ha strategier för lagring av energi utan energilagring är en del av en hållbar och robust energiförsörjning.</p> <p>Aktiviteter kopplat till planen kommer i del 2. Detta beskrivs i avsnitt 2.1.</p>
26	Avsnitt 4.8
	<p>Kommentar:</p> <p>Finns behov av att återigen aktivera en EU-bevakare för att delta i olika program finansierade av EU. Undertecknad deltog tillsammans med Therese Kandeman och West Sweden i analys och utredningar om deltagande i olika EU-program.</p> <p>Kräver resurser och mycket tid från organisationen, kostnadsdrivande. Efterfrågar inte central resurs, kan köpt tjänst av expert vara lösning?</p>

	<p>Svar:</p> <p>Frågeställningen behandlas inte i planen men tas med in i organisationen för att utredas vidare.</p>
27	Avsnitt 4.8
	<p>Kommentar:</p> <p>Skövde kommun utvecklar och utökar möjligheterna att använda olika typer av finansiering utöver skattemedel? Innebär detta att söka pengar från olika instanser som ex Green deal?</p>
	<p>Svar:</p> <p>Ja. Det innebär att vi aktivt söker bidrag från exempelvis EU, på nationell nivå eller på regional nivå för att finansiera omställningen inom Skövde kommun.</p>
28	Bilaga D
	<p>Kommentar:</p> <p>Elhandel / elkonsumentens belastning mäts på två olika sätt. Dels elmixen nationellt, dels utifrån ursprungsgarantier. Planen ska inte följa upp mot ursprungsgarantier/residual och ska därför ändras. Annars är inte målsättningar för reduktionen tydligt definierade och SMART-kriterierna Specifikt och Mätbart uppfylls då ej.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Stycket kring hur kommunen följer upp elens klimatpåverkan har tagits bort. Att följa upp elens klimatpåverkan kan göras på flera olika sätt beroende på vilken systemgräns som är satt. Varje verksamhet behöver vara tydlig med hur elens påverkan följs upp. I de internationella ramverk där kommunen rapporterar klimatpåverkan kommer vi rapportera på det sätt som regelverket säger.</p>

Kommunala bolag

Skövde Energi AB

Nedan följer kommentarer från Skövde Energi AB och projektgruppens svar på Skövde Energis kommentarer. De kommentarer som inte direkt var konkreta synpunkter på planens innehåll har inte besvarats.

1	Generell kommentar
	<p>Kommentar:</p> <p>Skövde Energi har skrivit under och med full kraft antagit Färdplan för fossilfri konkurrenskraft uppvärmningsbranschen samt Färdplan för fossilfri konkurrenskraft elbranschen. Dessa färdplaner ingår bland den 22 färdplaner som finns för fossilfri konkurrenskraft. Planerna är en del av initiativet Fossilfritt Sverige.</p> <p>Fossilfritt Sverige startades 2015 innan FN:s stora klimatmöte i Paris och samlar aktörer i form av företag, kommuner, regioner och organisationer som ställer sig bakom deklARATIONEN om att Sverige ska blir ett av världens första fossilfria välfärdsländer.</p> <p>Visionen för fossilfri uppvärmning är att uppvärmningssektorn ska vara fossilbränslefri år 2030. År 2045 ska sektorn vara en kolsänka, processer eller aktiviteter som avlägsnar växthusgaser från atmosfären, som hjälper till att minska de totala svenska växthusgasutsläppen. Samverkan är ett viktigt medel för att åstadkomma omställningen. Vår önskan är att Skövde kommun och bolagen i kommunkoncernen också skriver under och aktivt verkar för de färdplaner som är framtagna.</p> <p>Färdplan el fokuserar på hur energibranschen ska kunna möjliggöra en nationell energiomställning, i alla sektorer, bort från fossila bränslen. Samtidigt åtar sig branschen att avveckla de sista 2 procenten fossila bränslen i den svenska elproduktionen till senast 2030.</p> <p>Våra synpunkter på energi- och klimatplanen utgår från innehållet i dessa färdplaner.</p>

	<p>Svar:</p> <p>Vi tar inte ställning i energi- och klimatplanen huruvida Skövde kommun med bolag ska skriva på Fossilfritt Sverige eller inte. Vi har som underlag till planen haft med Fossilfritt Sverige som en viktig del och utgått från de färdplaner som finns inom initiativet. Beslutet att skriva under Fossilfritt Sverige är politiskt och skulle kunna, om det finns en politisk vilja, läggas som en aktivitet i del 2 av planen.</p>
2	<p>Generell synpunkt</p>
	<p>Kommentar:</p> <p>En övergripande synpunkt på remissen är att den bör få Skövdes invånare mer delaktiga och engagerade i miljö- och klimatfrågor. Utan invånarnas delaktighet kommer det vara svårt att nå målen. Vi behöver göra denna resa tillsammans. Vi tror det skulle vara av stort värde att skapa ett samråd med medborgarna för att öka kunskap och dela smarta idéer. Viktigt att kommunicera ut budskapet i energi- och klimatplanen och viktigt att nå barnen i tidig ålder.</p> <p>Med bakgrund till detta efterfrågar vi ett material som är mer lättillgängligt, exempelvis genom att innehålla fler bilder och liknande.</p> <p>Det skulle bli mer tydligt om man visade vilka av de globala hållbarhetsmålen som varje specifikt delmål relaterar till. Tydliggör organisationen kring de olika strategierna med samordningsansvarig och medansvariga. Kopplingen mellan nationella, regionala och kommunens mål måste göras tydligare.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Vi håller med. Kommunikation med våra invånare är centralt för att lyckas. Vid sidan av planen planerar vi ta fram material som gör planen lättare att förstå och som gör den mer lättillgänglig. Exakt hur denna kommunikation kommer se ut blir en aktivitet och något vi planerar att ha med mer av i del 2 av planen kopplat till färdplan,</p>

	åtgärder och konsekvenser. Även kopplingen till barn och unga är något vi kommer utforska mer i planens andra del.
3	Generell kommentar
	<p>Kommentar:</p> <p>Vi anser att det ska vara mindre detaljstyrning och mer stora penseldrag exempelvis elektrifieringsfrågan eftersom det just nu sker stora förändringar väldigt snabbt inom energiområdet.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Planen har gått igenom igen och flera ändringar har gjorts för att den ska bli mindre specifik.</p>
4	Generell kommentar
	<p>Kommentar:</p> <p>Vi efterfrågar bättre definitioner gällande indikatorer i redovisningen. Viktigt med täta avstämningar för att säkerställa att utvecklingen går i rätt riktning.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Avsnittet med förklaring av indikatorer har förtydligats ytterligare. I del 2 av planen kan indikatorer komma att förändras beroende på vilken färdplan till 2030 kommunen väljer.</p> <p>Årlig uppföljning av indikatorer anser vi vara tillräckligt. Detta beror på att data kopplat till energi och växthusgasutsläpp inte publiceras mer än en gång per år, och då med ett par års eftersläpning.</p> <p>Avsnittet kring rådighet har också uppdaterats så att det blir tydligare.</p>
5	Generell kommentar
	Kommentar:

	<p>Det är viktigt att man i arbetet med att ta fram efterföljarna till Vision 2025 och Översiktsplanen 2025 har en tydlig koppling till de uppsatta målen i energi- och klimatplanen.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Vi tar med oss denna synpunkt till de medarbetare som har ansvarar för arbetet med den nya visionen och översiktsplanen.</p>
6	<p>Hela dokumentet</p>
	<p>Kommentar:</p> <p>I kapitel 3 hänvisar man ibland till Skövde kommun och ibland till Skövde kommun som organisation. Enligt bilaga begreppsförklaring finns en förklaring till Skövde kommun som geografiskt område och en förklaring till Skövde kommun som organisation. När det är angivet endast Skövde kommun är det att likställa med Skövde kommun som geografiskt område? Skövde kommun som organisation avser Skövde kommun som arbetsgivare, ingår bolagen i denna definition?</p>
	<p>Svar:</p> <p>Definitioner kring Skövde kommun har gjorts om och förtydligats utifrån de begrepp som används i Skövdes årsredovisning.</p> <p>Begreppsförklaringen i bilaga har ändrats för att återspegla detta.</p> <p>Hela dokumentet har gått igenom på nytt och ändrats utifrån de nya definitionerna.</p>
7	<p>Avsnitt 3.1.1</p>
	<p>Kommentar:</p> <p>Direkta utsläpp av växthusgaser per invånare och år inom Skövdes geografiska område är angivet till 670 Mton CO2e (2018). Vi efterfrågar källhänvisning på denna siffra.</p>
	<p>Svar:</p>

	<p>Denna siffra var fel och är ändrad enligt kommentar från MÖS, skulle vara 12,02 kg CO₂e/inv. (2018)</p> <p>Källan är RUS.</p>
8	Avsnitt 3.2.1
	<p>Kommentar:</p> <p>Byt ut ordet elektronik mot elutrustning.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Åtgärdat enligt kommentar.</p>
9	Avsnitt 3.2.1, Stycke 2
	<p>Kommentar:</p> <p>Viktigt att förtydliga vikten av kontinuerligt underhåll av äldre byggnader. Av stort värde är utbildning och kommunikation gentemot invånarna för att detta mål ska uppfyllas.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Andra stycket i avsnittet har redigerats så att vikten av att kommunens energi- och klimatrådgivare jobbar aktivt med kommunens invånare kommer med.</p>
10	Avsnitt 3.2.2, Stycke 1 och 4
	<p>Kommentar:</p> <p>Lägg till att Skövde Energi har skrivit under och antagit Färdplan för fossilfri uppvärmning samt Färdplan el för ett fossilfritt samhälle. Planerna är en del av initiativet Fossilfritt Sverige. Lägg till i meningen 'Vi måste framledes även använda oss av olika lösningar för energilagring både på kort och lång sikt.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Första stycket är ändrat så det framgår att Skövde energi har antagit två färdplaner. Stycke 4 är redigerat så att det framgår att vi måste nyttja energilagring både på kort och lång sikt.</p>

11	Avsnitt 3.2.2
	<p>Kommentar:</p> <p>Återvinning av plast är mycket viktig parameter för att få ner den fossila andelen av klimatpåverkande koldioxid i avfallsbränslet. I första hand skall all onödig plastanvändning minska i samhället, i andra hand skall plasten materialåtervinnas. Efter att plasten har återvunnits ett antal gånger är plastmolekylen ej möjlig att materialåtervinnas längre men energiinnehållet kvarstår. Energiåtervinning av plast i ett fjärrvärmesystem är en bra lösning för att ta tillvara den energi som finns i plasten och för att förhindra spridning av giftiga kemikalier som kan finnas i olika typer av plast.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Andra stycket har utvecklats så att det på ett bättre sätt framgår att vi måste förebygga onödig plastanvändning i samhället och på ett bättre sätt samla in den plast som faktiskt används.</p>
12	Avsnitt 3.2.2, tabell rad 4
	<p>Kommentar:</p> <p>Ta bort indikatorn gällande mängden plast i förbränt avfall, då vi inte har möjlighet att mäta detta på vår anläggning. Vi använder oss av schablonvärden gällande mängden plast i förbränt avfall.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Återvinning av plast är en viktig fråga som inte bara påverkar en verksamhet. I dag kan inte Skövde energi mäta andelen plast i förbränt avfall utan att investera i ny mätutrustning. Plast borde även förebyggas så att endast ”rätt” plast hamnar hos Skövde energi.</p> <p>Vi väljer därför att låta indikatorn stå kvar som den är just nu. Men tar med oss frågan om exakt formulering framåt i arbetet i del 2 av planen. När färdplanen är framtagen och beslutad redigeras indikatorerna ytterligare en gång så att vi följer upp rätt saker.</p>

13	Avsnitt 3.2.3, Stycke 3
	<p>Kommentar:</p> <p>Just nu pågår en snabb acceleration av elektrifierade transportlösningar. Det kommunala energibolaget (Skövde Energi) är och bör vara en nyckelaktör för att i ett systemperspektiv bidra till en långsiktig och hållbar infrastruktur för laddning av fordon. Systemansvaret innebär bland annat ansvaret att undvika effekttoppar genom smarta laddsystem i kombination med olika typer av energilager och/eller så kallade "vehicle to grid" lösningar.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Skövde Energi AB har lagts till som en nyckelaktör.</p> <p>Ett nytt stycke har lagts till i avsnittet. Stycket trycker på hur viktigt systemperspektivet är för att övergången till laddbara fordon ska gå så smidigt som möjligt.</p>
14	Avsnitt 3.2.3, tabell rad 7
	<p>Kommentar:</p> <p>Formulera mer teknikneutrala indikatorer.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Indikatorn har ändrats så att den nu inkluderar alla fordon med låg klimatpåverkan. Detta är alla fordon utom de som klassas som drivs av bensin eller diesel.</p>
15	Avsnitt 3.2.4
	<p>Kommentar:</p> <p>Vi saknar mål som pekar på minskad kemikalieanvändning.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Vi håller med. Substitution av kemikalier som är skadliga för miljön och klimatet är värt att implementera lika systematiskt som substitution av kemikalier som är skadliga för hälsan. Vi bedömer dock att</p>

	<p>detta inkluderas i meningen om att vi behöver accelerera miljökrav som ställs vid inköp och upphandling. Det finns även en indikator om livscykelperspektiv kopplat till inköp där detta kommer med.</p>
16	Avsnitt 3.2.4, Stycke 2
	<p>Kommentar:</p> <p>Borde inte den här siffran vara högre?</p>
	<p>Svar:</p> <p>I Västra Götaland antogs det regionala konsumtionsmålet 2015. Utsläppen av växthusgaser från västsvenskarnas konsumtion, oavsett var i världen de sker, ska minska med 30 procent jämfört med 2010. Konsumtionsmålet kompletterar målet för det geografiska området Västra Götaland som innebär att utsläppen av växthusgaser ska minska med 80 procent från 1990-årsnivå till år 2030. Vi har valt att följa den regionala målnivån.</p>
17	Avsnitt 3.2.5
	<p>Kommentar:</p> <p>Viktigt att använda säsongsbaserade och lokala råvaror samt minska matspill.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Avsnittet har ändrats och förtydligats utifrån kommentarer från Servicenämnden, Miljöpartiet de gröna och Skövde Energi AB.</p>
18	Avsnitt 4, punktlista
	<p>Kommentar:</p> <p>Lägg till att vi utbildar, informerar och samverkar i punktlistan.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Vi lägger inte till en ny strategi som handlar om kommunikation och utbildning. Kommunikation inom de olika strategierna och målen</p>

	<p>måste ske kontinuerligt. Det är ett övergripande paraply som ska ge-nomsyra hela planen.</p> <p>Strategi 4.2 har utvecklats för att få in vikten av att utbilda, informera och samverka.</p>
19	Avsnitt 4
	<p>Kommentar:</p> <p>I ägardirektivet för Skövde Energi anges att bolaget är kommunens redskap för att långsiktigt främja en klimat- och resurseffektiv energi-försörjning och eldistribution. Skövde Energi ska tillsammans med andra berörda intressenter aktivt arbeta för att Skövde kommun ska vara en attraktiv etableringsort i regionen. Bolaget ska tillgodose kun-dernas behov av konkurrenskraftiga energilösningar och aktivt verka för en omställning till ett klimat- och resurseffektivt energisystem.</p> <p>Hur speglas detta i energi- och klimatplanens olika strategier?</p> <p>Skövde Energi har ett viktigt uppdrag att ta ett systemansvar över hela energisystemets effektivitet och klimatprestanda. Det är viktigt att inte suboptimeringar sker inom koncernen eller genom andra en-skilda initiativ.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Skövde energis ägardirektiv ligger som grund för strategi 4.7. Vi upp-lever att planen stöttar Skövde Energis arbete att skapa konkurrens-kraftiga energilösningar och aktivt verka för en omställning till ett kli-mat- och resurseffektivt energisystem.</p> <p>Övergången till elektriska transporter, förnybar energiproduktion från solceller, bioenergi och vindkraft, olika typer av energilagring, utbyggnad av fjärrvärmenätet samt fokus på ett robust elnät är alla exempel på saker som gör Skövde till en attraktivare etableringsort och som tillsammans bidrar till omställningen till ett klimat- och re-surseffektivt samhälle.</p>
20	Avsnitt 4.2

	<p>Kommentar:</p> <p>Viktigt att få med invånare i dialog och nätverkande. Dra nytta av samhällsengagemanget.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Strategi 4.2 har utvecklats för att få in vikten av att utbilda, informera och samverka.</p>
21	Avsnitt 4.4
	<p>Kommentar:</p> <p>Systemansvar kräver eftertänksamma investeringar. Viktigt att det inte resulterar i strandade tillgångar (Att de tillgångar man förfogar över inte kan nyttjas). Konsekvensanalys och livscykelanalys, där man sammanställer alla påverkande parametrar ska genomföras.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Avsnittet har uppdaterats så att det framgår att vi måste börja göra konsekvens- och livcykelanalyser på de varor vi köper.</p>
22	Avsnitt 4.5, punktlista
	<p>Kommentar:</p> <p>Skövde kommun bör ta fram en Grönplan som är ett verktyg för att bevara och utveckla grönstrukturen och ekosystemtjänsterna i planering, byggande och förvaltning.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Bra inspel. Arbetet med grönplan behöver hanteras separat och kan inte vara en del av denna plan. Det är snarare något som bör ingå i arbetet med klimatanpassningsplan, plan för ekosystemtjänster eller ny översiktsplan och som då kan komplettera energi- och klimatplanen framöver.</p>
23	Avsnitt 4.6
	<p>Kommentar:</p>

	<p>Utvecklingen går så snabbt, vilka förutsättningar och system kommer att vara rådande inom tidsperioden för planen? Viktigt att se på denna fråga ur helikopterperspektiv. Vilken roll kommer solceller och energilagring att spela inom området för resor och transporter? Viktigt att främja bilpooler när man planerar nya bostadsområden. Värdefullt att lyfta fram lokala rekreationsområden och resmål för att minska transportbehovet. Skövde Energi bör också ingå som medansvarig.</p> <p>Finns även skäl förstärka betydelsen av lärdomar och fortsatt utveckling av digitala lösningar för att undvika onödiga resor inom flera olika sektorer. (Bra exempel är föräldrasamtal inom skolan)</p>
	<p>Svar:</p> <p>Skövde energi AB adderad som medansvarig.</p> <p>Texten i avsnittet har utvecklats för att få med synpunkter i kommentaren.</p>
24	Avsnitt 4.7
	<p>Kommentar:</p> <p>Understryk vikten av att vi måste vara sparsamma med elanvändning och höga effektuttag för att skapa det utrymme som framtiden kommer att kräva avseende elektrifiering i vårt lokala elnät. Ett maximalt utnyttjande av Skövdes lokala fjärrvärmenät är en viktig faktor för att undvika onödig belastning på elnätet.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Avsnittet har ändrats så att det tydligare trycker på att vi ska vara sparsamma med elanvändning och höga effekttoppar men också att vi ska nyttja de resurser vi redan har idag, exempelvis fjärrvärmenätet, mer effektivt.</p>
25	Avsnitt 4.7
	<p>Kommentar:</p>

	Lägg till att el som genereras av solceller på kommunens egna byggnader även ska i möjligaste mån långtidslagras.
	<p>Svar:</p> <p>Vi väljer att inte göra denna ändring. Det står redan i texten att vi inte ska belasta elnätet i onödan och att vi ska nyttja olika typer av energilagring där det är lämpligt. Det står också att vi ska bredda perspektivet och inte bara titta på enskilda åtgärder. Vi vill inte skriva in oss i ett hörn där man hämmar solcellsutbyggnaden för att det inte finns ett kostnadseffektivt sätt att lagra elen på idag.</p>
26	Avsnitt 4.7, punktlista
	<p>Kommentar:</p> <p>Ändra i punktlista till "Skövde Energi använder effekttaxor". Lägg till punkt om att Skövde kommun ska stötta kommunikation kring effekttaxor. Skövde kommuns energirådgivare ska i samarbete med Skövde Energi nå ut med energiråd för både miljö och plånbok i högre utsträckning. Förmedla att varje insats, hur liten den än kan tyckas vara, är viktig.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Punktlistan är ändrad enligt förslag.</p>
27	Avsnitt 4.8
	<p>Kommentar:</p> <p>Resurs inom kommunen för stöd i ansökningsprocesser gällande finansiering borde skapas. Omställningen inom elektrifieringen kommer att kräva stora investeringar gällande elnätet i Skövde. Frågan kring finansieringen behöver lyftas upp.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Frågeställningen behandlas inte i planen men tas med in i organisationen för att utredas vidare.</p>
28	Bilaga A, Begreppsförklaring

	<p>Kommentar:</p> <p>Lägg ihop energilager och energilagring samt underliggande texter till en rubrik och ett stycke.</p> <p>Ta bort exempel på energilagring.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Energilager och energilagring har satts ihop till ett avsnitt. Exempel har inte tagits bort då vi fått flera kommentarer kring lagring. Vi tror därför det är bra att ge exempel på vad energilagring innebär så att det blir tydligt.</p>
29	<p>Bilaga B, Miljöbedömning av Miljö- och klimatplan 2020-2030 del 1</p>
	<p>Kommentar:</p> <p>Stycke El och fjärrvärme Formulera om mening till följande: En stor del av fjärrvärmens produceras med hjälp av avfall. Avfallet innehåller till viss del plast med fossilt ursprung. Stycke diskussion Tredje stycket: Lägg till vikten av ökad kommunikation kring betydelsen av plaståtervinning samt att insatser för att minska andelen plast i avfallet görs tidigare i kedjan.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Avsnittet är ändrat enligt förslag.</p>

AB Skövdebostäder

Nedan följer kommentarer från AB Skövdebostäder och projektgruppens svar på AB Skövdebostäder kommentarer. De kommentarer som inte direkt var konkreta synpunkter på planens innehåll har inte besvarats.

1	Generell kommentar
	<p>Kommentar:</p> <p>Bolaget anser att planen tydligare ska beskriva vikten av att ge medborgarna förutsättningar att leva hållbart samt att påverka medborgarna i hållbar riktning.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Strategi 4.3 beskriver vikten av att ge medborgarna förutsättningar att leva hållbart. Kommunikation av planens innehåll är centralt för att lyckas med omställningen till ett hållbart samhälle. Att ha en speciell kommunikationsplan för energi- och klimatplanen är något som passar bra som en åtgärd och kommer tas med till arbetet med del 2 av planen.</p>
2	Generell kommentar
	<p>Kommentar:</p> <p>Det är också viktigt att det är tydligt i planen vad som krävs av Skövde kommun, bolag och nämnder. I strategidelarna nämns samordnare och medansvariga på ett tydligt sätt, men i delmålen används begreppet nyckelaktörer vilket inte närmare definieras.</p>
	<p>Svar:</p> <p>I avsnitt 2.2 har ett kompletterande stycke lagts till som beskriver nyckelaktörer.</p>
3	Bakgrundsbeskrivning, tabell 1, 2 och 3
	<p>Kommentar:</p>

	<p>Skövdebostäders klimatpåverkan kan vara en del av bakgrundsbeskrivningen i tabellerna 1, 2 och 3, om vi förväntas vara en del av måluppföljningen. Till exempel.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 129 ton koldioxid (tabell 1, sid 11) • 14,2 kWh/Atemp (tabell 2, sidan 13) • Installation av solceller i all nyproduktion (tabell 3, sidan 15)
	<p>Svar:</p> <p>Tabell 1 – Skövdebostäder ska absolut vara med i denna indikator. Men vi vill ha färre hellre än fler indikatorer, väljer därför att inte särredovisa Skövdebostäders utsläpp.</p> <p>Tabell 2 – Skövdebostäders energianvändning (el och värme) per kvadratmeter finns med som indikator.</p> <p>Tabell 3 – solceller i tabell 3 är kommunkoncernen så Skövdebostäder är inräknade i den summan.</p>
4	Avsnitt 3.2.6
	<p>Kommentar.</p> <p>I tabellen kan det kompletteras med att gröna lån tagits motsvarande 910 miljoner kronor.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Vi har kompletterat med en indikator som visar utsläppen per investerad miljon kronor.</p>
5	Avsnitt 4.5
	<p>Kommentar:</p> <p>Lagen om klimatdeklarationer är ett förslag som beräknas träda i kraft 1 januari 2022. Planerat beslutdatum är 22 juni 2021 enligt riksdagens hemsida. Den nya lagen är med andra ord inte antagen än.</p>
	<p>Svar:</p>

	Åtgärdat enligt kommentar.
6	Avsnitt 4.5
	<p>Kommentar:</p> <p>Skövdebostäder anser att det är viktigt att Sektor samhällsbyggnad är representerade av MEX och planavdelningen för att vi ska vara framgångsrika inom denna strategi. Strategin kan verka för en god samsyn mellan bolaget och Skövde kommun.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Håller med. Vi har förtydligat i avsnitt 4.1 att möjlighet finns för nämnd att delegera ansvar till berörda verksamheter. Sektor samhällsbyggnad svarar till kommunstyrelsen som har mandat att representeras av exempelvis MEX och/eller plan om dom så önskar.</p>
7	Bilaga C, Koldioxidbudget
	<p>Kommentar:</p> <p>Tabellen om koldioxidutsläppen är svårtolkad om man enbart läser tabellen, och inte den förklarande texten, gällande utsläppen av cementindustrin. Möjligt att det kan stå som indrag i tabellen, direkt under Industri (energi och processer) för att göra det tydligare.</p>
	<p>Svar:</p> <p>Tabellen har förtydligats.</p>

Skövde kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunstyrelsen

Datum:2021-09-06 kl. 13:00

41(58)

KS § 139/21

Revidering av energi- och klimatplan till energi- och klimatanpassningsplan.

KS2019.0381

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2021-06-23	121/21
2 Kommunstyrelsen	2021-09-06	139/21

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att anta *Energi- och klimatplan 2021-2030 Del 1. Strategi*.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att att *Energi- och klimatplan 2021-2030 Del 1. Strategi* kompletteras med indikatorer då *Energi- och klimatplan Del 2. Färdplan och åtgärder* är antagen.

Sammanfattning

Sedan hösten 2019 har sektor samhällsbyggnad arbetat med en ny energi- och klimatplan som ska gälla kommunkoncernen fram till 2030. Planen beskriver vilken målbild kommunkoncernen har till 2045 samt vilka delmål som behöver nås fram till 2030 för att kommunen ska förverkliga målbilden. Kopplat till målen finns även ett antal strategier som beskriver hur kommunen ska jobba för att nå delmål och målbilden.

Planens första del, *Energi- och klimatplan 2021-2030 Del 1. Strategi*, är nu reviderad efter att ha varit ute på remiss.

Bakgrund

Det pågår en förändring av jordens klimat på grund av omfattande utsläpp av växthusgaser. Skövde kommun har till årsskiftet 2020/2021 haft en gällande Energi- och klimatplan. För att kommunen fortsatt ska ha en strategi framåt och kunna möta är det viktigt att det finns en antagen plan som fortsatt tar höjd i frågan och som gör kommunen redo att möta kommande utmaningar.

Framtagande av plan

En ny energi- och klimatplan har tagits fram i sin helhet av sektor samhällsbyggnad under våren 2020 med hjälp av en bred omvärldsanalys. Sektor samhällsbyggnad har fört dialog med andra delar av kommunkoncernen för att få in synpunkter på innehållet, dessa är enheter ledningsgrupp sektor samhällsbyggnad, ledningsgrupp sektor service, AB Skövdebostäder, Skövde Energi AB, finans- och investeringscontroller och upphandlingsenhet.

Från 18 december 2020 till 2 april 2021 har följande remissinstanser getts möjlighet att lämna synpunkter.

Skövde kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunstyrelsen

Datum:2021-09-06 kl. 13:00

42(58)

- Politiska partier
- Nämnder
- Kommunala sektorer
- Kommunala bolag
- Kommunalförbund

Alla remissvar har gått igenom och besvarats. Ett stort antal ändringar har gjort för att ytterligare utveckla innehållet i planen.

Nästa del av planen kommer behandla en tydligare färdplan för att nå målbild och delmål samt åtgärder med konsekvensanalys. Indikatorerna i del 1 av planen kan komma att behöva kompletteras när den delen är färdig och antagen. Detta för att det två delarna ska bilda en komplett plan.

Omvärldsanalys

Att arbeta fram en energi- och klimatplan har tydliga kopplingar till många mål i Agenda 2030, även utifrån den social och ekonomiska dimensionen. Genom att ha ett helhetsperspektiv på hållbarhetsfrågorna bidrar det till att nå större framgång i Agenda 2030-målen.

Handlingar

Handling_Sammanställning remisskommentarer energi- och klimatplan 2021-2030 v3.pdf
Handling_Tjänsteskrivelse KSAU-KS-KF.pdf
Handling_Energi- och klimatplan 2021-2030 Del 1. Strategi v2.pdf

Skickas till

Sektor samhällsbyggnad

KSAU § 121/21**Revidering av energi- och klimatplan till energi- och klimatanpassningsplan.**

KS2019.0381

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2021-06-23	121/21

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta *Energi- och klimatplan 2021-2030 Del 1. Strategi*.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att att *Energi- och klimatplan 2021-2030 Del 1. Strategi* kompletteras med indikatorer då *Energi- och klimatplan Del 2. Färdplan och åtgärder* är antagen.

Sammanfattning

Sedan hösten 2019 har sektor samhällsbyggnad arbetat med en ny energi- och klimatplan som ska gälla kommunkoncernen fram till 2030. Planen beskriver vilken målbild kommunkoncernen har till 2045 samt vilka delmål som behöver nås fram till 2030 för att kommunen ska förverkliga målbilden. Kopplat till målen finns även ett antal strategier som beskriver hur kommunen ska jobba för att nå delmål och målbilden.

Planens första del, *Energi- och klimatplan 2021-2030 Del 1. Strategi*, är nu reviderad efter att ha varit ute på remiss.

Bakgrund

Det pågår en förändring av jordens klimat på grund av omfattande utsläpp av växthusgaser. Skövde kommun har till årsskiftet 2020/2021 haft en gällande Energi- och klimatplan. För att kommunen fortsatt ska ha en strategi framåt och kunna möta är det viktigt att det finns en antagen plan som fortsatt tar höjd i frågan och som gör kommunen redo att möta kommande utmaningar.

Framtagande av plan

En ny energi- och klimatplan har tagits fram i sin helhet av sektor samhällsbyggnad under våren 2020 med hjälp av en bred omvärldsanalys. Sektor samhällsbyggnad har fört dialog med andra delar av kommunkoncernen för att få in synpunkter på innehållet, dessa är enheter ledningsgrupp sektor samhällsbyggnad, ledningsgrupp sektor service, AB Skövdebostäder, Skövde Energi AB, finans- och investeringscontroller och upphandlingsenhet.

Från 18 december 2020 till 2 april 2021 har följande remissinstanser getts möjlighet att lämna synpunkter.

(28)

Kommunstyrelsens arbetsutskott

- Politiska partier
- Nämnder
- Kommunala sektorer
- Kommunala bolag
- Kommunalförbund

Alla remissvar har gått igenom och besvarats. Ett stort antal ändringar har gjort för att ytterligare utveckla innehållet i planen.

Nästa del av planen kommer behandla en tydligare färdplan för att nå målbild och delmål samt åtgärder med konsekvensanalys. Indikatorerna i del 1 av planen kan komma att behöva kompletteras när den delen är färdig och antagen. Detta för att det två delarna ska bilda en komplett plan.

Omvärldsanalys

Att arbeta fram en energi- och klimatplan har tydliga kopplingar till många mål i Agenda 2030, även utifrån den social och ekonomiska dimensionen. Genom att ha ett helhetsperspektiv på hållbarhetsfrågorna bidrar det till att nå större framgång i Agenda 2030-målen.

Handlingar

Handling_Sammanställning remisskommentarer energi- och klimatplan 2021-2030 v3.pdf

Handling_Tjänsteskrivelse KSAU-KS-KF.pdf

Handling_Energi- och klimatplan 2021-2030 Del 1. Strategi v2.pdf

Skickas till

Sektor samhällsbyggnad

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2021-08-18**

Diarienummer: **KS2021.0263-1**

Handläggare: **Monica Schelander**

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Omställning av flygplatsområde till etableringsmark för nya industrier

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige

att upprätta en ny detaljplan för verksamhetsområde för fastigheterna Locketorps-Törsatorp 1:7 med flera, om ca 244 hektar. Del av området är idag detaljplanerat för flygplats. Det innebär att flygverksamheten upphör och kan ersättas av annan verksamhet.

att godkänna att Skövde Stadshus AB:s majoritetsägda dotterbolag Skövde Airport AB tar fram ett avvecklingsunderlag för bolaget och dess verksamhet att därefter behandlas i kommunfullmäktige med intention att flygplatsverksamheten inom området avvecklas och upphör senast 30 juni 2022.

Bakgrund

I Vision Skövde 2025 uttrycks att Skövde ska verka för att förstärka rollen som attraktiv centralort och agera draglok för att skapa en större, gemensam arbetsmarknadsregion. Det kräver att kommunen har tillgängliga markområden så att nya och befintliga företag ska kunna etableras och växa. Det ställer även krav på att kommunen följer utvecklingen och agerar för att möta framtidens arbetsmarknad. I vår region finns en stark koncentration och tradition inom tillverkningsindustrin.

I detta nu pågår en strukturell omställning vilket medför en långsiktig påverkan på det omgivande samhället. Utmaningar som elektrifiering, digitalisering, klimatförändringar osv driver och skyndar på omställningen. Skövde har goda förutsättningar att ta vara på de möjligheter som omställningen innebär i form av nyindustrialisering. Det finns en unik tillgång i vår och omkringliggande regioner till kompetens, utbildning, forskning och innovationsmiljöer. Skövdes geografiska läge möjliggör även hållbara transporter och kommunikationer.

Det kan konstateras i den alltmer ökande globala konkurrensen att det även ställs nya krav på tillgång till större markområden (>60 hektar) för större företagsetableringar inom bland annat fordonsindustrin. Ska kommunen kunna erbjuda mark till dessa förfrågningar som i detta nu är högaktuella i Sverige och Europa så måste förutsättningarna finnas på plats dvs större tillgängliga markområden. Dessa etableringar möjliggör i sig och bidrar till nya

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2021-08-18**

Diarienummer: **KS2021.0263-1**

Handläggare: **Monica Schelander**

arbetstillfällena, fortsatt positiv utveckling och tillväxt. Förutsättningar måste även finnas för övriga etableringar och för befintliga företag så dessa kan fortsätta växa och utvecklas.

Mot bakgrund av ovan och för att möjliggöra större etableringar föreslås att en ny detaljplan upprättas för Locketorps-Törsatorp 1:7 med flera, om cirka 244 hektar. Det innebär att flygverksamheten upphör och att området ställer om till industrimark.

Behov av verksamhetsmark i Sverige

Hållbarhetsomställningen är global och i den vill Europa vara ledande. Sverige har i sammanhanget unika förutsättningar att ha en fortsatt ledande position. Inte minst med tanke på Sveriges elproduktionsmix med mycket små utsläpp av koldioxid och med ett stabilt elnät. Omställningen pågår för fullt och accelererar i hastighet. Omställningen leder till en förändring av produktion vilket skapar risker för minskad konkurrenskraft för de platser som inte klarar följa med i utvecklingen och skapa förutsättningar för nya industrier. Befintlig produktion som förlitar sig på icke hållbara energilag kommer att minska till förmån för produktion av varor med låga utsläpp (produktion och drift).

Den pågående omställningen möjliggör både nya arbetstillfällena samt ger de platser en ökad konkurrenskraft som klarar genomföra omställningen att möta nya industriers behov. För de platser som inte klarar att möta omställningen riskeras det motsatta, det vill säga färre arbetstillfällena och neddragningar de kommande sju till tio åren.

Det råder brist i Sverige på större detaljplanerade markområden för industriverksamhet (>60 hektar). Markområden som ligger i nära anslutning till elnät, större samhällen och god logistik för stora varuflyden i både Europa och Sverige. Kommuner och regioner som kan erbjuda denna möjlighet får en fördel och ligger därför mycket bra till i konkurrensen om nya arbetstillfällena.

Den snabba utvecklingen driver på och ökar kraven på företagen att snabbt utveckla verksamheten vilket innebär att det med kort framförhållning finns behov av färdig, detaljplanerad mark. Det finns även behov av att tillgänglig mark är lokaliserad nära större samhällen och samhällsfunktioner som skola, kollektivtrafik, högstskolor etc. Närhet till högstskolor är en central del i att möta omställningen då kompetenskraven ökar som del av den. Krav finns också på enkel logistik.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2021-08-18**

Diarienummer: **KS2021.0263-1**

Handläggare: **Monica Schelander**

Flera av de etableringsprocesser som pågår i Sverige och Europa i nuläget berör mycket stora investeringar med krav på stora fastigheter och verksamhet med stort antal anställda. Det här är något som är nytt och är en del av hela omställningen.

Verksamhetsmark i Skövde

I Skövde ser vi att etableringsförfrågningarna numer kommer tätare och under det senaste halvåret har flera förfrågningar avsett verksamheter som skulle innebära ett tillskott med flera tusen arbetstillfällen. Det har även konstaterats att dessa förfrågningar ställt krav på större markområden (>60 hektar).

Skövde och Skaraborg har en unik tillgång till efterfrågad kompetens och ett logistikläge som är attraktivt. I Skövde finns i dagsläget inte de markområden som krävs för att kunna tillmötesgå dessa större etableringsförfrågningar.

Generellt önskar större etableringar ligga nära befintlig infrastruktur såsom järnväg och större vägnät. Söderut hindrar militärens riksintresse utbyggnad, och västerut är det riksintresse natur och Billingens berg. Topografin hindrar planering av större sammanhängande plana fastigheter i önskade lägen. För inte fullt så stora verksamhetsbehov pågår planläggning i Stallsiken Södra, Risatorp respektive Norra Ryd. Ytterligare behov finns av stora (>60 hektar) sammanhängande planområden.

Skövde har en unik tillgång av ett detaljplanerat större markområde (>60 hektar) vid området Locketorps-Törsatorp 1:7 med flera fastigheter. Eftersom delar av området redan är detaljplanerat och tagits i bruk bedöms en planläggning vara mindre komplicerad än på jungfrulig mark där jordbruks, natur- och infrastrukturintressen måste hanteras. På och kring flygplatsområdet är det få eller inga omvärldshinder för en smidig planprocess.

Flygplatsområdet Locketorps/Törsatorp

Flygplatsområdet består av cirka 110 hektar ianspråktagen mark nordost om Skövde stad/tätort. Området ligger utmed väg 200. Delar av området är idag verksamhetsområde men i huvudsak är det för flygändamål. Då området utgör en betydande areal med i princip obetydlig nivåskillnad är markområdet högintressant ur ett etableringsperspektiv. Total markareal i området är cirka 244 hektar varav 110 hektar utgör detaljplanerat markområde.

Skövde Airport AB

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2021-08-18**

Diarienummer: **KS2021.0263-1**

Handläggare: **Monica Schelander**

Sedan år 1989 har verksamhet bedrivits på flygplatsområdet av bolaget Skövde Airport AB. I bolagets ägardirektiv framgår att bolaget ska bedriva en verksamhet i syfte att främja tillväxt och utveckling i Skövde kommun med omnejd. Bolagets ägare utgörs av Skövde Stadshus AB som ägs av Skövde kommun. Skövde Stadshus AB äger 100 000 B-aktier och 1 070 A-aktier, företag, näringslivsorganisationer och privatpersoner äger 4 100 A-aktier. Skövde kommun äger marken och bolaget arrenderar, Locketorps-Törsatorp 1:7. Bolaget hyr av kommunen terminalbyggnad, verkstad och själva anläggningen som inkluderar rullbana, taxibanor och stationsplatta. På fastigheten 1:7, finns sex tomträtter. På området finns två flygklubbar, Skövde motorflygklubb och Skövde flygklubb, (segelflyg), samt en flygserviceverkstad.

Verksamheten utgörs av visst frakt-och affärsflyg, ambulansflyg samt klubbflyg.

Miljötilståndet medger 34 000 flygrörelser per år och för närvarande utnyttjas cirka 5 000 rörelser per år. Avtal finns med Fortifikationsverket om Försvarsmaktens nyttjande av flygplatsen under 2021, orsaken är att flygplatsen i Karlsborg är stängd. I nuläget finns även en intention att Dronamics, som utvecklar förarlösa flygplan för småskalig frakt ska etablera sig på Skövde Airport.

Med utgångspunkt i de behov som finns i nuläget när det gäller efterfrågan av stora markområden för industrietablering (>60 hektar) kontra flygverksamhet på det unika område där Skövdes Airport AB bedriver verksamhet så bör flygverksamheten ställas mot möjligheten till flera tusen nya arbetstillfällen. Ytterligare att beakta i sammanhanget är behovet av reinvestering i befintlig landningsbana senast under år 2023 som beräknas uppgå till cirka sju miljoner kronor samt reinvesteringar i målningsarbeten på banan, nedtagning av skog, och instrumentlandningsutrustning om totalt cirka sex – sju miljoner kronor under perioden 2021-2022.

Avveckling av flygplatsbolaget och dess verksamhet

Flygplatsområdet och kringliggande områden kan användas på ett mer ändamålsenligt sätt, genom att möjliggöra nya större etableringar och stärka kommunens tillväxt. För att kunna erbjuda marken behöver Skövde Airport AB avvecklas. Styrelsen i Skövde Airport AB får därför i uppdrag att ta fram nödvändiga handlingar och vidta övriga åtgärder för att bolagets avveckling ska kunna ske så snart möjligt.

Handlingar

Beslut KS, 2021-09-06, Ärende 145/21, Omställning av flygplatsområde till etableringsmark för nya industrier

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2021-08-18**

Diarienummer: **KS2021.0263-1**

Handläggare: **Monica Schelander**

Skickas till

Sektor samhällsbyggnad

Sektor medborgare och samhällsutveckling

Sektor service

Sektor styrning- & verksamhetsstöd

Skövde Airport AB

Skövde Stadshus AB

Handläggare

Monica Schelander

Kommunstyrelsen

Skövde kommun**Sammanträdesprotokoll****Kommunstyrelsen****Datum:2021-09-06 kl. 13:00****52(58)****KS § 145/21****Omställning av flygplatsområde till etableringsmark för nya industrier**

KS2021.0263

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2021-08-18	130/21
2 Kommunstyrelsen	2021-09-06	145/21

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att upprätta en ny detaljplan för verksamhetsområde för fastigheterna Locketorps-Törsatorp 1:7 med flera, om ca 244 hektar. Del av området är idag detaljplanerat för flygplats. Det innebär att flygverksamheten upphör och kan ersättas av annan verksamhet.

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna att Skövde Stadshus AB:s majoritetsägda dotterbolag Skövde Airport AB tar fram ett avvecklingsunderlag för bolaget och dess verksamhet att därefter behandlas i kommunfullmäktige med intention att flygplatsverksamheten inom området avvecklas och upphör senast 30 juni 2022.

Avstår beslut

Christer Winbäck (L) avstår att delta i beslutet.

Yrkanden

Ulrica Johansson (C) yrkar bifall till KSAUs förslag till beslut.

Jonas Eriksson (SD) yrkar på:

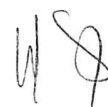
1. Återremiss med motiveringen att beredning av ärenden som ska ligga till grund för beslut i en nämnd ska enligt förvaltningsrättsliga principer vara tillräckligt utredda. Det är vår uppfattning att hanteringen av denna fråga inte uppfyller beredningskraven att ärende är analyserat och konsekvensbedömt utifrån lagenlighet, ekonomi och verksamhet samt att det är objektivt och förståeligt. Vi saknar idag tillräcklig information så att det blir tydligt vad beslutet innebär och vilka konsekvenser beslutet förväntas att få.
2. Avslag till KSAUs förslag till beslut.

Johan Ask (S) yrkar på att ärendet ska avgöras idag.

Beslutsgång

Ordförande ställer först frågan om ärendet ska återremitteras eller om ärendet ska avgöras idag och finner att kommunstyrelsen beslutar att ärendet ska avgöras idag.

Därefter konstaterar ordförande att det finns två förslag till beslut och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med KSAUs förslag till beslut.

Skövde kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunstyrelsen

Datum:2021-09-06 kl. 13:00

53(58)

Reservation

Jonas Eriksson (SD) och Jerzy Kucier (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Bakgrund

I Vision Skövde 2025 uttrycks att Skövde ska verka för att förstärka rollen som attraktiv centralort och agera draglok för att skapa en större, gemensam arbetsmarknadsregion. Det kräver att kommunen har tillgängliga markområden så att nya och befintliga företag ska kunna etableras och växa. Det ställer även krav på att kommunen följer utvecklingen och agerar för att möta framtidens arbetsmarknad. I vår region finns en stark koncentration och tradition inom tillverkningsindustrin.

I detta nu pågår en strukturell omställning vilket medför en långsiktig påverkan på det omgivande samhället. Utmaningar som elektrifiering, digitalisering, klimatförändringar osv driver och skyndar på omställningen. Skövde har goda förutsättningar att ta vara på de möjligheter som omställningen innebär i form av nyindustrialisering. Det finns en unik tillgång i vår och omkringliggande regioner till kompetens, utbildning, forskning och innovationsmiljöer. Skövdes geografiska läge möjliggör även hållbara transporter och kommunikationer.

Det kan konstateras i den alltmer ökande globala konkurrensen att det även ställs nya krav på tillgång till större markområden (>60 hektar) för större företagsetableringar inom bland annat fordonsindustrin. Ska kommunen kunna erbjuda mark till dessa förfrågningar som i detta nu är högaktuella i Sverige och Europa så måste förutsättningarna finnas på plats dvs större tillgängliga markområden. Dessa etableringar möjliggör i sig och bidrar till nya arbetstillfällen, fortsatt positiv utveckling och tillväxt. Förutsättningar måste även finnas för övriga etableringar och för befintliga företag så dessa kan fortsätta växa och utvecklas.

Mot bakgrund av ovan och för att möjliggöra större etableringar föreslås att en ny detaljplan upprättas för Locketorps-Törsatorp 1:7 med flera, om cirka 244 hektar. Det innebär att flygverksamheten upphör och att området ställer om till industrimark.

Behov av verksamhetsmark i Sverige

Hållbarhetsomställningen är global och i den vill Europa vara ledande. Sverige har i sammanhanget unika förutsättningar att ha en fortsatt ledande position. Inte minst med tanke på Sveriges elproduktionsmix med mycket små utsläpp av koldioxid och med ett stabilt elnät. Omställningen pågår för fullt och accelererar i hastighet. Omställningen leder till en förändring av produktion vilket skapar risker för minskad konkurrenskraft för de platser som inte klarar följa med i utvecklingen och skapa förutsättningar för nya industrier. Befintlig produktion som förlitar sig på icke hållbara energislag kommer att minska till förmån för produktion av varor med låga utsläpp (produktion och drift).

Den pågående omställningen möjliggör både nya arbetstillfällen samt ger de platser en ökad konkurrenskraft som klarar genomföra omställningen att möta nya industriers behov. För de platser som inte klarar att möta omställningen riskeras det motsatta, det vill säga färre arbetstillfällen och neddragningar de kommande sju till tio åren.

Det råder brist i Sverige på större detaljplanerade markområden för industriverksamhet (>60 hektar). Markområden som ligger i nära anslutning till elnät, större samhällen och god lo-

Skövde kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunstyrelsen

Datum:2021-09-06 kl. 13:00

54(58)

gistik för stora varuflöden i både Europa och Sverige. Kommuner och regioner som kan erbjuda denna möjlighet får en fördel och ligger därför mycket bra till i konkurrensen om nya arbetstillfällen.

Den snabba utvecklingen driver på och ökar kraven på företagen att snabbt utveckla verksamheten vilket innebär att det med kort framförhållning finns behov av färdig, detaljplanerad mark. Det finns även behov av att tillgänglig mark är lokaliserad nära större samhällen och samhällsfunktioner som skola, kollektivtrafik, högskolor etc. Närhet till högskola är en central del i att möta omställningen då kompetenskraven ökar som del av den. Krav finns också på enkel logistik.

Flera av de etableringsprocesser som pågår i Sverige och Europa i nuläget berör mycket stora investeringar med krav på stora fastigheter och verksamhet med stort antal anställda. Det här är något som är nytt och är en del av hela omställningen.

Verksamhetsmark i Skövde

I Skövde ser vi att etableringsförfrågningarna numer kommer tätare och under det senaste halvåret har flera förfrågningar avsett verksamheter som skulle innebära ett tillskott med flera tusen arbetstillfällen. Det har även konstaterats att dessa förfrågningar ställt krav på större markområden (>60 hektar).

Skövde och Skaraborg har en unik tillgång till efterfrågad kompetens och ett logistikläge som är attraktivt. I Skövde finns i dagsläget inte de markområden som krävs för att kunna tillmötesgå dessa större etableringsförfrågningar.

Generellt önskar större etableringar ligga nära befintlig infrastruktur såsom järnväg och större vägnät. Söderut hindrar militärens riksintresse utbyggnad, och västerut är det riksintresse natur och Billingens berg. Topografin hindrar planering av större sammanhängande plana fastigheter i önskade lägen. För inte fullt så stora verksamhetsbehov pågår planläggning i Stallsiken Södra, Risatorp respektive Norra Ryd. Ytterligare behov finns av stora (>60 hektar) sammanhängande planområden.

Skövde har en unik tillgång av ett detaljplanerat större markområde (>60 hektar) vid området Locketorps-Törsatorp 1:7 med flera fastigheter. Eftersom delar av området redan är detaljplanerat och tagits i bruk bedöms en planläggning vara mindre komplicerad än på jungfrulig mark där jordbruks, natur- och infrastrukturintressen måste hanteras. På och kring flygplatsområdet är det få eller inga omvärldshinder för en smidig planprocess.

Flygplatsområdet Locketorps/Törsatorp

Flygplatsområdet består av cirka 110 hektar ianspråktagen mark nordost om Skövde stad/tätort. Området ligger utmed väg 200. Delar av området är idag verksamhetsområde men i huvudsak är det för flygändamål. Då området utgör en betydande areal med i princip obetydlig nivåskillnad är markområdet högtintressant ur ett etableringsperspektiv. Total markareal i området är cirka 244 hektar varav 110 hektar utgör detaljplanerat markområde.

Skövde Airport AB

Skövde kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunstyrelsen

Datum:2021-09-06 kl. 13:00

55(58)

Sedan år 1989 har verksamhet bedrivits på flygplatsområdet av bolaget Skövde Airport AB. I bolagets ägardirektiv framgår att bolaget ska bedriva en verksamhet i syfte att främja tillväxt och utveckling i Skövde kommun med omnejd. Bolagets ägare utgörs av Skövde Stadshus AB som ägs av Skövde kommun. Skövde Stadshus AB äger 100 000 B-aktier och 1 070 A-aktier, företag, näringslivsorganisationer och privatpersoner äger 4 100 A-aktier. Skövde kommun äger marken och bolaget arrenderar, Locketorps-Törsatorp 1:7. Bolaget hyr av kommunen terminalbyggnad, verkstad och själva anläggningen som inkluderar rullbana, taxibanor och stationsplatta. På fastigheten 1:7, finns sex tomträtter. På området finns två flygklubbar, Skövde motorflygklubb och Skövde flygklubb, (segelflyg), samt en flygserviceverkstad.

Verksamheten utgörs av visst frakt-och affärsflyg, ambulansflyg samt klubbflyg. Miljötillståndet medger 34 000 flygrörelser per år och för närvarande utnyttjas cirka 5 000 rörelser per år. Avtal finns med Fortifikationsverket om Försvarsmaktens nyttjande av flygplatsen under 2021, orsaken är att flygplatsen i Karlsborg är stängd. I nuläget finns även en intention att Dronamics, som utvecklar förarlösa flygplan för småskalig frakt ska etablera sig på Skövde Airport.

Med utgångspunkt i de behov som finns i nuläget när det gäller efterfrågan av stora markområden för industrietablering (>60 hektar) kontra flygverksamhet på det unika område där Skövdes Airport AB bedriver verksamhet så bör flygverksamheten ställas mot möjligheten till flera tusen nya arbetstillfällen. Ytterligare att beakta i sammanhanget är behovet av reinvestering i befintlig landningsbana senast under år 2023 som beräknas uppgå till cirka sju miljoner kronor samt reinvesteringar i målningsarbeten på banan, nedtagning av skog, och instrumentlandningsutrustning om totalt cirka sex – sju miljoner kronor under perioden 2021-2022.

Avveckling av flygplatsbolaget och dess verksamhet

Flygplatsområdet och kringliggande områden kan användas på ett mer ändamålsenligt sätt, genom att möjliggöra nya större etableringar och stärka kommunens tillväxt. För att kunna erbjuda marken behöver Skövde Airport AB avvecklas. Styrelsen i Skövde Airport AB får därför i uppdrag att ta fram nödvändiga handlingar och vidta övriga åtgärder för att bolagets avveckling ska kunna ske så snart möjligt.

Handlingar

Skickas till

Sektor samhällsbyggnad
Sektor medborgare och samhällsutveckling
Sektor service
Sektor styrning och verksamhetsstöd
Skövde Airport AB
Skövde Stadshus AB

KSAU § 130/21**Omställning av flygplatsområde till etableringsmark för nya industrier**

KS2021.0263

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2021-08-18	130/21

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att upprätta en ny detaljplan för verksamhetsområde för fastigheterna Locketorps-Törsatorp 1:7 med flera, om ca 244 hektar. Del av området är idag detaljplanerat för flygplats. Det innebär att flygverksamheten upphör och kan ersättas av annan verksamhet.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna att Skövde Stadshus AB:s majoritetsägda dotterbolag Skövde Airport AB tar fram ett avvecklingsunderlag för bolaget och dess verksamhet att därefter behandlas i kommunfullmäktige med intention att flygplatsverksamheten inom området avvecklas och upphör senast 30 juni 2022.

Bakgrund

I Vision Skövde 2025 uttrycks att Skövde ska verka för att förstärka rollen som attraktiv centralort och agera draglok för att skapa en större, gemensam arbetsmarknadsregion. Det kräver att kommunen har tillgängliga markområden så att nya och befintliga företag ska kunna etableras och växa. Det ställer även krav på att kommunen följer utvecklingen och agerar för att möta framtidens arbetsmarknad. I vår region finns en stark koncentration och tradition inom tillverkningsindustrin.

I detta nu pågår en strukturell omställning vilket medför en långsiktig påverkan på det omgivande samhället. Utmaningar som elektrifiering, digitalisering, klimatförändringar osv driver och skyndar på omställningen. Skövde har goda förutsättningar att ta vara på de möjligheter som omställningen innebär i form av nyindustrialisering. Det finns en unik tillgång i vår och omkringliggande regioner till kompetens, utbildning, forskning och innovationsmiljöer. Skövdes geografiska läge möjliggör även hållbara transporter och kommunikationer.

Det kan konstateras i den alltmer ökande globala konkurrensen att det även ställs nya krav på tillgång till större markområden (>60 hektar) för större företagsetableringar inom bland annat fordonsindustrin. Ska kommunen kunna erbjuda mark till dessa förfrågningar som i detta nu är högaktuella i Sverige och Europa så måste förutsättningarna finnas på plats dvs större tillgängliga markområden. Dessa etableringar möjliggör i sig och bidrar till nya

(10)

Kommunstyrelsens arbetsutskott

arbetstillfällena, fortsatt positiv utveckling och tillväxt. Förutsättningar måste även finnas för övriga etableringar och för befintliga företag så dessa kan fortsätta växa och utvecklas.

Mot bakgrund av ovan och för att möjliggöra större etableringar föreslås att en ny detaljplan upprättas för Locketorps-Törsatorp 1:7 med flera, om cirka 244 hektar. Det innebär att flyg-verksamheten upphör och att området ställer om till industrimark.

Behov av verksamhetsmark i Sverige

Hållbarhetsomställningen är global och i den vill Europa vara ledande. Sverige har i sammanhanget unika förutsättningar att ha en fortsatt ledande position. Inte minst med tanke på Sveriges elproduktionsmix med mycket små utsläpp av koldioxid och med ett stabilt elnät. Omställningen pågår för fullt och accelererar i hastighet. Omställningen leder till en förändring av produktion vilket skapar risker för minskad konkurrenskraft för de platser som inte klarar följa med i utvecklingen och skapa förutsättningar för nya industrier. Befintlig produktion som förlitar sig på icke hållbara energilag kommer att minska till förmån för produktion av varor med låga utsläpp (produktion och drift).

Den pågående omställningen möjliggör både nya arbetstillfällena samt ger de platser en ökad konkurrenskraft som klarar genomföra omställningen att möta nya industriers behov. För de platser som inte klarar att möta omställningen riskeras det motsatta, det vill säga färre arbetstillfällena och neddragningar de kommande sju till tio åren.

Det råder brist i Sverige på större detaljplanerade markområden för industriverksamhet (>60 hektar). Markområden som ligger i nära anslutning till elnät, större samhällen och god logistik för stora varuföden i både Europa och Sverige. Kommuner och regioner som kan erbjuda denna möjlighet får en fördel och ligger därför mycket bra till i konkurrensen om nya arbetstillfällena.

Den snabba utvecklingen driver på och ökar kraven på företagen att snabbt utveckla verksamheten vilket innebär att det med kort framförhållning finns behov av färdig, detaljplanerad mark. Det finns även behov av att tillgänglig mark är lokaliserad nära större samhällen och samhällsfunktioner som skola, kollektivtrafik, högskolor etc. Närhet till högskola är en central del i att möta omställningen då kompetenskraven ökar som del av den. Krav finns också på enkel logistik.

Flera av de etableringsprocesser som pågår i Sverige och Europa i nuläget berör mycket stora investeringar med krav på stora fastigheter och verksamhet med stort antal anställda. Det här är något som är nytt och är en del av hela omställningen.

Verksamhetsmark i Skövde

I Skövde ser vi att etableringsförfrågningarna numer kommer tätare och under det senaste halvåret har flera förfrågningar avsett verksamheter som skulle

Kommunstyrelsens arbetsutskott

innebära ett tillskott med flera tusen arbetstillfällen. Det har även konstaterats att dessa förfrågningar ställt krav på större markområden (>60 hektar).

Skövde och Skaraborg har en unik tillgång till efterfrågad kompetens och ett logistikläge som är attraktivt. I Skövde finns i dagsläget inte de markområden som krävs för att kunna tillmötesgå dessa större etableringsförfrågningar.

Generellt önskar större etableringar ligga nära befintlig infrastruktur såsom järnväg och större vägnät. Söderut hindrar militärens riksintresse utbyggnad, och västerut är det riksintresse natur och Billingens berg. Topografin hindrar planering av större sammanhängande plana fastigheter i önskade lägen. För inte fullt så stora verksamhetsbehov pågår planläggning i Stallsiken Södra, Risatorp respektive Norra Ryd. Ytterligare behov finns av stora (>60 hektar) sammanhängande planområden.

Skövde har en unik tillgång av ett detaljplanerat större markområde (>60 hektar) vid området Locketorps-Törsatorp 1:7 med flera fastigheter. Eftersom delar av området redan är detalj-planerat och tagits i bruk bedöms en planläggning vara mindre komplicerad än på jungfrulig mark där jordbruks, natur- och infrastrukturintressen måste hanteras. På och kring flygplatsområdet är det få eller inga omvärldshinder för en smidig planprocess.

Flygplatsområdet Locketorps/Törsatorp

Flygplatsområdet består av cirka 110 hektar ianspråktagen mark nordost om Skövde stad/tätort. Området ligger utmed väg 200. Delar av området är idag verksamhetsområde men i huvudsak är det för flygändamål. Då området utgör en betydande areal med i princip obetydlig nivåskillnad är markområdet högtintressant ur ett etableringsperspektiv. Total markareal i området är cirka 244 hektar varav 110 hektar utgör detaljplanerat markområde.

Skövde Airport AB

Sedan år 1989 har verksamhet bedrivits på flygplatsområdet av bolaget Skövde Airport AB. I bolagets ägardirektiv framgår att bolaget ska bedriva en verksamhet i syfte att främja tillväxt och utveckling i Skövde kommun med omnejd. Bolagets ägare utgörs av Skövde Stadshus AB som ägs av Skövde kommun. Skövde Stadshus AB äger 100 000 B-aktier och 1 070 A-aktier, företag, näringslivsorganisationer och privatpersoner äger 4 100 A-aktier. Skövde kommun äger marken och bolaget arrenderar, Locketorps-Törsatorp 1:7. Bolaget hyr av kommunen terminalbyggnad, verkstad och själva anläggningen som inkluderar rullbana, taxibanor och stationsplatta. På fastigheten 1:7, finns sex tomträtter. På området finns två flygklubbar, Skövde motorflygklubb och Skövde flygklubb, (segelflyg), samt en flygserviceverkstad.

Verksamheten utgörs av visst frakt-och affärsflyg, ambulansflyg samt klubbflyg. Miljötilståndet medger 34 000 flygrörelser per år och för närvarande utnyttjas cirka 5 000 rörelser per år. Avtal finns med Fortifikationsverket om Försvarsmaktens nyttjande av flygplatsen under 2021, orsaken är att flygplatsen i Karlsborg är stängd. I nuläget finns även en intention att Dronamics, som

(10)

Kommunstyrelsens arbetsutskott

utvecklar förarlösa flygplan för småskalig frakt ska etablera sig på Skövde Airport.

Med utgångspunkt i de behov som finns i nuläget när det gäller efterfrågan av stora markområden för industrietablering (>60 hektar) kontra flygverksamhet på det unika område där Skövdes Airport AB bedriver verksamhet så bör flygverksamheten ställas mot möjligheten till flera tusen nya arbetstillfällen. Ytterligare att beakta i sammanhanget är behovet av reinvestering i befintlig landningsbana senast under år 2023 som beräknas uppgå till cirka sju miljoner kronor samt reinvesteringar i målningsarbeten på banan, nedtagning av skog, och instrumentlandningsutrustning om totalt cirka sex – sju miljoner kronor under perioden 2021-2022.

Avveckling av flygplatsbolaget och dess verksamhet

Flygplatsområdet och kringliggande områden kan användas på ett mer ändamålsenligt sätt, genom att möjliggöra nya större etableringar och stärka kommunens tillväxt. För att kunna erbjuda marken behöver Skövde Airport AB avvecklas. Styrelsen i Skövde Airport AB får därför i uppdrag att ta fram nödvändiga handlingar och vidta övriga åtgärder för att bolagets avveckling ska kunna ske så snart möjligt.

Handlingar**Skickas till**

Sektor samhällsbyggnad

Sektor medborgare och samhällsutveckling

Sektor service

Sektor styrning och verksamhetsstöd

Skövde Airport AB

Skövde Stadshus AB

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2021-07-09**

Diarienummer: **KS2021.0247-6**

Handläggare: **Lisa Ivarsson**

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslut om Årsredovisning 2020 Samordningsförbundet Östra Skaraborg

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna årsredovisningen 2019 för Samordningsförbundet Östra Skaraborg samt ge styrelsen och ledamöterna ansvarsfrihet för 2019.

I beslutet deltar endast de ledamöter som enligt 5 kap 48 § kommunallagen har rätt att delta i beslut om ansvarsfrihet.

Bakgrund

Samordningsförbundet Östra Skaraborg har lämnat in årsredovisningen för 2019. Revisorerna har tillstyrkt ansvarsfrihet för styrelsen och ledamöterna för verksamhetsåret 2019.

I samband med sammanslagningen av kommunalförbunden har det upptäckts att kommunfullmäktige i Skövde inte har beslutat om att godkänna årsredovisningen 2019 för Samordningsförbundet Östra Skaraborg samt att ge styrelsen och ledamöterna ansvarsfrihet.

Handlingar

Försättsblad.pdf

Årsredovisning 2019 Samordningsförbundet östra Skaraborg

Revisionsberättelse Sof Östra Skaraborg 2019.pdf

Revisionsrapport 2019 SAMF Ö Skaraborg Slutlig.pdf

Beslut KS, 2021-09-06, Ärende 141/21,, Beslut om Årsredovisning 2019

Samordningsförbundet Östra Skaraborg

Skickas till

Ekonomichefen

Samordningsförbundet Östra Skaraborg

Handläggare

Lisa Ivarsson

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2021-07-09**

Diarienummer: **KS2021.0247-6**

Handläggare: **Lisa Ivarsson**

Kommunstyrelsen

Granskning av årsredovisning och intern kontroll 2019

Samordningsförbundet Östra Skaraborg

Mars 2020

Lars Dahlin

Innehållsförteckning

1.	Uppdraget	2
2.	Redovisning och revision	2
3.	Mål för god ekonomisk hushållning	3
4.	Granskning av årsredovisning	3
4.1.	Resultaträkning	3
4.2.	Balansräkning	3
5.	Intern kontroll	4
5.1.	Delegationsordning och attestreglemente	4
5.2.	Internkontrollplan	4
6.	Verksamheten	4
7.	Vår bedömning	5

1. Uppdraget

På uppdrag av revisorerna i Samordningsförbundet Östra Skaraborg, har PwC granskat förbundets verksamhet för 2019. Granskningen har genomförts enligt god revisionsmetod i kommunal verksamhet.

Granskningen har utgått ifrån kommunallagens bestämmelser i 12 kap 1§. Detta innebär bland annat en prövning om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Årsredovisningen har granskats utifrån Lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR).

Vi har tagit del av väsentliga dokument som exempelvis verksamhetsplan, årsredovisning, räkenskapsmaterial, delårsrapport, styrelseprotokoll mm. Vi har intervjuat förbundschefen.

Denna rapport sammanfattar vår granskning av samordningsförbundets ekonomi och verksamhet för år 2019, och har sakgranskats av förbundschef

2. Redovisning och revision

Enligt gällande lagstiftning skall Samordningsförbundet i sin redovisning i tillämpliga delar följa Lagen om kommunal redovisning och bokföring (LKBR) och Kommunallagen (KL). Av lagstiftningen framgår att det i budgeten skall finnas mål för god ekonomisk hushållning, både verksamhetsmässiga och finansiella.

Revisorerna skall pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs är tillräcklig.

Styrelsens uppgift är att se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett tillfredsställande sätt.

3. Mål för god ekonomisk hushållning

I Samordningsförbundets verksamhets- och budgetplan för 2019 anges övergripande mål, verksamhetsmål, individuella mål samt finansiellt mål.

Revisorerna skall bedöma om resultatet är förenligt med de mål som beslutats i verksamhets- och budgetplan.

I årsredovisningen för 2019 redovisas utfall av övergripande mål, verksamhetsmål, individuella mål och finansiella mål.

Redovisning och bedömning av förbundets finansiella mål återfinns i årsredovisningen. Förbundets mål är att verksamheten ska ha en effektiv budgetkontroll som medför att underskott inte ska uppstå och förbundet ska sträva efter en balanserad budget. Förbundet hade för 2019 ett utfall för året på ett planerat underskott på - 100 tkr vilket gör att vi bedömer att det finansiella målet uppnås.

I årsredovisningen för 2019 redovisas utfall av respektive projekts mål. För att göra koppling mellan övergripande mål och projekt mål tydligare skulle en sammanställd bedömning av måluppfyllelse utveckla redovisningen ytterligare.

4. Granskning av årsredovisning

4.1. Resultaträkning

Årets resultat uppgår enligt förbundets resultaträkning till ett underskott på - 100 tkr. Resultaträkningen är i huvudsak upprättad enligt LKBR:s femte kapitel och redovisar enligt förbundet samtliga intäkter och kostnader för året. Förbundet hade i budget för 2019 budgeterat med ett underskott på 828 tkr, detta utifrån att inte riskera att hamna över de statliga rekommendationerna på storlek av eget kapital som i sin tur kan ge minskat stöd nästkommande år. Utfallet blev ett underskott på - 100 tkr.

4.2. Balansräkning

Balansräkningen är i huvudsak upprättad enligt LKBR:s sjätte kapitel och redovisar enligt förbundet deras finansiella ställning per balansdagen. Fordringarna har minskat jämfört med föregående år även de likvida medlen och de korta skulderna har minskat.

Det egna kapitalet uppgår till 1.883 tkr på balansdagen. Soliditeten, som anger hur stor del av förbundets tillgångar som finansierats med eget kapital, har ökat och uppgår per balansdagen till 35,5 % (28 %). Det egna kapitalets motsvarar 21 % (21,5 %) av erhållna medlemsbidrag för 2019 vilket överstiger Nationella rådets rekommendationer.

5. Intern kontroll

5.1. Delegationsordning och attestreglemente

Förbundets internkontrollplan för 2018 innehåller flera processer som kopplats till rutiner och även tidsplan för avstämning. Riskbedömningen av respektive process är även beaktat och ansvar för processerna framgår av internkontrollplanen. Attestordning framgår av internkontrollplanen.

I planen framgår även förbundets delegationsförteckning och viktiga policys.

Vi har som del i granskningen av förbundets förvaltning granskat ett antal stickprov avseende attest och vi gör bedömningen att hanteringen i allt väsentligt följer upprättat reglemente. Vår bedömning är att upprättad internkontrollplan och attestförteckning i huvudsak är i enlighet med god internkontroll.

5.2. Internkontrollplan

Förbundet har under 2019 fattat beslut om intern kontrollplan för förbundets verksamhet. Det finns i dagsläget ett antal identifierade riskområden där risknivå och åtgärder anges.

6. Verksamheten

Samordningsförbundets styrelse beslutar om mål och riktlinjer för den finansiella samordningen samt stödjer samverkan mellan samverkansparterna. En verksamhetsplan för 2019 har fastställts av styrelsen. Av verksamhetsplanen framgår bl. a. övergripande mål, verksamhetsmål, individuella samt finansiellt mål.

De tre Samordningsförbunden i Skaraborg (Östra, Norra och Västra) genomförde under 2017 en utredning angående för- och nackdelar med en sammanslagning av de tre Samordningsförbunden i Skaraborg. Efter en ägardialog konstaterades då att en sammanslagning av förbunden ej var aktuell. Under 2019 har frågan om samgående åter lyfts och en styrgrupp bestående av de tre förbundens presidier har arbetat med frågan under andra halvåret 2019. Till sitt stöd anlätades en extern konsult som har haft till uppgift att komplettera tidigare utredning och åter kommunicera frågan med de 14 kommunerna. Styrgruppens förslag är att nytt förbund där alla 14 kommunerna skall ingå skall träda i kraft 2021-01-01. Vid 2019 års utgång pågår fortfarande dialoger inom förbundets medlemmar om vilken viljeinriktning styrelsen skall förorda.

Under 2019 har förbundet drivit 13 projekt/verksamheter och nya projekt för året är Rätt hjälp, Falköping, SAR, Hjo kommun och Vägen framåt, Skövde kommun.

7. Vår bedömning

Årsredovisningen innehåller en redovisning av verksamhetens utfall i förhållande till fastställda mål.

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt, redogör för utfallet av verksamhet, finansiering och ekonomisk ställning. I övrigt bedöms rapporten uppfylla kraven på rättvisande räkenskaper och vara upprättad enligt god redovisningssed.

Den interna kontrollen bedömer vi varit i allt väsentligt tillräcklig.

Styrelsens uppföljning av ekonomi och verksamhetsmässigt resultat bedömer vi vara tillräcklig

2020-03-19

Lars Dahlin

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Samordningsförbundet Östra Skaraborgs revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Samordningsförbundet Östra Skaraborg, org. nr 222000-2253
Försäkringskassan
Arbetsförmedlingen
Fullmäktige i Västra Götalandsregionen
Fullmäktige i Skövde kommun
Fullmäktige i Hjo kommun
Fullmäktige i Tibro kommun
Fullmäktige i Karlsborg kommun
Fullmäktige i Falköping kommun
Fullmäktige i Tidaholm kommun

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Samordningsförbundet Östra Skaraborg för år 2019.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av samordningsförbundets finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat för året enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att resultaträkning och balansräkning för förbundet fastställs.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisions sed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *De förtroendevalda revisorernas ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisors sed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera förbundet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har utfört revisionen enligt god revisions sed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisions sed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller

misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett förbund inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt lagen om finansiell samordning, kommunallagen och därmed enligt god revisionssed för kommunal verksamhet i Sverige. Vi ansvarar för att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Vi har biträtts i vår granskning av ett sakkunnigt biträde.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Östra Skaraborgs samordningsförbund för år 2019.

Vi bedömer sammantaget att styrelsen i Östra Skaraborgs samordningsförbund har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som är uppställda.

Vi tillstyrker att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisionssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

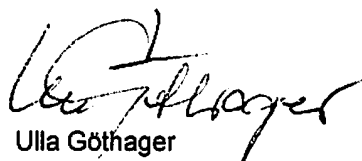
Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot förbundet.

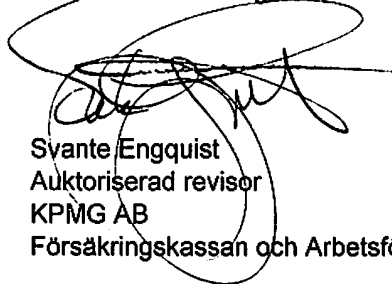
Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot förbundet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för förbundets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Skövde den 27 mars 2020

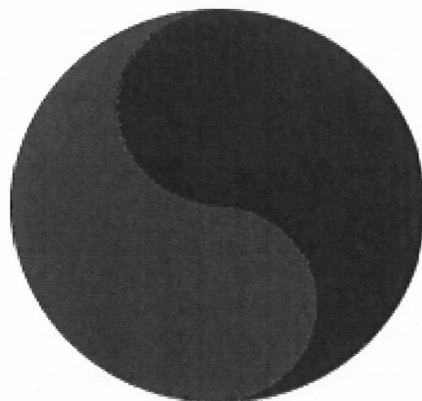
Ulla Göthager
Förtroendevald revisor
Västra Götalandsregionen och kommunerna

Svante Engquist
Auktoriserad revisor
KPMG AB
Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen

Årsredovisning 2019

Samordningsförbundet Östra Skaraborg
DNR 2020-001

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	3
Sammanfattning av verksamhetsåret 2019.....	3
EKONOMISKT RESULTAT	3
VERKSAMHETEN I KORTHET.....	3
Om förbundet	3
ORGANISATION	3
HISTORIK.....	3
LAGRUM.....	4
UPPDRAG	4
FINANSIERING/MEDLEMSAVGIFTER.....	4
VERKSAMHETSIDÉ OCH VISION	4
BESKRIVNING AV VERKSAMHETEN OCH MÅLGRUPPERNA	4
VERKSAMHETSAKTIVITETER PÅ KOMMUNNIVÅ FÖR INDIVIDINRIKTADE INSATSER	5
STRUKTURINRIKTADE INSATSER.....	5
SUS	5
Insatser, målluppfyllelse och resultat	8
ÖVERGRIPANDE VERKSAMHETSMÅL 2019.....	8
INSATSER 2019.....	8
Stärka Individens.....	8
Hantverksstegen, Tibro.....	16
Rätt Hjälp	17
Implementering av Ung Arena 9.0	19
Samverkansteam SkaS.....	19
Förstärkt samarbete för kvinnor med psykisk ohälsa – Falköpings kommun	22
Förstärkt samarbete för kvinnor med psykisk ohälsa – Skövde kommun.....	23
SAR Hjo	25
Vägen framåt	26
Hälsoskolan	27
Promise Hjo	28
Våld i nära relation	29
Priset det goda exemplet.....	30
Kompetensutvecklingsinsatser (KUR).....	30
Styrelsens arbete under året.....	30
BEREDNINGSGRUPPEN	31
MEDLEMSSAMRÅD.....	32
KANSLIET	32
REVISORER	32
Ekonomiskt utfall	32
FINANSIELLT MÅL.....	32
REDOVISNINGSPRINCIPER.....	32
DRIFTSREDOVISNING.....	32
RESULTATRÄKNING	34
BALANSRÄKNING	35
RESULTATDISPOSITION	36
Styrelsens beslut	37

Förvaltningsberättelse

Samordningsförbundet Östra Skaraborg stödjer samverkan mellan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen och de sex kommunerna Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde, Tibro och Tidaholm. Verksamheten som förbundet driver har fokus på målgrupper som behöver stöd av flera aktörer för att nå målet arbete/studier eller för att kunna delta i arbetsförberedande insatser. I målgruppen ingår långtidsarbetslösa, långtidssjukskrivna, personer med funktionsnedsättning och personer med aktivitetsersättning. Årsredovisningen innehåller en översiktlig redogörelse av resultat och verksamhetsutveckling samt en redovisning av det ekonomiska utfallet för budgetåret 2019.

Sammanfattning av verksamhetsåret 2019

Ekonomiskt resultat

Förbundet har under året bedrivit verksamhet utifrån parternas bidrag på 8 938 000 kr samt det egna kapitalet på 1 982 869 kr, summa 10 920 869 kr. Årets ekonomiska resultat är -100 092 kr. Resultatet skiljer sig 768 495 kr jämfört med budget. Orsaker till det är främst att samverkansprojektet Våld i nära relation avslutades en dryg månad innan tidigare fastställt projektslut samt att förbundets gemensamma kostnader blev drygt 600 000 kr lägre än vad som budgeterats.

- Den insats som får mest i bidrag är En väg in och det är 3 000 000 kr som alla kommuner delar på.

Verksamheten i korthet

Nya ledamöter utsågs av parterna efter valet och resultatet blev att endast 2 ledamöter är kvar sedan förra året. Utifrån att det var så många nya ledamöter i alla samordningsförbunden i Skaraborg anordnades en gemensam utbildningsdag för styrelsen den 1 mars med rubriken ”Vad är ett samordningsförbund”.

Vi har haft igång 13 projekt/verksamheter. Nya projekt är:

- Rätt Hjälp, Falköpings kommun
- SAR, Hjo kommun
- Vägen framåt, Skövde kommun

Tillsammans med övriga samordningsförbund i Skaraborg har vi haft Jennie Malm Georgsson anställd på 85 % för att arbeta med Våld i nära relationer.

Om förbundet

Organisation

Samordningsförbundet är en fristående juridisk organisation med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen samt Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde, Tibro och Tidaholm kommuner som medlemmar. Förbundets organisation består av en styrelse som utses av medlemmarna. Till sin hjälp har den ett kansli.

Historik

Januari 2015 bildades Samordningsförbundet Östra Skaraborg efter en sammanslagning av förbunden Skövde, HjoTiBorg samt Falköping och Tidaholm.

Lagrum

Samordningsförbundet verkar utifrån Lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (2003:1 210) och förbundsordningen som beslutats av samordningsförbundet medlemmar. Lagens syfte är att ge lokala aktörer möjligheter att utveckla samverkan inom rehabiliteringsområdet och samordna gemensamma insatser riktade till personer i behov av samordnad rehabilitering samt underlätta en effektiv resursanvändning. Samordningsförbundet följer även lagen om kommunal redovisning (1997:614) och kommunallagen (1991:900) i tillämpliga delar.

Uppdrag

De verksamheter som förbundet finansierar kompletterar parternas ordinarie verksamhet. Samordningsförbunden uppgift är i första hand att verka för att medborgare ska få stöd och rehabilitering till egen försörjning. På individnivå verkar samordningsförbundet genom att finansiera insatser som bedrivs av de samverkande parterna. Aktiviteterna skall ha karaktären av metodutvecklingsinsatser. Förebyggande aktiviteter kan vid behov även initieras. Samordningsförbundet äger ingen av processerna utan dessa läggs ut på aktörer som driver processen. Det framgångsrika bör implementeras i ordinarie verksamhet av parterna efter genomförd metodutveckling. Samordningsförbundet stödjer också aktivt insatser som syftar till att skapa strukturella förutsättningar för att myndigheterna ska kunna samarbeta bättre. Det kan t.ex. handla om kompetensutveckling och kunskapsutbyte.

Finansiering/Medlemsavgifter

Årets tilldelning från förbundsmedlemmarna uppgår till 8 938 000 kr, där Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen bidrar med hälften av medlen, Västra Götalandsregionen med en fjärdedel och kommunerna med resterande fjärdedel.

Verksamhetsidé och vision

En gemensam vision används i de tre förbunden i Skaraborg. Vision är: Vi skapar möjligheter! Vi samordnar våra resurser för att ta tillvara och utveckla individens förmågor genom att sätta individen i fokus och vara nytänkande, engagerade och tillåtande!

Beskrivning av verksamheten och målgrupperna

Förbundet har under 2019 arbetat med flera olika insatser/aktiviteter och prioriterat att arbeta med personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Det är långtidssjukskrivna, långtidsarbetslösa, personer med funktionsnedsättning och personer med aktivitetsersättning. Satsning görs för att våra parter ska bli än bättre på att arbeta med våld i nära relationer. Förbundet försöker arbeta med det lokala perspektivet utifrån behov som uppstår. Arbetsätten som skapas försöker spridas över kommungränserna så att man kan ta del av varandras arbetsätt.

Samtliga insatser har en styrgrupp och projektledare. Styrgruppen träffas i regel två gånger per termin. Vid träffarna skrivs minnesanteckningar. Styrgruppens uppgift är i huvudsak att styra insatserna på operativ nivå, ansvara för genomförande, uppföljning och att förbereda implementering. Varje projekt inkommer med två rapporter årligen som används till delårsrapporten samt årsredovisningen.

Verksamhetsaktiviteter på kommunnivå för individinriktade insatser

Falköping: Stärka Individen, Rätt Hjälp, Hälsoskola.

Hjo: Stärka Individen, Promise Hjo.

Karlsborg: Stärka Individen.

Skövde: Stärka Individen, Vägen Framåt.

Tibro: Stärka Individen, Hälsoskola.

Tidaholm: Stärka Individen, Hälsoskola.

Förutom ovanstående insatser har det funnits insatser som varit tillgänglig för alla kommunerna i Östra Skaraborg och det är: Implementering av Ung Arena 9.0, Våld i nära relationer samt Hantverksstegen.

Strukturinriktade insatser

Kartläggningen ”Rehab- och stödresurser” utifrån aktiviteter för vardag, hälsa och arbete är till för personal som arbetar inom Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, kommunerna och Västra götalandregionen. Materialet finns på hemsidan www.ostraskaraborg.se och uppdateras regelbundet av förbundet.

Priset det goda exemplet har delats ut i kommunerna på Näringslivsgalorna. Utmärkelsen ges till en arbetsgivare som gjort något utöver det vanliga för personer med funktionsnedsättning.

Övriga strukturinriktade insatser är Kvinnors ohälsa i Falköping, Kvinnors ohälsa i Skövde, samverkansteam Skaraborgs sjukhus och SAR Hjo.

SUS

SUS är ett uppföljningssystem som ska användas i insatserna. De insatser som har registrerat i SUS är:

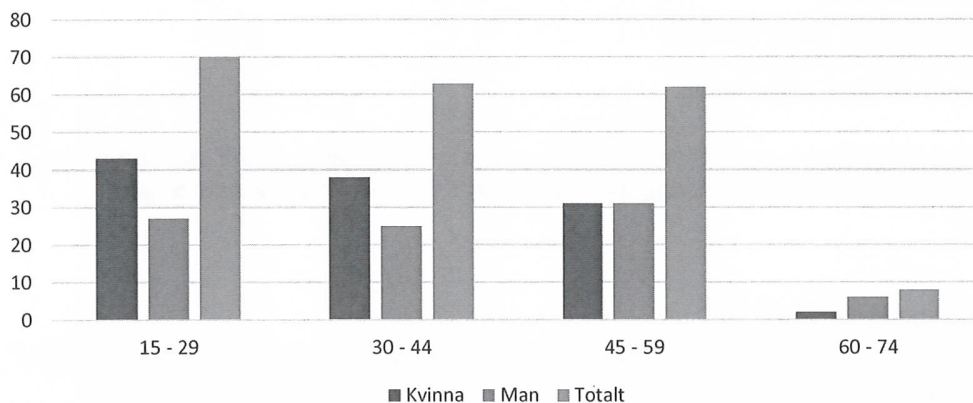
Insats	Antal deltagare
En väg in via AME	56
Stärka Individen	75
Hantverkstegen	17
Rätt Hjälp	15
Vägen framåt	9
Promise Hjo	34
Totalt antal deltagare	206

Förbundet har under verksamhetsåret haft 206 individer som varit registrerade i SUS. År 2018 var det 165 deltagare, 2017 var det 259 st. och år 2016 395 personer som var registrerade i SUS.

Handwritten signatures in blue ink.

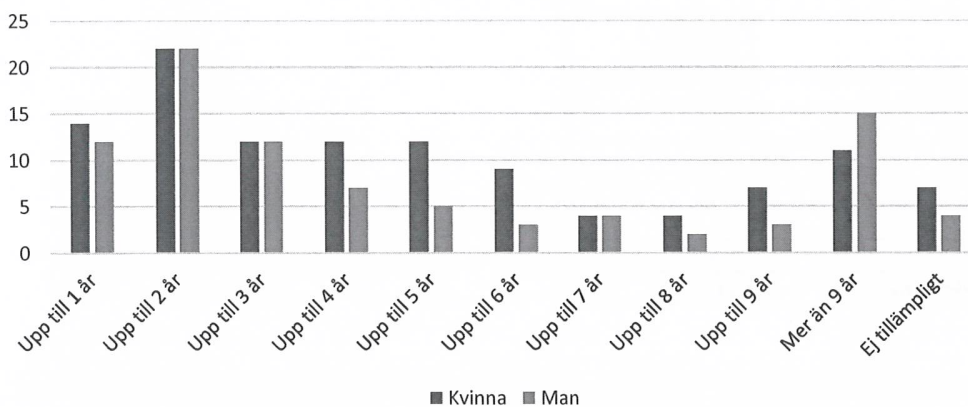
Nedan visas statistik på de 206 som varit inskrivna i SUS.

Åldersfördelning

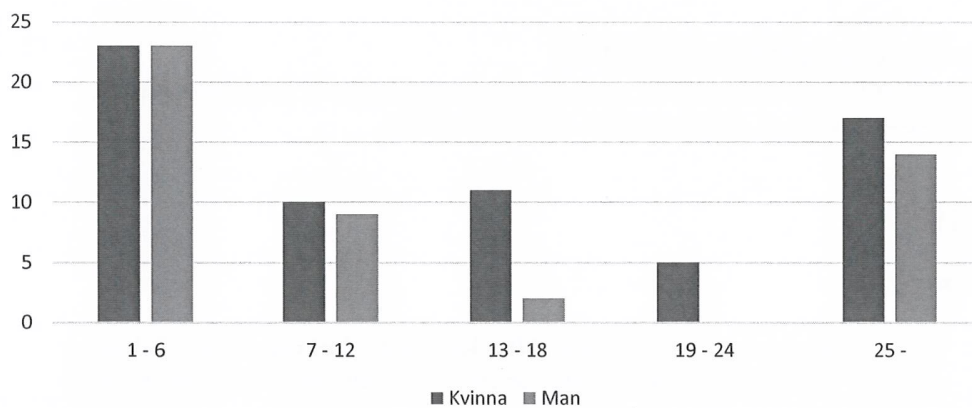

Utbildningsnivå				Andel	
	Kvinna	Man	Totalt	Kvinna	Man
Grundskola	22	29	51	19%	33%
Gymnasium	52	42	94	46%	47%
Högskola/Universitet	23	7	30	20%	8%
Eftergymnasial utbildning	9	6	15	8%	7%
Saknas/okänd	8	5	13	7%	6%
Totalt	114	89	203	100%	100%

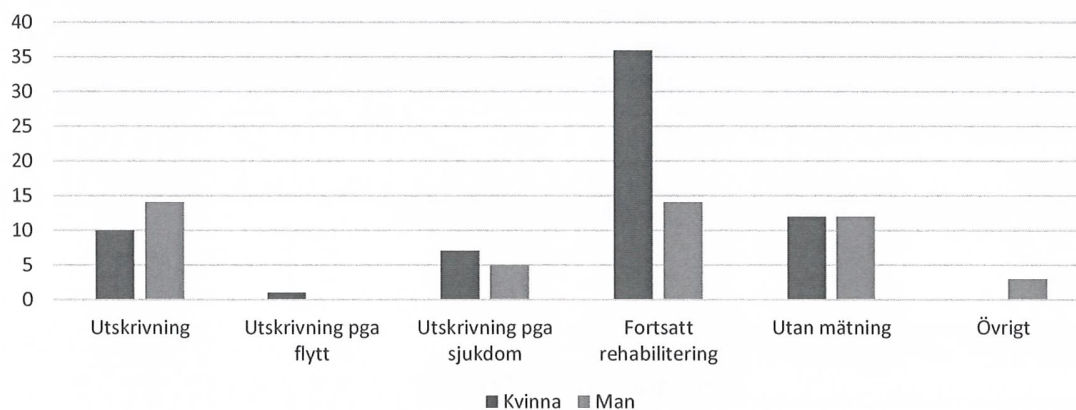
Tid i offentlig försörjning innan start

Tid i insats, avslutade deltagare

Avslutsanledning

Antal deltagare per kommun	Kvinna	Man
Falköping	12	8
Hjo	12	13
Karlsborg	8	6
Skövde	22	16
Tibro	5	1
Tidaholm	6	3

Signering av justerare på varje sida

[Handwritten signatures]

Insatser, måluppfyllelse och resultat

Övergripande verksamhetsmål 2019

Det övergripande målet för samverkan inom rehabiliteringsområdet är att samhällets resurser används på ett effektivare sätt och till större nytta för den enskilde.

Insatser 2019

Stärka Individen

Projektägare: Kommunerna Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde, Tibro, Tidaholm
 Projektperiod: Insatsen har funnits sedan år 2014 och den fortsätter under år 2020.

Syfte/bakgrund

Arbetsmarknadsenheterna förbereder, kartlägger och stärker individer inför arbetsmarknaden eller fortsatta rehabiliterande insatser. Verksamheterna finns i Tidaholm, Falköping, Skövde, Hjo, Skövde och Karlsborg. Verksamheten skiljer sig lite åt i de olika kommunerna. Personer som anvisas till arbetsmarknadsenheterna har ofta varit i utanförskap under en lång tid och deltagit i många åtgärder och kräver längre insatser.

Målgrupp

Arbetslösa mellan 18–65 år som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Statistik

Kön			
	Kvinna	Man	Totalt
Utbildning			
Grundskola	8	15	23
Gymnasium	15	17	32
Högskola/Universitet upp till 3 år	4	1	5
Högskola/Universitet mer än 3 år	1		1
Saknas/okänd	5	2	7
Annan eftergymnasial utbildning	3	4	7
Totalt	36	39	75

Ålder

12 – 17		1	1
18 – 23	5	7	12
24 – 29	13	6	19
30 – 35	4	5	9
36 – 41	3	4	7
42 – 47	4	6	10
48 – 53	3	4	7
54 – 59	4	4	8
60 – 65		2	2
Totalt	36	39	75

--	--	--	--

Tid i offentlig försörjning

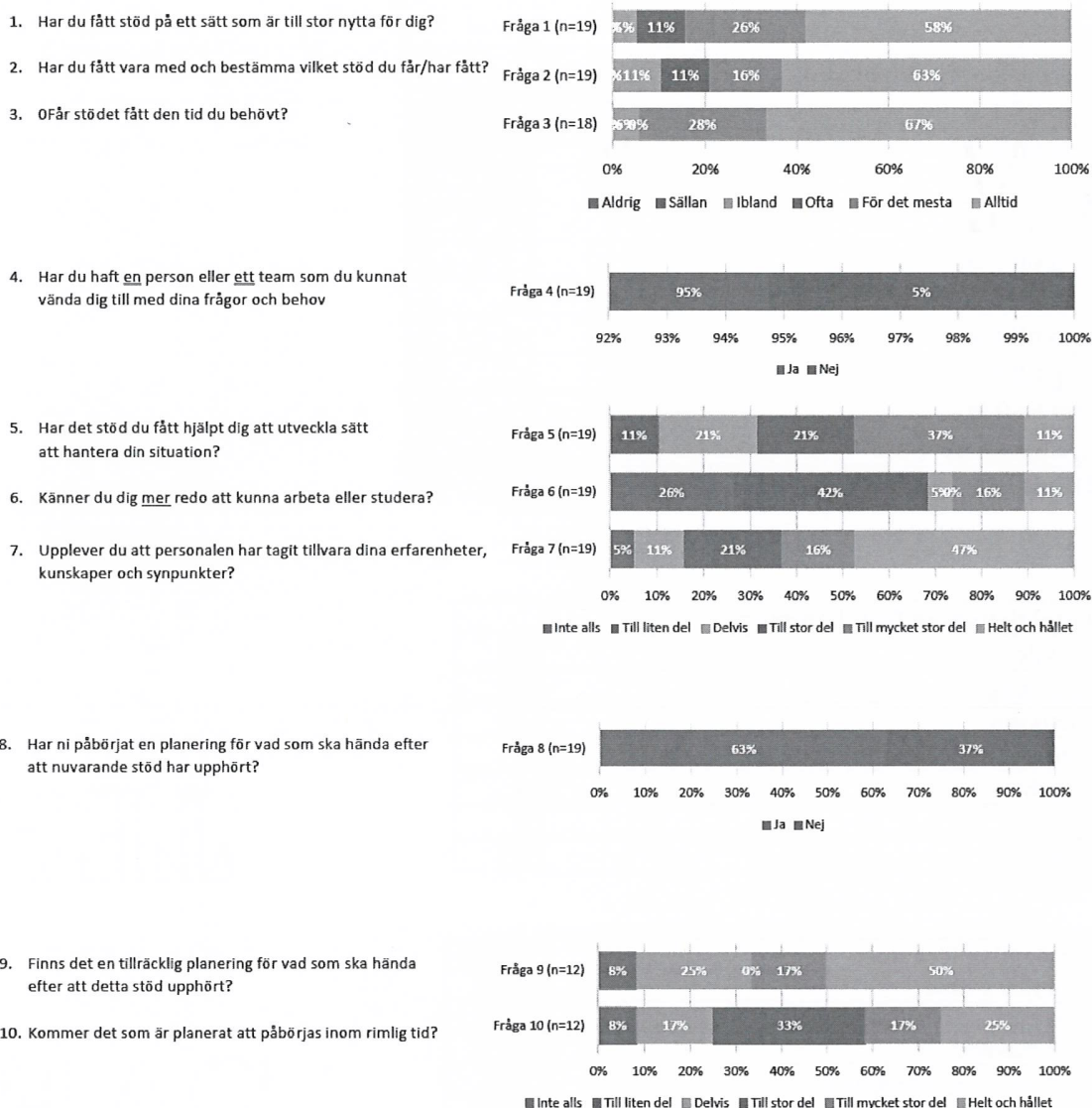
Upp till 1 år	5	6	11
Upp till 2 år	10	9	19
Upp till 3 år	3	6	9
Upp till 4 år	3	4	7
Upp till 5 år	1	1	2
Upp till 6 år	4	2	6
Upp till 8 år	1	1	2
Upp till 9 år	3	1	4
Mer än 9 år	3	7	10
Ej tillämpligt	3	2	5
Totalt	36	39	75

Antal deltagare från kommun	
Skövde	23
Falköping	25
Tidaholm	16
Tibro	3
Karlsborg	4
Hjo	4
Totalt	75

Försörjning före start	Andel
Försörjningsstöd	49 %
Sjukpenning/Rehabpenning	19 %
Aktivitetsstöd	17 %
Ingen offentlig försörjning	7 %
Aktivitetsersättning	15 %
Annan offentlig försörjning	1 %

Indikatorer

Nedan är statistik från verktyget Indikatorerna. Deltagarna svarar först på en enkät efter ca 4–5 veckor och sedan efter avslutning av insatsen. Statistiken nedan är efter avslut av insatsen. Statistik från SUS och Indikatorerna ihop ger en bra bild av insatsen. Ett exempel. Över hälften av deltagarna har haft offentlig försörjning i mer än 3 år under en högkonjunktur och då kan det vara rimligt att 2 av 3 deltagare inte känner sig mer redo för arbete eller studier men i stort sett alla upplever att de har fått stöd som är till stor nytta för dem. Statistiken och handläggarna på arbetsmarknadsenheterna är överens om att de som deltar i insatsen stärka individen står betydligt längre ifrån arbetsmarknaden idag än vad deltagarna gjorde för något år sedan.

Några glimtar från varje kommun och insatsen stärka individen som är tagna från deras årsrapporter.

Skövde

Målgrupp, aktiviteter, syfte

Målgruppen vi har arbetat med är totalt 45 deltagare under 2019 varav 28 är nyinskrivna. 53 procent av dessa är kvinnor, under motsvarande period förra året var den siffran också drygt 60 procent. 11 procent är under 25 år, vilket är något lägre andel unga än förra året. Kvinnorna är inskrivna i snitt 41 veckor medan männen är här i snitt 20 veckor, vilket innebär en något större skillnad mellan könen i år än under förra året (K, 38v, M, 23v). De yngre deltagarna är i insats 31 veckor och de äldre 32 veckor.

Aktiviteter som vi har med respektive deltagare anpassas för varje individ. Alla har veckosamtal med sin arbetsmarknadskonsulent där de tar fram en

kartläggning, lägger en plan och diskuterar framgångar och bakslag, förändring av mående, har coachande samtal, stärker självkänsla och självförtroende mm och diskuterar progression mm.

Samtidigt gör alla deltagare en arbetsprövning, oftast i vår egen praktiska verksamhet med enklare monteringsarbeten, plock och pack samt dataadministration. Där observerar vi arbetsförmåga, om deltagaren kan hålla tider, sköter sin hygien och hur hen fungerar i sociala sammanhang. Seminarium och workshops inom områdena självkänsla/självförtroende, friskvård, myndighetsinformation mm förekommer regelbundet. Fysisk aktivitet och mindfulness/avspänning och reducering av stress förekommer också regelbundet.

Syftet med vårt arbete är att klargöra deltagarnas arbetsförmåga. Vi rustar och utvecklar deltagare i riktning mot arbete eller studier. Ibland når vi ett resultat tillsammans med deltagaren som tyvärr visar på att det inte finns någon arbetsförmåga. Detta kan låta som ett misslyckande men så behöver det inte vara då det kan hjälpa individen att få papper på att arbetsförmåga saknas. För första gången på flera år kan individen få vila i att inte ifrågasättas av myndigheter och därmed ta nästa kliv i livsresan.

Har målen uppnåtts? Vilka är resultaten?

Andelen deltagare till arbete eller studier har varierat ganska mycket genom åren. Om man tittar på hela perioden då En Väg In funnits så ligger siffran på 10%. För perioden 2015-2017 är den 12%. För 2018 17% och för 2019 8%. Målvärdet initialt var att 30% av deltagarna skulle ta steg mot arbete eller studier. Målsättningen ”Andelen deltagare till arbete eller studier” är lite svår att mäta mot.

Uppdragsgivarens nöjdhet:

- Nyttan av insatsen 94%
- Bemötande från AME 97%
- Samverkan med AME 97%

Deltagarens nöjdhet:

- Bemötande från kontaktperson 99%
- Bemötande från handledare 94%
- Bemötande från arbetspsykolog 84%
- Hur mycket har du utvecklats? 64%

Den parameter som fluktuerat mest genom åren är hur deltagarna ser på sin egen utveckling efter avslutad insats i Stärka Individen. Man önskar självklart att deltagarna kände sig mer nöjda över sin utveckling men vi tror att dagsformen är avgörande för vilket alternativ man väljer att kryssa i på enkäten. Frågan är också lite otydlig att tolka för individen.

Vilka är projektets styrkor och svagheter? Vad har varit svårare än förväntat och vad har gått bättre än förväntat?

Projektets styrkor är att vi har fantastiskt kompetenta medarbetare som jobbar i ”Stärka Individen”. De vet hur människor som bär på en ”tung ryggsäck” från livet ska mötas och de vet hur de kan hjälpa till att leda individen framåt. Projektet har genom åren hunnit utveckla bra metoder och verktyg och förfina dessa under resans gång. Samverkan med Samordningsförbundet, AF, FK och kringkommunerna gör det möjligt att utbyta erfarenheter med varandra.

Det som är svårare än önskat är att nå målet att 30% av deltagarna ska nå arbete eller studier, då vi de senaste åren jobbat med målgruppen människor som står mycket långt från arbete. Tid är alltid en viktig faktor i sammanhanget. Det måste få ta tid!

Falköping

Personernas deltagande i projektet inleds med trepartssamtal tillsammans med remitterande aktör där klargörande av aktuell status görs, vad gäller möjligheten att delta i aktivitet utifrån psykisk och fysiska hälsa samt motivation.

Efter beslut om deltagande kartläggs hinder och möjlighet för att hitta en lämplig individuell planering, behov av stöd och målbild. Detta görs via individuella samtal med arbetsmarknadskonsulent som följer deltagaren under hela processen.

Möjliga aktiviteter är, förutom kontinuerliga individuella samtal, arbetsprövning inom

- utredningsverkstad med lättare praktiska eller administrativa sysslor
- AMC:s verkstad, lager, hundedagis eller secondhandbutik
- kommunal eller statlig verksamhet
- privata näringslivet

Det finns även tillgång till arbetsterapeutisk och arbetspsykologisk konsultation.

Mål och resultat

Samtliga deltagarna har gjort en stegförflyttning på så sätt att de fått förbättrade rutiner i vardagen och börjar se ett möjligt inträde i eller återgång på arbetsmarknaden. De har även fått en klargörande bild av sina resurser och möjligheter samt eventuella hinder och begränsningar. De har även fått kunskap om det samhällsstöd som kan finnas utifrån deras behov. Samtliga är igång i någon av ovanstående aktiviteter i olika grad.

Av de åtta deltagare som avslutats under andra halvan av 2019 har en fått heltidsarbete, en är öppet arbetssökande, en har fortsatt i arbetslivsinriktad rehabilitering via samverkan AF/FK, en har gått till det förberedande projektet MEET, en har pga. hög frånvaro återgått till socialtjänsten och två personer har tyvärr blivit sjukskrivna. En har flyttat från kommunen.

Utmaningar och glädjeämnen

Projektet styrkor är den möjlighet som skapats inom AMC Falköping att ha flera möjligheter till anpassad arbetsprövning i egen regi samt det goda samarbetet inom kommunen och med det lokala näringslivet, vilket medför möjlighet till arbetsprövningar i reell miljö.

Svårare än förväntat är att finna lämplig aktivitetsnivå för varje deltagare samt att hjälpa deltagarna att finna tilltro till sin egen förmåga.

Glädjande är att se stegförflyttningen och att samtliga har målbild som inkluderar arbetslivsinriktad rehabilitering och i förlängningen arbete eller studier. Utmaningen är att få målbilden mer konkret och tydlig vad gäller yrkesinriktning och att hitta en lämplig planering vad gäller omfattning och typ av aktivitet utifrån var och ens behov.

Tidaholm

Målgrupp, aktiviteter, syfte

Målgruppen är arbetslösa personer i ålder 16-65 med en komplex problematik och har behov av insatser och stöd för att närma sig arbete eller studier.

Aktiviteten att utreda aktivitets- och funktionsförmåga eller höja aktivitetsförmågan (pre-rehab) med syfte är att stärka individen med individuella insatser och stöd för att få ett arbete eller börja studera.

Detta görs genom arbetsprövning i en väl anpassad miljö med en kartläggning och bedömning av arbetsförmåga. I kombination med detta ges stöd i form av kontinuerliga motiverande samtal som ska bidra till att stärka självkänsla och självförtroende. Utredningstiden är delvis anpassad efter individens behov, men också efter kartläggningens omfattning. Utredningen resulterar alltid i en slutdokumentation där en bedömning av arbetsförmåga och rekommendation för vidare insatser

finns med. Denna bedömning återkopplas skriftligen till ansvarig handläggare, individen själv och eventuell ansvarig läkare.

Mål och resultat

Av de individer som ingått i projektet har drygt 50 % gått vidare mot arbete eller mot fortsatta rehabiliteringsinsatser. Övriga har påbörjat en stegförflyttning. Utmaningar är att hitta individers egen motivation och drivkraft för att göra de förändringar som behövs för att närma sig arbete. Glädjeämnen är när man ser individer bli starkare och hittar sin egen inre styrka, men även när någon kommer ut i en praktik som fungerar bra och ibland även leder till arbete.

Hjo

Målgrupp, aktiviteter, syfte

Arbetslösa personer i åldern 16-65 år med psykisk och/eller fysisk ohälsa som har behov av insatser och stöd för att få ett arbete eller studera. Deltagarna har aktivitetsstöd, a-kassa, försörjningsstöd eller har en anställning. Prioriterad grupp är personer med aktivitetsersättning. Syftet med projektet är att kartlägga möjligheter och eventuella hinder samt att stärka den enskildes möjligheter till arbete eller studier.

Projektet använder sig av kartläggnings- och utredningsmodellen *Instrument X*, som består av olika delar. Den första delen är en kartläggningsdel som inventerar individens behov av insatser. Där screenas också våld i nära relation, psykisk och fysisk hälsa samt eventuell beroendeproblematik. Den andra delen är en genomförandeplan som utgår från ett MI/förändringsperspektiv där tydliga mål för deltagande i projektet sätts upp. Den tredje delen är en uppföljningsdel som undersöker nyttan med den gjorda planeringen. Utifrån den individuella planeringen som görs i genomförandeplanen kan aktiviteter variera. Gemensamt för inskrivna deltagare är att samtliga har eller haft individuella MI samtal med arbetsmarknadshandläggare och att de är inskrivna har varit inskrivna på AME:s *Arbetscentrum* där det finns ett brett urval av olika arbetsuppgifter både inom och utomhus och där placering sker utifrån deltagarens behov och intresse.

Mål och resultat

Målet med projektet är att 30% av deltagarna efter avslut ska gå vidare till arbete eller studier eller ha gjort en stegförflyttning för att kunna påbörja en arbetslivsinriktad rehabilitering.

Projektet har hittills avslutat två deltagare. Varav den ena har gått vidare till studier och den andra nyligen fått arbete. Projektet har i nuläget två inskrivna deltagare där den ena är inskriven på Arbetscentrum och planeringen är att gå vidare till praktikplats under våren för att därefter börja studera på Vuxenutbildningen. Den andra deltagaren är nyligen inskriven och har individuella samtal med arbetsmarknadshandläggare samt stöd och matchning via Arbetsförmedlingen. Totalt har projektet haft 4 inskrivna deltagare under året.

Utmaningar och glädjeämnen

Projektets styrkor är att deltagarna registreras i SUS och Indikatorerna och därmed ger oss en bra bild av vad den enskilde upplever att den fått för stöd och hjälp under tiden i projektet. Projekts svaghet är att i en liten kommun som Hjo så blir omfattningen av deltagare i projektet (2,4 årsplatser) så litet att vi inte kan skapa en egen grupp utan vi jobbar med deltagarna i projektet på samma sätt som vi gör med övriga deltagare i vår verksamhet som har liknande behov, fränsett att vi använder oss av SUS och Indikatorerna för deltagarna.

Karlsborg

Målgrupp, aktiviteter, syfte

Målgruppen för projektet är arbetslösa personer i åldern 16-65 med psykisk och/eller fysisk ohälsa som har behov av insatser och stöd för att få ett arbete eller börja studera. Deltagarna har haft aktivitetsstöd, a-kassa, försörjningsstöd, sjukpenning, aktivitetsersättning, rehab- ersättning, saknat

ersättning eller haft en anställning. Prioriterad grupp inom denna målgrupp har varit personer med aktivitetsersättning.

Syftet har varit att kartlägga möjligheter och eventuella hinder och att stärka den enskildes möjlighet till arbete eller studier.

Aktiviteterna som erbjudits är primärt individuellt anpassad arbetsträning i arbetsmarknadsenhetens praktiska verksamheter. Allt arbete sker utan tidspress men med målsättning att alltid göra ett bra arbete. Det är betydelsefullt för kundnöjdhet och kundnytta, för verksamhet och människorna i den och i förlängningen för den enskilde. Det sociala och inkluderande sammanhanget är kanske det viktigaste. Man ges möjlighet att träffas, samtala, lösa problem, diskutera livet i stort och det som händer i samhället kopplat till sin egen situation och upplevelse. Parallellt med detta sker många både informella och formella samtal med fokus på att skapa allians och att den enskilde ska känna trygghet och tillit till sin egen förmåga. Under den senare delen i projektet har vi börjat införliva våra 6 jobbnycklar i individprocesserna där meningsfullhet, hanterbarhet och begriplighet är bärande begrepp.

Mål och resultat

Alla 7 personer har gjort någon form av stegförflyttning under sin tid i projektet även om ingen helt gått till studier eller arbete under den tid de varit inskrivna. En har tagit rejäla kliv och andra mindre men generellt så har projektet öppnat upp för att de enskilda deltagarna ser fler möjligheter och agerar mer självständigt och tar ansvar för sin situation i större omfattning. Några exempel:

En person som mådde väldigt dåligt i början och svajat lite under hela inskrivningsperioden avslutades och gick i samband med det **från en hel sjukskrivning till att stå som aktivt arbetsökande på arbetsförmedlingen.**

En person har på grund av psykisk ohälsa fortsatt att ha en varierande närvarofrekvens. Måendet har pendlat och personen har haft fortsatt täta kontakter med vården. Läget är i det avseendet relativt oförändrat. De dagar personen klarat av att gå hit har det som regel fungerat bra. Tankar om att börja studera har sakta grott vilket resulterat i att personen är anmäld till en kortare utbildning och på eget initiativ tagit kontakt med vuxenutbildningen och gjort en **planering för att inom kort börja studera med mål att jobba inom ett tydligt utpekat område.**

En person som har fungerat väl och succesivt utökat sin tid till heltid. Det allmänna hälsotillståndet och välmående har succesivt ökat och i takt med det har medicinering och vårdkontakter minskats. Personen har en aktiv fritid och flera tankar och idéer om hur den ska ta sig vidare. Har inom ramen för verksamheten gått vidare till en **praktik som resulterat i att personen fått gå in och vikariera.**

En person som tidigare period anvisats till arbetsmarknadsenheten och då fungerat dåligt med hög frånvaro och låg motivation. Denna gång har det fungerat betydligt bättre och personen har själv tagit initiativ till att öka upp omfattning. Är inte rädd för att hugga i när det behövs. Bidrar till en god stämning och fungerar väldigt väl i det sociala sammanhanget där hen är omtyckt. **Självförtroendet växer och personen tar hela tiden steg i rätt riktning.**

En person har under sin tid här har tiden ökat försiktigt i takt med att vad hen har känt att hen klarat. Hen har tagit initiativ och med viss stöttning genomfört flera mindre projekt som fungerat som stärkande och hjälpt till att peka ut den riktning som hen nu tagit. **Har gått vidare till en annan insats där hen trivs jättebra och känner att hen kan fortsätta utvecklas.**

En person som tidigare varit i verksamheten har aktivt väddat om att få komma till arbetsmarknadsenheten. Mår bra av att få vara igång, trivs i sammanhanget, tar ansvar och fungerar självständigt och gör generellt ett väldigt bra arbete. Är av flera anledningar nära arbetsmarknaden

men har dock under lång tid varit aktuell hos arbetsförmedlingen. I löpande dialog med individen och arbetsförmedlingen arbetar vi med att klargöra varför och samtidigt hitta en långsiktigt fungerande arbetsplats där personen kan komma till sin rätt. **Planering finns för praktik som kan leda till arbete.**

En person med missbruksproblem som vid inskrivningstillfället var mycket osäker på vad det skulle innebära att arbetsträna på arbetsmarknadsenheten stortrivs och ser stor nytta av att få komma till ett sammanhang som inte dömt och kan hjälpa hen att hitta en väg tillbaka till arbetslivet och en egen försörjning samtidigt som hen får något meningsfullt att göra. Har mycket stöd kopplat till sig och tar själv stort ansvar men säger själv att AME är fundamentet för att hålla sig borta från missbruket. Visionen är att om några år vara en person som kan agera mentor åt andra i samma situation och berätta om sin egen livsresa. **Tydliga målbilder och delmål och stöd finns så nu är det bara att jobba vidare.**

Utmaningar och glädjeämnen

Projektet har varit viktigt inte minst för att situationen på arbetsförmedlingen varit turbulent under året och möjligheten att få hjälp via arbetsförmedlingen har varit begränsade.

Eftersom tidigare ansvarig gått i pension och ersättare tillträtt med ett visst glapp har vi släpat lite i kunskapsöverföring. Vi har även haft problem med att föra över SUS-administrationen till nya ansvar det är väl inget som påverkat deltagarna direkt men något som tagit både tid och energi.

Styrkan för Karlsborgs del ligger i att kunna erbjuda en fysisk plats och ett socialt sammanhang där individen ges möjligheten att, parallellt med meningsfulla arbetsuppgifter, bygga en tillitsrelation till handledare och arbetsledare. Det ger inte bara struktur och arbetskamrater för den enskilde utan även för personal att få en djupare förståelse för den enskildes situation och upplevelsevärld. Med relationen som grund kan man arbeta tillsammans med att hitta vägar förbi hinder och upptäcka möjligheterna framåt i den takt som de presenterar sig.

Tibro

Målgrupp, aktiviteter, syfte

Projektet riktar sig till arbetslösa personer i åldern 18-64 år med psykisk- och/eller fysisk ohälsa. Syftet är att kartlägga möjligheter och eventuella hinder och att stärka den enskildes möjlighet till arbete eller studier.

I arbetet med personerna har fokus varit på varje enskild individs behov. Insatser som gjorts för deltagarna har varit individuella samtal, flerpartsmöten och stöd i kontakt med Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Socialtjänsten, vården, Personligt ombud, Studie- och yrkesvägledare och civilsamhället.

En person har remitterats till Fyren för att få mer samordnade insatser, ett par personer har varit ute på praktik, det har gjorts studiebesök på Hantverksstegen och Mini Zoo för att se om det har varit aktuellt att starta en aktivitet där, en person har fått hjälp att söka aktivitetsersättning, en att söka försörjningsstöd. En person har haft behov av stöd från personligt ombud och en person har deltagit i gruppaktivitet 7Tjugo.

Mål och resultat

Av de som varit inskrivna i projektet har en gått till studier, en har gått från ingen ersättning till försörjningsstöd, en har gått vidare till förstärkta samarbetet Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen och en deltagare har en timanställning.

Övriga deltagare kommer att vara fortsatt aktuella i projektet under 2020.

Utmaningar och glädjeämnen

Styrkan med projektet är att det har gett en utökad möjlighet att arbeta med individerna. Svagheter, om något skall nämnas är att behovet kan bli större än de fyra platser vi har idag. Det tar oftast lite tid att komma igång med projekt och få ut information om att det finns.

Ett bekymmer har varit och är att personer som står i kö till tjänsten klargöra på Arbetsförmedlingen inte kommer vidare, de väntar fortfarande på att komma invid och innan de fått arbetsförmågan bedömd har de svårt att gå vidare.

I stort har samverkan fungerat väl.

Hantverksstegen, Tibro

Projektägare: Karlsborgs kommun som använder sig av Tibro Hantverksakademi
 Startdatum: 2017-09-12 och beslut finns till 2020-12-31

Beskrivning av projektet

Målgruppen är de som står långt ifrån arbetsmarknaden och har ett samverkansbehov. Det kan vara personer som tex är långtidssjukskrivna, långtidsarbetslösa, personer med aktivitetsersättning. Ålder är 19–64 år. Personerna kommer från Försäkringskassan, socialtjänsten eller arbetsmarknadsenheten i kringliggande kommuner.

Deltagarna får inspireras och utmanas i att prova olika hantverk som finns på skolan och även övriga hantverk som är lämpliga. De får träning i att umgås socialt, passa tider, planera sin dag, och jobba med att hantera sin egen problematik i detta sammanhang. Syftet är att deltagarna ska må bättre och orka mer, få rutiner, uppleva att de kan genomföra projekt och lära sig att bli nöjda över sig själva, få ökad självkänsla och livsglädje.

Målgrupp

Deltagare upp till 64 år som är i behov av prehabilitering. Målgruppen står långt ifrån arbetsmarknaden och har ett samverkansbehov. Det kan vara långtidssjukskrivna, unga med funktionsnedsättning, personer med aktivitetsersättning eller de utan någon ersättningsform.

Mål och resultat

Gruppen fungerar bra tillsammans. Några utökar sina tider dvs de är fler timmar i insatsen. Deltagarna är aktiva och insatsen upplevs som positiv och spännande för alla parter. De kämpar med sin ”ork” dvs de vill vara här mer, men omständigheter och hälsa bromsar. Några deltagare funderar på vidareutbildning inom hantverk.

Utmaningar och glädjeämnen

Styrkorna för Hantverksstegen är tillgången till alla hantverksavdelningar, tex snickra, sprutlacka, industrisymaskin m m. Handledaren har en stor bredd och erfarenhet i sin kunskap om hantverk.

En svaghet är att det endast är en handledare/lärare som ansvarar men Hantverksakademin arbetar på en lösning. Det kan ibland vara svårt att hinna med alla. Glädjen över att skapa med händerna känns i atmosfären, lyckan och förnöjsamheten riktigt lyser för varje projekt som blivit färdigt och visas upp till glädje för alla i gruppen. Upplevelsen är att deltagarna hinner med mer än förväntat! De känner sig inspirerade att jobba och tar vara på tiden.

Rätt Hjälp

Projektägare: Falköpings kommun
 Projekttid: 2019-09-01—2020-12-31

Beskrivning av projektet

Projektets målgrupp är personer som uppburit långvarigt ekonomiskt bistånd och på grund av uppgiven ohälsa inte står till arbetsmarknadens förfogande, prioriterad grupp är de som saknar SGI.

Syftet med projektet är att bryta ett biståndsberoende genom att individer får rätt hjälp att komma vidare. Genom ett utrett rehabiliteringsbehov och samordnade aktiviteter mellan berörda aktörer skapas rätt förutsättningar och möjligheter att komma närmare eller återgå till arbetsmarknaden, alternativt få den ersättning personen är berättigad till. Vidare är syftet att stärka samverkan mellan berörda aktörer inom rehabiliteringsområdet så att alla i behov av rehabilitering ska få rätt stöd, oavsett om man har eller saknar SGI.

De aktiviteter som genomförs är individuellt anpassade till varje projektdeltagare, utifrån en fördjupad kartläggning av just den individens behov där sjuksköterskans medicinska kompetens utgör en viktig del för att identifiera rätt insatser. Det kan exempelvis handla om SIP-möte, besök på vårdcentralen där sjuksköterskan är med, samordningsmöte med Försäkringskassan, fördjupad kartläggning via AMC etc.

Mål och resultat

Projektet startade 2019-09-01 och vi har haft vår sjuksköterska på plats från 2019-09-16. Det pågår idag ett aktivt arbete kring 18 inskrivna deltagare, ytterligare 18 deltagare har föreslagits till projektet och är vilande i väntan på att utrymme finns att starta upp fler processer.

Fokus inledningsvis under hösten har varit att skapa en process och utforma arbetssättet utifrån den. Kartläggningmöten har skett kring samtliga 18 inskrivna deltagare och i 15 av dessa arbetar vi i nuläget med att skapa tydlighet och samförstånd kring rehabiliteringsbehov. Vi arbetar med att skapa samverkan mellan berörda aktörer. Vi har haft SIP- möten i 6 st ärenden under november och december 2019. Ytterligare 5 SIP- möten är redan planerade i januari 2020.

Kring 3 deltagare har vi kommit fram till att stödet istället bör vara att hjälpa till i processen att ansöka om annan ersättning hos Försäkringskassan. Stöd i kontakten med vårdcentralen har erbjudits och sjuksköterskan har varit med under ett läkarbesök. Fortsatt stöd planeras för att slutföra själva ansökan.

Utmaningar och glädjeämnen

Det tar alltid lite tid att sätta ramarna när man ska utforma ett nytt arbetssätt vilket kan upplevas frustrerande inledningsvis, men det har samtidigt varit en styrka att allt inte var helt klart vid projektstart då det har gett sjuksköterskan möjlighet att bidra med sina kunskaper utifrån sin yrkesroll och tidigare erfarenheter från andra verksamheter.

Något vi noterat som en utmaning är hur vi på bästa sätt ska använda sjuksköterskan som resurs samtidigt som vi håller oss inom de ramar som projektet ger. Det har under de månader som projektet löpt blivit tydligt att det skulle kunna finnas en rad ytterligare olika områden både inom den egna enheten men också inom socialtjänstens verksamhet i stort som det skulle vara värdefullt med den kompetens som sjuksköterskan har, och då gäller det att vi är på det klara med vart fokus ska ligga. Som en del i detta har en urvalsprocess utformats där vi har samrådsmöten varannan vecka mellan sjuksköterskan och handläggare. Handläggare lyfter då de ärenden som de anser skulle kunna bli aktuella för projektet Rätt Hjälp. I samråd med sjuksköterskan och förste socialsekreterare tas beslut om att erbjuda Rätt hjälp. Detta tillvägagångssätt har blivit till en styrka inom projektet då det skapar ramar och tydlighet och tvingar oss att diskutera mål och syfte med en

eventuell inskrivning i projektet, samtidigt som det skapar förutsättningar för att avgränsa och prioritera arbetet så att sjuksköterskans fokus blir på de ärenden som faller inom projektets ramar. Samrådsmötena skapar vidare ett positivt kunskapsutbyte genom att sjuksköterskan delger sin bild av problembeskrivningen utifrån ett medicinskt och omvårdnadsperspektiv. En annan styrka i projektet har varit nära samarbete mellan chef, förste socialsekreterare och sjuksköterska där avstämningsmöte sker varje vecka. Detta möjliggör en kontinuerlig reflektion kring om vi håller oss inom ramarna för projektet och samtidigt möjlighet att diskutera rent praktiska lösningar på problem som uppstår, t. ex hur ska dokumentationen genomföras.

Vårt mål är att skapa tydliga skriftliga planer vilket fungerar i de ärenden som vi har haft SIP möten. Då använder vi SIP formuläret. Vi har också utformat ett annat dokument för individuell planering som skall användas i övriga ärenden vilket ska börja användas nu under januari 2020.

Vissa svårigheter i samverkan med olika vårdaktörer har visat sig under hösten 2019. Till viss del handlar det om att man har svårigheter att lämna ut uppgifter på grund av sekretess och vi har ännu inte hittat något snabbt och tidseffektivt sätt att visa på samtycke från klienten. Att klienten fyller i en blankett hos oss hjälper inte om vi inte kan visa för vårdaktören att detta är gjort. Vi har vidare tagit kontakt med psykiatrin i Falköping och framfört önskemål om att få komma till dem och informera kring projektet och också tillsammans reflektera kring hur vi kan skapa smidighet i vårt samarbete. De har visat intresse och bett om att få återkomma, men något möte är ännu inte bokat. Det har fortsatt varit svårt att hitta kontaktvägar för en smidig samverkan med Försäkringskassan i de ärenden där behovet finns. En svaghet i projektet är att det saknas representant från Försäkringskassan i referensgruppen.

Projektansökan är gjord gemensamt av kommunens individ- och familjeomsorg (IFO) samt kommunens arbetsmarknadscenter (AMC). Grundtanken från början var att sjuksköterskan delvis skulle sitta även i AMC:s lokaler, men så har inte fallet blivit då behoven utkristalliserats annorlunda under projektets gång. Däremot sker ett nära samarbete i de ärenden som är aktuella på båda ställena. Vi kan också se att projektet som sådant har gjort att vår samverkan inom socialtjänstens olika enheter samt närliggande aktörer så som arbetsmarknadscenter blivit ytterligare belyst, vilket har lett till att det skapats nya alternativt förtydligats tidigare rutiner kring vårt samarbete. Som ett led i detta kan nämnas exempelvis ett gemensamt samråd tillsammans AMC.

Det har hittills varit 2 styrgruppsmöten samt 3 möten i referensgruppen där deltagare från samtliga medverkande parter varit representerade. Både styrgrupp och referensgruppsmötena bidrar med att öka förståelsen för varandras organisationer och utmaningar och något vi fortsatt ser som en viktig del i att vi tillsammans ska kunna skapa förutsättningar för att våra projektdeltagare ska få just rätt hjälp!

Implementering av Ung Arena 9.0

Projektägare: Mariestads kommun, Töreboda-, Gullspånga-, Skövdes-, Tidaholms-, Falköpings-, Hjo- Tibro- och Karlsborgs kommun, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Östra och Norra samordningsförbundet är samverkanspartners i insatsen.

Projektid: 2019-01-01 till 2020-12-31

Ung Arena som var ett framgångsrikt och lyckat ESF-projekt avslutades under första kvartalet 2019. Samordningsförbundet Norra och Östra Skaraborg medfinansierade genomförandet av projektet. Under slutfasen av projektet påbörjades olika diskussioner, bla av styrgrupp, om hur man skulle tillvarata och förvalta kunskaper och arbetssätt för framtiden. Då togs initiativ av Mariestads kommun att på något sätt fortsätta stödja verksamheterna och implantering av arbetssätten och arbetsmetoden. Genom ESF fanns en mycket förmånlig medfinansiering som täckte både personalkostnader, insatser för deltagare och ledning för projektet och mycket annat. Att gå från full finansiering till att driva alla delar utan någon samordnande funktion eller finansiering uppfattades som ett stort och svårt steg. Mariestads kommun ansökte om finansiering från VGR, Kommunalförbundet och Samordningsförbundet Östra och Norra Skaraborg för att under 2019-2020 bidra till att vidmakthålla framarbetat arbetssätt, samordna aktiviteter samt tydligt fokus att även utvidga erfarenhetsutbyte genom nätverk med Västra Skaraborg som under våren 2019 också avslutade sitt stora ESF-projekt Level Up.

Under 2019 har nätverksträffar varit gemensamma för hela Skaraborg, dvs de nio kommunerna i Östra/Norra och de 5 kommunerna som ingick i Level Up i västra. Man har gemensamt arrangerat erfarenhetsutbytesdagar, kompetensutvecklingsdagar, 7TJUGO-utbildningar, studiebesök, Introduktionsutbildningar mm. Frekvensen på och innehållet på gemensamma aktiviteter har gemensamt tagits fram. Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan har deltagit men i mindre omfattning på just nätverken, de har istället funnits delaktiga, efter bästa förmåga, ute i det lokala arbetet på Arenorna via DUA/DUNA sammankomster, eller i direktkontakt genom uppbyggt kontaktnät. Flödet av deltagare har i stort sett varit det samma som under tredje året av Ung Arena 9.0, fortsatt hög andel ut i arbete eller studier. Samtidigt har andelen deltagare som står särskilt långt från arbete/studier ökat något – vilket också har påverkat hur man lokalt anpassar insatser. Åldersgränsen har suddats ut, några kommuner har fokus på unga vuxna upp till 30 och några kommuner använder arbetssättet mot hela åldersspannet. Nio olika kommuner, olika behov, olika förutsättningar men med vissa gemensamma aktiviteter och stort nätverk där man både kan ha erfarenhetsutbyte, inspirera och arbeta med olika utvecklingsaktiviteter.

Samverkansteam SkaS

Projektägare: Försäkringskassan
Projektid: 2018-01-01 – 2019-12-31

Detta projektet har bestått av tre delar, dels ett samarbete mellan rehabkoordinator på VUP (Vuxenpsykiatriska mottagningen i Skövde), vuxenstödsenheten (tidigare socialpsykiatri) i Skövde kommun och FK.

Projektet syftar till att hitta samarbetsstrukturer mellan Vuxenpsykiatriska mottagningen i Skövde, Vuxenstödsenheten inom Skövde kommun och Försäkringskassan. Detta avser målgruppen som varit sjukskrivna minst ett år, aktuella hos Vuxenpsykiatriska mottagningen i Skövde och bosatta i Skövde. Utifrån dessa förutsättningar prövas möjligheten att samverka för att om möjligt påbörja nyorientering i samarbete med Skövde kommuns vuxenstödsenhet, allt under förutsättning att medicinska förutsättningar finns hos den aktuella deltagaren.

Signering av justerare
på varje sida

Den andra delen av projektet har riktats till Onkologimottagningen med målsättningen att implementera ”flexibel sjukskrivning” för patienter under behandling för cancersjukdom. Syftar till att få genomslag för nyttjandet av denna förmån och samtidigt fortsätta arbetet med strukturer som inte är personbundet. Tillgodogöra behovet av utbildning i försäkringsmedicin för berörd personal företrädesvis kontaktsköterskor, kurator och läkare.

Den tredje delen av projektet har riktats till neurologmottagningen för att möjliggör fortsätta påbörjat samarbete och säkerställa att tid för utvecklingsarbetet stöds av ny verksamhetschef genom att kontinuerligt och schemalagt stödja mottagningen. Detta riktat till läkare, sköterskor och rehabiliteringskoordinatorer där fokus läggs på utbildning i försäkringsmedicin för berörd personal.

Mest nöjd med

Den väl strukturerade kartläggningsmodell som tagits fram i projektet med VUP och Skövde kommun visar på nyttan av att flera aktörer gör en gemensam kartläggning med denna målgrupp som står långt från arbete och har behov av en välplanerad rehabilitering över längre tid i många fall. De personer som deltagit i kartläggningen har därmed fått en tydlig planering av vilka insatser som behövs, de brister som påvisats är bl.a. att respektive parter lagstiftning begränsar möjligheter till samverkan. Ett exempel på detta är hur och av vem individen är försäkrad under en insats. Stor omsättning av medlemmar i styrgruppen har påverkat utvecklingen av projektet bl.a. genom att arbetsgruppen skapade förväntningar om möjligheten att kunna kringgå gällande lagstiftning för någon part. Även resursbrist inom vissa professioner hos parterna begränsade möjligheten för projektdeltagarna. Projektets förutsättningar skulle sannolikt varit annorlunda om t.ex. tillgången på Case manager varit större inom kommunen då detta visat sig vara en nyckelroll i projektet. Om fler aktörer sökt stöd för att kunna förstärka vissa yrkesgrupper under projektet för att på ett tydligt sätt påvisa effekterna under projektets gång. Den tid som varit nödvändig i respektive fas i projektet för denna målgrupp har inneburit att antalet individer som deltagit varit få. Krävts lång tid för att få individen intresserad av deltagande, väntetider för biståndsbedömning för att kunna få stöd av Case-manager och vidare till insatser, även där finns behov av lång tid med långsam upptrappning av tid i respektive insats.

Projektet med onkologimottagningen fungerade väl, arbetet med ”flexibel sjukskrivning” hittade en struktur där både onkologimottagningen och FK:s utredare genom ökad kunskap motiverade fler patienter att använda denna möjlighet. Patienter som använde sin arbetsförmåga och på detta sätt bibehöll kontakten med arbetsplatsen upplevde detta som positiv framförallt avseende den psykosociala effekten. Efter att FK:s Rättsavdelning fattat beslut i början av 2019 om att möjligheten att använda sjukpenning på detta sätt upphörde per 1 juni 2019 har arbete i projektet riktats mot möjligheten att använda de befintliga förebyggande förmåner som finns. Detta i syfte att tillvarata de positiva rehabiliterande effekter som påvisats vid användandet av ”flexibel sjukpenning”.

Projektet med neurologmottagningen hade inledningsvis goda intentioner med att FK regelbundet fanns tillgängliga på mottagningen för att öka samverkan samt att försäkringsmedicinska träffar för läkare och sköterskor planerades. Den resurs som regelbundet fanns tillgänglig på plats på neurologmottagningen nyttjades i minimal omfattning vilket påtalades för både verksamhetschef och processledare. Tre möten med läkare, verksamhetschef, sköterskor och rehabiliteringskoordinatorer genomfördes. Vid dessa tillfällen blev det tydligt att mottagningens läkare hade en förväntansbild att FK skulle fatta de försäkringsmässiga beslut läkarna förväntade sig och inte ta läkarna tid i anspråk med kompletteringar och frågeställningar. Mot bakgrund av detta avslutades denna del i projektet 31 december 2018. Därefter sker dialog med mottagning via den försäkringsmedicinskt ansvariga läkaren på Skas.

Måluppfyllelse

Projektet med VUP har skapat en strukturerad utredningsmodell som kan användas för denna patientgrupp där fler parter behöver samverka. Utifrån stor omsättning på deltagare i styrgrupp skapade bristande styrning en ny förväntansbild hos arbetsgruppen om möjligheten även pröva insatser som är möjliga inom gällande lagstiftning. Utökade resurser hos fler parter hade varit en framgångsfaktor. Denna

Projektet med onkologimottagningen uppfyllde de ställda mål fram till dess att möjligheten med ”flexibel sjukskrivning” upphörde.

Projektet med neurologen har inte uppfyllt de uppsatta målen. Förväntansbilden hos mottagaren var mer relaterade till påverkan av lagstiftningen än till det som kan påverkas via samverkan.

Samarbetsytor

Läkare, sköterskor, kuratorer och rehabkoordinatorer på neurologmottagningen och onkologimottagningen samt Vuxenpsykiatriska mottagningen på Skas.

Även vuxenstödsenheten Skövde kommun har varit en samverkanspart i detta projekt.

Användning av resultatet

De positiva resultaten avseende kartläggningsmodell kommer att spridas i kontakt med aktuella parter i andra geografiska områden som utifrån organisering av verksamhet kan ha möjlighet att implementera kartläggningsmodellen.

Utifrån hur projekt påverkas av stora förändringar i styrgrupp, tydlighet kring förväntansbild, förutsättningar, resurser och lagstiftning som kan påverka projektets utfall är av vikt att ta med i framtida planering av insatser och projekt.

Den tredje delen av projektet har riktats till neurologmottagningen för att möjliggöra fortsätta påbörjat samarbete och säkerställa att tid för utvecklingsarbetet stöds av ny verksamhetschef genom att kontinuerligt och schemalagt stödja mottagningen. Detta riktat till läkare, sköterskor och rehabiliteringskoordinatorer där fokus läggs på utbildning i försäkringsmedicin för berörd personal.

Förstärkt samarbete för kvinnor med psykisk ohälsa – Falköpings kommun

Projektägare: Försäkringskassan
 Projekttid: 2019-01-01—2019-12-31

Bakgrund

Detta projekt är en fortsättning på projekt som startade hösten 2016. Målgruppen för projektet har hela tiden varit personer anställda i Falköpings kommun som riskerar att hamna i sjukskrivning på grund av psykisk ohälsa och anställda som har varit frånvarande från arbete under lång tid på grund av sjukdom och som i vissa fall har behov av nyorientering på arbetsmarknaden för att komma åter i arbete. Det som tillkommit i senare del av projektet är att arbetslösa personer som har behov av stöd för att komma åter på arbetsmarknaden har inkluderats i vissa insatser.

De insatser som gjorts är bland annat fortsatta dialoger med vårdgivare, huvudsakligen möte med rehabiliteringskoordinatorer där även HR-avdelning från Falköpings kommun och Företagshälsovård deltagit. Kompetenshöjande insatser har även riktats till chefer i Falköpings kommun

Insatser har också riktats till läkare och vårdscentralschefer kring metoden för tidiga insatser, allt i syfte att tidigt påbörja dialogen om alternativ till sjukskrivning eller att återgång till arbete planeras tidigt. Arbetet med att aktualisera rutiner för personer med behov av nyorientering har skett via möte med studiebesök för rehabiliteringskoordinatorer på Arbetsmarknadscenter samt Försäkringskassans deltagande på verksamhetsdag

Måluppfyllelse

Genom projektet har en fungerande arbetsmetod tagits fram där arbetsgivare och vårdgivare upprättar tidiga kontakter och planerar för att tillvarata den kvarvarande arbetsförmåga hos varje medarbetare. Resultatet av detta är att Falköpingskommun som arbetsgivare under 2019 har minskat antalet medarbetare som uppbär sjukpenning med knappa 20 % och totalt under perioden 2017 - 01 - - 2019 - 12 med dryga 35 %. Även när det gäller medarbetare sjukskrivna för psykiatriska sjukdomar har en minskning skett i samma omfattning under perioden 2017 - 01 - - 2019 - 12, här har dock den huvudsakligen minskningen skett före 2019. Falköpings kommun är den kommunala arbetsgivare i Skaraborgsområdet som har lägst andel medarbetare som uppbär sjukpenning.

Projektet har via dialoger och möte där arbetsgivare, vårdgivare och Försäkringskassan deltagit skapat effektiv och enkel kommunikationsstruktur mellan parterna där respekt och förståelse för varandras uppdrag och regelverk har varit en viktig utgångspunkt. Detta innebär nu att upparbetade och kända kontaktvägar skapar förutsättningar att snabbt lösa både individrelaterade frågor och strukturfrågor som kan skapa missuppfattningar och spekulationer kring varandras uppdrag.

Utvecklingen av projektet har gynnats av det parallella projekt som drevs av Bräcke Diakonis vårdcentral fram till hösten 2018 då målgrupperna har tangerat varandra. Den arbetsmetod som Bräcke Diakoni arbetade fram på vårdcentralen har underlättade arbetet i detta projekt under 2019 med tidiga insatser som alternativ.

Bedömer att projektet har uppnått målen om än i lite varierande grad. Arbetet med att involvera Arbetsmarknadscenter kan utvecklas ytterligare och detta kan möjligen ske via andra projekt som nu på går där.

Vilken/vilka samverkansparter har berörts av projektet?

I projektet har Närhälsans och Bräcke Diakonis vårdcentraler och Falköpings kommun som arbetsgivare varit de parter som samverkan skett mest frekvent med. Andra parter som varit aktuella under projektet är Arbetsmarknadscenter i Falköping och Socialtjänsten.

Hur kommer resultatet av projektet att påverka den ordinarie verksamheten framöver?

Arbetsmetoden med tidiga kontakter mellan arbetsgivaren Falköpings kommun och vårdgivarna har implementerats i det ordinarie arbetssättet. Vårdgivarna har även för avsikt att använda samma arbetssätt i förhållande till andra arbetsgivare i Falköping. Försäkringskassan kommer inom det ordinarie uppdraget och med stöd av den överenskommelse som finns med arbetsgivaren Falköpings kommun att fortsätta verka för en aktiva samverkan med samtliga parter.

I vår dialog med andra arbetsgivare och vårdgivare kommer innehåll och effekterna av arbetsmetoden att spridas inom diverse nätverk.

Förstärkt samarbete för kvinnor med psykisk ohälsa – Skövde kommun

Projektägare: Försäkringskassan
Projekttid: 2019-01-01—2019-12-31

Bakgrund

Detta projekt är en förlängning av ett projekt som startade hösten 2016. Målgruppen för projektet under 2019 är personer anställda i Skövde kommun som riskerar att hamna i sjukskrivning samt arbetsgrupper med hög sjukfrånvaro. Även anställda som har varit frånvarande från arbete under lång tid på grund av sjukdom.

De insatser som gjorts är dels dialogmöten på Skövdes vårdcentraler i syfte att få läkare och rehabiliteringskoordinatorer att planera för tidig återgång i arbete. Målsättningen har även varit att öka nyttjande av partiella sjukskrivningar alternativt värdera möjligheten till förebyggande sjukpenning under medicinsk behandling som alternativ till sjukskrivning. Tider har avsatts varje vecka för dialog med vårdgivare via telefonsamtal med läkare/rehabiliteringskoordinator samt utifrån behov ge möjlighet till att träffa vårdgivare ute på vårdcentralerna för en dialog.

Till Skövde kommun har kompetenshöjande insatser gjorts riktade till HR-enheten och chefsgrupper i syfte att arbeta förbyggande och/eller tidiga insatser. Detta bl.a. genom att arbeta med att uppmärksamma tidiga signaler om ohälsa hos medarbetare, följa upp upprepad korttidsfrånvaro samt möjligheten att tillvarata arbetsförmåga i anpassade arbetsuppgifter under begränsad tid. Insatser riktade till arbetsgrupper med hög sjukfrånvaro har gjorts gemensamt av arbetsgivaren och Försäkringskassan i syfte att diskutera och förändra attityder kring ohälsa och sjukfrånvaro.

De genomförda gemensamma dialoginsatserna till arbetsgrupper kring temat hälsa och sjukdom samt arbetsförmåga och sjukfrånvaro har varit uppskattade av både medarbetare och chefer aktualiserat frågan kring förutsättningar för ett hållbart arbetsliv. Dessa insatser är enligt arbetsgivaren lett till ett förändrat förhållningssätt och en förståelse för arbetsgivarens arbete gällande sjukfrånvaro. Dialoginsatserna efterfrågas nu generellt från arbetsgrupper, dessa har initialt riktats till enheter med hög sjukfrånvaro.

Arbetsgivaren, enhetschefer och HR-konsulter främst, har skapat ett aktivare förhållningssätt kring tidiga insatser och tidiga kontakter med vårdgivare gällande medarbetare som är eller riskera att bli sjukskrivna, det finns dock fortsatt stort behov av att stödja chefer i dessa frågor då insatserna huvudsakligen riktats till enheter och chefer inom vård & omsorg samt förskoleverksamhet. De enhetschefer som tagit del av utbildning riktad till chefer eller där enheten fått ta del av dialoginsatsen efterfrågar nu i större omfattning möjlighet till dialog med vårdgivare.

De genomförda insatserna till vårdcentralerna är till stor nytta för att få samverkan att fungera då det finns en förväntan på olika parter som inte överensstämmer med lagstiftning och förordningar.

Här finns ett fortsatt behov av samverkansinstanser för att tydliggöra vilka förväntningar som kan ställas på respektive parter.

Under projektet har fler enheter erbjudits gruppinsatsen än vad som var planerat utifrån efterfrågan och behov, 20 tillfällen istället för den initiala bedömningen på 9-10 gruppinsatser. Ovanstående är även en konsekvens av att en av de planerade utbildningstillfällena riktade till chefer fick ställas in.

Måluppfyllelse

- Målet med att ta fram ett strukturerat arbetssätt för kontakter mellan arbetsgivare och vårdgivare har lett till att de chefer som involverats i en ökad omfattning söker kontakt med vårdgivare för att få till insatser för sina sjukskrivna medarbetare.
- Gemensamma insatser på APT har genomförts vid ca 20 tillfällen under 2019, totalt har ca 400 – 450 medarbetare och chefer deltagit i dessa insatser. Positiv respons från både medarbetare och chefer, på de enheter som genomfört detta finns idag en annan förståelse för arbetsgivarens respektive medarbetarens ansvar.
- Utbildningsinsatser har under 2019 skett både till arbetsgivaren och vårdgivare inom området försäkringsmedicin.
- Antalet medarbetare med anställning i Skövde kommun som uppbär sjukpenning har ökat under 2019, både totalt och de som sjukskriv för psykiatriska diagnoser. Denna utveckling gäller flera av de kommunala arbetsgivarna i Skaraborg och Skövde kommuns andel av medarbetare som uppbär sjukpenning motsvarar snittet för Skaraborgsområdet. Enligt arbetsgivarens uppgifter har korttidsfrånvaron minskat under fjärde kvartalet 2019.

Vilken/vilka samverkansparter har berörts av projektet?

Närhälsans fem vårdcentraler inom Skövde kommun samt Skövde kommun som arbetsgivare och enheter med hög sjukfrånvaro inom i Skövde kommun. Individinsatser riktad till de som är sjukskrivna samt förebyggande gruppinsatser riktade till arbetsgrupper.

Hur kommer resultatet av projektet att påverka den ordinarie verksamheten framöver?

Framförallt har arbetet med APT-insatserna och de positiva reflektionerna av detta lyfts fram i dialog med andra arbetsgivare.

Gällande resultatet att det skett en ökning med 16 % under 2019 avseende personer med anställning i Skövde kommun som uppbär sjukpenning visar på att det finns behov av att hitta mer strukturerade samarbetsformer mellan arbetsgivare och vårdgivare som når ut i alla förvaltningar i arbetsgivarens verksamhet och på detta sätt stärka medarbetarnas möjligheter att bibehålla eller återgå tidigare i arbete i samband med sjukperiod.

Antalet medarbetare som uppbär sjukpenning per 2019-12-31 kommer sannolikt att vara färre än den statistik som är tillgänglig f.n. pga vissa försäkringsadministrativa orsaker.

SAR Hjo

Projektägare: Försäkringskassan
 Projektperiod: 2019-01-01—20-12-31

Målgrupp, aktiviteter, syfte

Målgruppen är långtidssjukskrivna individer som inte har haft ett arbete på den reguljära arbetsmarknaden under lång tid, samt för individer som redan uppnått en aktivitetsgrad om 10 timmar/vecka kan detta vara en del i ett arbetsförberedande samarbete med Arbetsförmedlingen. I projektet inkluderas även individer som för närvarande har en anställning i Hjo kommun där anställningen kan komma att upphöra pga t ex hälsoskäl, där Försäkringskassan bedömer att nyorientering behövs. Utifrån samverkansperspektiv är även involverade medarbetare hos medverkande parter aktuell målgrupp för kompetensutvecklingsinsatser inom försäkringsmedicin.

Samverkansträffar för att identifiera och initiera aktuella deltagare till projektet Promise Hjo har genomförts, initialt var avsikten att det befintliga nätverket SAR där idag Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, vårdcentralen och socialtjänsten finns representerade skulle vara remissinstans för potentiella deltagare i projektet Promise.

Utbildningsinsatser till enheter med hög sjukfrånvaro har fortsatt via APT besök i syfte att skapa en attitydförändring avseende ohälsa, sjukdom och förmåga till arbete samt vad som är arbetsgivarens respektive medarbetarens ansvar. Dessa har genomförts gemensamt mellan Hjo kommun, Närhälsans rehabiliteringskoordinator och Försäkringskassans utredare Utbildningsinsats till kommunens ledarforum avseende arbetsgivarens rehabiliteringsarbete för att planera för sjukskrivna medarbetares återgång i arbete har genomförts återkommande under de senaste åren utifrån att Hjo kommun haft en hög andel medarbetare som uppstår sjukpenning.

Informationsträffar har även riktats till mödra- och barnhälsovårdsmottagningar utifrån att det i målgruppen identifierats ökad andel sjukskrivningar i förhållande till psykisk ohälsa för unga kvinnor som fött barn.

Mål och resultat

Samverkansträffarna sker kontinuerligt men har inte längre funktionen att vara remissinstans till Promise då detta arbetssätt skapa onödiga väntetider för deltagare att komma igång i det projektet. SAR-gruppens dialoger avser mer strukturfrågor avseende vilka insatser finns för individer med rehabiliteringsbehov inom Hjo kommun, t.ex de som inte är aktuell för projektet Promise och att vara kontakten med projektet Promise bl.a. utifrån förväntningar och krav för de deltagare som uppstår ersättning från socialförsäkringen.

Utbildningsinsatser till arbetsgrupper har pågått under 2019 och kommer att fortsätta under 2020 till arbetsgrupper utifrån ett förebyggande och attitydpåverkande arbete. Insatser riktade till chefer gemenofördes våren 2019 och nya insatser planeras under 2020. Arbetsgivaren Hjo kommun har minskat sin andel medarbetare som uppstår sjukpenning och har i december 2019 en lägre andel än snittet för de kommunala arbetsgivarna i Skaraborg, detta avser både totalt och medarbetare sjukskrivna för psykiatriska diagnoser.

Informationsinsatserna riktade till blivande eller nyblivna mammor påbörjades först under hösten 2019 p.g.a chefsbyte mm på aktuella mottagningar och effekter av detta kommer först att kunna utvärderas till kommande halvårsuppföljning 2020-06.

Utmaningar och glädjeämnen

Utmaningen i projektet finns bl.a. i att arbeta med en generell förändring av attityd till förhållandet mellan ohälsa och arbetsförmåga, rättigheter och skyldigheter. Även om Hjo kommun som arbetsgivare har minskat sin andel medarbetare som uppstår sjukpenning så är sjukpenningtalet för

invånare i Hjo högt och framförallt för kvinnor i Hjo som har bland de högsta i Skaraborgsområdet. Utifrån detta har folkhälsoplaneraren i Hjo bildat en arbetsgrupp med aktuella parter för att kommunen ska kunna stödja insatser som bidrar till ökad hälsa för invånarna i Hjo kommun.

Förändringar i ledningsfunktioner både inom Hjo kommun och på vårdcentraler har påverkat arbete med strukturella frågor.

Vägen framåt

Projektägare: Skövde kommun
 Projektid: 2019-04-01—2019-12-31

Målgrupp, aktiviteter, syfte

Målgrupperna är:

- Deltagare från aktiviteten ”Stärka individen”
- Ungdomar från Ung Arena med aktivitetsersättning
- Är i en arbetsmarknadspolitisk insats inom Skövde kommun

Aktiviteter

En coach stödjer deltagaren under hela processen. Coachen samordnar insatserna genom uppföljning av arbetsträning, praktik, kontakter med myndigheter mm. Arbetet kan ske som Case Management eftersom många personer behöver få hjälp med det som ”skaver” för att komma hela vägen till arbete.

Syftet är att stötta deltagarna att komma närmare ett eget arbete eller studier.

Projektet arbetar fram en modell som övriga kommuner i Östra Skaraborg kan ta efter.

Mål och resultat

Målsättning är att 50 % av deltagarna går till arbete/studier efter slutförd insats. Vi inser att tid är en viktig parameter för att lyckas. När projektet pågått i 9 månader, vid årsskiftet, har vi haft 9 personer inskrivna, 2 av dessa har avslutats för att de gått till arbete. Övriga 7 personer jobbar vi vidare med samtidigt som vi tar emot nya personer i projektet.

Utöver huvudmålet finns följande mål:

- Minst 70 % av deltagarna känner sig mer redo att kunna arbeta eller studera efter avslutad insats.
- Minst 90 % av deltagarna har upplevt att de har fått stöd som har varit till stor nytta för dem.
- Minst 90 % av deltagarna tycker att det finns en tillräcklig planering för vad som ska hända efter att detta stöd har upphört.

Uppföljningsverktyget Indikatorer används för uppföljning av dessa tre mål.

Projektets styrkor är att vi har fantastiskt kompetenta medarbetare som jobbar i ”Vägen Framåt”. De vet hur människor som bär på en ”tung ryggsäck” från livet ska mötas och de vet hur de kan hjälpa till att leda individen framåt. Samverkan med VGR, AF, FK och Samordningsförbundet gör det möjligt att få maximal hjälp från alla instanser.

Vi ser att projektet är bra för individerna som får möjlighet att vara med, då de får en extra handpåläggning av professionella arbetsmarknads konsulenter.

Den målgrupp vi jobbar med står långt ifrån arbetsmarknaden vilket gör att det krävs stora insatser i form av tid och personalresurser för att lyckas. När teamet med sina olika specialistkompetenser får jobba utifrån individens behov, finns alla möjligheter att lyckas.

Hälsoskolan

Projektägare: Bräcke Diakoni
 Projekttid: 2018-01-01-- 2019-12-31

Syfte

Hälsoskolan är en kurs om hälsa och egenvård. Syftet med Hälsoskolan är att i ett tidigt skede av migrationsprocessen medverka till att nyanlända får professionell information och får verktyg och kunskap för att ta hand om sin hälsa och hantera sin stressituation.

Metod

Hälsoskolan består av en teoretisk utbildning vid åtta tillfällen därefter fysisk träning i 7 veckor under handledning. Målet med Hälsoskolan är att förbättra den psykiska och fysiska hälsan och ge deltagarna ökad kunskap om egenvård, det svenska sjukvårdssystemet, minska vårdkonsumtion och kunskap om vård på rätt nivå. Ge förutsättningar att genom en bättre hälsa få större möjligheter till integration och arbete.

Kursen innefattar 8 moduler på vardera 3 timmar och modellerna är: Introduktion, Sjuksköterska, Läkare/sjuksköterska, Psykolog 2 moduler, Sjukgymnast, Tandläkare, Barnmorska. Utöver detta ingår fysisk träning och då oftast utomhus.

Målgrupp

Nyanlända som är programmet etableringen på Arbetsförmedlingen.

Mål och resultat

De 9 hälsoskolor som beviljades av samordningsförbundet 2018-2019 är genomförda på följande orter: Tidaholm, Falköping och Tibro. Projektet har inte förändrats under projektiden.

Hälsoskolans mål är att erbjuda en professionell information för att få kunskap och verktyg för att ta hand om den egna psykiska och fysiska hälsan samt erhålla information om det svenska sjukvårdssystemet. Detta har uppnåtts för de som deltagit i Hälsoskolan. Flera av deltagarna i Hälsoskolan intygar att de ökat sin fysiska aktivitet och blivit mer uppmärksamma och noga med sin hälsa. Målen i Hälsoskolan har uppfyllts.

Vi har genom hälsoskolan tillfört deltagarna viktig kunskap om den egna hälsan. nyanlända med utomeuropeisk bakgrund visar efter några år i Sverige en ökad ohälsa framförallt när det gäller livsstilssjukdomar. Man är förhållandes vis frisk när man kommer till Sverige men sedan ökar ohälsan.

” Det här borde vi fått veta mkt tidigare” är en kommentar som visar behovet av en strukturerad utbildning.

Samordningsförbundet och arbetsförmedling samt AME. Det har varit vissa problem med samverkan AF helt beroendepå den stora omorganisation och nedläggning av AF kontor som ägt rum under 2019.

Vi avser att fortsätta med Hälsoskola / Hälsoinformation som en del vid Hälsoundersökningen som alla nyanlända erbjuds när man söker asyl i Sverige. Ett viktigt resultat av Hälsoskolan är att deltagarna lärt sig mycket om egenvård och att söka vård på rätt nivå. Detta kommer

förhoppningsvis påverka sökmönstret på ett positivt sätt/ minskad vårdkonsumtion och ett större ansvarstagande för den egna hälsan.

Promise Hjo

Projektägare: Hjo kommun
 Projektperiod: 2018-12-31--2020-12-31

Syfte

Promise Hjo är ett prerehabiliteringsprojekt och utgör första steget på vägen till självförsörjning genom arbete på den reguljära arbetsmarknaden eller studier. Idag finns ingen verksamhet i Hjo som kan erbjudas målgruppen vilket innebär att individerna passiviseras och kvarhålls i ett bidragsberoende.

Metod

De aktiviteter som planeras att genomföras är:

- Individuella planer för samtliga deltagare,
- Coachande samtal individuellt och i grupp,
- Skapande verkstad utifrån intresseområden,
- Olika aktiviteter kring hälsa och friskvård.

De arbetsmetoder som kommer att användas är: MI, lågaffektivt bemötande och 7 tjugo-metoden. Löpande intag till verksamheten kommer att tillämpas.

Målgrupp

Målgruppen är:

- Personer med psykisk ohälsa och/eller som har eller har haft missbruks/beroendeproblematik,
- Personer med en komplex social problematik,
- Långtidssjukskrivna personer som inte har haft ett arbete på den reguljära arbetsmarknaden under lång tid.

Projektet använder sig av kartläggnings- och utredningsmodellen *Instrument X*, som består av olika delar. Den första delen är en kartläggningsdel som inventerar individens behov av insatser. Där screenas också våld i nära relation, psykisk och fysisk hälsa samt eventuell beroendeproblematik. Den andra delen är en genomförandeplan som utgår från ett MI/förändringsperspektiv där tydliga mål för deltagande i projektet sätts upp. Den tredje delen är en uppföljningsdel som undersöker nyttan med den gjorda planeringen. De aktiviteter som projektet bland annat jobbar med, utöver individuella samtal är friskvårds/utomhusaktiviteter, 7:20 kurs, kreativt skapande, gruppsamtal/reflektion, mindfulness/yoga och Chiball.

Under projektets gång har handläggarna fortbildat sig inom "Mindfulness i vardagen", Chiball (Gentle Moves) och 7:20.

Projektet har ett veckoschema med olika aktiviteter för olika dagar. Varje dag startar med gemensam frukost. De gemensamma aktiviteterna är förlagda till förmiddagar och enskilda samtal, inskrivnings- och uppföljningsmöten samt planering av verksamheten till eftermiddagar. Projektet har en sluten Facebookgrupp där information om aktiviteter och även övrig information läggs ut.

Mål och resultat

Målen med projektet är att stärka individen att uppnå en bättre psykisk och fysisk hälsa. Stärka möjligheterna till en varaktig försörjning samt att erbjuda en meningsfull sysselsättning i ett socialt sammanhang för att på så sätt komma närmare arbetsmarknaden. Målen har i stor utsträckning

uppnått. Under året har projektet haft 33 inskrivna deltagare och flertalet har avslutats efter 20 veckor. Nio personer har varit kvar efter att 20 veckor har passerat. Av de som har avslutats så har de flesta gått vidare till fortsatt planering hos arbetsmarknadshandläggare på AME, en person har gått direkt vidare ut i arbete, ytterligare en person har gått tillbaka till arbete efter en kortare tid av arbetsträning, två personer har gått vidare in i projektet Studio Ludum och några av deltagarna har fått fortsatt stöd via utredning hos Försäkringskassan. För tillfället har projektet tre inskrivna personer som parallellt i liten omfattning läser på Folkhögskola/Komvux/KY utbildning samtidigt som de får stöd från Promise Hjo.

Våld i nära relation

Projektägare: Samordningsförbunden i Skaraborg
 Projektperiod: 2018-06-24—2019-12-31

Bakgrund/syfte

Samordningsförbunden i Skaraborg hade som önskan att chefer och medarbetare i de fyra myndigheterna (kommunerna, hälso- och sjukvård, försäkringskassa och arbetsförmedling) genom projektet skulle ges ökad kunskap om våld i nära relation och skapa rutiner för att synliggöra våld, samt få kunskap om vart man ska hänvisa individer som visar sig vara våldsutsatta eller våldsutövande. Projektledare Jennie Malm Georgson anställdes som projektledare och har arbetat 85 % i projektet. Skaraborgs tre förbundschefer har tillsammans med Jennie varit projektets styrgrupp.

Mål

Fokus har varit att kartlägga, behovsinventera och samordna allt det goda arbete som sker hos medlemsparterna gällande synliggörande av våld i nära relation. Vidare att ge stöd och kunskap för att revidera och implementera rutiner och policys.

Aktiviteter/Resultat

Projektet har verkat i form av olika kompetensutvecklingsinsatser, så som handlednings- och processdagar, i syfte att ge stöd och samordning för att öka möjligheterna för våra medlemsparter att synliggöra våld i nära relation. Tidigt identifierades kommunernas arbetsmarknadsenheter och regionens vuxenpsykiatri som verksamheter som skulle prioriteras men även andra enheter inom Skaraborgs sjukhus, så som ledningssjuksköterskor, akutmakare, omsorgskoordinatorer samt chef inom akut, ambulans, medicinsk- och kirurgisk akutmakarsavdelning har deltagit i bas- och metoddagar. Andra personalgrupper som erhållit baskunskap är kommunernas budget- och skuldrådgivare, 30 personer samt personal från Essungas olika enheter, 25 personer.

När det gäller vuxenpsykiatri så bedöms utvecklingen varit extra betydande bland annat på grund av att majoriteten av de anställda varit högst delaktiga och att man på ett genomarbetat sätt arbetat fram nya policys och metodstöd.

Projektledaren har även deltagit på ett flertal sammankomster både inom och utanför Skaraborg där spridning av projektets arbete varit möjligt.

Projektet avslutades den 22 november och då hade hela 512 personer i Skaraborg deltagit i projektet. Utöver detta har projektet erbjudit föreläsningar med temat psykisk traumatisering och sekundärtraumatisering. Vid dessa föreläsningar deltog totalt 685 personer.

Som en form av fortsättning kommer alla de tre Samordningsförbunden i Skaraborg delta i Nationella nätverket för Samordningsförbund, NNS satsning på VINR, och det med start januari 2020.

Priset det goda exemplet

Priset det goda exemplet har delats ut på kommunernas Näringslivsgalor. Utmärkelsen ges till en arbetsgivare som gjort något utöver det vanliga för personer med funktionsnedsättning och det kan vara att erbjuda en praktikplats, arbetsträningsplats eller en anställning. Vinnarna utses av Arbetsförmedlingen och AME enheterna och de tillsammans med kommunledamot i styrelsen samordningsförbundet Östra Skaraborg delar ut priset på galorna. De som har fått priset 2019 är:

Skövde	Aramia Omsorg
Tidaholm	Tidaholms Tvätteri
Falköping	Fonus
Hjo	RS Elektroniktjänst AB
Tibro	MHF Test Lab AB
Karlsborg	Torpet lantbruk, Gustav Kämpe

Kompetensutvecklingsinsatser (KUR)

KUR-insatserna vänder sig till anställda inom Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, kommun och landsting för att öka samverkan och kunskapen om rehabilitering av personer. KUR satsningen har gjorts tillsammans med Västra och Norra samordningsförbunden i Skaraborg. BI a har Åsa Kadowaki haft föreläsningar för anställd personal i Skövde kommun inom socialtjänsten samt haft handledning för personal på 2 vårdcentraler. Förbundet har bekostat deltagande i konferens Arbetsmarknad och Integration som Religionsvetarna genomförde. I samverkan med projektet Våld i nära relationer anordnades två föreläsningar och det var med Per Isdal och Johanna Brynielsson. Det var ca 500 åhörare på Per Isdals föreläsning och ca 200 på Johannas två föreläsningar.

Insatserna som sker Skaraborgsgemensamt finansieras utifrån en fördelningsnyckel som bygger på invånarantal och tilldelning av medel. Norra Skaraborg finansierar 15 % av gemensamma kostnader, Västra Skaraborg finansierar 35 % av gemensamma kostnader och Östra Skaraborg finansierar 50 % av gemensamma kostnader.

Styrelsens arbete under året

Förbundet leds av en styrelse som utses av medlemmarna.

Styrelsens sammansättning har efter sommaren bestått av:

Ulla-Karin, Cannervik Arbetsförmedlingen, ordförande
 Dan Hovskär, Västra Götalandsregionen, vice ordförande
 Anna Bergman, Skövde kommun, ledamot
 Louise Samuelsson, Försäkringskassan, ledamot

Ersättare:

Alda Danial, Tibro kommun
 Vanja Wallemyr, Falköpings kommun
 Anna-Karin Skatt, Tidaholms kommun
 Ann-Christine Fredriksson, Hjo kommun
 Monica Staudinger, Karlsborgs kommun
 Maria Hjærtqvist, Västra Götalandsregionen
 Malin Ekström, Arbetsförmedlingen
 Louise Ahlgren, Försäkringskassan

Förbundet har haft sju styrelsemöten. Inför varje styrelsemöte har presidiet förberett ärenden.

Frågor som har behandlats:

- Sammanslagningen av samordningsförbunden i Skaraborg.
- Förändring av förbundsordningen.
- Beslut om insatser/projekt.
- Samtal om att än mer arbeta med behovsanalys.
- Beslutat om budget, verksamhetsplan, delårsrapport, internkontrollplan och årsredovisning.

Samordningsförbundet Östra Skaraborg har under året representerat på FINSAM konferens, nationella träffar med NNS samt på regionala träffar i Västra Götalandsregionen.

Beredningsgruppen

I Beredningsgruppen ingår representanter från kommunernas Individ- och familjeomsorger och Arbetsmarknadsenheter, från vården representanter från Vuxenpsykiatri och Närhälsan. Från staten finns representanter från Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan genom sektions- och enhetschefer. En återkommande punkt på dagordningen är ”Vad är det som skaver i samverkan”. Den punkten ledde till att det anordnades en träff om hur man hanterar sjukskrivning och rehab plan då en individ utifrån våld placeras av socialtjänsten på skyddat boende.

Vid årets slut bestod Beredningsgruppen av:

Helena Johansson, Tidaholms kommun
 Thina Lindberg, Tidaholm kommun
 Peter Löfholm, Falköpings kommun
 Sara Andersson, Falköpings kommun
 Jan Andersson, Tibro kommun
 Marie Blåder, Skövde kommun
 Johan Strömberg, Skövde kommun
 Eva Axelsson, Skövde kommun
 Eva Ulfenborg, Hjo kommun
 Charlotte Warling, Hjo kommun
 Pernilla Ekstrand, Karlsborgs kommun
 Kristian Lagerström, Karlsborgs kommun
 Malin Ekström, Arbetsförmedlingen
 Eva Bremer, Försäkringskassan
 Peter Larsson, Försäkringskassan
 Linda Mogren, Västra Götalandsregionen
 Sabine Hagman Nielsen, Västra Götalandsregionen
 Niklas Johansson, Västra Götalandsregionen
 Anna Arnevik, Västra Götalandsregionen
 Johnny Edvinsson, Personligt ombud
 Fredrik Nordlund, Personligt ombud

Beredningsgruppen har haft sex möten under året.

Medlemssamråd

Det har varit två Medlemsamråd under året och då gemensamt med förbunden Norra- och Västra Skaraborg.

Kansliet

Conny Haraldsson har varit förbundschef under året. Förbundet har köpt timmar av AME Tibro och på dessa timmar har Jacob Mako ansvarat för hemsidan och verktyget Indikatorerna. Ekonomiadministrationen utförs av Administrativ Centrum, Västra Götalandsregionen och vår ekonom är Anna Broberg och under hennes ledighet under slutet av året har hennes ersättare varit Jasmine Källgård. Västra Götalandsregionen hanterar också hanteringen av arvoden till ledamöterna i styrelsen. Kansliets uppgift består i att stödja insatserna och ansvara för planering, verkställighet, uppföljning och kommunikation av styrelsens beslut.

Revisorer

Samordningsförbundets ägare utser revisorer som har till uppgift att granska förbundets verksamhet. Revisorerna har under året varit Ulla Göthager, utsedd av Västra Götalandsregionen, Svante Enqvist som Försäkringskassan har utsett samt Lars Dahlin sakkunnigt biträde från Pwc.

Ekonomiskt utfall

Finansiellt mål

Samordningsförbundets verksamhet ska ha en effektiv budgetkontroll som medför att underskott inte skall uppstå. Förbundet skall sträva efter en balanserad budget.

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen (1997:614) om kommunal redovisning i tillämpliga delar.

Driftsredovisning

Samordningsförbundet har en löpande budgetuppföljning. Presidiet har en stående punkt på dagordning att gå igenom aktuell ekonomisk situation och styrelsen får information om aktuellt ekonomisk situation på varje styrelsesammanträde.

Styrelsen har tidigare tagit beslutet att det egna kapitalet ska ligga mellan 10–20 % av tilldelningen. Tilldelningen var år 2019, 8 938 000 kr och det egna kapitalet var vid årets slut 1 882 779 kr dvs. 192 000 kr mer än vad det Nationella Rådet rekommenderar säger att det egna kapitalet ska vara. Nationella rådets rekommendation är att det egna kapitalet inte ska vara mer än 1 690 700 kr (7 000 000 kr x 20 % + 1 938 000 kr x 15 %) för Östra Skaraborg.

Förbundets intäkter bestäms utifrån den statliga tilldelningen. Övriga parter dvs Västra Götalandsregionen och kommunerna ger sedan motsvarande summa och det regleras enligt förbundsordningen. Den principen som styr mest är Nationella rådets rekommendation att det Egna kapitalets förhållande till den totala tilldelningen ska ligga inom rekommenderade nivåer.

Uppföljning av verksamhet och projekt - Östra Skaraborg Jan-Dec 2019

	Nettokostnad och finansnetto i kr per område	Utfall Jan-Dec 2019	Avvikelse Jan-Dec 2019	Budget helår 2019
1001	Politisk organisation	-221 229	-21 229	-200 000
1010	Gemensamt	-1 416 661	636 340	-2 053 000
2000	Informationsmaterial	0	30 000	-30 000
2010	Utvärdering	-10 000	0	-10 000
2020	Kompetensutveckling	-134 920	65 080	-200 000
7004	En väg in via AME	-3 000 000	0	-3 000 000
9004	Samverkansteam Skaraborgs sjukhus	-267 709	7 291	-275 000
9012	Samverkansresurs - Våld i nära relationer - Skövde kommun & FK	-254 938	128 062	-383 000
9016	Implenering UNG Arena	-400 000	0	-400 000
9017	Det goda exemplet	-25 299	-299	-25 000
9019	Samverkan kvinnors ohälsa	5 854		
9023	Prerehab - Tibro kommun	-600 000	0	-600 000
9027	Hälsoskolan	-400 000	0	-400 000
9028	Kvinnors psykiska ohälsa Falköping	-168 918	82	-169 000
9029	Kvinnors psykiska ohälsa Skövde	-268 802	-802	-268 000
9030	SAR Hjo	-156 884	3 116	-160 000
9031	Promise Hjo	-1 093 000	0	-1 093 000
9032	Verksamhetsknuta personalkostnader	-400 000	0	-400 000
9033	Rätt Hjälp	-186 000	-86 000	-100 000
	Totalt	-8 998 505	767 495	-9 766 000

Sammanfattning av ekonomin för Samordningsförbundet Östra Skaraborg 2019-12-31

Belopp i tkr	A. Utfall Jan-Dec 2019	B. Budget Jan-Dec 2019	C. Avvikelse Jan-Dec 2019	D. Prognos helår (aktuell)	E. Prognos helår (föregående uppföljningstillfälle)	F. Budget helår 2019	G. Utfall Jan-Dec 2018
1. Nettokostnad och finansnetto	-9 038	-9 766	728			-9 766	-9 598
2. Bidrag	8 938	8 938	0			8 938	9 210
3. Resultat	-100	-828	728			-828	-388
4. Utgående EK	1 883						1 983

Tilldelning från parterna

Bidrag 2019	SOF Östra Skaraborg
Försäkringskassa	2 234 500
Arbetsförmedlingen	2 234 500
Hälso- och sjukvårdsnämnd	2 234 500
Alla kommuner totalt	2 234 500
Fördelning se nedan	
Skövde	1 003 106
Falköping	563 705
Tidaholm	221 476
Tibro	186 747
Hjo	149 368
Karlsborg	110 098
Totalt	8 938 000

Signering av justerare
på varje sida

A. UBC AH

Resultaträkning

RESULTATRÄKNING, JAN-DEC 2019

Samordningsförbundet Östra Skaraborg

Alla belopp i kr

	Budget Helår 2019	Utfall Jan-Dec 2019	Utfall Jan-Dec 2018
Intäkter			
Övriga intäkter	0 -	9	Not 1 -16
Summa Verksamhetens intäkter	0 -	9	-16
Kostnader			
Arvoden	-200 000 -	160 307	-144 209
Reseersättning	-20 000 -	10 693	-12 618
Sociala avgifter	-171 700 -	50 229	-37 533
Övriga Personalkostnader	-1 545 300 -	1 138 365	-1 739 292
Verksamhetsanknutna kostnader	-7 473 000 -	7 350 616	Not 2 -7 149 248
Lokalkostnader	-80 000 -	81 166	-77 710
Övriga kostnader	-276 000 -	207 120	Not 3 -434 232
Summa Verksamhetens kostnader	-9 766 000 -	8 998 496	-9 594 841
RES1 Verksamhetens nettokostnad	-9 766 000 -	8 998 505	-9 594 857
Erhållna bidrag från huvudmännen	8 938 000	8 938 000	9 210 000
Övriga finansiella intäkter	0	9 064	Not 4 0
Övriga finansiella kostnader	0 -	48 651	Not 5 -2 725
Summa Finansiella intäkter/kostnader	8 938 000	8 898 413	9 207 275
RES2 Resultat före extraordinära poster o spec beslut	-828 000 -	100 092	-387 582
Extraordinära intäkter	0	-	0
Extraordinära kostnader	0	-	0
RES3 PERIODENS RESULTAT	-828 000 -	100 092	-387 582

NOTER

Not 1 Verksamhetsanknutna kostnader

	Jan-Dec 2019	Jan-Dec 2018
3740 Öres- och kronutjämnning	-9 -	16
S:a	-9 -	16

Not 2 Verksamhetsanknutna kostnader

	Jan-Dec 2019	Jan-Dec 2018
5540 Övriga verksamhetsanknutna kostnader	-136 967 -	48 009
5541 Verksamhetsanknutna personalkostnader	-7 062 407 -	6 823 846
5542 Verksamhetsanknutna resekostnader	-19 988 -	2 792
5544 Verksamhetsanknutna utbildnings-, kurs- och konferenskostnader	-122 913 -	260 230
5545 Verksamhetsanknutna trycksaker	-8 340 -	14 371
S:a	-7 350 616 -	7 149 248

Not 3 Övriga kostnader

	Jan-Dec 2019	Jan-Dec 2018
6419 Övriga förbrukningsinventarier	-569 -	5 195
6451 Kontorsmaterial	-584 -	6 066
6471 Trycksaker	0 -	77 419
6560 Serviceavgifter till branschorganisationer	-38 601 -	28 620
6970 Tidningar, tidskrifter och facklitteratur	0 -	23 980
7251 Postbefordran	-1 350 -	2 820
7322 Skattepliktiga traktamenten, Sverige	0 -	466
7541 IT-tjänster	-1 337 -	1 337
7551 Konsultarvoden spec utredn	-89 323 -	95 073
7599 Övriga tjänster	-67 500 -	76 336
varav revisionskostnad	-39 000 -	38 000
7619 Övriga kostnader	-7 856 -	34 920
7691 Personalrekrytering	0 -	82 000
S:a	-207 120 -	472 232

Not 4 Övriga finansiella intäkter

	Jan-Dec 2019	Jan-Dec 2018
8390 Övriga finansiella intäkter	-9 064	-
	-9 064	-

Not 5 Övriga finansiella kostnader

	Jan-Dec 2019	Jan-Dec 2018
8591 Övriga finansiella kostnader	-48 651 -	2 725
S:a	-48 651 -	2 725

Signering av justerare
på varje sida

Balansräkning

BALANSRÄKNING, JAN-DEC 2019

Samordningsförbundet Östra Skaraborg

Alla belopp i kr

	Ingående balans 2019-01-01	Förändring	Utgående balans 2019-12-31	
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar	0	0	0	
Summa anläggningstillgångar	0	0	0	
<i>Omsättningstillgångar</i>				
Kortfristiga fordringar	320 036	-225 109	94 927	Not 1
Likvida medel	6 657 547	-1 455 118	5 202 429	Not 2
Summa omsättningstillgångar	6 977 583	-1 680 227	5 297 356	
SUMMA TILLGÅNGAR	6 977 583	-1 680 227	5 297 356	
EGET KAPITAL, AVS. och SKULDER				
<i>Eget kapital</i>				
Eget kapital	1 982 871	0	1 982 871	
Periodens resultat		-100 092	-100 092	
Summa Eget kapital	1 982 871	-100 092	1 882 779	
<i>Skulder</i>				
Kortfristiga skulder	4 994 712	-1 580 135	3 414 577	Not 3
Summa skulder	4 994 712	-1 580 135	3 414 577	
SUMMA EGET KAPITEL, AVS. och SKULDER	6 977 583	-1 680 227	5 297 356	

NOTER

Not 1: Kortfristiga fordringar

	UB Dec 2019	UB Dec 2018
1511 Kundfordringar	31 680	21 838
1669 Andra kortfristiga fordringar	0	2 629
1687 Redovisningskonto, Ludvikamoms	42 492	275 641
1711 Förutbetalda kostnader	20 755	19 928
S:a Sek	94 927	320 036

Not 2: Likvida medel

	UB Dec 2019	UB Dec 2018
1920 Plusgiro	5 202 429	6 657 547
S:a Sek	5 202 429	6 657 547

Not 3: Kortfristiga skulder

	UB Dec 2019	UB Dec 2018
2411 Leverantörsskulder	519 340	2 175 016
2991 Upplupna kostnader	2 895 237	2 819 696
S:a Sek	3 414 577	4 994 712

FINANSIERINGSANALYS 2019-12-31

Samordningsförbundet Östra Skaraborg	Jan-Dec 2019	Jan-Dec 2018
<i>Löpande verksamhet</i>		
Periodens resultat	-100 092	-387 582
Kassaflöde från löpande verksamhet	-100 092	-387 582
<i>Förändring av rörelsekapital</i>		
Kortfristiga fordringar	225 109	17 277
Kortfristiga skulder	-1 580 135	397 713
Förändring av rörelsekapital	-1 355 026	414 990
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL	-1 455 118	27 408
<i>Kontroll (Se balansrapporten):</i>		
UB Likvida medel:	5 202 429	6 657 547
IB Likvida medel:	6 657 547	6 630 139
Summa Förändring:	-1 455 118	27 408

Resultatdisposition

Förslag till disposition av Samordningsförbundets Västra Skaraborgs överskott:

Ingående eget kapital	1 982 871 SEK
Årets resultat	- 100 092 SEK

Styrelsen föreslår att i ny räkning överförs:

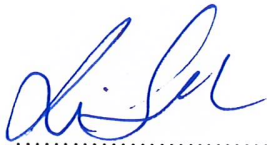
Summa	1 882 779 SEK
-------	---------------

Det finns inte några reavinster eller tidigare års underskott att återställa.

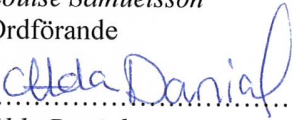
Styrelsens beslut

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt kostnader, intäkter och förbundets ekonomiska ställning.

Datum: 2020-03-02

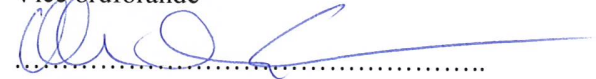
.....
Louise Samuelsson
Ordförande

.....
Alda Danial
Ledamot

.....
Dan Hovskär
Vice ordförande

.....
Ulla-Karin Cannervik
Ledamot

 Samordningsförbundet Östra
Skaraborg

Försäkringskassan
Arbetsförmedlingen
Västra Götalandsregionen
Kommunerna – Falköping, Hjo, Karlsborg,
Skövde, Tibro och Tidaholm

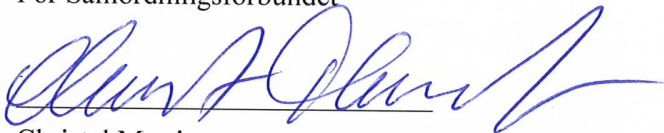
2020-03-31

Samordningsförbundet Östra Skaraborgs hemställan om ansvarsfrihet.

Samordningsförbundet Östra Skaraborgs hemställer att våra medlemmar,
Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen och kommunerna
Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde, Tibro, Tidaholm.

Beslut om ansvarsfrihet skickas till:
Samordningsförbundet Östra Skaraborg
Stationsgatan 14
Box 402
541 28 Skövde

För Samordningsförbundet

Christel Martinsson
Tf. Förbundschef

Skövde kommun**Sammanträdesprotokoll****Kommunstyrelsen****Datum:2021-09-06 kl. 13:00****45(58)****KS § 141/21****Beslut om Årsredovisning 2019 Samordningsförbundet
Östra Skaraborg**

KS2021.0247

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2021-08-18	128/21
2 Kommunstyrelsen	2021-09-06	141/21

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna årsredovisningen 2019 för Samordningsförbundet Östra Skaraborg samt ge styrelsen och ledamöterna ansvarsfrihet för 2019.

I beslutet deltar endast de ledamöter som enligt 5 kap 48 § kommunallagen har rätt att delta i beslut om ansvarsfrihet.

Bakgrund

Samordningsförbundet Östra Skaraborg har lämnat in årsredovisningen för 2019. Revisorerna har tillstyrkt ansvarsfrihet för styrelsen och ledamöterna för verksamhetsåret 2019.

I samband med sammanslagningen av kommunalförbunden har det upptäckts att kommunfullmäktige i Skövde inte har beslutat om att godkänna årsredovisningen 2019 för Samordningsförbundet Östra Skaraborg samt att ge styrelsen och ledamöterna ansvarsfrihet.

Handlingar

Försättsblad.pdf

Årsredovisning 2019 Samordningsförbundet östra Skaraborg

Revisionsberättelse Sof Östra Skaraborg 2019.pdf

Revisionsrapport 2019 SAMF Ö Skaraborg Slutlig.pdf

Skickas till

Ekonomichefen

Samordningsförbundet Östra Skaraborg

Skövde kommun**Protokollsutdrag**

4

(10)

Kommunstyrelsens arbetsutskott**KSAU § 128/21****Beslut om Årsredovisning 2019****Samordningsförbundet Östra Skaraborg**

KS2021.0247

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2021-08-18	128/21

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna årsredovisningen 2019 för Samordningsförbundet Östra Skaraborg samt ge styrelsen och ledamöterna ansvarsfrihet för 2019.

I beslutet deltar endast de ledamöter som enligt 5 kap 48 § kommunallagen har rätt att delta i beslut om ansvarsfrihet.

Bakgrund

Samordningsförbundet Östra Skaraborg har lämnat in årsredovisningen för 2019. Revisorerna har tillstyrkt ansvarsfrihet för styrelsen och ledamöterna för verksamhetsåret 2019.

I samband med sammanslagningen av kommunalförbunden har det upptäckts att kommunfullmäktige i Skövde inte har beslutat om att godkänna årsredovisningen 2019 för Samordningsförbundet Östra Skaraborg samt att ge styrelsen och ledamöterna ansvarsfrihet.

Handlingar

Försättsblad.pdf

Årsredovisning 2019 Samordningsförbundet östra Skaraborg

Revisionsberättelse Sof Östra Skaraborg 2019.pdf

Revisionsrapport 2019 SAMF Ö Skaraborg Slutlig.pdf

Skickas till

Ekonomichefen

Samordningsförbundet Östra Skaraborg

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2021-09-09**

Diarienummer: **KS2021.0035-9**

Handläggare: **Agneta Tilly**

Kommunfullmäktige

Rapport om gynnande beslut som inte verkställts, kvartal 2 år 2021

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att lägga rapporterna till handlingarna.

Bakgrund

Gynnande beslut som enligt 4 kap 1 § Socialtjänstlagen (SoL) och enligt LSS som inte verkställts inom tre månader från dagen för beslut ska rapporteras till IVO, kommunrevisorer och kommunfullmäktige enligt 16 kap 6 § F-h (SoL). Rapporteringen gäller även beslut som inte verkställts på nytt efter att verkställigheten avbrutits.

SSO, Gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader enligt Socialtjänstlagen 16 kap § 6 F-h:2

SVO, Gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade § 28 F-g:76

Handlingar

Statistikrapport 2021 kvartal 2 sektor socialtjänst

Protokollsutdrag från Vård- och omsorgsnämnden sammanträde den 2021-08-26 -

Rapportering enligt Soci...

Rapport till kommunfullmäktige_IVO kvartal 2, 2021

Protokollsutdrag från Vård- och omsorgsnämnden sammanträde den 2021-08-26 -

Rapportering enligt lag ...

Rapport till kommunfullmäktige_IVO av ej verkställda beslut LSS kvartal 2, 2021

Bilaga till rapportering enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) 28 § f-g ...

Skickas till

Socialnämnden

Vård- och omsorgsnämnden

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2021-09-09**

Diarienummer: **KS2021.0035-9**

Handläggare: **Agneta Tilly**

Handläggare

Agneta Tilly

Kommunstyrelsen

VON § 46/21**Rapportering enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) 28 § f-g av ej verkställda beslut enligt 9 § LSS, kvartal 2, 2021**

VON2021.0012

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Vård- och omsorgsnämnden	2021-08-26	46/21

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden godkänner framtagna rapporter.

Bakgrund

Sektor vård och omsorg skickar kvartalsvis rapporter över de gynnande biståndsbeslut enligt LSS som ej verkställts inom tre månader från dagen för beslutet, till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Rapporten gäller även beslut som inte verkställts på nytt efter det att verkställigheten avbrutits.

Aktuell statistik

För Q2 2021 har individuella rapporter meddelats IVO på beslut enligt LSS som ej verkställts inom tre månader för beslutet med följande fördelning enligt nedanstående tabell.

Insattstyp	Antal icke verkställda beslut	Antal avbrutna verkställigheter
Kontaktperson	22	19
Korttidsvistelse	1	
Bostad med särskild service, vuxna	3	
Bostad med särskild service, barn och unga	1	
Personlig assistans		
Daglig verksamhet	2	19

Skövde kommun**Protokollsutdrag**

16

(22)

Vård- och omsorgsnämnden

Tabellen nedan visar antalet inlämnade individuallrapporter och IVO:s beslut från det lagen trädde i kraft 2008.

	Inlämnade individuallrapporter	IVO ansökt om särskild avgift	Förvaltningsrättens dom
2010	5		
2011	43		
2012	72		
2013	46		
2014	29		
2015	47		
2016	65		
2017	102		
2018	129		
2019	147		
2020	415		
2021 kv. 1	79		
2021 kv 2	67		
summa	1246		

Handlingar

Bilaga till rapportering enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) 28 § f-g av ej verkställda beslutenligt 9 § LSS, kvartal 2, 2021. Bakgrund till ej verkställda beslut.

Rapport till kommunfullmäktige/IVO av ej verkställda beslut LSS kvartal 2, 2021

Skickas till

Kommunstyrelsen

Processledare LSS, utvecklingsenheten SVO

BESLUT/SKRIVELSE/FÖRELÄGGANDE/MEDDELANDE

Datum: 2021-07-13

Diarienummer: VON2021.0012-9

Handläggare: Therese Södervall

Rapport till kommunfullmäktige/IVO av ej verkställda beslut LSS kvartal 2, 2021.

Rapportering av gynnande biståndsbeslut enligt LSS som ej verkställts inom tre månader från dagen för beslutet. Rapporten gäller även beslut som inte verkställts på nytt efter det att verkställigheten avbrutits (statistikrapport till kommunfullmäktige).

Period: 2021-04-01—2021-06-31

Gynnande beslut som ej verkställts inom tre månader enligt LSS		
Typ av beslut	Antal	Antal dagar från beslut
Kontaktperson	41	1733, 1641, 1610, 1610, 1559, 1533, 1514, 1430, 1398, 1186, 911, 911, 911, 881, 880, 880, 880, 862, 856, 824, 818, 791, 768, 763, 701, 688, 688, 688, 668, 664, 643, 643, 631, 625, 577, 505, 486, 486, 453, 364, 333
Korttidsvistelse	1	358
Bostad med särskild service, vuxna	3	1006, 441, 92
Bostad med särskild service, barn och unga	1	198
Personlig assistans		
Daglig verksamhet	21	474, 474, 474, 474, 474, 474, 474, 455, 317, 310, 310, 310, 310, 310, 288, 287, 215, 176, 139, 102
Kvinnor	28	
Män	39	

BILAGA

Datum: 2021-07-13

Diarienummer: VON2021.0012-8

Handläggare: Therese Södervall

Bilaga till rapportering enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) 28 § f-g av ej verkställda beslutenligt 9 § LSS, kvartal 2, 2021. Bakgrund till ej verkställda beslut.

Bostad med särskild service för vuxna

Tre individer har väntat 1006, 441 och 92 dagar på bostad med särskild service. Samtliga är män.

- 1006 dagar- Individen har erbjudits sammanlagt tre lägenheter, den senaste i februari 2021. Individen och företrädare har varit och tittat på lägenheterna, men valt att tacka nej. LSS-handläggare har, under mars månad, varit i kontakt med företrädare för uppföljning av beslut. Det framkommer då att behovet kvarstår men att individen behöver introduceras i processen att flytta till eget boende över längre tid. Individen kommer att erbjudas en lägenhet på nytt när lämplig lägenhet finns tillgänglig.
- 441 dagar – Individen erbjöds en lägenhet i januari 2021, men tackade nej. Individen var, vid tillfället, inte redo att flytta till egen lägenhet till följd av förändringar i familjens tillvaro. Individen kommer att få ett nytt när lämplig lägenhet finns tillgänglig.
- 92 dagar – Individen har erbjudits en lägenhet i mitten av april och visning av lägenheten planerades under maj. Visningen av lägenheten har dock fått skjutas fram ett flertal gånger, lägenheten var i behov av renovering och de åtgärder som behövde göras har tagit längre tid än vad

BILAGA

Datum: 2021-09-07 Diarienummer: VON2021.0012-8 Handläggare: Therese Södervall

som inledningsvis kommunicerats. Aktuellt är dock att lägenheten är färdigrenoverad och visning av lägenheten planeras nu under juli, individen ska därefter lämna besked om hen tackar ja eller nej till placeringen.

Bostad med särskild service för barn och unga

En individ har väntat 198 dagar på bostad med särskild service för barn och unga. Kommunen har ingen verksamhet för denna insats. Efter möte med företrädare var överenskommelsen att undersöka möjliga externa placeringar. Vi har gått ut med en annons om placering, men inte fått in några anbud. Kontakt har därefter tagits med några av de verksamheter som skulle kunna vara aktuella för uppdraget. Men dessa verksamheter bedömer sig inte kunna möta individens behov. Mot bakgrund av individens sammantagna behovsbild och avsaknaden av aktörer som, inom ramen för de kriterier vi satt upp, kan åta sig uppdraget är bedömningen att det inte finns förutsättningar att verkställa insatsen.

Kontaktperson

41 individer har väntat 1733, 1641, 1610, 1610, 1559, 1533, 1514, 1430, 1398, 1186, 911, 911, 911, 881, 880, 880, 880, 862, 856, 824, 818, 791, 768, 763, 701, 688, 688, 688, 668, 664, 643, 643, 631, 625, 577, 505, 486, 486, 453, 364 och 333 dagar på kontaktperson. Av dessa är 23 män och 18 kvinnor.

Insatsen kontaktperson enligt LSS är en insats som är svår att verkställa inom Skövde kommun liksom resten av landet. Det råder en brist på personer som vill vara kontaktperson. Det inkommer inte tillräckligt med intresseanmälningar till uppdraget och en del nya kontaktpersoner avslutar sina uppdrag efter en kortare period. Dock har antalet intresseanmälningar ökat. Det har också tidigare genomförts riktade försök från Skövde kommuns sida att hantera bristen på kontaktpersoner genom olika kampanjer och riktade ansökningar.

Korttidsvistelse

En individ har väntat 358 dagar på korttidsvistelse. Individen har varit svårmotiverad till att starta insatsen, men vårdnadshavare vill att verkställigheten ska vara kvar.

Daglig verksamhet

Fyra individer har beslut om daglig verksamhet som ej verkställts. Dessa individer har väntat 474 och 317 dagar.

- 474 dagar – Individen har tackat nej till erbjuden placering, önskar avvakta med sysselsättning. Kontakt med LSS-handläggare kommer att initieras.

BILAGA

Datum: 2021-09-07 Diarienummer: VON2021.0012-8 Handläggare: Therese Södervall

- 317 dagar – Individen studerar på LärVux, heltid. Enhetschef har regelbunden kontakt, möte planeras i juli för planering av hösten.

21 individer har avbrutna verkställigheter. De har väntat 474, 474, 474, 474, 474, 474, 455, 310, 310, 310, 310, 310, 288, 287, 215, 176, 139 och 102 dagar på att få insatsen verkställd på nytt. Den 13 mars, 2020, stängdes verksamheten utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer och beslut i sektorns ledningsgrupp för att förhindra spridning av Covid-19. Verksamheten öppnade igen 13 september. Merparten av de individer med avbrott i sin verkställighet till följd av stängningen har nu återigen insatsen verkställd, med undantag från de som rapporteras nedan som har avbrott i verkställighet till följd av Covid-19.

- 474 dagar – Individen är tjänsteledning för studier. Har ingen önskan om att återgå i sysselsättning. Arbetscoach har fortlöpande kontakt med individen för att motivera till besök i olika verksamheter.
- 474 dagar – Avbrott i verkställighet till följd av Covid-19. Enhetschef har ett planerat möte med individen gällande en ny verksamhet som startar till hösten.
- 474 dagar – Individen är sjukskriven, individen har inget önskemål om sysselsättning.
- 474 dagar – Individen är sjukskriven. Stödassistent håller regelbunden kontakt.
- 474 dagar – Individen har fått erbjudande om arbetsplats och även testat arbetsplatser, men tackar nej till de platser som erbjudits. Kontakt med LSS-handläggare planeras för uppföljning.
- 474 dagar – Avbrott i verkställighet till följd av Covid-19. Individen har ingen önskan om att återuppta sysselsättning för tillfället. Stödassistent har haft kontakt med individen, som inte önskar bli kontaktad på nytt förrän tidigast till hösten.
- 455 dagar – Arbetsplatsen har varit stängd p.g.a. Covid-19. Individen kan inte återgå till tidigare arbetsplats. Studiebesök har gjorts på ny arbetsplats och individen planeras påbörja sysselsättning 17 augusti.
- 310 dagar – 6 individer i samma verksamhet har avbrott i verkställigheten p.g.a. Covid-19. Verksamheten har gjort anpassningar för att minska risken för smitta bland annat genom att minska gruppstorleken, men individerna har valt att stanna hemma till följd av oro för smitta. Samtliga individer har erbjudits att återgå till

BILAGA

Datum: 2021-09-07 Diarienummer: VON2021.0012-8 Handläggare: Therese Södervall

verksamheten via digitala aktiviteter under april månad. Vissa av dem har delvis återgått i verksamheten medan andra har fortsatt avbrott.

- 288 dagar – Individen har inte velat komma till arbetsplatsen, är ej motiverad till insatsen. Vill bli kontaktad av verksamheten tidigast efter sommaren.
- 287 dagar – Individen är sjukskriven. Arbetscoach kontaktar individen varannan månad.
- 215 dagar – Avbrott i verkställighet p.g.a. sjukdom. Stödassistenter har regelbunden kontakt med individen.
- 175 dagar – Arbetsplatsen kan inte ta emot individen p.g.a. Covid-19. Individen har erbjudits tillfällig sysselsättning med tackat nej. Arbetscoach har regelbunden kontakt med individen, under sommaren ska arbetscoach ha ett möte med individen för ny planering.
- 139 dagar – Individen planerades för sysselsättning men dök inte upp. Individen har meddelat att hen önskar avvakta med daglig verksamhet.
- 102 dagar – Individen meddelar att hen önskar ta en paus från daglig verksamhet, individen har hänvisats till kontakt med LSS-handläggare.

VON § 45/21**Rapportering enligt Socialtjänstlagen 16 kap. 6 f-h § av ej verkställda beslut enligt 4 kap.1 § SoL, kvartal 2, 2021**

VON2021.0011

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Vård- och omsorgsnämnden	2021-08-26	45/21

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden godkänner framtagna rapporter.

Bakgrund

Sektor vård och omsorg skickar kvartalsvis rapporter över de gynnande biståndsbeslut enligt 4 kapitlet 1 § socialtjänstlagen och enligt LSS som ej verkställts inom tre månader från dagen för beslutet, till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Rapporten gäller även beslut som inte verkställts på nytt efter det att verkställigheten avbrutits.

Aktuell statistik

För kvartal 2 2021 skickades 12 individrapporter till IVO gällande beslut enligt Sol som ej verkställts inom tre månader. Av de 12 besluten gällde samtliga beslut särskilt boende. Under perioden har inget av besluten verkställts eller avslutats av annan orsak.

För kvartal 2 2021 skickades 1 individrapport till IVO gällande avbrott i verkställighet och där biståndet enligt Sol inte åter verkställts inom 3 månader. Det beslutet var gällande dagverksamhet.

Orsaker till att beslut ej verkställts enligt Sol.**Särskilt boende för äldre**

*En person har väntat 580 dagar på att få erbjudande om äldreboende. Personen har starka önskemål om äldreboende Billingsdal i Timmersdala på grund av att personen bor i närområdet. Har erbjudits äldreboende Billingsdal flera gånger men avböjt detta eftersom vederbörande flyttat in i trygghetsbostad och upplever att det fungerar bra.

*En person har väntat 474 dagar på erbjudande om äldreboende med önskemål om central placering. Har erbjudits äldreboende flera gånger men avböjt med

Vård- och omsorgsnämnden

motivering att det går bra i ordinärt boende. Vederbörande känner också oro inför pandemin med Covid-19. Har under väntetiden insatser i ordinärt boende från hemtjänst. Vill fortfarande inte flytta.

*En person har väntat 453 dagar på erbjudande om äldreboende med önskemål om enbart Norrmalms äldreboende. Personen har avböjt flera erbjudanden med hänvisning till oro för Covid-19, betänkligheter gällande besöksrestriktioner samt att det ej varit efterfrågat äldreboende. Vill avvakta flytt så länge det går och har fortfarande inte omvärderat det ställningstagandet.

*En person har väntat 377 dagar på erbjudande om äldreboende med önskemål om placering centralt. Har fått flera erbjudande om äldreboende centralt som avböjts då vederbörande inte känner sig redo att flytta samt att det finns en oro runt Covid-19. Nu när pandemin mattats av lite finns det fortfarande ingen vilja att flytta till särskilt boende.

*En person har väntat 253 dagar på erbjudande om äldreboende med önskemål om central placering. Har fått flera erbjudanden om äldreboende men avböjt dessa då vederbörande vill bo kvar i ordinärt boende så länge det går samt känner en osäkerhet runt pandemin. Har under väntetiden insatser av hemtjänst i ordinärt boende. Vill fortfarande inte flytta till särskilt boende.

*En person har väntat 253 dagar på erbjudande om äldreboende med önskemål om central placering. Har fått flera erbjudanden om äldreboende men avböjt dessa då vederbörande vill bo kvar i ordinärt boende så länge det går samt känner en mycket stor oro för Covid-19. Har under väntetiden insatser av hemtjänst i ordinärt boende samt får mycket stöttning av anhöriga. Vill fortsatt avvakta erbjudande om särskilt boende.

*En person har väntat 169 dagar på erbjudande om äldreboende med önskemål om finskspråkig inriktning. Har fått flera erbjudanden om äldreboende med finskspråkig inriktning men avböjt dessa då vederbörande vill bo kvar i ordinärt boende så länge det går. Har under väntetiden insatser av hemtjänst i ordinärt boende men vill fortsatt avvakta erbjudande om särskilt boende.

*En person har väntat 128 dagar på erbjudande om äldreboende med önskemål om Ekedals äldreboende. Har fått flera erbjudanden om äldreboende, däribland Ekedals äldreboende, men avböjt dessa då vederbörande inte upplevt sig redo för att flytta. Har under väntetiden insatser av hemtjänst i ordinärt boende.

*En person har väntat 98 dagar på erbjudande om äldreboende med mycket starkt önskemål om Ekedals äldreboende. Har fått erbjudande om äldreboende men avböjt detta då det inte var deras förstahandsalternativ. Har under väntetiden insatser av hemtjänst i ordinärt boende.

*En person har väntat 97 dagar på erbjudande om äldreboende med starkt önskemål om Norrmalms äldreboende. Har fått erbjudande om Norrmalms

(22)

Vård- och omsorgsnämnden

äldreboende och Ekedals äldreboende men avböjt detta med motiveringen att vederbörande inte är redo att flytta ännu. Vill stå kvar i kön.

*En person har väntat 91 dagar på erbjudande om äldreboende med önskemål om central placering. Har fått flera erbjudanden om äldreboende men avböjt detta med motiveringen att vederbörande inte är redo att flytta ännu. Vill stå kvar i kön.

*En person har väntat 91 dagar på erbjudande om äldreboende med önskemål om central placering. Har fått flera erbjudanden om äldreboende men avböjt detta med motiveringen att vederbörande inte är redo att flytta ännu. Vill stå kvar i kön.

Orsaker till avbrott i verkställighet och där biståndet enligt Sol inte åter verkställts inom 3 månader**Dagverksamhet**

Det finns 1 verkställighet avseende dagverksamhet där vi valt att avbryta verkställigheten och där biståndet enligt Sol inte åter verkställts inom 3 månader. Åtgärden vidtogs därför att Kommunledningen 2020-03-13 fattade beslut om att stänga verksamheten för dagverksamhet med anledning av pandemin Covid-19. Den sociala dagverksamheten öppnade åter med start i början av september 2020, därför har flera individer nu återgått fullt ut till sin beviljade vistelse på dagverksamheten.

Omvårdnadspersonalen tog initialt vid nedstängningen av verksamheten kontakt med samtliga personer som vid den tidpunkten hade verkställda beslut om dagverksamhet. I samtalen delgavs information om stängning av verksamheten med omedelbar verkan, kontaktuppgifter gavs till biståndsenheten och enhetschef dagverksamhet för eventuella frågor.

Efter att verksamheten stängts har biståndsbedömare haft kontakt med de enskilda personerna och deras familjer. Vid behov har personerna erbjudits korttid för att tillgodose deras behov och avlasta deras familjer.

Omvårdnadspersonalen har haft regelbunden telefonkontakt med personerna och deras familjer för att följa upp situationen i hemmet. Från vecka 21 har omvårdnadspersonalen erbjudit hembesök till personerna och på det sättet erbjudit stöd. Omvårdnadspersonal har vid hembesöken bland annat gått promenader med de enskilde vilket varit mycket uppskattat och efterfrågat. I de fall omvårdnadspersonalen upplevt situationen i hemmet som ansträngd har de uppmärksammat personerna om möjligheten till ytterligare stöttning samt varit behjälpliga att förmedla detta behov till ansvarig biståndsbedömare. Flera av dessa personer har i ett senare skede bedömts vara i behov av korttid och har därefter i perioder befunnit sig på korttiden. Flera personer har också erbjudits och därefter flyttat in på äldreboende.

Tabellen visar antalet inlämnade individuallrapporter från det att lagen trädde ikraft.

	Inlämnade individuallrapporter	SOS ansökt om särskild avgift	Länsrättens/Förvaltningsrättens dom
2006 kv.3-4	44	8	112 000 kr
2007	82	1	10 550 kr
2008	92		
2009	25		
2010	72		
2011	126		
2012	109		
2013	57		
2014	15		
2015	21		
2016	33		
2017	22		
2018	18		
2019	37		
2020	252		
2021 kv 1.	11		
2021 kv 2.	13		
summa	1018	9	122 550 kr

Handlingar

Rapport till kommunfullmäktige/IVO kvartal 2, 2021

Skickas till

Kommunstyrelsen

Planeringsledare SoL

Sektor vård och omsorg
Niklas Börjesson
planeringsledare

2021-07-08

Rapportering enligt Socialtjänstlagen 16 kap. § 6 f – h , 2021 kvartal 2.

Rapportering av gynnande biståndsbeslut enligt 4 kapitlet 1 § socialtjänstlagen som ej verkställts inom tre månader från dagen för beslutet. Rapporten gäller även beslut som inte verkställts på nytt efter det att verkställigheten avbrutits. (Statistikrapport till kommunfullmäktige).

Period: 2021-04-01—2021-06-30.

	Antal	
Gynnande beslut som ej verkställts inom tre månader enligt Sol.	12	
Typ av beslut:		Antal dagar från beslut:
Särskilt boende	12*	580, 474, 453, 377, 253, 253, 169, 128, 98, 97, 91, 91
Kvinnor	8	
Män	4	

*Av dessa beslut har 0 beslut verkställts eller avslutats under perioden.

Antal

Sektor vård och omsorg
Niklas Börjesson
planeringsledare

2021-07-08

Avbrott i verkställighet och där biståndet enligt Sol inte åter verkställts inom 3 månader.	1	
Typ av beslut:		Antal dagar från avbrott i verkställighet:
Dagverksamhet	1*	474
Kvinnor		
Män	1	

Statistikrapport, 2021 kvartal 2

Gynnande beslut enligt 4 kap 1 § Socialtjänstlagen (SoL) som inte verkställts inom tre månader från dagen för beslutet skall rapporteras till IVO, kommunrevisorerna och fullmäktige enligt 16 kap 6 § F-h SoL. Rapporteringen gäller även beslut som inte verkställts på nytt efter att verkställighet avbrutits.

Ett beslut gällande kontaktperson har återrapporterats som avslutad utan verkställighet. Två ärenden gällande kontaktfamilj har rapporterats som icke verkställda.

SEKTOR SOCIALTJÄNST

Skövde 31 augusti 2021

Anna Bjugård

Samordnare

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2021-06-08**

Diarienummer: **KS2021.0005-12**

Handläggare: **Agneta Tilly**

Kommunfullmäktige

Anmälningsärende till kommunfullmäktige 27 september

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna nedanstående handlingar som anmälda.

Bakgrund

Nedanstående handlingar har inkommit och anmäls till kommunfullmäktige.

Handlingar

Beslut KS, 2021-09-06, Ärende 123/21, Svar på Medborgarförslag om att få en säker och körbar väg 2742 även för busstrafik

Beslut KS, 2021-09-06, Ärende 124/21, Svar på Medborgarförslag om att anlägga en vedeldad bastu vid Simsjön

Beslut KS, 2021-09-06, Ärende 125/21, Svar på Medborgarförslag om att etablera Skövdes stadskärna som en återbrukszon

Skickas till

Handläggare

Agneta Tilly

Kommunstyrelsen

Skövde kommun**Sammanträdesprotokoll**

Kommunstyrelsen

Datum:2021-09-06 kl. 13:00

5(58)

KS § 123/21**Svar på Medborgarförslag om att få en säker och körbar väg 2752 även för busstrafik**

KS2020.0405

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2021-06-23	116/21
2 Kommunstyrelsen	2021-09-06	123/21

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att medborgarförslaget anses besvarat.

Sammanfattning

Trafikverket är väghållare för vägarna 2752 och 2756, och är därmed ansvarig för vägarnas standard. Kommunen har till Trafikverket vid flertalet tillfällen påtalat behovet av reinvesteringar i dessa vägar. Därför anses medborgarförslaget besvarat.

Bakgrund

Som stöd för beslut om tilldelning av finansiella medel till cykelvägar längs statligt vägnät, har Västra Götalandsregionen tagit fram en strategi för ökad cykling i Västra Götaland. Av strategin framgår att bygga cykelväg längs alla sträckor där det finns en brist eller ett behov är inte möjligt med de ekonomiska förutsättningar som finns i nu gällande transportinfrastrukturplan. Därför måste prioriteringar göras för att befintliga resurser ska användas så effektivt som möjligt. Prioriteringsprinciperna har tagits fram baserade på de förutsättningar och potentialer som finns i Västra Götaland. Vardagsresor till målpunkter i anslutning till tätorter, såsom arbete, skola, kollektivtrafikknutpunkter och fritidsaktiviteter, samt steg 1- och 2-åtgärder har prioritet ett. Andra insatser såsom att knyta samman "felande länkar" i befintligt cykelvägnät och rekreations- och turistcykling har prioritet två. Genom att kombinera alla invånares potentiella restider och resvägar från bostad till arbetsplats har Västra Götalandsregionen simulera en möjlig belastning på olika vägsträckor, samt studerat vilka invånare som kan nå sin arbetsplats inom 15, 20, 30 eller 45 minuter till fots, med cykel eller med elcykel. På samma sätt som för arbetsresor har resvägar studerats för barn, och deras väg till skolan. Av studien utfaller inte vägarna 2752 och 2756 som potentiella kandidater för en utbyggnad av cykelvägnätet inom ramen för gällande transportinfrastrukturplan.

Trafikhuvudmannen Västra Götalandsregionen beslutar genom Västtrafik om kollektivtrafiken i Skövde kommun. Utformningen av kollektivtrafiken utanför stadstrafikens verksamhetsområde regleras via styrdokumentet Landsbygdsutredningen, som anger riktlinjer för kollektivtrafiken för landsbygden och mindre tätorter. De områden som inte trafikeras av linjelagd kollektivtrafik är föremål för anropsstyrd närtrafik. Frågan om en möjlig utvidgning av närtrafiken har redan på ett tidigt stadium påtalats till Västtrafik.

Skövde kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunstyrelsen

Datum:2021-09-06 kl. 13:00

6(58)

Handlingar

Svar på medborgarförslag_1255830.pdf

Medborgarförslag om att få en säker och körbar väg 2752 även för busstrafik.pdf

Skickas till

Förslagsställaren

Sektor samhällsbyggnad

Skövde kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunstyrelsen

Datum:2021-09-06 kl. 13:00

7(58)

KS § 124/21**Svar på medborgarförslag om att anlägga en vedeldad bastu vid Simsjön**

KS2021.0058

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2021-08-18	127/21
2 Kommunstyrelsen	2021-09-06	124/21

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att avslå medborgarförslaget.

Bakgrund

I ett medborgarförslag lyfts förslaget om att anlägga en vedeldad bastu i anslutning till Simsjön. Om möjligt föreslås en flytbastu då det ger möjlighet till kall/vinterbad. Möjlighet till bastubad med tillhörande bad finns i flertalet av Skövdes kranskommuner och borde vara en självklarhet för centralorten. Liknande lösningar finns i flera svenska kommuner där förutsättningen är en ideell förening som ansvarar för organisationen kring bastun. Viss logistik borde kunna fungera i enlighet med vedförsörjning av vindskydd anlagda av Skövde kommun.

Kultur- och fritidsnämnden har inför sitt yttrande samrått med sektor samhällsbyggnad som säger att om det finns ett intresse från en förening att bygga en vedeldad bastu ser sektor samhällsbyggnad att en dialog om markupplåtelse kan föras med kommunen. För att se på vilka platser som i så fall skulle kunna vara lämpliga och möjliga att placera denna verksamhet på samt hur ett presumtvt avtal skulle kunna se ut för ärendet.

Kultur- och fritidsnämnden ser att om en bastu skall anläggas krävs en löpande tillsyn och skötsel som säkerhet, öppning, stängning, städning och vedförsörjning. Detta kräver omfattande uppgifter och ansvar som Kultur- och fritidsnämnden inte anser sig kunna ta.

Sammantaget är förslaget att medborgarförslaget avslås.

Handlingar

Medborgarförslag om att anlägga en vedeldad bastu vid Simsjön

KSAU § 48/21 Remittering av motioner och medborgarförslag 2021

KFN § 25/21 Yttrande Medborgarförslag om att anlägga en vedeldad bastu vid Simsjön

Yttrande från BSB, medborgarförslag.pdf

Skickas till

Förslagsställaren

Kultur- och fritidsnämnden

Sektor samhällsbyggnad

Skövde kommun**Sammanträdesprotokoll**

Kommunstyrelsen

Datum:2021-09-06 kl. 13:00

8(58)

KS § 125/21**Svar medborgarförslag om att etablera Skövdes stadskärna som en återbrukszon**

KS2021.0092

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2021-08-25	131/21
2 Kommunstyrelsen	2021-09-06	125/21

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att avslå medborgarförslaget med motiveringen att kommunen inte bör konkurrera med redan etablerade företag.

Bakgrund

Det har inkommit ett medborgarförslag där förslagsställaren föreslår att en del av de tomma lokaler som finns i stadskärnan används för att etablera en återbrukszon, likt återbruksgallerian ReTuna som finns i Eskilstuna ägt av ett kommunalt bolag.

Skövde kommun föreslås vidare ta tillvara föremål som skänks vid containrarna på återvinningscentralen Risängen, som sedan skulle kunna säljas i återbrukszonen. Förslag på möjliga butiker är exempelvis klädbutiker, möbler och inredning, leksaksbutik, tyg och återbrukade textila alster. Butikerna i återbrukszonen föreslås drivas av daglig verksamhet alternativt franchiseägare som samverkar med kommunen.

Kommunstyrelsen anser att intentionerna i medborgarförslaget är positiva och ligger i linje med pågående hållbarhetsarbete, då Skövde kommun i dag bedriver ett återbruk med möbler och kontorsinredning för kommunens verksamheter, och är även en part i Fritidsbanken.

I dag finns ett antal secondhand butiker i Skövde som bedriver sin verksamhet i egna alternativt hyrda lokaler. Butikerna ägs både av enskilda näringsidkare men även ideella huvudmän, varför kommunen inte bör konkurrera med berörda företag.

Kommunen ser sig därför i nuläget inte kunna ha en samordnande roll för de privata initiativ som vill bedriva den här typen av verksamheter. Kommunen avser dock att ta med sig förslagsställarens positiva förslag kring en återbruksgalleria inför arbetet med att förändra och utveckla stadskärnan i ett framtida perspektiv.

Handlingar

Medborgarförslag om att etablera Skövdes stadskärna som en återbrukszon

Skickas till

Medborgarförslagställare

Denna behandling '99/21 Valärenden' har inget tjänsteutlåtande.